

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras

Valued Upasaka, valued Upasika

This is a Work Edition!

1.Edition 01.01.2017

Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net.

Only for personal use.

If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here:

<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសួរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់

នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ!

1.Edition 01.01.2017

សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការនេះ។

សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស និងប្រើវេទិកានេះ : <http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

សូមអនុមោទនា!

សិក្ខាបទទី៦

[១] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ បៀតបៀនយកទីដេកល្អៗ ញ៉ាំងភិក្ខុចាស់ ទាំងឡាយឲ្យក្រោកចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនៅចាំ វស្សាក្នុងទីនេះដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅដេកច្រៀត បៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយដោយគិតថា ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀស ចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹងចូលទៅដេកច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់ សោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគៗបេ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាចូលទៅដេកច្រៀតបៀតភិក្ខុចាស់ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅដេក ច្រៀតបៀតពួកភិក្ខុចាស់សោះឡើយ នែមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើ

នេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកបុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ ចូលទៅច្រៀ
តបៀតនូវភិក្ខុដែលចូលទៅនៅមុន ហើយសម្រេចនូវទីដេកក្នុងវិហាររបស់សង្ឃដោយគិតថា
ភិក្ខុណាមានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ ភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវ
សេចក្តីច្រៀតបៀតនោះឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ។

[២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្ណ។
វិហារដែលគេលះប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថាវិហាររបស់សង្ឃ។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងថា
ភិក្ខុនេះចាស់ ដឹងថាភិក្ខុនេះឈឺ ដឹងថា វិហារនេះសង្ឃបានឲ្យហើយ។ ពាក្យថា ចូលទៅច្រៀ
តបៀត គឺចូលទៅច្រៀតជ្រក។ ពាក្យថា សម្រេចនូវទីដេក សេចក្តីថា ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេ
ឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេកក្នុងឧបចារ[ឧបចារត្រៃនិងតាំង តាមអង្គកថា ថា កំណត់ពីរហត្ថមួយចំអា
ម។ នៃត្រៃក្តី នៃតាំងក្តី នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី ដេក
សង្កត់ក្តី (លើទីដេកនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវសេចក្តីច្រៀតបៀតនេះ
ឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែនហេតុដទៃទេ សេចក្តីថា គ្មានហេតុដទៃនីមួយៗដែលក្រៅពីការចូលទៅ
ដេកច្រៀតបៀតនោះឡើយ។

[៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថា វិហាររបស់សង្ឃមែន ហើយចូលទៅដេកច្រៀ
តបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចូលទៅដេកច្រៀ
តបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថារបស់បុគ្គលវិញ ហើយចូលទៅ
ដេកច្រៀតបៀត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក រៀរលែងតែ
ឧបចារនៃត្រៃក្តី នៃតាំងក្តី នៃភិក្ខុចូលទៅក្តី ចេញមកក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអង្គុយសង្កត់ក្តី
ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុក្រាលឯងក្តី ប្រើគេឲ្យក្រាលក្តី នូវទីដេក ក្នុងឧបចារនៃវិហារ
ក្តី ក្នុងឧបដ្ឋានសាលាក្តី ប្រែថា សាលាសម្រាប់បម្រើ តែអង្គកថាថា បានដល់សាលាសម្រាប់
ឆាន់ ឬរោងឆាន់។ ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអង្គុយ
សង្កត់ក្តី ដេកសង្កត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិ

ទុក្ខដៗ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុ
សំគាល់ថារបស់បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះវិហារនោះជារបស់បុគ្គល គឺវិហារនៃភិក្ខុដ
ទៃ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គល គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង។

[៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺចូលទៅដេក ដល់ភិក្ខុដែលត្រូវត្រជាក់ ឬក្តៅ
បៀតបៀនហើយចូលទៅក្តី ដល់ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយក្តី ដល់ភិក្ខុឆ្ងតក្តី ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
ក្តី។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[៥] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី
ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក១៧រូប) នាំគ្នាជួសជុលវិហារធំ
១ មាននៅក្នុងបច្ចុប្បន្នប្រទេស ដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនៅចាំវស្សាក្នុងទីនេះ។ ពួក
ពូត្តិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក៦រូប) បានឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាជួសជុលវិហារ លុះឃើញ
ហើយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនេះនាំគ្នាជួសជុលវិហារ
បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើឲ្យភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅ។ ពូត្តិយភិក្ខុពួកខ្លះ បាន
និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ សូមលោកទាំងឡាយបង្កើនចាំឲ្យសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងឡាយជួសជុលវិហាររួចសិន លុះជួសជុលស្រេចហើយ យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើភិក្ខុទាំង
នោះឲ្យចៀសចេញទៅ។ គ្រានោះ ពួកពូត្តិយភិក្ខុបាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសត្តរសវគ្គិយ
ភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ។ ពួកសត្ត
រសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកលោកមិនប្រាប់យើងជាមុនសិន
យើងទាំងឡាយនឹងបានជួសជុលវិហារឯទៀតវិញ។ ពួកពូត្តិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោ
ក្រែងវិហារនោះជារបស់សង្ឃទេដឹង។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតបថា អើអាវុសោ វិហារជា
របស់សង្ឃ។ ពួកពូត្តិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារ
ត្រូវបានពួកយើងទេ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ វិហារជាវិហារធំ ពួក

លោកក៏នៅបាន ពួកយើងក៏នៅបាន។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយដដែលទៀតថា ម្នាលអារុសោ ពួកលោកចូរនាំគ្នាចៀសចេញទៅ វិហារត្រូវបានពួកយើងទេ ហើយមានចិត្តកម្រើកខឹងឡើង នាំគ្នាចាប់កកទ្រាក់ទាញចេញទៅ។ ពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុនោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កកទ្រាក់កទាញចេញ ក៏នាំគ្នាយំ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយ (ភិក្ខុដទៃចាកភិក្ខុពីរពួកនោះ) បាននាំគ្នា សួរយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ ហេតុអ្វីបានជាពួកលោកយំ។ ពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុនិយាយតប ថា ម្នាលអារុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះមានចិត្តកម្រើកខឹង នាំគ្នាបណ្តេញពួកយើងចេញចាក វិហាររបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាថា តិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនសមបីនឹងមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុ ទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ បេ។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សួរពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាក វិហាររបស់សង្ឃ មែនឬទេ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះ ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិន សមបីនឹងមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញភិក្ខុទាំងឡាយចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃសោះ ម្នាល មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកទាំងឡាយធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយ ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមានចិត្តក្រោធខឹងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ចេញចាកវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។

[៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា មានចិត្តក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តដែលទោសកំចាត់បង់ មានចិត្តរឹងរូស។

[៧] វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ឈ្មោះថា វិហាររបស់សង្ឃ។ ពាក្យថា ទង់ទាញឯង គឺភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងបន្ទប់ ហើយទង់ទាញទៅឯរបៀងវិហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។

ភិក្ខុចាប់យកពីក្នុងរបៀង ហើយទង់ទាញទៅខាងក្រៅ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទុកជាភិក្ខុទង់
ទាញភិក្ខុឲ្យកន្លងទ្វារទាំងឡាយជាច្រើន តែដោយប្រយោគមួយ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយតែមួយ។
ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យទង់ទាញនោះ គឺបង្គាប់អ្នកដទៃ (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់នោះ) ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ភិក្ខុបង្គាប់តែវារៈម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ ទៅទង់ទាញភិក្ខុដទៃឲ្យកន្លងទ្វារសូម្បីច្រើន ក៏ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយតែមួយ។

[៨] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសម្គាល់ថាជារបស់សង្ឃដដែល ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង
ទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ឃឹម ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលទៅវិញ ហើយមានចិត្តក្រោធខឹង ទង់ទាញឯងក្តី
ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខារ
របស់ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវភិក្ខុឲ្យចាកឧបចារ
នៃវិហារក្តី ចាកឧបដ្ឋានសាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខារនៃភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញ
ឯងក្តី ប្រើគេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវអនុបសម្បន្នឲ្យចាកវិហារក្តី ចាកឧបចារនៃវិហារក្តី ចាកឧបដ្ឋាន
សាលាក្តី ចាកមណ្ឌបក្តី ចាកម្លប់ឈើក្តី ចាកទីវាលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទង់ទាញឯងក្តី ប្រើ
គេឲ្យទង់ទាញក្តី នូវបរិក្ខាររបស់អនុបសម្បន្ននោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុ
សំគាល់ថាជារបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះវិហារជា
របស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់បុគ្គលនៃខ្លួន គឺ
វិហាររបស់ខ្លួនឯង។

[៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុអលដ្ឋី ដល់
ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុអលដ្ឋីនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់
ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវ

បរិក្ខាររបស់ភិក្ខុត្រួតនោះ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវភិក្ខុជាអ្នកធ្វើនូវសេចក្តីបង្ករហេតុក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីទាស់ទែងក្តី អ្នកធ្វើនូវពាក្យឡេះឡោះតាមតែរូចពីមាត់ក្តី ពោលពាក្យជាតិរច្ចានកថា ឬនិយាយសរសើរពីស្រីនិងប្រុសជាដើម។ ន័យអដ្ឋកថា។ អ្នកធ្វើនូវអធិករណ៍ក្នុងសង្ឃក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់ភិក្ខុនោះចេញ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវអន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិក ដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវ ដល់ភិក្ខុដែលទង់ទាញឯង ឬប្រើគេឲ្យទង់ទាញនូវបរិក្ខាររបស់អន្តេវាសិក ឬសទ្ធិវិហារិកដែលប្រព្រឹត្តមិនត្រឹមត្រូវនោះ ដល់ភិក្ខុត្រួតដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[១០] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុ២រូប ១រូបនៅថ្នាក់ខាងក្រោម ១រូបនៅថ្នាក់ខាងលើ ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ។ ភិក្ខុដែលនៅខាងលើ អង្គុយចុះដោយរហ័ស សង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊ិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន)។ ជើងគ្រែ (នោះ) ក៏រហូតធ្លាក់ចុះមកទង្គិចក្បាលភិក្ខុអ្នកនៅខាងក្រោម។ ភិក្ខុនោះបានស្រែកសំឡេងឮប្លែក។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានស្ទុះទៅសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីក៏លោកស្រែក។ ភិក្ខុនោះបានប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោសតិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមបីនឹងមកអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊ិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះនាំគ្នាគ្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់សួរភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងអង្គុយចុះដោយរហ័សសង្កត់គ្រែដែលមានជើងគ្រាន់តែស៊ិកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះគ្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា

ម្នាលមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងមកអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ត្រៃដែលមានជើង គ្រាន់តែសឹកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃទេ ម្នាលមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលអ្នកមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយអង្គុយចុះ ដោយរហ័សសង្កត់ ឬដេកសង្កត់នូវត្រៃក្តី នូវតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុក (ដោយបណ្តោះអាសន្ន) លើថ្នាក់ក្នុងវិហាររបស់សង្ឃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ វិហារដែលគេបរិច្ចាគប្រគេនដល់សង្ឃ ហៅថា វិហាររបស់សង្ឃ។

[១២] ផ្ទើរ (ដែលគេធ្វើខ្ពស់) មិនទង្គិចក្បាលមជ្ឈិមបុរស ហៅថាថ្នាក់។ ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកចូលក្នុងមេ ហើយតាំងទុក ហៅថា ត្រៃដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុក។ តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកចូលក្នុងមេ ហៅថា តាំងដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុក។ ពាក្យថា អង្គុយសង្កត់ គឺភិក្ខុអង្គុយសង្កត់លើត្រៃ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ដេកសង្កត់ គឺភិក្ខុដេកសង្កត់លើត្រៃ ឬតាំងនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៣] វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសម្គាល់ថាជារបស់សង្ឃមែន ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើត្រៃក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើត្រៃក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់សង្ឃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលវិញ ហើយអង្គុយសង្កត់ ឬដេកសង្កត់លើត្រៃក្តី លើតាំងក្តី ដែលមានជើងគ្រាន់តែសឹកទុកក្នុងមេ (ដែលគេតាំងទុក) លើថ្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់សង្ឃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហាររបស់បុគ្គល ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បុគ្គលដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ព្រោះវិហារនោះ ជារបស់បុគ្គលនៃភិក្ខុដទៃ គឺវិហាររបស់គេ។ ភិក្ខុមិនត្រូវអាបត្តិ ព្រោះវិហារជារបស់ខ្លួន គឺវិហាររបស់ខ្លួនឯង។

[១៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយ ឬដេកសង្កត់លើគ្រែក្តី តាំងក្តី ដែលគេតម្កល់
ទុកលើទីដែលមិនមែនថ្នាក់ លើទីទាបដែលដើរទង្គិចក្បាល ទីដែលមិនបានប្រើប្រាស់ខាង
ក្រោមឲ្យជាទីនៅ ទីដែលគេក្រាលជិតដោយរនាប លើគ្រែ ឬតាំងនោះ ដែលគេដាក់គន្លឹះ
ហើយ ដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅលើគ្រែ ឬតាំងនោះ ហើយកាន់យក ឬព្យួរនូវបរិក្ខារ ដល់ភិក្ខុតូច
ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[១៥] សម័នោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងយោសិតារាម ជិតក្រុងកោស
ម្ពីរ គ្រានោះឯង មហាមាត្យជាឧបដ្ឋាករបស់ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេធ្វើវិហារប្រគេនឆ
ន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះ ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ បានឲ្យគេប្រក់ និងបូកលាបវិហារដែលគេ
ធ្វើស្រេចហើយនោះញយ។ វិហារនោះធ្លន់ហួសកំណត់ ក៏បាក់រលំចុះមក។ គ្រានោះ ឆន្ទភិក្ខុដ៏
មានអាយុ ក៏ជញ្ជូនយកស្មៅ និងឈើទៅធ្វើ (វិហារទៀត) ប្រៀតប្រៀនស្រែស្រូវរបស់ព្រាហ្មណ៍
ម្នាក់ឲ្យខូចខាតទៅ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់
ទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងមកប្រៀតប្រៀនស្រែស្រូវរបស់យើងឲ្យខូចខាតទៅសោះ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮពាក្យរបស់ព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្គាប់ថា ឆន្ទភិក្ខុដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ បូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែល
គេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែវិហារនោះធ្លន់ហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកសោះ។ ភិក្ខុអម្បាលនោះ
នាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឆ
ន្ទ ឮថាអ្នកឯងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ និងបូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែ
វិហារនោះធ្លន់ហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមក ពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
ប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងមិន
សមបើនឹងឲ្យគេប្រក់រឿយៗ និងបូកលាបរឿយៗ នូវវិហារដែលគេធ្វើស្រេចហើយ ទាល់តែ

វិហារនោះធ្លុងហួសកំណត់ បាក់រលំចុះមកទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យ ជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឲ្យគេធ្វើវិហារធំ គប្បីឈរ (លាបបូកញាយៗបាន) កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្លឹកទ្វារក្នុងមហាបច្ចុរិថា មានទំហំមួយហត្ថមួយចំអាម រាប់អំពី មេទ្វារចេញទៅ ក្នុងកុរុន្តិថា កំណត់ត្រឹមសន្លឹកទ្វារទាំងពីរជាប្រមាណ ក្នុងមហាអដ្ឋកថាថា សន្លឹកទ្វារនោះមួយហត្ថមួយចំអាមក៏មាន ពីរហត្ថក៏មាន ពីរហត្ថមួយចំអាមក៏មាន។ (និង សន្លឹកបង្អួច) ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ និងដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច ឯដំបូល ភិក្ខុត្រូវឈរ ក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរ ឬបីជាន់ បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើនលើសជាង កំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ ក៏គង់ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តយ។

[១៦] ដែលហៅថាវិហារធំ សំដៅយកវិហារដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់។ ដែលហៅ ថាវិហារ គឺវិហារដែលគេបូកខាងក្នុងក្តី បូកខាងក្រៅក្តី បូកទាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅក្តី។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី។ ពាក្យថា កំណត់ទីមានឱកាសត្រឹមតែសន្លឹកទ្វារ គឺ កំណត់ត្រឹមហត្ថបាសដោយជុំវិញនៃក្របទ្វារ។ ពាក្យថា ដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នូវទ្វារ គឺដើម្បីបើក បិទនូវទ្វារ។ ពាក្យថា ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច សេចក្តីថា (តថាគតអនុញ្ញាត) នូវវត្ថុមាន ពណ៌ស ពណ៌ខ្មៅ ពណ៌រង្វង់ ក្បាច់ភ្នំផ្កា ក្បាច់ភ្នំវល្លិ ក្បាច់ធ្មេញមករ និងក្បាច់ឈ្មោះបញ្ចបដ្ឋិក ក្បាច់ដែលមានស្រទាប់៥ ឬជាន់៥។ ដើម្បីបរិកម្មនូវសន្លឹកបង្អួច។ ពាក្យថា ឯដំបូល ភិក្ខុត្រូវ ឈរក្នុងទីដែលគ្មានដំណាំ (នោះទើប) ប្រក់បានត្រឹមពីរបីជាន់ ឯដំណាំនោះ បានដល់វត្ថុដែល ត្រូវស៊ីមុន (គឺស្រូវ៧ប្រការ មានស្រូវស ស្រូវក្រហមជាដើម) និងវត្ថុដែលត្រូវស៊ីក្រោយ (បាន ដល់សណ្តែកបាយ សណ្តែករាជមាសជាដើម)។ បើភិក្ខុឈរធ្វើការប្រក់ក្នុងទីមានដំណាំ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់ម្តងរួចទៅហើយ ត្រូវប្រក់ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរដង ដល់គ្រា ទីបី ត្រូវបង្គាប់គេហើយ ចៀសចេញទៅ។ កាលភិក្ខុប្រើឲ្យគេប្រក់មួយជាន់រួចហើយ ត្រូវប្រក់ ខ្លួនឯងបានត្រឹមពីរជាន់ ដល់ជាន់ទីបី ត្រូវបង្គាប់គេហើយចៀសចេញទៅ។

[១៧] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុប្រក់ឲ្យច្រើន លើសជាងកំណត់នោះទៅ ទុកជាឈរនៅក្នុងទី ដែលគ្មានដំណាំ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយក្បឿង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗផែន ក្បឿង។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយថ្ម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗផែនថ្ម។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យ ប្រក់ដោយកំបោ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗដុំកំបោ។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្មៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗកណ្តាប់។ កាលភិក្ខុប្រើគេឲ្យប្រក់ដោយស្លឹកឈើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រ ប់ៗសន្ធិក។

[១៨] វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសម្គាល់ថាលើសមែន ហើយនៅតែធ្វើ ថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយនៅតែធ្វើ ថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហារបូកប្រក់លើសកំណត់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសម្គាល់ថាខ្វះវិញ ហើយ ធ្វើថែម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាលើស ហើយ (ធ្វើថែម) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វិហារបូកប្រក់មិនទាន់ដល់ពីរបីជាន់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ដល់មែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់វិហារត្រឹមពីរបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់ វិហារមិនដល់ពីរបីជាន់ ដល់ភិក្ខុដែលបូកប្រក់លេណ (ទីពួន) គុហា កុដិប្រក់ដោយស្មៅ ធ្វើ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ ធ្វើដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ទិសេនាសនៈទាំងពួង រៀរលែងតែកុដិ សម្រាប់នៅរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៩៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[២០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអគ្គាលវចេតិយ ទៀបស្រុក អាឡវី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំងឡាយកាលធ្វើនូវរកម្ម (កម្មទើបតែកសាងថ្មី) ដឹងថា ទឹកមានសត្វ ក៏ស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជា អ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួក ភិក្ខុស្រុកអាឡវីដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនសមបីនឹងយកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោច

ខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះសោះឡើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយដឹងថាទឹក
មានសត្វហើយ ស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំង
នោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ឮក្នុងអ្នកឯងដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនសមបើនឹង
យកមកស្រោចឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ នូវស្មៅខ្លះ នូវដីខ្លះទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ
អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញ៉ាំង
បុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបានទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថាទឹកមានសត្វ
ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយមានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា
ភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ឮក្នុងអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ឈ្មោះថា ភិក្ខុដឹង។

[២២] ត្រង់ពាក្យថា ស្រោចឯង គឺភិក្ខុស្រោចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យ
ថា ប្រើគេឲ្យស្រោច គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យស្រោច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រើតែម្តង ហើយ
អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅស្រោចច្រើនដង ភិក្ខុអ្នកប្រើត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុ
សំគាល់ថា (ទឹក) មានសត្វមែន ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅ ឬដី ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើគេឲ្យស្រោចក្តី នូវ
ស្មៅឬដី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ទឹក) មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាគ្មានសត្វវិញ ហើយស្រោចឯងក្តី ប្រើ
គេឲ្យស្រោចក្តី នូវស្មៅឬដី មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានសត្វ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ទឹក) មិនមានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ទឹក) មិនមាន
សត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[២៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមិនក្លែង ដល់ភិក្ខុមិនមានស្មារតី ដល់ភិក្ខុមិនដឹង ដល់ភិក្ខុ
ត្អូត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

ក្នុងតាមវគ្គទី២ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងក្នុងតាមវគ្គនោះគឺ

ភិក្ខុធ្វើក្នុងតាមឲ្យដាច់ចាកទី១ ភិក្ខុយករឿងដទៃមកបន្ទប់ដើម្បីបិទបាំងទោសខ្លួន១ ភិក្ខុ
លើកទោសភិក្ខុអ្នកធ្វើការសង្ឃ១ ភិក្ខុយកគ្រែតាំង ពួកកៅអីរបស់សង្ឃទៅចោលក្នុងទីវាល
ហើយចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុយកកម្រាលរបស់សង្ឃទៅក្រាលចោល ហើយចៀសចេញទៅ១
ភិក្ខុដេកបៀតបៀតភិក្ខុអ្នកនៅមុនក្នុងកុដិសង្ឃ១ ភិក្ខុខឹងនឹងភិក្ខុឯទៀត ហើយបណ្តេញចាក
វិហាររបស់សង្ឃ១ ភិក្ខុអង្គុយ ឬដេកលើគ្រែមានជើងសិកទុក១ ភិក្ខុលាបបូកវិហារញយ។ បាន
កំណត់ត្រឹមសន្ធិកទ្វារ ឬសន្ធិកបង្គួចដោយជុំវិញ១ ភិក្ខុយកទឹកមានសត្វស្រោចស្មៅ ឬដី១។

ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយទូន្មានភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បាននូវចីវរ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្គិយ
ភិក្ខុបានគិតគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយទូន្មានពួកភិក្ខុនី
បាននូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ម្ចាស់អាវុសោ
ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ យើងទាំងឡាយក៏ទូន្មានពួកភិក្ខុនីដែរ។ វេលានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នា
ចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយបាននិយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់បួនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាង
ចូរមករកពួកយើង ៗនឹងទូន្មាន។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះក៏ចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយក្នុងទីគួរ
មួយ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ពួកភិក្ខុនី ហើយក៏ពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លង
អស់១ថ្ងៃ រួចបញ្ជូនពួកភិក្ខុនីឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់បួនស្រីទាំងឡាយ ពួកនាង
ចូរទៅវិញចុះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ទ្រង់ត្រាស់សួរពួកភិក្ខុនីនោះដែលឈរក្នុងទីដ៏សមគួរដោយពុទ្ធដីកាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ភិក្ខុនី
ទាំងឡាយ ឱវាទ (នោះ) បានបរិបូណ៌សម្រេចហើយឬ? ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន ឱវាទ (នោះ) នឹងបរិបូណ៌សម្រេចមកពីណា ព្រោះលោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយ
ធ្វើធម្មិកថាតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនខ្ញុំព្រះ
អង្គទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់មកវិញ។ ត្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ
នោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនី
ទាំងឡាយនោះ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន
ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើ
ប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុ
សង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នក
ទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចណាស់ ពោលតែតិរច្ឆានកថា ឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ
ហើយក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃ
បុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនសមបើនឹងធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយតិចពេក ពោលតែ
តិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ ហើយបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងឡាយឲ្យត្រឡប់ទៅវិញសោះ នៃមោឃ
បុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នករាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយនាំបុគ្គលអ្នកដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាមិនបាន។ បើ លុះព្រះដ៏
មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះ
ពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់
ភិក្ខុនី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសន្មតភិក្ខុឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីយ៉ាងនេះ សង្ឃត្រូវ
អាវាធនភិក្ខុ (នោះ) ជាមុនសិន។ លុះអាវាធនរួចហើយ ភិក្ខុអ្នកឈ្លាសអង្គអាច គប្បីញ៉ាំង
សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ បើសម្មតិកម្មនេះមានកាលដ៏សម
គួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ នេះជាវាចា

ប្រកាសសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ
ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ ការសម្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី សមគួរដល់
លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិនសមគួរដល់លោកដ៏
មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈ
ពីរដងផង។ បើ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមសង្ឃស្តា
ប់ខ្ញុំ សង្ឃសន្មតភិក្ខុឈ្មោះនេះ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី។ ការសម្មតិភិក្ខុឈ្មោះនេះឲ្យជាអ្នក
ឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀម
នៅ មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ ភិក្ខុ
ឈ្មោះនេះ សង្ឃបានសន្មតឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនីហើយ។ សម្មតិកម្មនេះគួរដល់សង្ឃ
ហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលនូវឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន។
បើ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដែលសង្ឃមិនបានសន្មត ហើយទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយប្រការ
យ៉ាងនេះ។

[២៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតរួចហើយ ក៏ទៅប្រដៅ
ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ក៏បានចិវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះ
យ៉ាងនោះដដែល។ គ្រានោះ ឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុទាំងឡាយ បានគិតគ្នាថា អារុសោ ឥឡូវនេះ ភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងឡាយដែលសង្ឃបានសន្មតហើយ ក៏ទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ បានចិវរ បិណ្ឌបាត
សេនាសនៈ និងភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់ភិក្ខុឈ្មោះយ៉ាងនោះដដែល អារុសោ បើដូច្នោះ មាន
តែពួកយើងទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមកឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី រួចប្រដៅ
ពួកភិក្ខុនី។ គ្រានោះ ពួកឆ្ងល់គ្នាភិក្ខុនាំគ្នាទៅកាន់ទីគ្មានសីមា ហើយសន្មតគ្នាទៅវិញទៅមក
ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយចូលទៅរកភិក្ខុនីទាំងឡាយ ពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ប្អូន

ទាំងឡាយ សង្ឃបានសន្មតពួកយើងហើយ នាងទាំងឡាយចូរមករកពួកយើងចុះ យើងនឹង
ប្រដៅទូន្មាន។ ទើបភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះចូលទៅរកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ថ្វាយបង្គំឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ គ្រានោះ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១
ថ្ងៃទៅ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា ម្ចាស់បួនស្រី
ទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅវិញចុះ។ ទើបភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅកាន់ទីគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយឈរក្នុងទីដ៏សមគួរ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរភិក្ខុនីទាំងឡាយ ដែលឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរនោះថា ម្ចាស់
ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ឱវាទបានសម្រេចបរិបូណ៌ឬទេ? ភិក្ខុនីទាំងឡាយទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
ឱវាទនឹងបានសម្រេចបរិបូណ៌មកពីឯណា លោកម្ចាស់ឆព្វគ្គិយទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាបន្តិច
បន្តួច ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់១ថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនយើងខ្ញុំឲ្យត្រឡប់មកវិញ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក
ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយព្រះធម្មិកថាហើយ ក៏ក្រោក
ចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាន
នេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ រួចសួរពាក្យពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយធ្វើធម្មិកថាដល់ភិក្ខុនីទាំងឡាយបន្តិចបន្តួច ហើយ
ពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចក៏បញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែន
ឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកមិនសមបីនឹងធ្វើ ធម្មិកថាបន្តិចបន្តួចដល់
ភិក្ខុនី ហើយពោលតិរច្ឆានកថាឲ្យកន្លងអស់មួយថ្ងៃ រួចបញ្ជូនភិក្ខុនីទាំងនោះឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ
សោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយ
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬមួយញាំងបុគ្គលដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងមិនបាន

ទេ។ បើ ទ្រង់តិះដៀលហើយ ក៏ធ្វើនូវធម្មីកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកា ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតភិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ៨ ឲ្យជាអ្នក ប្រដៅភិក្ខុនី គឺភិក្ខុជាអ្នកមានសីលសង្រួមតាមបាតិមោក្ខសំរេ: បរិបូណ៌ដោយអាចារ (មារយាទ) និងទីគោចរ ជាអ្នកឃើញភ័យក្នុងទោសទាំងឡាយមានប្រមាណតិចតួច សមាទាន សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ១ ភិក្ខុជាពហុស្សូត ទ្រទ្រង់ពុទ្ធវចន: សន្សំនូវពុទ្ធវចនធម៌ ទាំងឡាយណា ពីរោះខាងដើម ពីរោះកណ្តាល ពីរោះខាងចុង តែងប្រកាសនូវព្រហ្មចរិយធម៌ ព្រមទាំងអត្ត ទាំងព្យញ្ជន: ឲ្យបរិសុទ្ធបរិបូណ៌ទាំងអស់ ធម៌ទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ភិក្ខុនោះចាំច្រើនហើយ ទ្រទ្រង់ហើយ សន្សំហើយ ដោយវាចាដ៏ស្ងាត់រត់មាត់ ចូលចិត្ត ច្បាស់លាស់ យល់ត្រូវល្អដោយទិដ្ឋិ១ ចំណែកបាតិមោក្ខទាំងពីរ ភិក្ខុនោះក៏ចេះចាំដោយពិស្តារ ចែកចេញបានដោយប្រពៃ ចាំស្ងាត់រត់មាត់ កាត់សេចក្តីបានដោយល្អ ដោយសុត្ត (គឺខន្ធក: និងបរិវារ:) ដោយអនុព្យញ្ជន:១ ភិក្ខុនោះមានវាចាពោលត្រឹមត្រូវដោយសិចិលធនិតជាដើម មានសំឡេងពីរោះ១ ភិក្ខុនោះជាទីស្រឡាញ់ពេញចិត្តនៃភិក្ខុនីទាំងឡាយដោយច្រើន១ ភិក្ខុ នោះជាអ្នកអាចដើម្បីនឹងប្រដៅភិក្ខុនីបាន១ ភិក្ខុនោះមិនធ្លាប់ប្រព្រឹត្តកន្លងគុណធម៌នឹងភិក្ខុនី ដែលស្ងៀកដណ្តប់សម្តត់ជ្រលក់ដោយទឹកចត់ ឬសចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគនេះ១ ភិក្ខុនោះ មានវស្សាម្តែ ឬមានវស្សាជាងម្តែ១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យសង្ឃសន្មតនូវភិក្ខុ ដែលប្រកបដោយអង្គទាំងឡាយ៨នេះ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី។

[២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ភិក្ខុដែលឈ្មោះថាសង្ឃមិនបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃមិនបានសន្មតដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។ ពួកស្រីដែលឈ្មោះថាភិក្ខុនីនោះ បានដល់ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងឧភតោសង្ឃ។

[២៧] ត្រង់ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុទូន្មានដោយគុណធម៌៨ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រដៅ ដោយធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃតែ មួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២៨] ភិក្ខុដែលសង្ឃសន្មតនោះ គប្បីបោសប្រាសនូវទីបរិវេណ រួចត្រូវតាំងទឹកឆាន់ និង ទឹកប្រើប្រាស់ តែងតាំងនូវអាសនៈទុក ហើយនាំយកភិក្ខុជាគំរប់ពីរទៅអង្គុយនៅចុះ។ ភិក្ខុនី ទាំងឡាយគប្បីទៅក្នុងទីនោះ ហើយថ្វាយបង្គំនូវភិក្ខុនោះ រួចអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ភិក្ខុ ដែលសង្ឃសន្មតនោះ គប្បីសួរភិក្ខុនីទាំងឡាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នា ហើយឬ? បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា លោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រមព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុ គប្បីសួរថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ គរុធម៌៨ចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយឬ? បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោល តបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចាំស្ងាត់រត់មាត់ហើយ ភិក្ខុគប្បីប្រគល់ឱវាទដោយពាក្យថា ម្ចាស់ នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឱវាទ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា គរុធម៌មិនទាន់ស្ងាត់ទេ លោកម្ចាស់ ភិក្ខុគប្បីសូត្រប្រាប់ភិក្ខុនីថា ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយបានមួយរយវស្សា ត្រូវធ្វើអភិ វាទនកម្ម បច្ចុបដ្ឋានកម្ម អញ្ញាលីកម្ម និងសាមិចិកម្មដល់ភិក្ខុ (សូម្បី) ឧបសម្បទាហើយក្នុងថ្ងៃ នោះ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវនៅចាំវស្សាក្នុងអាវាសដែលគ្មានភិក្ខុ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរព រាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីត្រូវប្រាថ្នាធម៌ពីរប្រការ គឺការ សាកសួរនូវឧបោសថ១ ការចូលទៅទទួលឱវាទ១ អំពីភិក្ខុសង្ឃគ្រប់ៗកន្លះខែ នេះជាធម៌ដែល ភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីនៅចាំវស្សា រួចហើយ ត្រូវបរវារណាក្នុងឧភតោសង្ឃ ដោយហេតុ៣យ៉ាង គឺដោយឃើញក្តី ដោយពួក្តី ដោយរង្វៀសក្តី នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាប អស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីត្រូវគរុកាបត្តិ (ជាសតេកិច្ចា) ហើយត្រូវប្រព្រឹត្តបក្ខមានត្តក្នុងឧភតោ សង្ឃ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជា កុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត ១។ ភិក្ខុនីត្រូវស្វែងរកឧបសម្បទាក្នុងឧភតោសង្ឃដល់សិក្ខាមាណាដែលមានសិក្ខាសិក្សាក្នុងធម៌ ទាំងឡាយ៦ អស់ពីរវស្សាហើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំ ប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់មួយជីវិត១។ ភិក្ខុនីមិនត្រូវជេរ មិនត្រូវប្រទេចផ្កាសាកិក្ខុដោយបរិយាយ ណាមួយឡើយ នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លងដរាបអស់

មួយជីវិត១។ ពួកភិក្ខុនីមិនត្រូវស្តីប្រដៅពួកភិក្ខុឡើយ ពួកភិក្ខុត្រូវស្តីប្រដៅដល់ពួកភិក្ខុនីបាន
តាំងអំពីថ្ងៃនេះជាដើម នេះជាធម៌ដែលភិក្ខុនីត្រូវធ្វើឲ្យល្អ គោរពរាប់អានបូជាកុំប្រព្រឹត្តកន្លង
ដរាបអស់មួយជីវិត១។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយព្រម
ព្រៀងគ្នាហើយ ភិក្ខុពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បើភិក្ខុនីទាំងឡាយពោលថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ យើងខ្ញុំទាំងឡាយបែកគ្នាជាពួកៗ ភិក្ខុចេះតែពោលនូវគុណធម៌៨៨ដែល ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្កដ។ ភិក្ខុមិនបានប្រគល់ឱវាទឲ្យដល់ភិក្ខុនី ត្រឡប់ពោលធម៌ដទៃវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[២៧] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក
ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់
ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសង្ឃៗ ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុ
សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០] ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងកម្មមិនជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុសំគាល់ថាជាពួកមែន
ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃៗ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មជាធម៌ ភិក្ខុនីសង្ឃបែកគ្នាជាពួក ភិក្ខុ
សំគាល់ថាជាពួកមែន ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃៗ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រម
ព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា
ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នាជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃៗ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុ
សំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ឃៗ ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាបែកគ្នា
ជាពួកវិញ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសង្ឃៗ ហើយប្រដៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នា
ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

កម្មជាធម៌មែន ភិក្ខុនីសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាព្រមព្រៀងគ្នាមែន ហើយប្រដៅ មិន ត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៤១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាឡីនៃគុណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែង នូវអង្គកថានៃគុណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមាណា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[៤២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនីដោយវេនជាលំដាប់ ។ សម័យនោះឯង ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុត្រូវវេនប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនី និយាយគ្នាថា ថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកគង់នឹងពោល នូវឧទាននោះឯងដដែលៗ ឥឡូវហ្នឹង។ ភិក្ខុនីទាំងនោះនាំគ្នាចូលទៅរកព្រះចូឡបន្តកដ៏មាន អាយុ លុះទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ឯព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ បាននិយាយនឹងភិក្ខុនីទាំងនោះ ដែលអង្គុយនៅហើយក្នុងទីដ៏ សមគួរ ដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងព្រមព្រៀងគ្នាហើយឬ។ ពួក ភិក្ខុនីតបថា ព្រមព្រៀងគ្នាហើយលោកម្ចាស់។ ព្រះចូឡបន្តកសួរថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ គុ ធម៌៨ចាំស្ងាត់ហើយឬ។ ពួកភិក្ខុនីតបថា ចាំស្ងាត់ហើយលោកម្ចាស់។ ព្រះចូឡបន្តកប្រាប់ថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នេះហើយជាឱវាទ ហើយបានពោលនូវឧទាននេះដដែលថា

សេចក្តីសោកទាំងឡាយ រមែងមិនមានដល់មុនីដែលមានអធិចិត្តមិនប្រមាទ សិក្សានៅ ក្នុងផ្លូវនៃមោនធម៌ (គឺអរហត្តញ្ញាណ) មិនញាប់ញ័រ (ដោយលោកធម៌) មានចិត្តស្ងប់ (ចាក កិលេស) តែងមានស្មារតីជានិច្ច។

[៤៣] ភិក្ខុនីទាំងឡាយ បាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយបាននិយាយគ្នា ទុកមកហើយថា វេលាថ្ងៃនេះឱវាទគង់នឹងមិនសម្រេចបរិបូណ៌ទេ លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកគង់ នឹងពោលនូវឧទាននោះឯងដដែលក្នុងកាលឥឡូវហ្នឹង។ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុបានស្តាប់ ពាក្យនិយាយចរចានេះរបស់ភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះហើយ។ គ្រានោះ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ ហោះទៅកាន់វិហារស្ថានហើយចង្រ្កមខ្លះ ឈរខ្លះ អង្គុយខ្លះ ដេកខ្លះ បង្គុយផ្សែងខ្លះ បញ្ចេញ ពន្លឺភ្លើងខ្លះ បំបាត់ខ្លួនទៅខ្លះ ហើយពោលឧទាននោះទៀតផង និងពុទ្ធវចនៈដទៃជាច្រើនផង ព្រះអាកាសវាលទេវ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ សេចក្តីអស្ចារ្យ(នេះ) ចម្លែកពេកណាស់ ម្ចាស់គ្នាយើងទាំងឡាយ ហេតុមិនធ្លាប់កើត ៗហើយ ឱវាទដែលសម្រេចបរិបូណ៌ដូចជាឱវាទរបស់លោកម្ចាស់ចូឡបន្តកយ៉ាងនេះ កាលពីដើម យើងមិនធ្លាប់បាន(ស្តាប់)ទេ។ លំដាប់នោះ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុប្រដៅភិក្ខុនីអម្បាលនោះ ដរាបដល់យប់ ហើយបញ្ជូនទៅវិញថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរទៅចុះ។ វេលានោះ ទ្វារនគរគេបិទហើយ ភិក្ខុនីទាំងនោះក៏នៅខាងក្រោនគរ លុះព្រឹកឡើងទើបចូលទៅកាន់នគរ។ មនុស្សទាំងឡាយ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីទាំងឡាយនេះ មិនមែនជា ព្រហ្មចារិនី (មិនមែនជាអ្នកប្រព្រឹត្តល្អ)ទេ នៅជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងអារាម ហើយទើប តែចូលមកកាន់នគរក្នុងកាលឥឡូវនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សអម្បាលនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ចូឡបន្តកដ៏មានអាយុ កាលព្រះ អាទិត្យអស្តង្គតហើយ មិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ សួរថា ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ ឮថា កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ អ្នកឯងទៅប្រដៅភិក្ខុនី ទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ព្រះចូឡបន្តកដ៏មានអាយុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គតទៅ ហើយ អ្នកឯងមិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ ម្ចាស់ចូឡបន្តកៈ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក

ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបើទុកជាសង្ឃបានសន្មតហើយ កាលបើព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ទៅប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៤] ដែលហៅថា សង្ឃបានសន្មតនោះ គឺសង្ឃសន្មតដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។ ត្រង់ ពាក្យថា ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ សេចក្តីថា ព្រះអាទិត្យលិចចុះហើយ។ ពួកស្រីដែលបាន ឧបសម្បទាក្នុងជំនុំសង្ឃពីរចំណែក ហៅថាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ប្រដៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ដោយគរុធម៌៨ក្តី ដោយធម៌៨ទៃក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៤៥] ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា អស្តង្គតមែន ហើយទៅប្រដៅ (ភិក្ខុនី) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះអាទិត្យអស្តង្គតហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់អស្តង្គត ហើយទៅប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលឧបសម្បទាហើយក្នុងជំនុំសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថាអស្តង្គតហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះ អាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ព្រះអាទិត្យមិនទាន់អស្តង្គត ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់អស្តង្គត មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៤៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសំដែងនូវបាលីនៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែង នូវអដ្ឋកថានៃគរុធម៌ប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួរប្រស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខាមាណា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[៤៧] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រាជារាម ជិតក្រុងកបិល ពស្តុ ក្នុងដែនឈ្មោះសក្កៈ។ គ្រានោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយបបួលឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីយ៉ាង

នេះថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ ពួកនាងចូរមក យើងនឹងទៅទទួលឱវាទ (ជាមួយគ្នា)។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីនិយាយថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយនាំគ្នាទៅព្រោះហេតុនៃឱវាទធ្វើអ្វី ដ្បិតឆព្វគ្គិយភិក្ខុជាម្ចាស់ទាំងឡាយមកប្រដៅពួកយើងក្នុងលំនៅនេះហើយ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយ នាំគ្នា ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយទេ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីអម្បាលនោះប្រាប់ដំណើររុំដល់ភិក្ខុទាំង ឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ភិក្ខុនី។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយប្រដៅភិក្ខុនី ទាំងឡាយចូលដល់លំនៅភិក្ខុនី ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯង មិនគួរនឹងទៅប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ចូលដល់លំនៅភិក្ខុនីទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើ ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូលដល់ លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅភិក្ខុនីទាំងឡាយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤៨] សម័យនោះឯង ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ ចូលទៅកាន់លំនៅព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនី លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយសួរ ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ព្រះនាងគោតមី សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ ទ្រាំបានដែរឬទេ ល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬទេ។ ព្រះមហាបជាបតិគោតមីភិក្ខុនីតបថា លោកម្ចាស់ សរីរយន្តខ្ញុំមិនអាចអត់ទ្រាំបានទេ ខ្ញុំមិនអាចប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលទេ បពិត្រ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ សូមពួកលោកម្ចាស់សំដែងធម៌ឲ្យទាន។ ភិក្ខុទាំងនោះ និយាយថា ម្ចាស់នាង កិរិយាដែលភិក្ខុចូលមកកាន់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយសំដែងធម៌ដល់ ភិក្ខុនី មិនគួរឡើយ ហើយមានសេចក្តីសង្ស័យ (យ៉ាងនេះ) ក៏មិនហ៊ានសំដែងធម៌ឡើយ។ គ្រា

នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀមស្ងៀម ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រ និងចីវរក្នុងវេលាព្រឹក ហើយទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់លំនៅរបស់ព្រះមហាបជាបតិគោតមី លុះដល់ហើយ ទ្រង់គង់ លើអាសនៈដែលតែងតាំងទុក។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់គង់ហើយ ទ្រង់ត្រាស់សួរព្រះមហាប ជាបតិគោតមីយ៉ាងនេះថា ព្រះនាងគោតមី សរីរយន្តព្រះនាងល្មមអត់ទ្រាំបានដែរឬ ល្មមឲ្យ ប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួលដែរឬ។ ព្រះនាងទូលតបថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលមុនភិក្ខុជាថេរៈ ទាំងឡាយ មកសំដែងធម៌ដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ហេតុនោះ ខ្ញុំព្រះអង្គមានសេចក្តីសប្បាយ ក៏ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមានសេចក្តី ខ្លាចក្រែង ទើបមិនហ៊ានសំដែង សេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គ ព្រោះហេតុនោះឯង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ព្រះមហាបជាបតិគោតមីឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យ អាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា ហើយទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយ មកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយ ប្រដៅភិក្ខុនីដែលមានជម្ងឺបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូលដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនេះ គឺភិក្ខុនីមានជម្ងឺ នេះជាសម័យ ក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៤៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយនៅក្នុងទីណា សូម្បីអស់រាត្រី១ ទៅនោះហៅថាទីនោះរបស់ភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ចូលដល់ គឺទៅក្នុងទីនោះ។ ពួកស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថាភិក្ខុនី។ ពាក្យថា ប្រដៅ គឺភិក្ខុប្រដៅដោយគរុធម៌៨ ត្រូវអាបត្តិអាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមាន សម័យ គឺលើកលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុនីមិនអាចទៅទទួលឱវាទ ឬទៅនៅរួមសង្ឃកម្មបាន ហៅថាមានជម្ងឺ។

[៥០] ភិក្ខុសំគាល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយ ថាបានឧបសម្បទាមែន ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាហើយ ចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុនីឧបសម្បទាហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានឧបសម្បទាទេ ហើយចូលទៅដល់លំនៅរបស់ភិក្ខុនី ហើយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដោយធម៌ដទៃ (ក្រៅពីគុណ្ណ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីមិនទាន់បានឧបសម្បទា ថាបានឧបសម្បទាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងស្រីដែលមិនទាន់បានឧបសម្បទា ថាមិនទាន់ឧបសម្បទាមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៥១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅភិក្ខុនីក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងបាឡីនៃគុណ្ណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងអដ្ឋកថានៃគុណ្ណប្រាំបី ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីពោលថា លោកម្ចាស់ចូរសូត្រទៅ ភិក្ខុក៏សូត្រ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីសួររូបស្នា ហើយឆ្លើយដោះ ដល់ភិក្ខុដែលសំដែងធម៌ដើម្បីអ្នកដទៃ ហើយភិក្ខុនីចូលស្តាប់ផង ដល់ភិក្ខុដែលប្រដៅធម៌ដល់សិក្ខុមានា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[៥២] សម័យនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី តែងបាននូវចីវរបិណ្ឌុបាត សេនាសនៈ និងកេសជួបវិក្ការជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ថ្វីឡើយ ពួក

ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមកនិយាយយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយ មិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រដៅ
ពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិសៗបេ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនិយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជា
ថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្តទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីប៉ុន្មានទេ ភិក្ខុជាថេរៈ
ទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែអាមិស ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរស
ទាំងឡាយ ក៏ដូចឡើយ ពួកអ្នកឯងមកពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយមិនសូវយកចិត្ត
ទុកដាក់នឹងប្រៀនប្រដៅពួកភិក្ខុនីឡើយ ភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយប្រដៅពួកភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែ
អាមិស នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គល
ទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយពោលយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រដៅពួកភិក្ខុនី
ព្រោះហេតុតែអាមិស ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៥៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ពាក្យថា ព្រោះហេតុតែអាមិស សេចក្តីថា ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជ
បរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ
និងកិរិយាបូជា។

[៥៤] ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវពាក្យដំនៀល
ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោន ចំពោះឧបសម្បន្ន
ដែលសង្ឃសន្មត ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី
ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្កា
រៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។

[៥៥] កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌មែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌វិញ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៥៦] ភិក្ខុណាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោនចំពោះឧបសម្បន្នដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺនិយាយថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៧] ភិក្ខុណា ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវពាក្យដំនៀល ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើបង្គាប់យស ប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវសេចក្តីបង្គាប់បង្គោន ចំពោះអនុបសម្បន្នបុគ្គល ដែលសង្ឃសន្មតក្តី មិនបានសន្មតក្តី ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ហើយពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ភិក្ខុប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៨] កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៥៩] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលពោលចំពោះភិក្ខុផងគ្នាដែលជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី ព្រោះហេតុតែចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ ភេសជ្ជបរិក្ខារ ជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ គ្រឿងសក្ការៈ សេចក្តីគោរព សេចក្តីរាប់អាន កិរិយាថ្វាយបង្គំ និងកិរិយាបូជាដោយប្រក្រតី ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[៦០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបត្រាច់ទៅបិណ្ឌាបាតតាមផ្លូវ ឬប្រកមួយ ក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ មានភិក្ខុនីមួយរូបទៀតក៏ត្រាច់ទៅបិណ្ឌាបាតតាមផ្លូវ ឬប្រកនោះដែរ។ ទើបភិក្ខុនោះ និយាយនឹងភិក្ខុនីនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង នាងចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះ គេប្រគេនភិក្ខាវ ឯភិក្ខុនីនោះ ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់ចូរទៅក្នុងឱកាសឯណោះ ចុះ គេប្រគេនចង្កាន់។ ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីនោះបានស្គាល់គ្នា ព្រោះបានឃើញគ្នាញឹកញយ។ គ្រានោះឯង សង្ឃកំពុងចែកចីវរគ្នា។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះកាលទៅទទួលឱវាទ ក៏ចូលទៅរក ភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំភិក្ខុនោះហើយ បានបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ភិក្ខុនោះបាននិយាយនឹងភិក្ខុនីដែលបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់នាង ចំណែក ចីវរនេះរបស់យើង នាងនឹងត្រូវការដែរឬទេ? ភិក្ខុនីនោះឆ្លើយថា ករុណាលោកម្ចាស់ ខ្ញុំករុណា មានចីវរចាស់ហើយ។ ភិក្ខុនោះឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីនោះ។ ចំណែកភិក្ខុនោះជាអ្នកមានចីវរទុព្វល ភាព។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាននិយាយនឹងភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកចូរធ្វើចីវររបស់ អ្នកក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនសមគួរនឹងឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបានឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនី ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលតបថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត មែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែន ញាតិទេ? ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនីនោះមិនជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស ប្រុសមិនមែនជាញាតិ រមែងមិនដឹងនូវកម្មដ៏សមគួរ ឬមិនសមគួរ ល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិនមែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យចីវរ ដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ ពួកបុគ្គល ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង

នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៦១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនសមបីនឹងមិនហ៊ានផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងពួកយើងសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកភិក្ខុនីនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ គឺ ភិក្ខុ១ ភិក្ខុនី១ សិក្ខមាណា១ សាមណេរ១ សាមណេរី១ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុផ្លាស់ប្តូរចីវរនឹងសហធម្មិកទាំង៥ នេះបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា ភិក្ខុនីដែលមិនបានសម្ពន្ធជាប់វង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពីគូនៃជីដូនជីតាជាគំរប់៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី។ បណ្តាចីវរ៦យ៉ាងចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតដ៏គួរដល់វិកប្បបាន ហៅថា ចីវរ។ ពាក្យថា រៀនលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យ (ចីវរដល់ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ លើកលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។

[៦៣] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀនលែងតែផ្លាស់ប្តូរគ្នា។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែន

ញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុ
សំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលផ្លាស់ប្តូរចីវរ
គ្នា ដល់ភិក្ខុដែលប្តូរយកចីវរមានដំឡែងច្រើនដោយចីវរមានដំឡែងតិច ឬចីវរមានដំឡែងតិចដោយ
ចីវរមានដំឡែងច្រើន ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវរបស់ខ្លួនដោយសេចក្តីស្ម័គ្រស្មាល ដល់ភិក្ខុ
ដែលភិក្ខុនីកាន់យកចីវររបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យបរិក្ខារដទៃ រៀរលែងតែចីវរ ដល់ភិក្ខុ
ដែលឲ្យចីវរដល់សិក្ខុមាណា ឬដល់សាមណេរី ដល់ភិក្ខុគ្រួសារ ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៥ ចប់។

សិក្ខាបទទី៦

[៦៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ ជាអ្នកប្រសប់ធ្វើចីវរកម្ម។ មានភិក្ខុនី១
រូបចូលទៅកាន់ទីដែលឧទាយិដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិ
ដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ដេរចីវរឲ្យខ្ញុំផង។ គ្រានោះ
ឧទាយិដ៏មានអាយុក៏ដេរចីវរ ហើយធ្វើកិច្ចជ្រលក់ គក់ បោកដំលូ រួចធ្វើរូបគំនូរ [អដ្ឋកថា ថា គូ
រូបភាពបុរសស្រ្តី ធ្វើសណ្ឋារៈគ្នា មានឧបាយលាយដោយវត្ថុពណ៌ផ្សេងៗតាមគំនិតរបស់ខ្លួន
ត្រង់កណ្តាលចីវរ។ ត្រង់កណ្តាលចីវរ ស្រេចហើយ បត់ទុកឲ្យភិក្ខុនីនោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនីនោះ
ទៅកាន់លំនៅឧទាយិដ៏មានអាយុ លុះទៅដល់ហើយ បាននិយាយនឹងឧទាយិដ៏មានអាយុ
យ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ចីវរបស់លោកម្ចាស់នោះ ដូចម្តេចទៅ។ ឧទាយិឆ្លើយថា ម្ចាស់
បួនស្រី ហ៎ រោងចូរនាំយកចីវរនេះទៅទាំងផ្ទះហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ
ចូរដណ្តប់ចីវរនេះដើរទៅតាមក្រោយភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងកាលណោះ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនីនោះនាំ
យកចីវរនោះទៅទាំងផ្ទះហើយទុក កាលណាភិក្ខុនីសង្ឃមកទទួលឱវាទ រោងក៏ដណ្តប់ចីវរ
នោះដើរទៅតាមក្រោយភិក្ខុនីសង្ឃក្នុងកាលណោះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនីអម្បាលនេះជាស្រីគ្មានកោតញញើត ជាស្រីអ្នកលេង គ្មានអៀន

ខ្មាស មិនសមបើនឹងគួរគំនូរក្នុងចីវរសោះ។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយបាននិយាយសួរគ្នាយ៉ាងនេះថា
នេះជាការងាររបស់អ្នកណា? ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា នេះជាការងាររបស់លោកម្ចាស់ឧទា
យិ។ ពួកភិក្ខុនីនិយាយគ្នាថា ជនទាំងឡាយណាជាអ្នកគ្មានសេចក្តីកោតញញើត ជាអ្នកលេង
ជាអ្នកគ្មានសេចក្តីអៀនខ្មាស កម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ ក៏គង់មិនល្អដល់ជនទាំងឡាយនោះ
នឹងពោលទៅថ្វីដល់លោកម្ចាស់ឧទាយិ។ ពួកភិក្ខុនីនោះនាំគ្នាប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡា
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថាអ្នកឯងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនី ពិតមែនឬ? ឧទាយិភិក្ខុ
ទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃឧទាយិ ភិក្ខុនីនោះ
ជាញាតិរបស់អ្នកឯង ឬមិនមែនជាញាតិទេ? ឧទាយិភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនមែន
ជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស ប្រុសដែលមិនមែនជាញាតិ រមែង
មិនស្គាល់កម្មដ៏សមគួរក្តី មិនសមគួរក្តី កម្មជាទីជ្រះថ្លាក្តី មិនជាទីជ្រះថ្លាក្តី របស់ស្រ្តីដែលមិន
មែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមគួរនឹងដេរចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនញាតិទេ នៃ
មោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់បុគ្គលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បេ។
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
ដេរឯង ឬប្រើគេឲ្យដេរនូវចីវរឲ្យភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់តវង្សគ្នាមកអំពីចំណែកខាងមាតាក្តី អំពីចំណែកខាងបិតាក្តី ដរាបអំពី
គូនៃដីដូនដីតាជាគំរប់៧ ហៅថាមិនមែនញាតិ។ ស្រ្តីដែលបានឧបសម្បទាហើយក្នុងសង្ឃពីរ
ចំណែក ហៅថា ភិក្ខុនី។ បណ្តាចីវរ៦យ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមរិកប្បុរបាន ហៅថា
ចីវរ។ ពាក្យថា ដេរឯង គឺភិក្ខុដេរដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗផ្លូវមូល។ ពាក្យថា ប្រើ
គេឲ្យដេរ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់
ដេរប្រើដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (តែមួយ)។

[៦៧] ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិមែន ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេ
ឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដេរ
ឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនីមិនមែនញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ
ហើយដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដេរឯងក្តី ប្រើគេឲ្យដេរក្តីនូវ
ចីវរដើម្បីភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាអំពីសង្ឃតែមួយចំណែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ
ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិមែន មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។

[៦៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលដេរចីវរដល់ភិក្ខុនីជាញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលដេរឯង ឬ
ប្រើគេឲ្យដេរនូវបរិក្ខារដទៃក្រៅពីចីវរ (ឲ្យភិក្ខុនី) ឲ្យសិក្ខុមានា ឬឲ្យសាមណេរី ដល់ភិក្ខុត្រួត
ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរ
ទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា
យើងទាំងឡាយមានប្តីប្រពន្ធ ដើរទៅយ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជា
សក្យបុត្រ ដើរទៅមួយអន្លើដោយភិក្ខុនីទាំងឡាយ យ៉ាងនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានព្រាហ្ម
មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបីបើឆព្វគ្គិ
យភិក្ខុទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នាទេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ បបួលភិក្ខុនីដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នា ពិត
មែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន។
ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិន

គួរនឹងបបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រុះថ្នាំដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្នាំទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយ មួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក១ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៧០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ និងភិក្ខុនិទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយអំពីក្រុង សាកេត ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ កាលនោះ ភិក្ខុនិទាំងឡាយនោះ ឃើញពួកភិក្ខុនោះហើយ បាន ពោលពាក្យនេះថា យើងទាំងឡាយនឹងទៅជាមួយនឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ឆ្លើយថា ម្នាលនាង ការដែលភិក្ខុបបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នា មិនគួរទេ នាង ទាំងឡាយទៅមុនឬ ។ យើងទាំងឡាយនឹងទៅមុន។ ភិក្ខុនិទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើ ន លោកម្ចាស់ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ គួរតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តទៅមុន។ កាល ភិក្ខុនិទាំងនោះដើរទៅជាខាងក្រោយនៃភិក្ខុទាំងឡាយដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ ចោរទាំងឡាយក៏ ដណ្តើមយក (បាត្រ និងចីវរ) ផង ប្រទុស្តផង (កំហែងធ្វើសេវនកិច្ច) ក្នុងកាលនោះឯង។ ទើប ភិក្ខុនិទាំងនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ពួកភិក្ខុនិ។ ពួកភិក្ខុនិប្រាប់សេចក្តីនុំ ដល់ពួកភិក្ខុ។ ពួកភិក្ខុក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយ ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវ ត្រាយជាមួយគ្នា ក្នុងផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ ដោយមានគ្នាជាពួកដែលគេសន្មតថា ប្រកបដោយ សេចក្តីរឿស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនិដើរទៅកាន់ផ្លូវត្រាយមួយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក១ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ មានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅដោយមានគ្នាជាពួក១ ដែលគេ

សន្មតថាប្រកបដោយសេចក្តីរឿស១ ដែលប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ១ នេះជាសម័យក្នុង សិក្ខាបទនោះ។

[៧១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា ដែលហៅថាភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងឧកតោសង្ឃ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា សេចក្តីថា ពួកជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្ចាស់នាង យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោក ម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងទៅ ម្ចាស់នាង យើង ទាំងឡាយនឹងទៅ យើងទាំងឡាយនឹងទៅក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក១ សេចក្តីថា (ភិក្ខុ បបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងទីជាចន្លោះនៃស្រុក ក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមាន់ហើរទៅ ដល់ (គឺ១រយៈមាន់ហើរ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីដើរជាមួយគ្នាទៅ) ក្នុងព្រៃ ដែលមិនមែនស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗកន្លះយោជន៍។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ សេចក្តីថា លើកទុកតែមានសម័យ។ ដែលហៅថា ផ្លូវដែលគួរនឹងទៅ ដោយមានគ្នាជាពួក គឺ ផ្លូវដែលបុគ្គលឥតមានគ្នា មិនអាចដើរទៅបាន។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយសេចក្តីរឿស គឺកន្លែងដែលចោរអាស្រ័យនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរបរិភោគអាហារក៏ប្រាកដ កន្លែងដែល ចោរឈរនៅក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរអង្គុយក៏ប្រាកដ កន្លែងដែលចោរដេកក៏ប្រាកដ ក្នុងផ្លូវ នោះ។ ដែលហៅថា ផ្លូវប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺផ្លូវនោះដែលចោរទាំងឡាយសម្លាប់ មនុស្សក៏ប្រាកដ ឬនមនុស្សក៏ប្រាកដ វាយដំមនុស្សក៏ប្រាកដ។ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ផ្លូវដែល ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ហើយ ឃើញផ្លូវមិនប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខវិញ ត្រូវបញ្ជូន ភិក្ខុនីទៅ ដោយពាក្យថា ម្ចាស់នាងទាំងឡាយ នាងទាំងឡាយចូរទៅចុះ។

[៧២] ភិក្ខុបបួលគ្នាហើយ សំគាល់ថាបបួលមែន ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោច ទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាលង្វែកនៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុ សង្ឃឹមក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅ កាន់ទីជាចន្លោះនៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុបបួលគ្នា ហើយ

សំគាល់ថាមិនបានបបួល ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីទៅកាន់ទីជាចន្លោះ
នៃស្រុក១ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុបបួល តែភិក្ខុនីមិនបបួល (ភិក្ខុ
នោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនបានបបួលគ្នា ហើយសំគាល់ថាបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងការដែលមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានបបួលក្នុង
ការដែលមិនបានបបួល មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៧៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនី
ហើយដើរទៅ ដល់ភិក្ខុដែលភិក្ខុនីបបួល តែភិក្ខុមិនបានបបួល ដល់ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីដែលទៅ
ដោយខុសសង្កេត ដល់ភិក្ខុដែលទៅ (ជាមួយនឹងភិក្ខុនី) ដោយមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុ
ឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[៧៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១
ជាមួយគ្នា។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា យើងទាំងឡាយមានប្តី
ប្រពន្ធ ជិះលេងលើទូក១យ៉ាងណា សមណៈទាំងឡាយនេះជាកូនចៅព្រះពុទ្ធ ជាសក្យបុត្រ
បបួលពួកភិក្ខុនីជិះលេងលើទូក១ជាមួយគ្នា យ៉ាងនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្ស
ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
ទាំងឡាយមិនគួរឃើង បបួលពួកភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នាទេ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់សួរចំពោះឆ
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបបួលភិក្ខុនី
ឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ ការនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស

ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នាទេ ម្នាលមោឃបុរស
ទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ បើ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ បបួល
ភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៧៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុ និងភិក្ខុនីទាំងឡាយច្រើនរូប ដើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយអំពីក្រុង
សាកេត ទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ ក្នុងទឹកណ្តាលផ្លូវមានស្ទឹង១ដែលគេតែងតែឆ្លង។ ទើបភិក្ខុនី
ទាំងឡាយនោះបានពោពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា យើងទាំងឡាយនឹងឆ្លងមួយអន្លើ
ដោយលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះឆ្លើយថា ម្នាលនាង ការដែលភិក្ខុបបួល
ភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នា មិនគួរទេ (បើដូច្នោះ) នាងទាំងឡាយឆ្លងទៅមុនឬ ។ យើង
ទាំងឡាយនឹងឆ្លងទៅមុន។ ភិក្ខុនីទាំងឡាយឆ្លើយថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់
ទាំងឡាយជាបុរសដ៏ប្រសើរ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរឆ្លងទៅមុនចុះ។ កាលភិក្ខុនីទាំងឡាយ
នោះឆ្លងទៅជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (បាត្រ និងបិវរ) ផង ប្រទុស្តផង ក្នុង
កាលណោះ។ លុះភិក្ខុនីទាំងឡាយនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថីហើយ ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុនី
ទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុនីក៏ប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត
ឲ្យភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយគ្នាដើម្បីឆ្លងទទឹង ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក១ជាមួយ
គ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែការឆ្លងទទី
ង។

[៧៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
បើ ដែលហៅថាភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់នៃឧភតោសង្ឃស្រឡាញ់ពីរពួក គឺ

ភិក្ខុសង្ឃ១ ភិក្ខុនីសង្ឃ១។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺពួកជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺបបួលគ្នាថា ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក បពិត្រលោកម្ចាស់ យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក ម្នាលនាង យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូក យើងទាំងឡាយនឹងឡើងជិះទូកក្នុងថ្ងៃនេះ ឬក្នុងថ្ងៃស្អែក ក្នុងថ្ងៃខានស្អែក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក ភិក្ខុក៏ឡើងជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុឡើងជិះទូក ភិក្ខុនីក៏ ឡើងជិះដែរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិងភិក្ខុនីឡើងជិះទូកស្មើគ្នា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យ ថា ទៅប្រាសទឹក សេចក្តីថា នាវាទៅទីខាងលើទឹក។ ពាក្យថា ទៅបណ្តោយទឹក សេចក្តីថា នាវា ទៅទីខាងក្រោមទឹក។ ពាក្យថា រៀរលែងតែការធ្ងន់ទទឹង សេចក្តីថា លើកទុកតែការធ្ងន់ទទឹង។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងស្រុកចម្ងាយមាន់ល្មមហើរទៅដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុក។ (ភិក្ខុបបួលភិក្ខុនីឡើងជិះទូក) ទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន៍។

[៧៧] ការដែលបានបបួលហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានបបួលគ្នាមែន ហើយឡើងជិះទូក ជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែការធ្ងន់ទទឹង។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការដែលបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែធ្ងន់ទទឹង។ ការដែលបានបបួលគ្នា ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនបានបបួលគ្នា ហើយឡើងជិះទូកជាមួយគ្នា ទៅប្រាសទឹកក្តី ទៅបណ្តោយទឹកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែធ្ងន់ទទឹង។ ភិក្ខុបបួល ភិក្ខុនីមិនបានបបួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ តែភិក្ខុសំគាល់ថាបានបបួលគ្នាហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានបបួលគ្នា ទេ តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានបបួលគ្នាទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបាន បបួលគ្នាមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៧៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលធ្ងន់ទទឹង ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនីហើយ ឡើងជិះទូក ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានបបួលភិក្ខុនី តែភិក្ខុនីបបួល ដល់ភិក្ខុដែលឡើងជិះទូក

ជាមួយនឹងភិក្ខុនីដោយខុសសង្កេតគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុ
ជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវា
បស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទា ជាជិតុនរបស់ត្រកូល១ ជា
ភិក្ខុនីប្រកបដោយនិច្ចកត្ត។ ចំណែកគហបតីនោះ ក៏បាននិមន្តពួកភិក្ខុជាថេរៈទៅផង។ គ្រា
នោះឯង ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទាស្ងៀកស្បង់ ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងបីវត្ថុផងវេលាព្រឹក ហើយ
ចូលទៅកាន់ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងគហបតីនោះថា
ម្ចាស់គហបតី ខាទនីយភោជនីយាហារមានប្រមាណច្រើននេះ គេចាត់ចែងដើម្បីអ្វី? គហបតី
ឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះថេរៈទាំងឡាយមកឆាន់។ ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទា
សួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះថេរៈទាំងនោះ គឺព្រះថេរៈណាខ្លះ? គហបតីឆ្លើយថា ព្រះសារីបុត្តជា
ម្ចាស់ ព្រះមោគ្គល្លានជាម្ចាស់ ព្រះមហាកច្ចានៈជាម្ចាស់ ព្រះមហាកោដ្ឋិតៈជាម្ចាស់ ព្រះមហាក
ប្បិនជាម្ចាស់ ព្រះមហាចុន្ទជាម្ចាស់ ព្រះអនុរុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះវេរត្តជាម្ចាស់ ព្រះឧបាលិជាម្ចាស់
ព្រះអានន្ទជាម្ចាស់ ព្រះរាហុលជាម្ចាស់។ ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទាឆ្លើយថា ម្ចាស់គហបតី កាល
ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរមាននៅទេតើ ហេតុដូចម្តេចក៏អ្នកទៅនិមន្តពួកកូនក្មេងមកវិញ?
គហបតីសួរថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងនោះ មានព្រះនាមដូចម្តេច
ខ្លះ? ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទាឆ្លើយថា លោកម្ចាស់ទេវទត្ត លោកម្ចាស់កោកាលិក លោកម្ចាស់កត
មោរកតិស្សកៈ លោកម្ចាស់ខណ្ឌទេវីបុត្រ លោកម្ចាស់សមុទ្ធទត្ត។ កាលភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទា
កំពុងតែនិយាយពាក្យនេះមិនទាន់អស់នៅឡើយ។ ស្រាប់តែភិក្ខុជាថេរៈទាំងឡាយចូលមកក្នុង
ពេលនោះ។ ភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លនន្ទាសួរថា ម្ចាស់គហបតី ព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយ
អ្នកបាននិមន្តហើយ ពិតមែនឬ? គហបតីឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ឥឡូវនេះ លោកម្ចាស់
បានធ្វើនូវព្រះថេរៈមហានាគដ៏ប្រសើរទាំងឡាយថាជាកូនក្មេង លោកម្ចាស់ត្រឡប់ធ្វើពួកភិក្ខុ

ជាកូនក្មេងថាជាមហានាគដ៏ប្រសើរទៅវិញ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏ចាប់ទាញភិក្ខុនីឈ្មោះបុល្លន
នាចេញពីផ្ទះផង និច្ចកត្ត (គឺចង្កាន់ដែលផ្គត់ផ្គង់ជានិច្ច) ក៏ផ្តាច់បង់ចេញ គឺឈប់ឲ្យតទៅទៀត
ផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ទេវទត្តបានដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង
ទេ។ ប្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទេវទត្ត ឮថាអ្នកដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនី
ចាត់ចែង ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា នែមោឃបុរស អ្នកឯងដឹងហើយ មិនគួរនឹងឆាន់
បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនដែល
មិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្ត
យ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៨០] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទូរូបចេញពីក្រុងរាជគ្រិះទៅបួស ហើយទៅកាន់ត្រកូល
ញាតិ។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើនខាននិមន្តមកយូរហើយ (ថាដូច្នោះ
ហើយ) ក៏នាំគ្នាធ្វើចង្កាន់ប្រគេនដោយគោរព។ មានភិក្ខុនីម្នាក់ជាដីតុនរបស់ត្រកូលនោះ បាន
និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យចង្កាន់ដល់
លោកម្ចាស់ចុះ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា កាលដឹងហើយបរិភោគបិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនី
ចាត់ចែង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (សង្ស័យដូច្នោះហើយ) ក៏មិនទទួល (បិណ្ឌបាត
នោះ) ហើយមិនអាចនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតទៀតផង ក៏អត់ចង្កាន់ក្នុងពេលនោះឯង។
ទើបភិក្ខុនោះទៅអាវាម ហើយប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុក៏ក្រាបទូលសេចក្តី
នុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់
ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កាលចង្កាន់មាន
គ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុនហើយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលដឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនី
ចាត់ចែងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ

ថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹងហើយ ឆាន់បិណ្ឌបាតដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរ
លែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថបាចនប្រារព្ធជាមុន។

[៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា
ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងឯងក្តី ជនទាំងឡាយដទៃដឹងហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុនីនោះ
ប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្ត្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧកតោសង្ឃ។ ដែលហៅ
ថា ចាត់ចែង (គឺភិក្ខុនីនិយាយប្រាប់ដល់ជន) ដែលមិនចង់ឲ្យ មិនចង់ធ្វើទានក្នុងកាលមុនថា
លោកម្ចាស់នេះជាអ្នកពោល លោកម្ចាស់នេះជាពហុស្សូត លោកម្ចាស់នេះជាអ្នកចេះព្រះសូត្រ
លោកម្ចាស់នេះទ្រទ្រង់វិន័យ លោកម្ចាស់នេះជាធម្មកថិក អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យ (ចង្ហាន់) ដល់
លោកម្ចាស់អង្គនេះ ចូរធ្វើ(ចង្ហាន់) ដល់លោកម្ចាស់នេះ ភិក្ខុនីនេះ ហៅថា ចាត់ចែង។ ដែល
ហៅថា បិណ្ឌបាត បានដល់ភោជនទាំង៥ ភោជនណាមួយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែចង្ហាន់ដែល
គ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន សេចក្តីថា លើកទុកតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថគេផ្ដើមជាមុន។ ដែលហៅថា
គ្រហស្ថប្រារព្ធ គឺជនទាំងឡាយជាញាតិក្តី បិណ្ឌបាតដែលគេបវារណាក្តី ចង្ហាន់ដែលគេតាក់
តែងជាប្រក្រតីក្តី។ ភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែង
តែបិណ្ឌបាត ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់វារៈដែលលេបចូល។

[៨២] ចង្ហាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថាភិក្ខុនីចាត់ចែង ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ រៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន។ ចង្ហាន់ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុមានសេ
ចក្តីសង្ស័យ ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែងតែចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន។ ចង្ហាន់
ដែលភិក្ខុនីចាត់ចែង ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានចាត់ចែងទេ នឹងចង្ហាន់ដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធជាមុន
ហើយឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។ ភិក្ខុឆាន់ភោជន ដែលភិក្ខុនីបានឧបសម្បទាក្នុងឯកតោសង្ឃ
បានចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែងតែភោជនដែលគ្រហស្ថគេប្រារព្ធឡើងជាមុន។ ភិក្ខុ
សំគាល់ភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា បានចាត់ចែងទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ
សង្ស័យក្នុងភោជនដែលភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ភោជនដែល
ភិក្ខុនីមិនបានចាត់ចែងថា មិនបានចាត់ចែង មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៨៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលគ្រហស្ថប្រារព្ធឡើងជាមុន ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលសិក្ខុមានចាត់ចែង ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលសាមណេរីចាត់ចែង អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុឆ្គួតដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[៨៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារត្ថី។ សម័យនោះឯង ស្រ្តីជាតូចដើមរបស់ឧទាយិដ៏មានអាយុ បួសក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ។ ភិក្ខុនីនោះតែងមកក្នុងសំណាក់ឧទាយិដ៏មានអាយុរៀយ។ ចំណែកខាងឧទាយិដ៏មានអាយុ តែងទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីនោះរៀយ។ គ្រានោះ ឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីនោះតែម្នាក់ឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ចុះហេតុអ្វី បានជាឧទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯង។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងតែម្នាក់ឯង សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ។ ឧទាយិភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងតែម្នាក់ឯងមិនគួរនឹងសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់ឯងទេ នៃមោឃបុរស ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាក្រៃលែងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ឧភតោសង្ឃ។ ពាក្យថា ជាមួយ គឺ

ក្នុងទីជាមួយ។ ពាក្យថា តែម្នាក់នឹងម្នាក់ គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី។ ដែលហៅថា ទិស្វាត់ គឺទីកំបាំងភ្នែក
១ ទីកំបាំងត្រចៀក។ ដែលហៅថាទីកំបាំងភ្នែក គឺទីដែលគេមិនឃើញភ្នែក ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ឯក
ក្បាលក្តី ក៏មិនអាចមើលឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីកំបាំងត្រចៀក គឺទីដែលគេមិនអាចដើម្បី
ស្តាប់ពាក្យពោលជាប្រក្រតីបាន។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថា កាលភិក្ខុនីអង្គុយ ភិក្ខុ
អង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលភិក្ខុអង្គុយ ភិក្ខុនីអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី) អង្គុយក្តី ជនទាំងពីររូប (គឺភិក្ខុនិងភិក្ខុនី)
ដេកក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៨៦] ទិស្វាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាទិស្វាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែមួយនឹងមួយ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិស្វាត់ តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹងម្នាក់ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិស្វាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនស្វាត់ ហើយអង្គុយជាមួយនឹងភិក្ខុនីតែម្នាក់នឹង
ម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទិមិនស្វាត់ ភិក្ខុសំគាល់ថាទិស្វាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ស័យក្នុងទិមិនស្វាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទិមិនស្វាត់ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនស្វាត់ មិនត្រូវអាបត្តិ
ឡើយ។

[៨៧] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានបុរសណានីមួយដែលដឹងសេចក្តីនៅជាពីរនាក់
នឹងខ្លួន ដល់ភិក្ខុដែលឈរ មិនអង្គុយ ដល់ភិក្ខុដែលមានបំណងនូវទិមិនស្វាត់ ហើយ(អង្គុយ)
ដល់ភិក្ខុដែលមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុច្បូត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើម
បញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

ឱវាទវគ្គ ជាតំរប់៣ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទនៃឱវាទវគ្គនោះមាន១០គឺ

អសម្មតសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនៅវាទសិក្ខាបទ)១ អដ្ឋង្គតសិក្ខាបទ១ ឧបស្សយសិក្ខាបទ (ភិក្ខុនូវ
បស្សយ)១ អាមិសសិក្ខាបទ១ ទានសិក្ខាបទ (ចីវរទានសិក្ខាបទ)១ សិព្វនសិក្ខាបទ (ចីវរសិព្វន

សិក្ខាបទ)១ អន្ទានសិក្ខាបទ (សំវិធានសិក្ខាបទ)១ នាវាភិរុហនសិក្ខាបទ១ ភុញ្ញនសិក្ខាបទ (បរិ
បាចនសិក្ខាបទ)១ ឯកោឯកាយសិក្ខាបទ (រហោនិសដ្ឋសិក្ខាបទ)១។

ភោជនវត្ថុ បឋមសិក្ខាបទ

[៨៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានពួកជន១ពួកនៅជិតក្រុងសាវត្ថីបាននាំគ្នាតាក់
តែងបិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាស្ងៀកស្ងៀង ហើយ
ប្រដាប់ដោយបាត្រ និងបីវអំពីព្រឹក ចូលទៅបិណ្ឌបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី ដល់មិនបានបិណ្ឌបាត
ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន (នោះ)។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា លោកម្ចាស់
ទាំងឡាយខាននិមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុយដោយគោរព។
កាលនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ នាំគ្នាស្ងៀកស្ងៀងហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងបីវអំពី
ព្រឹក ចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ដល់មិនបាន ក៏នាំគ្នាទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោង
ទាន (នោះ) ហើយឆាន់ ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ពីរផង ក្នុងថ្ងៃជាគំរប់បីផង។ ទើបឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា យើងទាំងឡាយទៅអារាមធ្វើអ្វី យើងគួរតែមកក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬ
រោងទាននេះប៉ុណ្ណោះបានហើយ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយនៅហើយនៅទៀតក្នុងផ្ទះសំណាក់
នោះឯង នាំគ្នាឆាន់នូវអាវសថបិណ្ឌបាត (គឺបិណ្ឌបាតក្នុងផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាននោះ)។ តិរិ
យទាំងឡាយក៏ចៀសចេញទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា សម
ណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រង់ឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត
អាវសថបិណ្ឌបាត មិនមែនជនតាក់តែងដើម្បីតែពួកសមណៈនេះទេ អាវសថបិណ្ឌបាត ជន
តាក់តែងដើម្បីជនទាំងឡាយទាំងពួងរាល់គ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិ
ចរហេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ
មិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រង់ឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាតសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយនៅត្រាំត្រង់ឆាន់អាវសថបិណ្ឌបាត ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

ទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងនៅត្រាំត្រង់ឆាន់អាវស ថបិណ្ណបាតទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិន ទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា អាហារក្នុងផ្ទះ សំណាក់ ឬរោងទាន ភិក្ខុត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៨៧] សម័យនោះឯង ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិមន្តទៅក្រុងសារីត្ថីក្នុងកោសលជនបទ បានចូលទៅកាន់ផ្ទះសំណាក់ ឬរោងទាន។ មនុស្សទាំងឡាយនិយាយគ្នាថា ព្រះថេរៈខាន និមន្តមកយូរណាស់ហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាអង្គុយដោយគោរព។ លំដាប់នោះ ព្រះ សារីបុត្តដ៏មានអាយុឆាន់រួចហើយ ក៏មានអាពាធជាទម្ងន់។ លោកមិនអាចនឹងចៀសចេញពីផ្ទះ សំណាក់ ឬរោងទាននោះទៅបាន។ ទើបមនុស្សទាំងឡាយនោះ បានពោលពាក្យនេះនឹងព្រះ សារីបុត្តដ៏មានអាយុក្នុងថ្ងៃជាគំរប់ពីរថា បពិត្រព្រះថេរដ៏ចម្រើន សូមលោកនិមន្តឆាន់ចុះ។ ព្រះ សារីបុត្តដ៏មានអាយុមានសេចក្តីសង្ស័យថា ការដែលនៅត្រាំត្រង់ឆាន់បិណ្ណបាតក្នុងផ្ទះ សំណាក់ ឬរោងទាន ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានហាមហើយ ហើយមិនទទួលបិណ្ណបាត ក៏អត់ ចង្ហាន់ក្នុងពេលនោះ។ គ្រានោះ ព្រះសារីបុត្តដ៏មានអាយុនិមន្តទៅកាន់ក្រុងសារីត្ថី ហើយ ដំណាលសេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ៗក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុង ពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺអាស្រ័យនៅ រឿយៗ ឆាន់ភោជនក្នុងរោងទានបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា បិណ្ណបាតក្នុងរោងទាន ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវឆាន់បានតែម្តង បើឆាន់ ឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៩០] ភិក្ខុដែលអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន ហៅថា មិនមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុដែលមិនអាចដើម្បីចៀសចេញពីរោងទាននោះទៅបាន ហៅថា មានជម្ងឺ។ ដែលហៅថា បិណ្ឌបាតក្នុងរោងទាន បានដល់ភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយដែលគេតាក់តែងក្នុងសាលាក្តី ក្នុងមណ្ឌបក្តី ទៀបគល់ឈើក្តី ក្នុងទីវាលក្តី មិនចំពោះបុគ្គលណា គេតាក់តែងកំណត់ល្មមមួយផ្នែក (គ្រប់ៗគ្នា)។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺត្រូវធាន់បានតែម្តង បើទទួលឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ដោយគិតថា អញនឹងធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៩១] ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ ហើយបរិភោគអាវសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគអាវសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ ហើយធាន់អាវសថបិណ្ឌបាតឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៩២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺធាន់តែម្តង ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅក្តី ដើរមកក្តី ហើយធាន់ [បានដល់ភិក្ខុមានដំណើរចេញពីស្រុក១ទៅស្រុក១ ចម្ងាយផ្លូវទៅមួយថ្ងៃ មកមួយថ្ងៃ ថ្ងៃទីមួយទៅធាន់ម្តង ថ្ងៃទីពីរត្រឡប់មកវិញធាន់ម្តងទៀត។] ដល់ភិក្ខុដែលជនជាម្ចាស់ទានគេនិមន្តឲ្យធាន់ ដល់ភិក្ខុដែលធាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងចំពោះ ដល់ភិក្ខុដែលធាន់បិណ្ឌបាតដែលគេតាក់តែងមិនដល់មួយចំអែត អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុព្រោះធាន់ភោជនទាំងពួងក្រៅពីភោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ទេវទត្តមានលាភសក្ការៈសាបសូន្យហើយ ព្រម

ទាំងបរិស័ទក៏នាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុត្រសក្យរាជ មិនគួរនឹងនាំគ្នា
ដើរសូមរឿយៗក្នុងពួកត្រកូលហើយឆាន់សោះ (ធម្មតាមនុស្ស) អ្នកណាមួយដែលមិនគាប់ចិត្ត
នឹងភោជនល្អ អ្នកណាមួយដែលមិនពេញចិត្តនឹងភោជនដ៏ធ្ងាញ់ពីសារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
ឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ទេវទត្ត
ព្រមទាំងបរិសទ្យ មិនគួរនឹងនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុងត្រកូលទាំងឡាយហើយឆាន់សោះ។ ហើយ
ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ទេវទត្ត ឮថាអ្នកឯងព្រមទាំងបរិសទ្យនាំគ្នាដើរសូមរឿយៗក្នុង
ត្រកូលទាំងឡាយ ហើយឆាន់ ពិតមែនឬ។ ទេវទត្តក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងព្រមទាំង
បរិសទ្យ មិនគួរនឹងដើរសូមរឿយៗក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ហើយឆាន់ទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ការ
នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិននាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាក្រែកលែងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឆាន់គណកោជន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៧២] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយនិមន្តពួកភិក្ខុដែលមានជម្ងឺដោយភត្ត។ ពួកភិក្ខុ
សង្ស័យ មិនទទួល ដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ទើបពួក
ភិក្ខុ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺឆាន់គណកោជនបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់
គណកោជន រៀនលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ នេះ

ជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៥] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែងចង្ហាន់ព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យចីវរ
ទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា យើងទាំងឡាយនឹងនិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យឆាន់ រួច
ហើយនឹងប្រគេនចីវរឲ្យស្ងៀកដណ្តប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យមិនទទួលដោយគិតថា គណ
កោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្តួចស្តើង។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណកោជនបានក្នុងសម័យនៃចីវរទាន
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ
គឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេឲ្យចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុដែលជាអ្នកធ្វើចីវរ ដោយចង្ហាន់។
ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើ
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណកោជនបានក្នុងសម័យដែលធ្វើចីវរ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ ព្រោះឆាន់គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យ
ដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទ
នោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡា
យ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់អារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរ
បង្កង់ចាំ១រំពេច យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ

និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តឆាន់ក្នុងទីនេះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណកោជន ក្នុងសម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅដោយទូក មួយអន្លើដោយមនុស្សទាំងឡាយ។ ឯភិក្ខុទាំងនោះ និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរអែបទូកទៀបឆ្នេរមួយរំពេចសិន យើងទាំងឡាយនឹងត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មនុស្សទាំងឡាយនោះ និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ចង្ហាន់ក្នុងទីនេះចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនហ៊ានទទួលដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់គណកោជន ក្នុងសម័យឡើងជិះទូកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើចីវរ១ សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៩៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនៅចាំវស្សាក្នុងទិសទាំងឡាយ លុះចេញវស្សារួចហើយ ក៏នាំគ្នាមកឯក្រុងរាជគ្រឹះដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ពួកមនុស្សឃើញភិក្ខុ

ទាំងឡាយមកពីរដ្ឋសីមារាជអាណាចក្រដទៃ ប្រទេសដទៃ ដែនដទៃៗ ផ្សេងៗគ្នា ហើយក៏
និមន្តឆាន់។ ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ហាមហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទាំងឡាយឆាន់គណកោជន ក្នុងមហា
សម័យបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខា
បទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ១ សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ១
សម័យដែលទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែលឡើងជិះទូក១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើន១ នេះ
ជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០០] សម័យនោះឯង (មានបុរសម្នាក់) ត្រូវជាញាតិសាលោហិតរបស់ព្រះបាទមាគធន
សេនិយពិម្ពិសាររាជ បានបួសក្នុងសំណាក់អាជីវកទាំងឡាយ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះចូល
ទៅគាល់ព្រះបាទមាគធនសេនិយពិម្ពិសាររាជ ហើយបានទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះបាទមាគធន
សេនិយពិម្ពិសាររាជថា បពិត្រមហារាជ អាត្មាប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើនូវភត្តជារបៀបបាសណ្ណសុទ្ធត្រី
របៀបធ្វើភត្តរបស់មិច្ឆាទិដ្ឋិ ក្រៅពីព្រះពុទ្ធសាសនា។ ព្រះបាទមាគធនសេនិយពិម្ពិសាររាជ
ត្រាស់ថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន បើលោកនិមន្តភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឆាន់មុនសិន
(ទើប) យើងត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះ (បាន)។ អាជីវកនោះក៏ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ក្នុងពេលនោះថា ភិក្ខុទាំងឡាយសូមទទួលចង្ហាន់របស់ខ្ញុំដើម្បីភត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា គណកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។
ត្រានោះ អាជីវកនោះ ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដល់ហើយ ក៏ពោលពាក្យជាទីរាក់ទាក់
ជាមួយនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះបញ្ចប់ពាក្យដែលបុគ្គលគប្បីរីករាយ ដែលបុគ្គលគប្បីរលឹក
ស្រេចហើយ ក៏ស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ អាជីវកនោះ លុះស្ថិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏បាន
ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា ព្រះគោតមដ៏ចំរើនជាអ្នកបួស ខ្ញុំព្រះអង្គក៏ជា

អ្នកបួសដែរ អ្នកបួសគួរទទួលជុំបាយរបស់អ្នកបួសផងគ្នា ព្រះគោតមដ៏ចំរើន សូមទទួលចង្ហាន់
របស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីភក្តិកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ទទួលដោយតណ្ហាភាព។ អាជីវកនោះដឹងច្បាស់ជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏
ចៀសចេញទៅក្នុងពេលនោះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម៌
កថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកជួបជុំក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត
អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុធាន់គណកោជន ក្នុងសម័យនៃសមណភក្តិបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធាន់
គណកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលមានជម្ងឺ
សម័យដែលគេប្រគេនចីវរ១ សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ១ សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ១ សម័យដែល
ឡើងជិះទូក១ សម័យដែលមានភិក្ខុច្រើនអង្គ១ សម័យនៃសមណភក្តិ១ នេះជាសម័យក្នុង
សិក្ខាបទនោះ។

[១០១] ដែលហៅថា គណកោជន គឺភិក្ខុ៤រូបដែលគេនិមន្តចេញ ឈ្មោះកោជនទាំង៥
ដោយកោជនណាមួយ ហើយធាន់កោជនណា កោជននុ៎ះហៅថា គណកោជន។ ពាក្យថា រៀរ
លែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺហេតុដែលគួរនឹងធាន់បាន)។ ដែលហៅថា
សម័យមានជម្ងឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែជើងទាំងឡាយដែលបែក (បាក់ផ្តៅក៏ហៅថាមានជម្ងឺ)
។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួនមានសម័យឈឺថ្កាត់ហើយ គប្បីធាន់គណកោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យ
ដែលគេប្រគេនចីវរ គឺថាកាលបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ (សម័យនៃចីវរទាន) បានត្រឹមតែ១
ខែ គឺខែជាខាងចុងនៃវស្សានរដូវ [គឺគិតពី ១រោចខែអស្សុជ្ជ ទៅដល់ថ្ងៃពេញបូណ៌មីខែកត្តិកា] ។
បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន (សម័យនៃចីវរទាន) បាន៥ខែ [គឺគិតពី ១រោចខែអស្សុជ្ជ ទៅដល់ថ្ងៃ
ពេញបូណ៌មីខែផល្គុណា]។ ភិក្ខុដឹងថាមានសម័យនៃចីវរទានហើយ គប្បីធាន់គណកោជនបា
ន។ ដែលហៅថា សម័យដែលធ្វើនូវចីវរ គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ។ ភិក្ខុដឹងថាមានសម័យ
ជាទីធ្វើនូវចីវរហើយ គប្បីធាន់គណកោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យដែលដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុ
ដឹងថា អញនឹងដើរផ្លូវឆ្ងាយប្រមាណកន្លះយោជន៍ហើយ គប្បីធាន់គណកោជនបាន។ កាល

ភិក្ខុកំពុងដើរទៅ ក៏គប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ កាលភិក្ខុមកវិញ ក៏គប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យឡើងជិះទូក គឺភិក្ខុដឹងថា អញនឹងឡើងជិះទូក ហើយគប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ ភិក្ខុឡើងជិះទូកហើយគប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ កាលភិក្ខុចុះអំពីទូកហើយគប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គ គឺសម័យដែលភិក្ខុទាំងឡាយពីរ ឬបីអង្គត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយបានឆាន់ឆ្នែតក្នុងទីណា ដល់ភិក្ខុមួយអង្គមកទៀត ត្រូវជាបួនអង្គ ឆាន់មិនឆ្នែត។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យមានភិក្ខុច្រើនអង្គដូច្នោះ ហើយគប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ ដែលហៅថា សម័យនៃសមណកត្ត គឺអ្នកណាមួយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងពួកអ្នកបួស (ក្រៅព្រះពុទ្ធសាសនា) ធ្វើភក្ត្រ។ ភិក្ខុដឹងថា សម័យនៃសមណកត្ត ហើយគប្បីឆាន់គណកោជនបាន។ ភិក្ខុទទួលគណកោជនដោយគិតថា អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរៀវលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលក្នុងក។

[១០២] គណកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាគណកោជនមែន ហើយបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀវលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងគណកោជនហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀវលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងគណកោជនថា មិនមែនគណកោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀវលែងតែមានសម័យ។ មិនមែនគណកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថាគណកោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនគណកោជន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនគណកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនគណកោជន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១០៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុមានសម័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយពីរឬបីអង្គដែលឆាន់ជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដែលត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយប្រជុំគ្នាឆាន់ក្នុងទីជាមួយគ្នា ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់និច្ចកត្ត សលាកកត្ត បក្ខិកកត្ត ឧបោសថិកកត្ត បាដិបទិកកត្ត អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់កោជនទាំងពួងក្រៅពីកោជន៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។
សិក្ខាបទទី៣

[១០២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគោរពសាលា ក្នុងមហាវន ក្បែរក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង ក្រុងវេសាលី គេបានចាត់ចែងកត្តដ៏ឧត្តមទាំងឡាយតាំង នៅជានិច្ច។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការម្នាក់ជាមនុស្សទាល់ក្រ មានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា មនុស្ស ទាំងឡាយនេះធ្វើកត្តដោយគោរព តាមទំនងយ៉ាងណា (ទំនង) នេះមិនមែនជាថោកទាប ឡើយ បើដូច្នោះ មានតែអញត្រូវធ្វើកត្តនឹងគេដែរ។ ឯអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រ នោះ ចូលទៅរកបុរសឈ្មោះកិរបតិក លុះចូលទៅហើយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរស ឈ្មោះកិរបតិកនោះថា បពិត្រអយ្យបុត្រ ខ្ញុំប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើកត្តដល់ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជា ប្រធាន សូមអ្នកឲ្យថ្ងៃឈ្នួលមកខ្ញុំចុះ។ បុរសឈ្មោះកិរបតិកនោះឯង ក៏ជាមនុស្សមានសទ្ធាជ្រះ ថ្លាដែរ។ ឯបុរសឈ្មោះកិរបតិកនោះ បានឲ្យថ្ងៃឈ្នួលច្រើនគ្រាន់បើដល់អ្នកធ្វើការងារដែលជា មនុស្សទាល់ក្រនោះ។ គ្រានោះ អ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏ សមគួរ។ បុរសអ្នកធ្វើការងារដែលជាមនុស្សទាល់ក្រនោះ លុះអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ សូមទទួលកត្តរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ដើម្បីកត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ព្រះអង្គ ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ ភិក្ខុសង្ឃច្រើនណាស់ អ្នកចូរដឹងចុះ។ បុរសកំសត់ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុសង្ឃច្រើនក៏ច្រើនចុះ (ព្រោះ) ផ្ទៃពន្លាមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ បានចាត់ចែងហើយ គ្រឿងផឹកទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្ទៃពន្លា។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ទទួលនិមន្តដោយតុណ្ហិភាព។ គ្រានោះ បុរសអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះដឹង ច្បាស់ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទទួលនិមន្តហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃមាន ព្រះពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយដើម្បីកត្តកិច្ចក្នុងថ្ងៃស្អែក គ្រឿងផឹក ទាំងឡាយនឹងបរិបូណ៌ដោយបបរលាយដោយផ្ទៃពន្លា។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រាច់ទៅ ដើម្បី បិណ្ឌបាត ហើយឆាន់តាំងអំពីព្រឹក។ មនុស្សទាំងឡាយបានដំណឹងថា ឮថា ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះ

ពុទ្ធជាប្រធាន អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់បាននិមន្តហើយ។ មនុស្សទាំងនោះនាំយកខាទនីយ
ភោជនីយមានប្រមាណច្រើន ទៅដើម្បីអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់ (នោះ)។ លុះព្រឹកឡើង ទើបអ្នក
ធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឲ្យមនុស្សតាក់តែងខាទនីយភោជនីយដ៏ឧត្តម ហើយឲ្យគេក្រាបទូលនូវ
ភត្តកាលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន កាលគួរហើយ ភត្តសម្រេចហើ
យ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ស្ងៀកស្ងៀង ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពី
ព្រឹក រួចហើយយាងចូលទៅកាន់លំនៅអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏
គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ មួយអន្លើដោយភិក្ខុសង្ឃ។ ទើបអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់
នោះក៏អង្គុយភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងរោងភត្ត។ ពួកភិក្ខុពោលយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកចូរឲ្យ
តែបន្តិចហើយ ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកចូរឲ្យតែបន្តិចហើយ។ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះឆ្លើយថា
បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកទាំងឡាយសូមកុំទទួលនូវវត្ថុបន្តិចៗ ដោយគិតថា អ្នក
ធ្វើការងារនេះជាមនុស្សកំសត់ឡើយ (ព្រោះ) ខាទនីយភោជនីយមានប្រមាណច្រើន ខ្ញុំព្រះ
ករុណាឲ្យគេតាក់តែងហើយ បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមលោកទាំងឡាយទទួល (ឆាន់)
ត្រាតែឆ្អែត។ ពួកភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងទាំងឡាយទទួលវត្ថុបន្តិចៗ ព្រោះតែហេតុ
នេះ ក៏មិនមែនទេ មកពីយើងទាំងឡាយត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតឆាន់តាំងអំពីព្រឹកហើយ
ហេតុនោះ បានជាយើងទាំងឡាយទទួលតែបន្តិចៗម្នាក់ៗ លំដាប់នោះ អ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសមបើលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំបាននិមន្ត
ហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ ឬខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនឲ្យឆាន់ឆ្អែតទេដឹង។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយឮអ្នកធ្វើការងារដ៏កំសត់នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃសោះ។ ហើយ
ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុ ជនគេបាននិមន្តក្នុងទីដទៃហើយ ត្រ
ឡប់ឆាន់ក្នុងទីដទៃវិញ ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។
ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ គេបាន

និមន្តក្នុងទីដទៃហើយ មិនគួរនឹងឆាន់ក្នុងទីដទៃ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះនឹងនាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះ ថ្លាឡើងក៏ទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរកោជន[ព្រោះភិក្ខុនោះទទួលនិមន្តឆាន់កោជន ៥យ៉ាង កោជនណាមួយក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់ទៅឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ ឬទទួលនិមន្ត ឆាន់ក្នុងទីឯណោះ ហើយត្រឡប់មកឆាន់ក្នុងទីឯណោះវិញ។ (គឺកោជនដែលគេនិមន្តខាង ក្រោយ) សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៥] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុរូបមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុរូបទៀតកាន់យកចង្កាន់បិណ្ឌបាត ចូលទៅរកភិក្ខុនោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្នាលអារុសោ លោកចូរឆាន់។ ភិក្ខុមានជម្ងឺឆ្លើយថា ម្នាលអារុសោ កុំឡើយ ចង្កាន់ដែលគេបម្រុងឲ្យខ្ញុំមានហើ យ។ បិណ្ឌបាតដែលគេនាំយកមកប្រគេនភិក្ខុនោះក្នុងពេលថ្ងៃពេក។ ភិក្ខុមានជម្ងឺនោះឆាន់មិន បានដោយស្រួលសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះ និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេល នោះ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុមានជម្ងឺឆាន់បរម្បរកោជន បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៦] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយតាក់តែងភត្តព្រមទាំងចីវរ ក្នុងសម័យនៃចីវរ ទាន ហើយនិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយថា ពួកយើងនឹងនិមន្តលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ រួច(នឹង ប្រគេន)ចីវរឲ្យស្ងៀកដណ្តប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ។ ចីវរក៏កើតឡើងដល់ភិក្ខុដោយស្តួចស្តើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ

តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរកោជនក្នុងសម័យនៃចីវរទានបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរ
ម្បរកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ
សម័យនៃចីវរទាន១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបាន
បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៧] សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ និមន្តពួកភិក្ខុជាអ្នកធ្វើចីវរ ឲ្យឆាន់ចង្ហាន់។
ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យ មិនទទួលដោយគិតថា បរម្បរកោជន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើ
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់បរម្បរកោជនក្នុងសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរបាន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ ព្រោះឆាន់បរម្បរកោជន រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ សម័យ
ដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ សម័យនៃចីវរទាន១ សម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទ
នោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១០៨] គ្រានោះ ពេលបុព្វណ្ណសម័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ស្ងៀកស្ងៀង ហើយ
ប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ មានព្រះអានន្តដ៏មានអាយុជាបច្ចាសមណៈ ព្រះអង្គទ្រង់យាងចូល
ទៅកាន់ត្រកូល១ លុះចូលទៅហើយ ក៏ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងថ្វាយ។ ទើប
មនុស្សទាំងឡាយនោះបានថ្វាយកោជនដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ដល់ព្រះអានន្តដ៏មាន
អាយុផង។ ព្រះអានន្តដ៏មានអាយុសង្ស័យ មិនហ៊ានទទួល ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ត អ្នក
ទទួលចុះ។ ព្រះអានន្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ក្រែងមិនគួរ ព្រោះខ្ញុំព្រះអង្គមាន
ចង្ហាន់គេបម្រុងនឹងប្រគេនហើយ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្នាលអានន្ត បើដូច្នោះ អ្នកចូរកំណត់
(ចង្ហាន់នោះដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយទទួលយក (ចង្ហាន់នេះ) ចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើជម្លឹកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់នូវចង្ហាន់ដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួនដល់ភិក្ខុ

ឯទៀត ហើយឆាន់បរម្បរកោជនបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុគប្បីកំណត់ដោយពាក្យយ៉ាង
នេះថា ខ្ញុំឲ្យនូវភត្តដែលគេបម្រុងទុកដើម្បីខ្ញុំដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។

[១០៩] ដែលហៅថា បរម្បរកោជន គឺ(ភិក្ខុ)ដែលគេនិមន្តដោយកោជន៥យ៉ាង កោជន
ណាមួយ ហើយរៀរកោជននោះ បែរទៅឆាន់កោជន៥យ៉ាង កោជនណាមួយនៅទីដទៃ
កោជននុ៎ះហៅថា បរម្បរកោជន។ ពាក្យថា រៀរតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ (គឺ
ហេតុដែលគួរនឹងឆាន់បាន)។ ដែលហៅថា សម័យដែលភិក្ខុមានជម្ងឺ គឺភិក្ខុមិនអាចនឹងអង្គុយ
ឆាន់ដរាបទាល់ឆ្អែតលើអាសនៈមួយ។ ភិក្ខុដឹងថាខ្លួនមានសម័យឈឺប៉ុន្តែហើយ គប្បីឆាន់(បរ
ម្បរកោជនបាន)។ ដែលហៅថាសម័យនៃចីវរទាន គឺបើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិនទេ សម័យចីវរ
ទាន មានតែ១ខែ គឺខែជាទីបំផុតនៃវស្សានរដូវ បើភិក្ខុបានក្រាលកបិន សម័យនៃចីវរទាន មាន
៥ខែ។ ភិក្ខុដឹងថាសម័យនៃចីវរទាន គប្បីឆាន់(បរម្បរកោជនបាន)។ ដែលហៅថា សម័យជាទី
ធ្វើនូវចីវរ គឺកាលដែលភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ។ ភិក្ខុដឹងថាសម័យជាទីធ្វើនូវចីវរ គប្បីឆាន់(បរម្បរ
កោជនបាន)។ ភិក្ខុទទួល(បរម្បរកោជន)ដោយគិតថា អញនឹងឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ រៀរលែង
តែមានសម័យ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេប។

[១១០] ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងបរម្បរកោជនថាបរម្បរកោជនមែន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងបរម្បរកោជន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងបរម្បរកោជនថា មិនមែនបរម្បរកោជន
ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មិនមែនបរម្បរកោជន ភិក្ខុសំគាល់
ថាបរម្បរកោជន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនបរម្បរកោជន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ មិនមែនបរម្បរកោជន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាបរម្បរកោជន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១១១] អាបត្តិមិនមានដល់(ភិក្ខុដែលឆាន់បរម្បរកោជន)ក្នុងសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបាន
កំណត់ (បរម្បរកោជនដល់ភិក្ខុឯទៀត) ហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុពីរបីអង្គឆាន់ជាមួយគ្នាក្នុងទីដែល
គេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុឆាន់តាមលំដាប់លំដោយដែលគេនិមន្ត ដល់ភិក្ខុដែលអ្នកស្រុកទាំងអស់និមន្ត
ហើយឆាន់ក្នុងទីណាមួយក្នុងស្រុកនោះ ដល់ភិក្ខុដែលប្រជុំជនទាំងអស់និមន្ត ហើយឆាន់ក្នុងទី

ណាមួយក្នុងប្រជុំជននោះ ដល់ភិក្ខុដែលគេនិមន្តហើយពោលថា អាត្មានឹងទទួលតែចង្កាន់
(ដែលបានមកដោយត្រាច់បិណ្ឌបាត) ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់និច្ចកត្ត សលាកកត្ត បក្ខិកកត្ត
ឧបោសថិកកត្ត បាដិបទិកកត្ត អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់កោជនទាំងពួងក្រៅពីកោជន
៥យ៉ាង ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[១១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ជាស្រ្តី
មានសទ្ធាជ្រះថ្លា។ (ឧបាសិកានោះ) បានឲ្យនាងកាណាជាកូនទៅបុរស១នាក់នៅក្នុងស្រុកតូច
១។ គ្រានោះ នាងកាណាបានទៅផ្ទះមាតាដោយកិច្ចអ៊ុនីមួយដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ។ ទើបប្តីនាងកា
ណាប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណាថា នាងកាណាចូរមក អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រ
ឡប់មកវិញ។ កាលនោះ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូច
ម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) នាងក៏ចំអិននំ។ ដល់នំឆ្អិន មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់បិណ្ឌបាត១អង្គ
ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកា
ណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាង
កាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុដទៃ។ (មាតា
របស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលមាតារបស់នាងកាណាបាន
ចាត់ចែងហើយយ៉ាងណា ក៏អស់គ្មានសល់។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់
នាងកាណាជាគំរប់ពីរដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ។
ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះ
ហើយ) ក៏ចំអិននំអស់វារៈជាគំរប់ពីរដង។ កាលនំឆ្អិន មានភិក្ខុ១អង្គ អ្នកត្រាច់ទៅដើម្បី
បិណ្ឌបាត ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជាមាតា
របស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (ឧបា

សិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (ឧបាសិកា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលឧបាសិកាបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់។ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏ប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់នាងកាណា ជាគំរប់បីដងថា នាងកាណាចូរមកវិញ អញចង់ឲ្យនាងកាណាត្រឡប់មកវិញ ថាបើនាងកាណាមិនត្រឡប់មកវិញទេ អញនឹងយកប្រពន្ធចង្កៀតហើយ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាគិតថា ការទៅដោយដៃទទេដូចម្តេចនឹងកើត (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចំអិននំអស់វារៈជាគំរប់បីដង។ កាលនំឆ្អិនមានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត១អង្គ ចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។ (មាតារបស់នាងកាណា) ឲ្យគេប្រគេននំដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ នំដែលមាតារបស់នាងកាណាបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់។ កាលនោះ ស្វាមីរបស់នាងកាណាក៏យកប្រពន្ធទៀត។ នាងកាណាបានដឹងច្បាស់ថា ឮថាបុរសនោះយកប្រពន្ធទៀតហើយ។ នាងកាណានោះក៏ឈរយំ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ស្ងៀកស្ងៀង ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរអំពីព្រឹក យាងទៅកាន់លំនៅរបស់ឧបាសិកាជាមាតានាងកាណា លុះយាងទៅដល់ហើយ ក៏គង់លើអាសនៈដែលគេបានចាត់ចែងថ្វាយ។ ទើបឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយ អង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់មានព្រះពុទ្ធដីកានេះនឹងឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាដែលបានអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរថា នាងកាណានេះ ហេតុអ្វីបានជាយំ។ ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណាឲ្យឃើញព្រម ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យឧស្សាហ៍ ឲ្យរីករាយដោយពុទ្ធដីកាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ហើយក្រោកចាកអាសនៈយាងទៅវិញ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានពួករទេះ១ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីចេញអំពីក្រុងរាង
គ្រឹះ ទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោកគឺប្រទេសនៅទិសខាងលិចចំពោះអាទិត្យអស្តង្គត។
មានភិក្ខុអ្នកត្រាច់ទៅដើម្បីបិណ្ឌបាតមួយអង្គចូលទៅរកពួករទេះនោះដើម្បីបិណ្ឌបាត។ មាន
ឧបាសកម្នាក់បានឲ្យគេប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។
ឧបាសកនោះឲ្យគេប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ភិក្ខុនោះចេញទៅ ប្រាប់ដល់ភិក្ខុឯទៀត។
ឧបាសកនោះឲ្យគេប្រគេនសដូរដល់ភិក្ខុនោះទៀត។ ស្បៀងដែលឧបាសកនោះបានចាត់ចែង
ហើយទាំងប៉ុន្មាន ក៏អស់គ្មានសល់។ ទើបឧបាសកនោះបាននិយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំង
នោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ សូមអ្នកម្ចាស់រង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន (ព្រោះ) ស្បៀង
ដែលខ្ញុំបានចាត់ចែងហើយទាំងប៉ុន្មាន ខ្ញុំប្រគេនដល់លោកម្ចាស់ទាំងឡាយអស់ទៅហើយ ខ្ញុំ
នឹងចាត់ចែងស្បៀង(ថ្មីទៀត)។ មនុស្សទាំងនោះឆ្លើយថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ យើងមិនអាចនឹងរង់
ចាំបានទេ (ព្រោះ) ពួករទេះចេញទៅហើយ (ថាដូច្នោះហើយ) ក៏នាំគ្នាទៅ។ កាលឧបាសកនោះ
ចាត់ចែងស្បៀងហើយ ក៏ទៅក្រោយគេ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ) ក្នុងពេល
នោះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា សមណៈទាំងឡាយជាសក្យ
បុត្រ មិនសមបើនឹងមិនដឹងប្រមាណ ហើយទទួលសោះ ឧបាសកនេះប្រគេនសដូរដល់សម
ណៈទាំងនេះ ហើយទៅកាលជាខាងក្រោយ ចោរទាំងឡាយក៏ដណ្តើមយក (របស់ទ្រព្យ)។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។
ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហោភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយ
ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីការប្រពៃដល់សង្ឃ ដើម្បីនៅសប្បាយដល់ស
ង្ឃ។ បេ។ ដើម្បីសេចក្តីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ជនបរាណានូវភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ត្រកូលដោយនំ
ទាំងឡាយក្តី ដោយសដូរទាំងឡាយក្តី ដើម្បីនាំទៅបានតាមប្រាថ្នា។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា ត្រូវ

ទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ។ បើទទួលឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលបានទទួលនំ ឬសដូរកំណត់ពេញត្រឹមពីរបីបាត្រហើយ ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះមក ចែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ ការចែកនំ ឬសដូរនេះជាសាមីចិកម្មក្នុង សិក្ខាបទនេះ។

[១១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលចូរទៅកាន់ត្រកូល សេចក្តីថា ដែលហៅថាត្រកូល បាន ដល់ត្រកូលមាន៤យ៉ាង គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលអ្នកជំនួញ១ ត្រកូលអ្នក គ្រូ១។ ពាក្យថាចូលទៅ គឺចូលទៅក្នុងត្រកូលទាំងនោះ។ ដែលហៅថានំ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយ ដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ។ ដែលហៅថាសដូរ បានដល់វត្ថុអ្វីនីមួយដែលគេចាត់ចែង ដើម្បីជាស្បៀង។ ពាក្យថា បវារណាដើម្បីនាំទៅតាមប្រាថ្នា សេចក្តីថា (ទាយកនាំមកបវារណា ដោយពាក្យថា) លោកប្រាថ្នានូវវត្ថុប៉ុន្មាន លោកយកវត្ថុប៉ុណ្ណោះចុះ។ ពាក្យថា មានសេចក្តី ប្រាថ្នា គឺមានបំណង។ ពាក្យថា ត្រូវទទួលបានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ សេចក្តីថា គប្បីទទួលយក បានត្រឹមពេញពីរបីបាត្រ។ ពាក្យថា បើទទួលឲ្យលើសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុទទួល ឲ្យលើសលុបពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (បើ) ភិក្ខុទទួល (នំ ឬសដូរ) កំណត់ពេញ ពីរបីបាត្រហើយ ចេញពីទីនោះមក ឃើញភិក្ខុ (ឯទៀត) ត្រូវប្រាប់ថា ក្នុងទីឯណោះ ខ្ញុំទទួល (នំឬសដូរ) ពេញពីរបីបាត្រមកហើយ លោកកុំទៅទទួលក្នុងទីនោះឡើយ។ បើភិក្ខុឃើញហើយ មិនប្រាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ បើប្រាប់ហើយ ភិក្ខុនៅតែទទួល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១១៥] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំចេញអំពីទីនោះហើយ ចែកមួយអន្លើដោយភិក្ខុទាំងឡាយ សេចក្តីថា ក្នុងពេលដែលត្រឡប់មក ត្រូវនាំយក (នំឬសដូរ)នោះមកចែកគ្នា។ ពាក្យថា ការចែក នំឬសដូរនេះ ជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ សេចក្តីថា ការចែកនំឬសដូរនេះ ជាទំនៀមដ៏ សមគួរក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំឬសដូរដ៏ច្រើនជាងកំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ថា ច្រើនជាងមែន ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំ ឬសដូរដ៏ច្រើនជាង កំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់នំ ឬសដូរដ៏ច្រើនជាង កំណត់ពេញពីរបីបាត្រ ថាខ្លះទៅវិញ ហើយទទួល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំ ឬ សដូរដែលមិនពេញកំណត់ពីរបីបាត្រ ថាលើសទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងនំ

ឬសដូវដែលមិនពេញពីរបីបាត្រ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងនំ ឬសដូវដែលមិនពេញពីរបីបាត្រ ថាមិនពេញមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១១៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវកំណត់ពេញត្រឹមតែពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវមិនពេញពីរបីបាត្រ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុ (ឯណានីមួយ) ដែលជនមិនតាក់តែង ដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) មិនតាក់តែង ដើម្បីជាស្បៀង ដល់ភិក្ខុដែលទទួលវត្ថុ ដ៏សេសសល់អំពីនំ ឬសដូវដែលគេចាត់ចែងដើម្បីបញ្ជូនទៅ (ញាតិ) ក្តី ដើម្បីជាស្បៀងក្តី ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវអំពីជនដែលគេមានដំណើរប្រុងនឹងទៅហើយខានវិញ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវរបស់ញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវរបស់ជនដែលបវារណា ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវដើម្បីអ្នកដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលទទួលនំ ឬសដូវដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[១១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ទៀតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់។ ពួកភិក្ខុឆាន់ហើយ បានហាមភត្តហើយ ក៏ទៅកាន់ត្រកូលញាតិទាំងឡាយ ភិក្ខុពួកខ្លះក៏ឆាន់ ភិក្ខុពួកខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតទៅ។ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍នោះបានពោលពាក្យនេះនឹងពួកជនជាអ្នកស្មិទ្ធស្នាលថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ភិក្ខុទាំងឡាយ ខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ឆាន់បរិបូណ៌ហើយ សូមអ្នកទាំងឡាយអញ្ជើញមក ខ្ញុំនឹងអង្គុសអ្នករាល់គ្នាទៀត។ អ្នកស្មិទ្ធស្នាលទាំងនោះពោលយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ អ្នកនឹងអង្គុសយើងទាំងឡាយឲ្យឆ្អែតដូចម្តេចបាន អម្បាលភិក្ខុទាំងឡាយណាដែលអ្នកនិមន្តមកហើយ ភិក្ខុទាំងនោះមកកាន់ផ្ទះពួកយើង ខ្លះឆាន់ ខ្លះកាន់យកបិណ្ឌបាតហើយទៅ។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា លោកដ៏ចំរើនទាំងឡាយ មិនសមនឹងឆាន់ក្នុងផ្ទះយើងទាំងឡាយហើយ ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ ហាក់ដូចជាខ្ញុំមិនអាចដើម្បីប្រគេនលោកឆាន់ឲ្យឆ្អែតបាន។ ពួកភិក្ខុព្រាហ្មណ៍

នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ (ដូច្នោះ)ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ
ឆាន់ហើយ ហាមកត្តរួចហើយ មិនគួរនឹងទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀតសោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយឆាន់ហើយ ហាមកត្តហើយ រួចទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃ
ទៀត ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏
មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ ឆាន់ហើយ ហាមកត្ត
រួចហើយ ហេតុអ្វីក៏ទៅឆាន់ក្នុងទីដទៃទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ការនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា
ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀត
ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ ហាមកត្តហើយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយាហារ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
យ៉ាងនេះ។

[១១៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនាំយកបិណ្ឌបាតដ៏ឧត្តមទៅឲ្យពួកភិក្ខុឈឺ។ ពួក
ភិក្ខុឈឺឆាន់មិនបានដោយស្រួល។ ពួកភិក្ខុនាំគ្នាចោលបិណ្ឌបាតដ៏ឧត្តមទាំងនោះ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគបានឮសំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃក្អែក លុះឮហើយ ទ្រង់ហៅព្រះ
អានន្ទដ៏មានអាយុ ហើយត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ សំឡេងខ្លាំង សំឡេងធំ សំឡេងកញ្ជ្រៀវនៃ
ក្អែក សំឡេងនោះ ជាសំឡេងអ្វីហ្ន៎? គ្រានោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះ
ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ពួកភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពី
ភិក្ខុឈឺ ពិតមែនឬ? ព្រះអានន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពួកភិក្ខុមិនឆាន់ទេ។
ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុង
ពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពី
ភិក្ខុឈឺក្តី ភិក្ខុមិនឈឺក្តី ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុត្រូវធ្វើភោជនដ៏សល់ (អំពីភិក្ខុឈឺ) ដោយពាក្យ
យ៉ាងនេះថា ភោជនទាំងអស់នេះសមគួរហើយ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី

សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឆាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ ទំពាស៊ីក្តី ឆាន់ក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារដែលជាអនតិវិត្ត គឺជាវត្ថុដែលមិនបានធ្វើ វិនយកម្ម និងមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១១៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ហេៗ ដែលហៅថាឆាន់ហើយ គឺឆាន់ភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែ ភោជនប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ។ ដែលហៅថា ហាមភោជន (គឺហាមប្រកបដោយអង្ក័៥យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុកំពុងឆាន់១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត១ គេនៅក្នុងហត្ថបាស១ គេបង្ហោនភោជនមក ចំពោះ១ ភិក្ខុហាមភោជន១។ ដែលហៅថា អនតិវិត្ត [អដ្ឋកថា ដែលហៅថា អនតិវិត្តភោជន បានដល់ភោជនដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្ម៧យ៉ាង និងភោជនដែលមិនមែនសល់អំពី ភិក្ខុឈឺ។ ឯអាការដែលមិនគួរដល់វិនយកម្ម៧យ៉ាងនោះ អធិប្បាយថា ១. វត្ថុទាំងឡាយមានផ្ទៃ និងមើមជាដើម ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរដល់សមណកប្បក្តី និងសាច់ដែលមិនគួរក្តី ភោជនដែលមិនគួរក្តី ហៅថា អកប្បិយទាំងអស់ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម យកអកប្បិយវត្ថុទាំងនេះ មកធ្វើជាវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងនេះជារបស់គួរហើយ។ ២. វត្ថុដែលភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មមិនទាន់ បានទទួលមកទេ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា វត្ថុទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៣. វត្ថុដែលភិក្ខុកាន់មក ដើម្បីឲ្យភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម ធ្វើឲ្យជារបស់គួរ តែមិនបានលើកឡើង ឬមិនបានបង្ហោនទៅ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៤. ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុមកដើម្បីឲ្យភិក្ខុផងគ្នា ធ្វើវិនយកម្មឲ្យ តែភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះបិតនៅខាងក្រៅហត្ថបាស ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៥. ភិក្ខុណាមួយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ តែ ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មនោះឯង មិនទាន់ឆាន់ភោជននៅឡើយ ហើយធ្វើវិនយកម្មថា របស់ទាំង អស់នេះគួរហើយ។ ៦. ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្មបានឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាក អាសនៈហើយ ទៅធ្វើវិនយកម្មឲ្យគេថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ ៧. ភិក្ខុអ្នកធ្វើវិនយកម្ម មិនបានបញ្ចេញវចីភេទថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ។ និងភោជន៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ ដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺ។ វត្ថុដែលមិនគួរដល់អាការនៃវិនយកម្មទាំង៧យ៉ាងនេះក្តី

ភោជនដែលមិនមែនសល់អំពីភិក្ខុឈឺក្តី ទាំងពីរចំណែកនេះ ហៅថា អនតិវិត្តភោជន។ បាន
ដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការៈ៧យ៉ាង) គឺ របស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុ
គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង
(ឬ) មិនបានបង្ហាន់ចូលទៅជិតដើម្បីឲ្យភិក្ខុធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ ភិក្ខុមិនបិតនៅខាងក្នុង
ហត្ថបាសហើយធ្វើ១ ភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ បានហាមភោជនហើយ
ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ១ និង
វត្ថុដែលមិនមែនជារបស់សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិវិត្ត។ ដែលហៅថា
អតិវិត្តនោះ បានដល់វត្ថុដែលបានធ្វើវិនយកម្ម (ដោយអាការៈ៧យ៉ាង) គឺ របស់ដែលគេធ្វើឲ្យជា
វត្ថុគួរ១ របស់ដែលភិក្ខុបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុលើកឡើង ឬបាន
បង្ហាន់ទៅជិត ដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ ភិក្ខុនៅក្នុងហត្ថបាសហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់រួចហើយទើប
ធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ មិនទាន់ក្រោកចាកអាសនៈហើយធ្វើ១
របស់ដែលភិក្ខុពោលថា របស់អស់ទាំងនេះគួរហើយ១ និងរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំង
ពីរយ៉ាងនេះហៅថា អតិវិត្ត។ ដែលហៅថា ខាទនីយាហារនោះ បានដល់របស់ទាំងអស់ រៀរ
លែងតែភោជន៥យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា
ខាទនីយាហារ។ ដែលហៅថា ភោជនីយាហារនោះបានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ នំស្រស់ នំ
ក្រៀម ត្រី សាច់។ ភិក្ខុទទួលដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូល។

[១២០] ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិវិត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអនតិវិត្តពិតមែន ហើយ
ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុង
ខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិវិត្ត ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ
ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុងខាទនីយភោជនីយាហារ ជាអនតិវិត្ត
ថាជាអតិវិត្តទៅវិញ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយាហារ ឬភោជនីយាហារ ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជា

អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុង
ខាទនីយកោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត ថាជាអតិវិត្តទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេច
ក្តីសង្ស័យក្នុងខាទនីយកោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុសំគាល់ក្នុង
ខាទនីយកោជនីយាហារដែលជាអតិវិត្ត ថាជាអតិវិត្តពិតមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២១] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលទទួល
របស់ដោយគិតថា អញនឹងឲ្យគេធ្វើវិនយកម្មហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលនាំយករបស់ទៅដើម្បី
ភិក្ខុដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ដ៏សេសសល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់របស់ជា
យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកដោយមានហេតុ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញ
ត្តិ។

សិក្ខាបទទី៥ ចប់។

សិក្ខាបទទី៦

[១២២] កាលណោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយទៅក្រុងសាវត្ថី
ក្នុងកោសលជនបទ។ ភិក្ខុ១រូបប្រព្រឹត្តអនាចារ។ ភិក្ខុជាគំរប់ពីរបាននិយាយពាក្យនេះ (ឃាត់)
ភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើយ៉ាងនេះ អំពើដែលលោកធ្វើនេះ មិនគួរ
ទេ។ ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តអនាចារនោះក៏ចង់ពៀរនឹងភិក្ខុអ្នកឃាត់នោះ។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងនោះ
បានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថីមានប្រជុំជនមួយពួក (ធ្វើ) សង្ឃកត្ត។
ភិក្ខុជាគំរប់ពីរបានឆាន់សង្ឃកត្តរួចហើយ ហាមកត្តហើយ។ ភិក្ខុដែលចង់ពៀរ ទៅកាន់ត្រកូល
ជាញាតិ ហើយទទួលបិណ្ឌបាត រួចហើយក៏ចូលទៅរកភិក្ខុដែលហាមកត្តនោះ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមកត្តនោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ លោក
ចូរឆាន់ (ចង្កាន់នេះ) ចុះ។ ភិក្ខុអ្នកហាមកត្តក៏ប្រកែកថា កុំអារុសោ ខ្ញុំឆាន់បរិបូណ៌ហើយ។ ភិក្ខុ
ដែលចង់ពៀរក៏អង្វរថា ម្ចាស់អារុសោ បិណ្ឌបាត (នេះ) ល្អ លោកចូរឆាន់ទៅ។ កាលបើភិក្ខុអ្នក
ចង់ពៀរនោះជម្រុលខ្លាំងពេក ភិក្ខុអ្នកហាមកត្តនោះ (ទ្រាំមិនបាន) ក៏ឆាន់បិណ្ឌបាតនោះទៅ។

ភិក្ខុដែលចង់ពៀរក៏ពោលពាក្យនេះនឹងភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ លោកសំគាល់
មកខ្ញុំជាបុគ្គលដែលគេត្រូវតែស្តីថា ឬអ្វី ក៏រូបលោកឆាន់រួចហើយ ហាមភត្តហើយ ម្តេច
ឡើយក៏នៅតែឆាន់អនតិវិត្តភោជន។ ភិក្ខុអ្នកហាមភត្តនោះតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុម្តេច
លោកមិនប្រាប់(ខ្ញុំ)ផង។ ភិក្ខុអ្នកចង់ពៀរក៏ឆ្លើយថា ហេតុម្តេច លោកមិនសួរ(ខ្ញុំ)ជាមុន។ ភិក្ខុ
អ្នកហាមភត្តនោះក៏ដំណាលរឿងនុំប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងខណៈនោះ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
មានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរ
នឹងនាំភត្តទៅ ហើយបវារណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្តហើយ ឲ្យឆាន់នូវអនតិវិត្ត
ភោជន (ដូច្នោះ) សោះ។ បើ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងបាននាំភត្តទៅ
បវារណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ឲ្យឆាន់អនតិវិត្តភោជន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ
នោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំភត្តទៅបវារណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាមភត្ត
ហើយ ឲ្យឆាន់អនតិវិត្តភោជនទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា
ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើង
ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ រំពៃរកទោស នាំភត្តទៅបវារណា បង្ខំភិក្ខុដែលឆាន់ហើយ ហាម
ភត្តហើយ ឲ្យទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវអនតិវិត្តភោជន ដោយពាក្យថា នៃភិក្ខុ អ្នកចូរទំពាស៊ីក្តី
បរិភោគក្តី ដូច្នោះ និមិត្តតែភិក្ខុនោះឆាន់ហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ ពាក្យថា ភិក្ខុ គឺភិក្ខុដទៃ។ ដែលហៅថាឆាន់ហើយ គឺភិក្ខុបានឆាន់នូវភោជនទាំង៥យ៉ាង
ភោជនណាមួយ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែប៉ុនចុងស្បូវភ្នាំង។ ដែលហៅថា ហាមភត្ត (គឺហាម
ប្រកបដោយអង្គ៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុកំពុងឆាន់១ គេយកភោជនមកប្រគេនទៀត១ គេបិតនៅក្នុង
ហត្ថបាស១ គេបង្ហោនភោជនមកចំពោះ១ ភិក្ខុហាមភោជន១។ ដែលហៅថា អនតិវិត្ត បាន
ដល់វត្ថុដែលមិនបានធ្វើវិនយកម្មដោយ(អាការៈ៧យ៉ាង) គឺរបស់ដែលគេមិនបានធ្វើឲ្យជាវត្ថុគួរ

១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានទទួល ហើយធ្វើឲ្យជារបស់គួរ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនបានលើកឡើង (ឬ
មិនបានបង្ហាញចូលទៅជិតដើម្បីធ្វើឲ្យជារបស់គួរ)១ ភិក្ខុមិនស្ថិតនៅខាងក្នុងហត្ថបាសហើយ
ធ្វើ១ ភិក្ខុមិនទាន់ឆាន់ហើយធ្វើ១ ភិក្ខុឆាន់ហើយ ហាមភោជនហើយ ក្រោកចាកអាសនៈហើយ
ធ្វើ១ របស់ដែលភិក្ខុមិនពោលថា របស់ទាំងអស់នេះគួរហើយ១ និងវត្ថុដែលមិនមែនជារបស់
សល់អំពីភិក្ខុឈឺ វត្ថុទាំងពីរយ៉ាងនេះហៅថា អនតិវិត្ត។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់
វត្ថុទាំងអស់ លើកលែងភោជនទាំង៥យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និង
យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១
នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ពាក្យថា នាំភត្តទៅបវារណា (នោះ) គឺភិក្ខុនិយាយថា
លោកចង់បានប៉ុន្មាន និងមន្តយកប៉ុណ្ណោះចុះ។ ដែលហៅថា ដឹង(នោះ) គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួក
ជនដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ ឬក៏ភិក្ខុអ្នកហាមភោជននោះប្រាប់។ ពាក្យថា រំពៃរក
ទោស (នោះ) គឺភិក្ខុនាំយក (ខាទនីយ ឬភោជនីយ) ទៅដោយគិតថា អញនឹងចោទ នឹងរំលឹក
ភិក្ខុនេះដោយវត្ថុនេះ អញនឹងចោទចំពោះ នឹងរំលឹកចំពោះភិក្ខុនេះ ដោយវត្ថុនេះ អញនឹងធ្វើ
ភិក្ខុនេះឲ្យអាបមុខដោយវត្ថុនេះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នកហាមភោជន ទទួលដោយគិតថា
អញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់តាមពាក្យរបស់លោកអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ គ្រប់ៗខណៈដែលលេប។ លុះភិក្ខុនោះឆាន់រួចស្រេច ភិក្ខុអ្នកបង្ខំ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២២] ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាមហើយ ក៏នាំខាទនីយ ឬ
ភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំ (ភិក្ខុនោះ) ឲ្យឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុហាមភោជន
ហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏នាំខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំ
ឲ្យឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុហាមភោជនហើយ ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាមិនទាន់ហាម ក៏នាំ
ខាទនីយ ឬភោជនីយដែលជាអនតិវិត្តទៅបង្ខំឲ្យឆាន់ មិនត្រូវអាបត្តិ។ ភិក្ខុអ្នកចោទបង្ហាញ
របស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុអ្នក
ហាមភោជន ទទួលវត្ថុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី នឹងឆាន់ តាមពាក្យរបស់លោក
អ្នកចោទនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ៗខណៈដែលលេប។ ភិក្ខុមិន

ហាមភោជនទេ តែភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនហាមភោជនទេ ភិក្ខុអ្នកចោទសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមិនទាន់ហាមភោជន ភិក្ខុអ្នកចោទសំគាល់ថាមិនទាន់ហាមមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១២៥] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឲ្យភិក្ខុផងគ្នាធ្វើវិនយកម្មហើយឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យដោយ ពាក្យថា លោកចូរឲ្យគេធ្វើឲ្យជាវិនយកម្ម ហើយនិមន្តឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យ ដោយពាក្យថា លោកចូរនាំ (ខាទនីយភោជនីយាហារនេះ) ទៅដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃចុះ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដោយពាក្យថា កាលបើមានហេតុ ចូរលោកឆាន់ចុះ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[១២៦] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡារន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ក្រុងរាជគ្រឹះលេងមហោស្រពលើកំពូលភ្នំ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ ក៏បានទៅដើម្បីមើលមហោស្រពដែលគេលេងលើកំពូលភ្នំ(នោះ)។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុហើយ និមន្តឲ្យស្រង់ទឹក ឲ្យលាប ឲ្យឆាន់ស្រេចហើយ ក៏ប្រគេននូវខាទនីយ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ កាន់យកខាទនីយទៅអារាម ហើយនិយាយពាក្យនេះប្រាប់ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយចូរទទួលយកខាទនីយទៅឆាន់ចុះ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ ពួកលោកបានខាទនីយមកពីណា។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនុំដល់ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសួរថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយបានឆាន់ភោជនក្នុងពេលដែលមិនគួរ មែនឬ។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា មែនអាវុសោទាំងឡាយ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នោះ) សោះ។ ខណៈនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានប្រាប់រឿងនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។

យ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសត្វរសវគ្គិយភិក្ខុមិនគួរឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាល (ដូច្នោះ) សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថាអ្នកទាំងឡាយឆាន់ភោជនក្នុងពេល វិកាល ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជា ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹង ឆាន់ភោជនក្នុងពេលវិកាលទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែន នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លា ស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះដូច្នោះថា ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬ ភោជនីយក្នុងពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១២៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ វេលាដែលព្រះអាទិត្យជ្រៅត្រង់ទៅទល់នឹងអរុណរះឡើង ហៅថាពេលវិកាល។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់របស់ទាំងអស់ រៀរលែងភោជនទាំង៥យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ ភោជន៥ យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុទាំងនោះ ដោយគិតថា អញ នឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេប ចូលទៅ។

[១២៨] ពេលវិកាល ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ពេលវិកាល ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវ ខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ី ក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពេលវិកាល ភិក្ខុសំគាល់ថា កាល គួរ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុជា យាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិក ទុកសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗខណៈដែលលេបចូលទៅ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុ

សំគាល់ថា ពេលវិកាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។
ពេលជាកាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថា កាលគួរមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១២៧] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់តែវត្តជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និង
យាវជីវិកដោយមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[១៣០] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ ជាឧបជ្ឈាយ័របស់ព្រះ
អានន្ទដ៏មានអាយុ គង់នៅក្នុងព្រៃ។ ព្រះថេរៈនោះត្រាច់ទៅបិណ្ឌាបាត លុះបានអាហារ
បិណ្ឌាបាតជាច្រើនហើយ ក៏នាំយកបាយសុទ្ធអដ្ឋកថា គឺបាយតែម្យ៉ាង មិនមានសម្បន្តិដ៏ម្ហូប
ក្រៀមលាយជាមួយផង។ មកកាន់អារាម រួចហាលបាយនោះឲ្យស្ងួតក្រៀម ហើយទុកដាក់
កាលណាមានសេចក្តីត្រូវការដោយអាហារ ទើបយកបាយក្រៀមនោះមកត្រាំទឹក ហើយក៏ឆាន់
ក្នុងកាលនោះ យូរៗបានលោកចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌាបាតម្តង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អាវុសោ ចុះហេតុអ្វីបានជាយូរៗ
ទើបលោកចូលទៅកាន់ក្រុងដើម្បីបិណ្ឌាបាតម្តង។ ទើបព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុក៏ដំណាល
រឿងនុំប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏សួរថា ម្ចាស់អាវុសោ បើដូច្នោះ មានតែលោក
ឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រីឬអ្វី។ ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈឆ្លើយថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អាវុ
សោ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្ហាប់ថា ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់
ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នោះ)ទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសីសៈ ឮថាអ្នកឯង
បានឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ពិតមែនឬ។ ព្រះវេទ្យដ្ឋសីសៈក្រាបទូលថា សូម
ទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសី
សៈ អ្នកឯងមិនសមបើនឹងឆាន់ភោជនដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (ដូច្នោះ)ទេ ម្ចាស់វេទ្យដ្ឋសី

សៈ អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាស្រាប់ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយជាសន្និធិការកៈ គឺវត្ថុដែលខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៣១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថាខ្លួនទុកដាក់ឲ្យកន្លងរាត្រី (បានដល់ខាទនីយ ឬភោជនីយ) ដែលខ្លួនទទួលទុកក្នុងថ្ងៃនេះ ហើយធាន់ក្នុងថ្ងៃខាងក្រោយ។ ដែលហៅថា ខាទនីយ(នោះ) បានដល់វត្ថុទាំងអស់សម្រាប់ទំពាស៊ី រៀរលែងតែភោជនទាំង៥យ៉ាង និងវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ហៅថា ខាទនីយ។ ដែលហៅថា ភោជនីយ បានដល់ភោជនទាំង៥យ៉ាង គឺ បាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុទទួល ដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៣២] របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈមែន ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ របស់ដែលជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី នូវខាទនីយ ឬភោជនីយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុទទួលវត្ថុជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ៗខណៈដែលលេបចូលទៅ។ របស់ដែលមិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាសន្និធិការកៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ របស់មិនមែនជាសន្និធិការកៈ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនមែនជាសន្និធិការកៈ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៣៣] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុជាយាវកាលិក[អដ្ឋកថា អាហារមានបាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីធាន់បានតាំងពីព្រឹកទៅដល់ថ្ងៃត្រង់ ហៅថាយាវកាលិក។

ហើយឆាន់ត្រូវតាមកំណត់កាល ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុយាមកាលិក[ទឹក៨យ៉ាង មានទឹក
ស្វាយជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីឆាន់បានត្រឹមថ្ងៃ១យប់១ ហៅថាយាមកាលិក។ ហើយឆាន់
ត្រូវតាមកំណត់យាម (គឺថ្ងៃ១យប់១) ដល់ភិក្ខុដែលទុកដាក់វត្ថុជាសត្តាហកាលិក[ភេសជ្ជៈ៥
យ៉ាង មានទឹកដោះថ្នាំជាដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីទុកឆាន់បានក្នុងរវាង៧ថ្ងៃ ហៅថាសត្តាហកា
លិក។ ហើយឆាន់អស់ត្រឹម៧ថ្ងៃ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់វត្ថុយាមជីវិក[វត្ថុ៦ទៀតក្រៅពីកាលិក
ទាំង៣ខាងដើម ដែលអ្នកបួសគប្បីរក្សាទុកឆាន់បានដរាបទាល់អស់មួយជីវិត ហៅថា យាមជីវិ
ក។ ព្រោះមានហេតុដែលគួរឆាន់បាន ដល់ភិក្ខុឆ្នួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[១៣២] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមភោជនដ៏ឧត្តម
ទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់។ ពួកមនុស្សពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
បង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តម
ទាំងឡាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួនហើយឆាន់សោះ អ្នកណាមួយមិនគាប់ចិត្តនឹងភោជន
ដែលសម្បូរ អ្នកណាមួយមិនចូលចិត្តនឹងភោជនដែលមានរសឆ្ងាញ់។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួក
មនុស្សទាំងនោះកំពុងពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេច
ក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
មិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះ។
បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមភោជនដ៏ឧត្តម
ទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយក៏នាំគ្នាឆាន់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា
ម្ចាស់ពួកបុរសសោះសូន្យ អ្នកទាំងឡាយមិនសមនឹងសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ដូច្នោះទេ នៃពួកបុរសសោះសូន្យ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា

ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាតទៅ ទៀតទេ។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះ ថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ ដូចម្តេច ភោជនដ៏ឧត្តមទាំង នោះគឺទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ។ ភិក្ខុណាមួយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៣៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ពួកភិក្ខុអ្នកសួរជម្ងឺបាននិយាយពាក្យ នេះនឹងភិក្ខុឈឺទាំងឡាយថា ម្នាលអារុសោ លោកអាចអត់ទ្រាំបានឬទេ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានឬ ទេ។ ពួកភិក្ខុឈឺឆ្លើយថា ម្នាលអារុសោ ក្នុងកាលមុនយើងទាំងឡាយបានសូមភោជនដ៏ឧត្តម ទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ព្រោះហេតុនោះ ទើបយើងទាំងឡាយមាន សេចក្តីសប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ យើងទាំងឡាយខ្លាចក្រែង មិនហ៊ានសូមទៀត ទើបសេចក្តីមិនសប្បាយមានដល់យើងទាំងឡាយដោយហេតុនោះ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះ ហើយត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឈឺ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ មកដើម្បីប្រយោជន៍ ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះដូចម្តេច ភោជនដ៏ ឧត្តមទាំងនោះគឺ ទឹកដោះថ្លា ទឹកដោះខាប់ ប្រេង ទឹកឃ្មុំ ស្ករអំពៅ ត្រី សាច់ ទឹកដោះស្រស់ ទឹកដោះជូរ។ ភិក្ខុណាមួយគ្មានជម្ងឺ សូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៣៦] ត្រង់ពាក្យថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយណាមួយ ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងនោះ គឺទឹក ដោះថ្លារបស់គោក្តី ទឹកដោះថ្លារបស់ពពែក្តី ទឹកដោះថ្លារបស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះថ្លា ឬសប្បី

និងសាច់របស់ពួកសត្វណាក៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះថ្នាំរបស់ពួកសត្វនោះ ហៅថា ទឹកដោះថ្នាំ ឬសប្បី។ ទឹកដោះខាប់របស់សត្វអម្បាលនោះឯង ហៅថា ទឹកដោះខាប់ ឬនរីត។ ប្រេងល្ង ប្រេងស្លៃ ប្រេងស្រគំ ប្រេងល្អងខ្មែ និងប្រេង គឺខ្លាញ់រាវ ហៅថា ប្រេង។ ទឹកផ្អែមរបស់មេឃុំ ហៅថា ទឹកឃុំ។ ទឹកផ្អែមដែលកើតអំពីអំពៅ ហៅថា ទឹកអំពៅ ឬស្ករអំពៅ។ សត្វដែលត្រាប់ទៅក្នុងទឹក ហៅថា ត្រី ឬមច្ឆជាតិ។ សាច់នៃពួកសត្វណាក៏គួរ(ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) សាច់នៃពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា សាច់ ឬមំសៈ។ ទឹកដោះស្រស់របស់គោក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ពពែក្តី ទឹកដោះស្រស់របស់ក្របីក្តី ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខ្ទឹរៈ សាច់របស់ពួកសត្វណាក៏គួរ (ដល់វិនយបញ្ញត្តិ) ទឹកដោះស្រស់របស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះស្រស់ ឬខ្ទឹរៈ។ ទឹកដោះជួររបស់ពួកសត្វទាំងនោះ ហៅថា ទឹកដោះជួរ ឬទធិ។

[១៣៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យថា ភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមានសភាពយ៉ាងនេះ គឺភោជនដ៏ថ្លៃថ្នូរទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ។ ភិក្ខុណារៀរភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ ហើយនៅជាសប្បាយបាន ភិក្ខុនោះហៅថា គ្មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណារៀរចាកភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយ ហើយនៅសប្បាយមិនបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ សូមភោជនទាំងនោះ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរាល់ប្រយោគ។ ភិក្ខុទទួលដោយតាំងចិត្តថា អញនឹងធាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងខណៈដែលបានមក។ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៣៨] ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនមិនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ ហើយសូមភោជនដ៏ឧត្តមទាំងឡាយមកដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ហើយធាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនមិនឈឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនឈឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លួនឈឺ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៣៧] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ហើយសូម លុះសូមបានមក
ក៏បាត់ជម្ងឺនោះ ហើយឆាន់ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដ៏សល់អំពីភិក្ខុឈឺ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់
ភោជនរបស់ពួកញាតិ ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនរបស់ពួកជនដែលបានបវារណា ដល់ភិក្ខុ
ដែលសូមដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អ្នកឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ភោជនដែលកើតដោយទ្រព្យ
របស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុត្រួត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[១៤០] កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងគារសាលា ក្នុងមហាន
ក្សែរក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបជាអ្នកប្រព្រឹត្តបំបុកូលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង
[អដ្ឋកថា ភិក្ខុនោះប្រព្រឹត្តបំបុកូលគ្រប់ជំពូក ដោយហោចទៅសូម្បីឈើស្នួន ក៏បំបុកូលយក
ដែរ។ នៅក្នុងព្រៃស្នួសាន។ ភិក្ខុនោះមិនប្រាថ្នានឹងទទួលយកវត្ថុដែលមនុស្សទាំងឡាយឲ្យឡើ
យ។ ភិក្ខុនោះកាន់យកនូវសំណែនក្នុងព្រៃស្នួសានខ្លះ ទៀបគល់ឈើខ្លះ ទៀបធរណីទ្វារខ្លះ
ដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុនេះ
មិនគួរឃើញនឹងកាន់យកសំណែនរបស់យើងទាំងឡាយដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ទេ ភិក្ខុជាថេរៈ
នេះមានកាយធាត់ ទំនងជាស៊ីសាច់មនុស្សទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួក
ភិក្ខុនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់
ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេនសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ឮថាអ្នកឯងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុ
នោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា
ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងស៊ីលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបាន
ប្រគេន (ដូច្នោះ)ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ
ថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងតទៅទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលេបនូវ
អាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៤១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងទឹក និងឈើស្ងួត។ ពួក
ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកាន់យកទឹក និងឈើស្ងួតទាន់ដោយខ្លួនឯងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលេបនូវ
អាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក
និងឈើស្ងួត។

[១៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា
ដែលហៅថាគេមិនបានប្រគេន គឺសំដៅយកវត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន។ ដែលហៅថា
របស់ដែលគេប្រគេន គឺកាលបើទាយកឲ្យរបស់ណាដោយកាយក្តី ដោយរបស់ដែលជាប់នឹង
កាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ភិក្ខុក៏ស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាស បានទទួលអង្កកថា កិរិយាទទួលប្រគេន
ប្រកបដោយអង្ក៥ គឺ១.វត្ថុដែលបុរសមានកំលាំងយ៉ាងកណ្តាល ល្មមលើកឡើងបាន។ ២.អ្នក
ប្រគេនស្ថិតនៅក្នុងហត្ថបាស។ ៣.អ្នកប្រគេនបានបង្ហោនខ្លួនចូលមក។ ៤.ទេវតាក្តី មនុស្សក្តី
សត្វតិរច្ឆានក្តីប្រគេន។ ៥.ភិក្ខុទទួលវត្ថុនោះដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយក្តី។
ដោយកាយ ឬដោយរបស់ដែលជាប់នឹងកាយ របស់នេះហៅថា គេប្រគេន។ ដែលហៅថា
អាហារ គឺរបស់ណាមួយដែលគួរលេបចូលទៅបាន រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ងួត របស់នេះ
ហៅថា អាហារ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ងួត គឺលើកលែងតែទឹក និងឈើស្ងួត។ ភិក្ខុ
ទទួលយកដោយគិតថា អញនឹងទំពាស៊ី អញនឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុនោះត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[១៤៣] វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា មិនបានទទួលប្រគេន
ហើយលេបនូវអាហារតាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែង

តែទឹក និងឈើស្ទួន។ វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយលេបនូវអាហារ
តាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើស្ទួន។
វត្ថុដែលភិក្ខុមិនបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា បានទទួលប្រគេន ហើយលេបនូវអាហារ
តាមទ្វារមាត់ ជាអាហារដែលគេមិនបានប្រគេន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែទឹក និងឈើ
ស្ទួន។ វត្ថុដែលភិក្ខុបានទទួលប្រគេន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់បានទទួលប្រគេន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ វត្ថុដែលភិក្ខុទទួលប្រគេនហើយ
ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា បានទទួលប្រគេនហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឆាន់ទឹក និងឈើស្ទួន ដល់ភិក្ខុដែលកាន់យកថ្នាំ
មហារីកត៤យ៉ាង [មហារីកត៤គឺ មូត១ គូប១ ផេះ១ ដី១] ដោយខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ព្រោះ
មានហេតុ ហើយគ្មានកប្បិយការក ដល់ភិក្ខុត្នត ដល់ភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

កោជនវគ្គទី៤ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងកោជនវគ្គនោះមាន១០យ៉ាង គឺ

បិណ្ឌ (សិក្ខាបទ)១ គណ(សិក្ខាបទ)១ បរ(សិក្ខាបទ)១ បូរ(សិក្ខាបទ)១ បវារណា(សិក្ខា
បទ)ពីរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគពោលហើយ វិកាល(សិក្ខាបទ)១ សន្និធិការ(សិក្ខាបទ)១ បណីត
(សិក្ខាបទ)១ ទ្វារក(សិក្ខាបទ)១។

អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[១៤៥] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ គង់នៅក្នុងគារសាលា ក្នុងព្រៃមហាន
ទៀបក្រុងវេសាលី។ សម័យនោះឯង របស់ដែលបុគ្គលគប្បីទិពាស៊ីកើតឡើងដល់សង្ឃ។ ព្រះ
អានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្ចាស់អានន្ទ បើដូច្នោះ អ្នកចូរឲ្យនិដល់ពួកមនុស្សអ្នកស៊ីដែលចុះ។ ព្រះអានន្ទដ៏មាន
អាយុទទួលព្រះពុទ្ធដីកាថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន យ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ក៏ឲ្យពួកមនុស្សដែលជា
អ្នកស៊ីដែលអង្គុយជាជួរ ហើយក៏ឲ្យនិមួយៗ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនិពីរទៅ

នាងបរិព្វាជិកាម្នាក់ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនោះជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនោះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនិម្មយពីរមកវិញ។ វារៈជាគំរប់ពីរដង ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុឲ្យនិម្មយ។ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនិម្មយទៅនាងបរិព្វាជិកាដែលនៅនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនោះជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនោះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនិម្មយពីរមកវិញ។ វារៈជាគំរប់បីដងទៀត ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុឲ្យនិម្មយ។ (ដល់មនុស្សដែលជាអ្នកស៊ីដែល) រួចឲ្យនិម្មយទៅនាងបរិព្វាជិកាដែលនៅនោះ ដោយសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដូចគេទាំងពួងដែរ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកា(ដែលនៅ)ជុំវិញ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងនាងបរិព្វាជិកានោះថា សមណនោះជាសហាយរបស់នាងឬ។ នាងបរិព្វាជិកានោះឆ្លើយថា សមណនោះមិនមែនជាសហាយរបស់ខ្ញុំទេ គឺលោកសំគាល់ថាឲ្យនិម្មយដល់ខ្ញុំ តែត្រឡប់ទៅជាឲ្យនិម្មយពីរមកវិញ។ ពួកនាងបរិព្វាជិកាទាំងនោះ ក៏នាំគ្នានិយាយចម្លែកថា (សមណនោះ) សហាយ ឬមិនមែនសហាយ។ (ពេលនោះ) មានអាជីវកម្មក៏ដើរទៅកាន់ទីដែលគេអង្គុយ ឬចែក(នំ)។ (ពេលនោះ) មានភិក្ខុរូបកំពុងច្របាច់បាយលាយដោយទឹកដោះថ្នាំជ្រើស ហើយក៏ឲ្យដុំបាយ១ដុំដំដល់អាជីវកនោះ។ លំដាប់នោះ អាជីវកនោះក៏កាន់យកដុំបាយនោះ ហើយដើរទៅ។ (ពេលនោះ) មានអាជីវកម្មក៏ទៀតបានពោលពាក្យនេះនឹងអាជីវកនោះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកឯងបានដុំបាយមកពីទីណា។ អាជីវកដែលបានដុំបាយនោះឆ្លើយតបថា ម្ចាស់អាវុសោ ដុំបាយខ្ញុំបានមកពីទីដែលគេអង្គុយនៃមុណ្ណាកគហបតី (គហបតីត្រងើល) របស់ព្រះសមណគោតមនោះ។ ពួកឧបាសកបានឮពាក្យចរចារនេះ នៃពួកអាជីវកនោះច្បាស់លាស់ហើយ។ ទើបពួកឧបាសកទាំងនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានបុណ្យ ហើយក៏អង្គុយក្នុងទី១ដ៏សមគួរ។ ឧបាសកទាំងនោះ លុះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ

ហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកតិរិយ
អម្បាលនេះ ប្រាថ្នានឹងពោលទោសដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូម
កុំឲ្យលោកម្ចាស់ទាំងឡាយឲ្យ (វត្តអ្វីៗ) ដល់ពួកតិរិយដោយដែរបស់ខ្លួនឡើយ។ លំដាប់នោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឧបាសកទាំងនោះ ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យ
អាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិកថាហើយ។ ឯពួកឧបាសកទាំងនោះ កាលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់លាស់ ទ្រង់ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិ
កថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណ ហើយ
ចៀសចេញទៅ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាដ៏ល្មមសមគួរតាមហេតុនោះដល់ពួកភិក្ខុ ហើយទ្រង់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
ត្រាស់ថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺ ដើម្បីសេចក្តីល្អដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសេចក្តីសប្បាយដល់
សង្ឃ១។ បេ។ ដើម្បីញាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យស្ថិតស្ថេរ១ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់វិន័យ១ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យវត្ត
ដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ី ឬវត្តដែលបុគ្គលគួរបរិភោគដល់អចេលកក្តី បរិព្វាជកក្តី បរិព្វាជិកា
ក្តី ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរ
ដែលហៅថាអចេលក គឺបុគ្គលដែលបួសជាបរិព្វាជក មានកាយអាក្រាតទាំងអស់។ ដែលហៅ
ថា បរិព្វាជក គឺបុរសដែលបួសជាបរិព្វាជកទាំងអស់ រៀរលែងតែភិក្ខុ និងសាមណេរចេញ។
ដែលហៅថា បរិព្វាជិកា គឺស្រីដែលបួសជាបរិព្វាជិកាទាំងអស់ រៀរលែងតែភិក្ខុនី សិក្ខាមាណា និង
សាមណេរចេញ។ ដែលហៅថា វត្តដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ី គឺលើកទុកតែភោជន៥យ៉ាង ព្រម
ទាំងទឹក និងឈើស្នួនចេញ ក្រៅពីនោះ ហៅថា វត្តដែលបុគ្គលគួរទំពាស៊ីទាំងអស់។ ដែលហៅ
ថា វត្តដែលបុគ្គលគួរបរិភោគ បានដល់ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១

សាច់១។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺភិក្ខុឲ្យដោយកាយក្តី ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយក្តី ដោយបោះឲ្យក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៤៧] ជនជាតិវិយ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថា ជាតិវិយ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាសី ឬវត្ថុដែល គួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនជាតិវិយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាសី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជន ជាតិវិយ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនជាតិវិយ ហើយឲ្យវត្ថុដែលគួរទំពាសី ឬវត្ថុដែលគួរបរិភោគ ដោយដែរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឲ្យទឹក និងឈើស្ងួត ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ បុគ្គលមិន មែនជាតិវិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាតិវិយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ជនមិនមែនជាតិវិយ ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្កដ។ ជនមិនមែនជាតិវិយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាតិវិយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៤៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលប្រើគេឲ្យឲ្យ មិនឲ្យដោយខ្លួនឯង ដល់ភិក្ខុដែល ដាក់ភិក្ខុដាក់របស់ក្នុងភាជន៍ ហើយលើកយកភាជន៍នោះទៅដកដល់ទុកលើដី ជិតតិវិយទាំង នោះ ហើយឲ្យដោយវាចា។ វត្ថុទុកឲ្យ ដល់ភិក្ខុដែលឲ្យរបស់ជាគ្រឿងលាបខាងក្រៅ[បានដល់ គ្រឿងលាបកាយគ្រប់យ៉ាង មានម្សៅជាដើម។ ដល់ភិក្ខុឆ្អួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[១៤៩] កាលនោះ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា ម្ចាស់អារុសោ លោក ចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ថាដូច្នោះហើយ ក៏មិនឲ្យគេ ប្រគេន(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះឡើយ (បែរជា) ប្រើឲ្យត្រឡប់ទៅវិញថា ម្ចាស់អារុសោ លោកចូរទៅ ចុះ ខ្ញុំនឹងនិយាយ ឬនឹងអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនឹងនិយាយ ឬនឹងអង្គុយតែ ម្នាក់ឯងស្រួលជាង។ គ្រានោះ កាលបើពេលដែលត្រូវឆាន់កាន់តែចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុនោះ មិនអាចនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតបាន សូម្បីគ្រាន់តែត្រឡប់មកធ្វើកត្តកិច្ចវិញ ក៏មិនទាន់ ជាអ្នក

អត់ចង្កាន់ (មួយពេលនោះឯង)។ ទើបភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាម ហើយដំណាលរឿងនុំប្រាប់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើមកបបួលភិក្ខុថា
ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិន
ឲ្យគេប្រគេនអ្វីៗដល់ភិក្ខុនោះ ស្រាប់តែបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ (ដូច្នោះ)សោះ។ បើ ព្រះអង្គ
ត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ បានឮថា អ្នកឯងបបួលភិក្ខុថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើង
ទាំងឡាយនឹងចូលទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេ (ឲ្យអ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរ
ជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សេចក្តីនេះពិតមែន។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរ
នឹងបបួលភិក្ខុផងគ្នាថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុក ដើម្បី
បិណ្ឌបាត ហើយមិនឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ (បែរជា) បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ដូច្នោះឡើយ
នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជន
ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយនិយាយនឹងភិក្ខុយ៉ាងនេះថា ម្នាល
អាវុសោ លោកចូរមក យើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ស្រុក ឬនិគមដើម្បីបិណ្ឌបាត ហើយឲ្យគេ
ឲ្យ ឬមិនឲ្យគេឲ្យ (អ្វីៗ)ដល់ភិក្ខុនោះ ហើយបញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញដោយពាក្យថា នៃអាវុសោ
លោកចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនសប្បាយទេ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយ
តែម្នាក់ឯងស្រួលជាង ដូច្នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើនូវហេតុនុំឯងឲ្យជាបច្ច័យ មិនមែន
ជាហេតុដទៃឡើយ។

[១៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ពាក្យថា នឹងភិក្ខុ គឺនឹងភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ម្នាលអាវុសោ លោកចូរមក (យើងនឹងទៅ)កាន់ស្រុក
ឬនិគម (ដើម្បីបិណ្ឌបាត) គឺស្រុកក្តី និគមក្តី នគរក្តី ក៏ហៅថាស្រុក និងនិគម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ)
។ ពាក្យថា ឲ្យគេឲ្យ(អ្វីៗ) ដល់ភិក្ខុនោះ គឺប្រើគេឲ្យឲ្យយាគូក្តី ភត្តក្តី ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី

(ដល់ភិក្ខុនោះ)។ ពាក្យថា មិនឲ្យគេឲ្យ គឺមិនឲ្យនរណាឲ្យ(អ្វីៗ)សោះ។ ពាក្យថា បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ សេចក្តីថា ភិក្ខុប្រាថ្នាដើម្បីសើច ប្រាថ្នាដើម្បីលេង ប្រាថ្នាដើម្បីអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រព្រឹត្តអនាចារជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អារុសោ លោក ចូរទៅវិញចុះ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយជាមួយនឹងលោកមិនស្រួលទេ ខ្ញុំនិយាយ ឬអង្គុយតែម្នាក់ឯង ស្រួលជាង ថាហើយ ក៏បញ្ជូនឲ្យត្រឡប់ទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុនោះកំពុងលះបង់ ទីល្មមមើលគ្នាឃើញ ឬទីល្មមស្តាប់ឮ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលភិក្ខុនោះលះបង់ផុត (នូវទីល្មម មើលឃើញ ឬទីល្មមស្តាប់ឮ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើនូវហេតុនុ៎ះឯងឲ្យជា បច្ច័យ មិនមែនជាហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា មិនមានហេតុនីមួយដទៃជាបច្ច័យ ក្រៅអំពីហេតុ ដែលបញ្ជូនទៅនោះឡើយ។

[១៥១] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន តែភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយបញ្ជូនទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលើកឡើងនូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត (ចំពោះឧបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបញ្ជូនអនុបសម្បន្នទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលើក នូវពាក្យបញ្ជីចិត្ត (ចំពោះអនុបសម្បន្ន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ ថាជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិន មែនជាឧបសម្បន្ន ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនជាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៥២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យត្រឡប់ទៅដោយគិតថា យើង ទាំងពីររូបនឹងញ៉ាំងជីវិតឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងទីជាមួយគ្នាមិនបាន ដល់ភិក្ខុដែលបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នា ឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញរបស់មានដំឡែច្រើនហើយ នឹងញ៉ាំងលោកធម៌ ឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយគិតថា ក្រែងភិក្ខុនោះបានឃើញមាតុគ្រាម ហើយ នឹងញ៉ាំងសេចក្តីអផ្សុកឲ្យកើតឡើង ដល់ភិក្ខុបញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាឲ្យទៅដោយពាក្យថា លោកចូរនាំយាគូក្តី ភត្តក្តី ខាទនីយក្តី ភោជនីយក្តី ទៅឲ្យដល់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ឬភិក្ខុដែលនៅក្នុង

វត្ត ឬអ្នកដែលរក្សាវត្ត ដល់ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងប្រព្រឹត្តអនាចារទេ (តែ) កាលបើមានកិច្ចហើយ ក៏
បញ្ជូនភិក្ខុផងគ្នាទៅ ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[១៥៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបទក្នុងវត្តជេតពន
របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មាន
អាយុ បានដើរទៅផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏អង្គុយនៅក្នុងផ្ទះសម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធ
របស់សំឡាញ់នោះ។ ឯបុរសនោះក៏ចូលសំដៅទៅត្រង់ទីដែលព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មាន
អាយុអង្គុយនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ
ហើយក៏អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះបុរសនោះអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ និយាយពាក្យនេះ
នឹងប្រពន្ធថា នាងចូរប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ចុះ។ ស្ត្រីនោះក៏ប្រគេនចង្ហាន់ដល់ព្រះឧបន
ន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុក្នុងគ្រានោះ។ លំដាប់នោះ បុរសនោះក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះ
ឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅចុះ
ព្រោះយើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ។ ឯស្ត្រីនោះក៏ណែនាំដឹងថា បុរសនេះ
មានរាគៈគ្របសង្កត់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅ។ បុរសនោះ(បាន
និយាយ)ជាគំរប់ពីរដង។ បុរសនោះបាននិយាយពាក្យនេះ នឹងព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏
មានអាយុជាគំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់និមន្តទៅវិញចុះ ព្រោះ
យើងខ្ញុំបានប្រគេនចង្ហាន់ដល់លោកម្ចាស់ហើយ។ ឯស្ត្រីនោះសោត ក៏និយាយពាក្យនេះនឹង
ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុជាគំរប់បីដងថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោក
ម្ចាស់គង់សិន កុំអាលនិមន្តទៅឡើយ។ ឯបុរសនោះ ក៏ដើរចេញអំពីផ្ទះទៅ ហើយពោលទោស
នឹងភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ឧបនន្ទនេះទៅអង្គុយក្នុងផ្ទះ
សម្រាប់ដេកជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ ព្រះឧបនន្ទនោះ កាលខ្ញុំបញ្ជូនឲ្យទៅវិញ ក៏មិនចង់ទៅ

យើងខ្ញុំទាំងឡាយជាអ្នកមានកិច្ចច្រើន មានរវល់ច្រើន។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗ ភិក្ខុអម្បាលនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (គឺតែប្រុស និងស្រី) (ដូច្នោះ) សោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ពិតមែនឬ? ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ដំណើរនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានចូលទៅអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាទៀតទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយនៅក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា ត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ គឺមានតែស្រីនិងប្រុសប៉ុណ្ណោះ។ ជនទាំងពីរនាក់មិនទាន់ចេញទៅ ហើយជនទាំងពីរនាក់នោះ ជាមនុស្សមានរាគៈនៅឡើយ។ ពាក្យថា ចូលទៅ គឺដើរចូលទៅ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ សេចក្តីថា ភិក្ខុលះហត្ថបាសនៃមេទ្វារ ឬធរណីក្នុងផ្ទះធំ ហើយអង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (បើ) ក្នុងផ្ទះតូច ភិក្ខុចូលហួសមេដំបូល [អដ្ឋកថា អធិប្បាយថា ភិក្ខុចូលទៅហួសពាក់កណ្តាលផ្ទះ គឺហួសមេដំបូលផ្ទះ។] ទៅ ហើយអង្គុយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៥] ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ហើយចូលទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងត្រកូលដែលមានជនតែពីរនាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសំគាល់ថា

ផ្ទះសម្រាប់ដេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុសង្ឃៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនមែនផ្ទះសម្រាប់ដេក មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៥៦] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយក្នុងផ្ទះធំ មិនលះហត្ថបាសនៃមេទ្វារ ឬធរណី ដល់ភិក្ខុអង្គុយក្នុងផ្ទះតូច មិនហួសមេដំបូល ដល់ភិក្ខុដែលមានភិក្ខុជាគំរប់ពីរអង្គុយ នៅផង ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ តែជនទាំងពីរនាក់គេចេញទៅហើយ ដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ ជាមួយនឹងជនទាំងពីរនាក់ជាបុគ្គលមិនមានរាគៈ ដល់ភិក្ខុអង្គុយនៅក្នុងផ្ទះ ដែលមិនមែនជា ផ្ទះសម្រាប់ដេក ដល់ភិក្ខុឆ្លុត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[១៥៧] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចវិយាបទនៅក្នុងវត្ត ជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏ មានអាយុ បានទៅកាន់ផ្ទះរបស់បុរសជាសំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទី ស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់សំឡាញ់នោះ។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនគួរឃើញនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងប្រពន្ធរបស់ខ្ញុំ (ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮសំដីនៃ បុរសនោះ និយាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រ ដ៏មានអាយុ មិនសមឃើញនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹង មាតុគ្រាម(ដូច្នោះ) ទេ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងទៅ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមឃើញនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ

ជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លា ឡើងទៀតទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា មាតុគ្រាម គឺស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនតិរច្ឆាន ញី ដោយហោចទៅ សូម្បីតែក្មេងស្រីដែលទើបនឹងកើតបាន១ថ្ងៃ មិនបាច់និយាយទៅថ្ងៃដល់ ស្រីធំទេ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីដែលស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រ ចៀក។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ងក់ក្បាលក្តី បុគ្គល ដទៃមិនអាចឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលដទៃមិនអាចស្តាប់ពាក្យ ជាប្រក្រតីបាន។ ដែលហៅថាអាសនៈជាទីកំបាំង គឺអាសនៈដែលគេបិទបាំងដោយជញ្ជាំងក្តី ដោយសន្ទះទ្វារក្តី ដោយកន្ទេលផែងក្តី ដោយរនាំង ឬរាំងននក្តី ដោយឈើក្តី ដោយសសរក្តី ដោយសុំក្តី ឬដោយវត្ថុណាមួយ។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលបើមាតុគ្រាមអង្គុយ ភិក្ខុ អង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុអង្គុយ មាតុគ្រាមអង្គុយជិត ឬដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ជនទាំងពីរអង្គុយក្តី ជនទាំងពីរដេកក្តី (ឯភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៥៩] មាតុគ្រាម ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទី ស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈ ជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម ហើយ សម្រេចការអង្គុយលើអាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយលើ អាសនៈជាទីស្ងាត់កំបាំង ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្មើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាង កាយដូចមនុស្សក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិន មែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៦០] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាមួយដែលជាមនុស្សដឹងក្តី (នៅ) ជាគំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរ មិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ ហើយអង្គុយ ដល់ភិក្ខុឆ្ងល់ ដល់ភិក្ខុ ដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[១៦១] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបទក្នុងវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ក្បែរក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មាន អាយុ ដើរទៅកាន់ផ្ទះរបស់សំឡាញ់ ហើយក៏សម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធ របស់សំឡាញ់នោះតែម្នាក់និងម្នាក់។ គ្រានោះ បុរសនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ ថា ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ មិនសមបើនឹងហ៊ានមកសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងប្រពន្ធ របស់ខ្ញុំតែម្នាក់និងម្នាក់ (ដូច្នោះ) សោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពាក្យសំដីនៃបុរសនោះកំពុង ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ (ដូច្នោះ) ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ មិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ទេ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទី ស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏ មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានទៅសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់និង ម្នាក់ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះ ថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយសម្រេច ការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ មួយអង្វើដោយមាតុគ្រាមតែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរ ដែលហៅថា មាតុត្រាម គឺចំពោះតែស្រីមនុស្ស មិនមែនជាយក្សស្រី មិនមែនជាប្រេតស្រី មិនមែនជាតិរច្ឆានញី ជាអ្នកដឹងក្តី ជាអ្នកអាចដើម្បីស្គាល់ពាក្យសំដី ដែលបុគ្គលនិយាយល្អ ឬ អាក្រក់ ពាក្យអាសត្រាម ឬមិនមែនអាសត្រាម។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា តែម្នាក់និងម្នាក់ គឺមានតែភិក្ខុ និងមាតុត្រាមប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ គឺទីស្ងាត់ភ្នែក ស្ងាត់ត្រចៀក។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ភ្នែក គឺកាលបើភិក្ខុមិចភ្នែកក្តី ញាក់ចិញ្ចើមក្តី ឯក់ក្បាលក្តី ជនដទៃមិនអាចឃើញបាន។ ដែលហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក គឺទីដែលបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ពាក្យជាប្រក្រតីបាន។ ពាក្យថា សម្រេចការអង្គុយ គឺកាលដែលមាតុត្រាមអង្គុយហើយ ភិក្ខុអង្គុយជិត ឬ ដេកជិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុអង្គុយ មាតុត្រាមអង្គុយជិត ឬដេកជិត (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុនិងស្រីទាំងពីរនាក់អង្គុយក្តី ដេកក្តី (ភិក្ខុ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៦៣] មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់ និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុត្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុត្រាម ហើយសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់តែម្នាក់និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសម្រេចការអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងយក្សស្រីក្តី ប្រេតស្រីក្តី ខ្មើយក្តី តិរច្ឆានញីដែលមានរាងកាយដូចមនុស្សក្តីតែម្នាក់ និងម្នាក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុត្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុត្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនមាតុត្រាម មិនមានអាបត្តិ។

[១៦៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលអង្គុយនៅ មានបុរសណាម្នាក់ជាអ្នកដឹងសេចក្តី នៅជាគំរប់ពីរ ដល់ភិក្ខុឈរ មិនបានអង្គុយ ដល់ភិក្ខុបានក្រឡេកគយគន់រកទីមិនស្ងាត់ ហើយអង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុមានចិត្តបញ្ជូនទៅកាន់អារម្មណ៍ដទៃ អង្គុយនៅ ដល់ភិក្ខុត្អូត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៦

[១៦៥] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់សម្រេចឥរិយាបថក្នុងវត្តវេឡូវន ជាភលន្ទកនិវាបស្ថាន ក្បែរក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ត្រកូលជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ និងមន្តព្រះឧបនន្ទ ជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុដោយភក្ត្រ ហើយក៏និមន្ត ពួកភិក្ខុឯទៀតដោយភក្ត្រដែរ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ អាល័យ តែចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់។ ឯភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏បាននិយាយពាក្យ នេះនឹងមនុស្សអម្បាលនោះថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់(មក)។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមលោក ម្ចាស់ទាំងឡាយរង់ចាំសិន ទម្រាំព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់លោកនិមន្តមក។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បាន និយាយពាក្យនេះនឹងពួកមនុស្សអម្បាលនោះជាគំរប់ពីរដងថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់(មក)។ ពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ក៏និយាយឃាត់ថា បពិត្រព្រះ ករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ចាំសិនចុះ ទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជា ម្ចាស់និមន្តមក។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមនុស្សទាំងឡាយនោះជាគំរប់ បីដងថា ម្ចាស់អាវុសោទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនចង្ហាន់មក (នឹងបង្កង់នៅ) ក្រែង ហួសពេលឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏និយាយថា បពិត្រព្រះករុណាទាំងឡាយដ៏ចម្រើន យើងខ្ញុំ ទាំងឡាយបានធ្វើភក្ត្រទាំងប៉ុន្មាន ព្រោះតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ (ទេតី) បពិត្រព្រះករុណា ទាំងឡាយដ៏ចម្រើន សូមព្រះករុណាទាំងឡាយរង់ចាំ ទម្រាំតែព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តមកសិ ន។ លំដាប់នោះ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុអាល័យតែចូលទៅគួរសមនឹងត្រកូល ទាំងឡាយក្នុងពេលមុនឆាន់ ហើយក៏មកក្នុងវេលាថ្ងៃពេក។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ឆាន់ចង្ហាន់មិន ល្មមដល់ចិត្ត។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមាន ភក្ត្រហើយ មិនគួរនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នោះ) សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯង បានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្ត្រហើយ

ៗត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោស ថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តីហើយ មិនគួរនឹងត្រាប់ទៅក្នុង ត្រកូលទាំងឡាយ (ដទៃ) ក្នុងពេលមុនឆាន់ (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើ នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យ រឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភក្តីហើយ ដល់នូវកិរិយា ត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនឆាន់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៦] កាលនោះ ត្រកូលឧបដ្ឋាករបស់ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ បានបញ្ជូន ខាទនីយាហារទៅដើម្បីប្រគេនដល់សង្ឃដោយពាក្យថា ខាទនីយនេះ អ្នកឯងត្រូវបង្ហាញដល់ ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់ ហើយសិមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រ ដ៏មានអាយុចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត។ ឯពួកមនុស្សអម្បាលនោះ ទៅកាន់អាវាម ហើយសួរភិក្ខុទាំងឡាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដ៏ចំរើន ព្រះឧបនន្ទជាម្ចាស់និមន្តទៅ ឯណា។ ពួកភិក្ខុអម្បាលនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យ បុត្រដ៏មានអាយុនុះនិមន្តទៅកាន់ស្រុក ដើម្បីបិណ្ឌបាតហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ខាទនីយាហារនេះ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយបង្ហាញដល់ព្រះឧបន ន្ទដ៏មានអាយុ ហើយសិមប្រគេនដល់សង្ឃចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយត្រូវទទួល ហើយ ដម្កល់ទុក ទម្រាំឧបនន្ទត្រឡប់មកវិញ។ គ្រានោះ ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ គិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់មិនឲ្យត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាមុន ភក្តី (គិតដូច្នោះហើយ) ក៏ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភក្តី ហើយត្រឡប់មក ក្នុងវេលាហួសពេល។ ខាទនីយាហារគេក៏ធ្វើត្រឡប់ទៅវិញ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តី

ប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះឧបនន្ទជាសក្យបុត្រ ដ៏មានអាយុ មិនគួរលើនឹងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលាក្រោយភត្ត (ដូច្នោះ) សោះ។ បេ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧបនន្ទ ឮថាអ្នកឯងត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងវេលា ក្រោយភត្ត ពិតមែនឬ។ ព្រះឧបនន្ទក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស សេចក្តីនោះពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរលើនឹងត្រាច់ទៅក្នុង ត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលក្រោយភត្ត (ដូច្នោះ) ទេ នៃមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិន មែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹត តែជ្រះថ្លាឡើងទៀតទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅ ក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ហើយមិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយ។ ចីវរក៏កើតឡើងតិចស្តួចស្តើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយក្នុងសម័យនៃចីវរទាន ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបាន ទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេល មុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទ នោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយធ្វើចីវរកម្ម គឺការដេរចីវរ ក៏មានសេចក្តីត្រូវការ ដោយម្ពុលខ្លះ ដោយចេសខ្លះ ដោយកាំបិតខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនបាន ចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ

ភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុចូលទៅរកត្រកូល
ទាំងឡាយក្នុងសម័យធ្វើចីវរបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ ដល់នូវកិរិយាត្រាច់
ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ
មានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើ
ចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ ក៏មានសេចក្តីត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ
ទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏សង្ស័យ មិនបានចូលទៅរកត្រកូលទាំងឡាយឡើយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយសឹមចូលទៅរកត្រកូល
ទាំងឡាយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា
ភិក្ខុណាមួយបានទទួលនិមន្តគេ ជាអ្នកមានភត្តហើយ មិនបានលា ឬប្រាប់ភិក្ខុដែលមាននៅ
ហើយដល់នូវកិរិយាត្រាច់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ ក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរ
១ កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរ១ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ ដែលហៅថា គេនិមន្ត គឺជននិមន្តដោយភោជនទាំង៥យ៉ាង ភោជនណាមួយ។ ដែលហៅ
ថា ជាអ្នកមានភត្ត គឺភិក្ខុដែលគេនិមន្តដោយភត្តណា ឈ្មោះថាជាអ្នកមានភត្ត ព្រោះភត្តនោះ
ឯង។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅនោះ គឺភិក្ខុអាចនឹងលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល)
បាន។ ភិក្ខុដែលមិនមាននៅនោះ គឺភិក្ខុមិនអាចលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលទៅកាន់ (ត្រកូល) ឡើ
យ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលមុនភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ហើយភិក្ខុមិនទាន់បានឆាន់ភត្ត
នោះ។ ដែលហៅថា ក្នុងពេលក្រោយភត្ត គឺជននិមន្តដោយភត្តណា ភិក្ខុបានឆាន់ភត្តនោះ

ហើយ ដោយហោចទៅសូម្បីប៉ុនចុងនៃស្បូវ។ ដែលហៅថា ត្រកូល គឺត្រកូលទាំងឡាយ៤ គឺ ត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលវេស្សៈ (អ្នករកស៊ីជួញប្រែធ្វើស្រែចំការ)១ ត្រកូលសុទ្ធៈ (អ្នកធ្វើការស៊ីឈ្នួល)១។ ពាក្យថា ដល់នូវកិរិយាត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយ គឺកាល ដែលភិក្ខុឈានចូលទៅដល់ឧបចារផ្ទះរបស់បុគ្គលដទៃទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឈានជើងជាដ ម្យ៉ាងឲ្យកន្លងហួសធរណីទ្វារទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឈានជើងជាគំរប់ពីរឲ្យកន្លងហួសទៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថារៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកទុកតែមានសម័យ។ ដែលហៅថា កាលដែលទាយកប្រគេនចីវរនោះ គឺថា បើភិក្ខុមិនបានក្រាលកបិន កំណត់កាលត្រឹម១ខែជាទី បំផុតនៃវស្សានរដូវ (គឺតាំងពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់១៥កើត ខែកត្តិក) បើភិក្ខុបានក្រាល កបិន កំណត់កាលត្រឹម៥ខែ (តាំងតែពី១រោចខែអស្សុជ ទៅដល់១៥កើតខែផល្គុន)។ ដែលហៅ ថា កាលដែលភិក្ខុធ្វើចីវរនោះ គឺភិក្ខុកំពុងធ្វើចីវរ។

[១៧១] មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេនិមន្តហើយ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែល មាននៅ ហើយត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសង្ស័យ មិនបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែល មាននៅ ហើយត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មានគេនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់និមន្ត ហើយមិន បានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ហើយត្រាប់ទៅក្នុងត្រកូលទាំងឡាយក្នុងពេលមុនភត្តក្តី ក្រោយភត្តក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថា និមន្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ គេមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបាននិមន្ត មិនមានអាបត្តិ។

[១៧២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលមានសម័យ ដល់ភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែល មាននៅ ហើយចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ព្រោះមិនមានភិក្ខុផងគ្នា ហើយ ចូលទៅ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅតាមផ្លូវក្បែរផ្ទះនៃបុគ្គលដទៃ ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅដោយផ្លូវតាម ឧបចារនៃផ្ទះ ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់អាវាមដែលមានក្នុងចន្លោះស្រុក ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់

លំនៅនៃនាងភិក្ខុនី ដល់ភិក្ខុដែលទៅកាន់លំនៅនៃភិក្ខុយ ដល់ភិក្ខុដែលដើរត្រឡប់មកវិញ ដល់
ភិក្ខុទៅកាន់ផ្ទះនៃទាយកជាម្ចាស់ភត្ត ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុ
ដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[១៧៣] កាលនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងនិគ្រោធារាម ក្បែរក្រុងកបិ
លពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ សម័យនោះឯង មហានាមសក្យៈ [អដ្ឋកថាថា មហានាមសក្យៈនេះ ជា
បុត្រនៃចូឡបិតារបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ចាស់ជាងព្រះដ៏មានព្រះភាគប្រមាណ១ខែ ជាអរិយ
សាវកបានដម្កល់នៅក្នុងផលទាំងពីរ គឺសោតាបត្តិផល និងសកទាតាមិផល។ មានថ្នាំសម្រាប់
កែរោគដ៏បរិបូណ៌។ លំដាប់នោះ មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាម
សក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា
បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បវារណាព្រះសង្ឃដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់៤ខែ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះប្រពៃពេកហើយ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបវារណា
សង្ឃ ដោយថ្នាំសម្រាប់កែរោគកំណត់៤ខែចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ក៏មិនហ៊ានទទួល
ល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរចំពោះការបវារណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម៤
ខែ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈនឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ ភេសជ្ជៈ
របស់មហានាមសក្យៈ ក៏ជារបស់នៅតែបរិបូណ៌ដដែល។ ឯមហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដងទៀត លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាមសក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ពោល
ពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់
បវារណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈកំណត់៤ខែតទៅទៀត។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា មហានាម ការនេះ

ប្រពៃហើយៗ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរព្រះអង្គបវារណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈកំណត់២ខែតទៅ ទៀតចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យ ភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបវារណាថែមម្តងទៀត។ ក៏សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយទៅសូមភេសជ្ជៈ នឹងមហានាមសក្យៈតែបន្តិចៗ។ ដោយហេតុនោះឯង ភេសជ្ជៈរបស់មហានាមសក្យៈក៏នៅតែបរិ បូណ៌ដដែល។ មហានាមសក្យៈក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់បីដងទៀត លុះចូល ទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ លុះមហានាមស ក្យៈអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ បានពោលពាក្យនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រ ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គចង់បវារណាព្រះសង្ឃដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិត។ ព្រះអង្គ ត្រាស់តបថា មហានាម ការនោះប្រពៃហើយៗ មហានាម បើដូច្នោះ ចូរមហារាជបវារណាសង្ឃ ដោយភេសជ្ជៈដរាបដល់អស់ជីវិតចុះ។ ពួកភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ក៏មិនហ៊ានទទួល។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់អនុញ្ញាតថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុត្រេកអរនឹងការបវារណាអស់កាលជានិច្ចក៏បាន។

[១៧២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្ងៀកដណ្តប់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយា មិនសមគួរ មហានាមសក្យៈក៏និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ហេតុដូចម្តេច បានជា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្ងៀកដណ្តប់សំពត់មិនត្រឹមត្រូវ មានអាកប្បកិរិយាមិនសមគួរ (ដូច្នោះ) ធម្មតា អ្នកបួស គេត្រូវស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ឲ្យត្រឹមត្រូវល្អ ហើយមានអាកប្បកិរិយាដ៏សមគួរទេ តើ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏ចង់ទោសនឹងមហានាមសក្យៈ។ សេចក្តីត្រិះរិះនេះកើតមានដល់ពួកឆព្វ គ្គិយភិក្ខុក្នុងវេលានោះថា យើងទាំងឡាយគួរធ្វើមហានាមសក្យៈឲ្យអាប់អោនដោយឧបាយដូច ម្តេចអេះ។ គ្រានោះ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានប្រឹក្សាគ្នាដូច្នោះថា ម្ចាស់លោកដ៏មានអាយុ ទាំងឡាយ មហានាមសក្យៈបានបវារណាសង្ឃដោយភេសជ្ជៈហើយ ល្ហើយចុះ ម្ចាស់លោកដ៏ មានអាយុទាំងឡាយ យើងទាំងឡាយទៅសូមសប្បុរសភាពមហានាមសក្យៈចុះ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុចូលទៅរកមហានាមសក្យៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមហានាមស

ក្សៈថា ម្នាលអារុសោ ពួកអាត្មាត្រូវការដោយសប្បិម្ភយទោណៈ។ ឯមហានាមសក្សៈឆ្លើយតប
ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន មនុស្សទាំងឡាយ
គេទៅឯក្រោលគោដើម្បីនាំសប្បិមក លោកម្ចាស់ទាំងឡាយនឹងយកសប្បិនោះទៅក្នុងកាលដ៏គួរ
រ។ ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុនិយាយសូមជាគំរប់ពីរដង។ បេ។ ឆត្វគ្លីយភិក្ខុនិយាយពាក្យនេះនឹងមហា
នាមសក្សៈជាគំរប់បីដងថា ម្នាលអារុសោ ពួកអាត្មាត្រូវការដោយសប្បិម្ភយទោណៈ។ មហា
នាមសក្សៈឆ្លើយតបថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន
មនុស្សទាំងឡាយ គេទៅឯក្រោលគោដើម្បីនាំសប្បិមក លោកម្ចាស់នឹងយកសប្បិនោះទៅក្នុង
កាលដ៏គួរ។ ពួកឆត្វគ្លីយភិក្ខុសួរថា ម្នាលអារុសោ អ្នកបវារណាដោយភេសជ្ជៈណា ហើយមិន
ឲ្យវិញ ប្រយោជន៍អ្វីដោយភេសជ្ជៈដែលអ្នកបវារណា តែមិនចង់ឲ្យនោះ។ ត្រានោះ មហានាម
សក្សៈក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា លោកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំបានអង្វរថា លោក
ម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន ចុះហេតុដូចម្តេចបានជាមិនរង់
ចាំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមហានាមសក្សៈពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុ
ណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួក
ឆត្វគ្លីយភិក្ខុ កាលដែលមហានាមសក្សៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់
បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន មិនគួរនឹងមិនរង់ចាំសោះ។ បេ។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ត្រាស់សួរថា
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្សៈបានអង្វរថា លោកម្ចាស់ដ៏
ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិនដូច្នោះ ហើយមិនរង់ចាំ ពិតមែនឬ។ ពួក
ឆត្វគ្លីយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
តិះដៀលថា ម្នាលពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយ កាលដែលមហានាមសក្សៈបានអង្វរថា
លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមពួកលោកម្ចាស់បង្កង់ចាំក្នុងថ្ងៃនេះ១ថ្ងៃសិន ហើយមិនសមនឹងមិនរង់
ចាំ (ដូច្នោះ) សោះ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងធ្វើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា
ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងមិនមែននាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ស្រាប់ហើយនោះទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ

នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុដែលគ្មានជម្ងឺ ត្រូវត្រេកអរនឹងការបវារណាដោយបច្ច័យកំណត់ត្រឹម៤ខែ
បើភិក្ខុត្រេកអរក្រែលែងជាងនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែគេបានបវារណាថែម
ទៀត រៀរលែងតែគេបានបវារណាជានិច្ច។

[១៧៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុដែលគ្មានជម្ងឺត្រូវត្រេកអរនឹងការបវារណាដោយបច្ច័យ
កំណត់ត្រឹម៤ខែ សេចក្តីថា ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណាដោយគិលានបច្ច័យ ម្យ៉ាងទៀត
ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណាថែមទៀត ដោយគិតថា អញជាអ្នកមានជម្ងឺក្នុងកាលណា អញ
នឹងសូមក្នុងកាលណោះ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគួរត្រេកអរនឹងការបវារណាជាប់ជានិច្ច ដោយគិតថា
អញជាអ្នកមានជម្ងឺក្នុងកាលណា អញនឹងសូមក្នុងកាលណោះ។

[១៧៦] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុត្រេកអរក្រែលែងជាងនោះ សេចក្តីថា បវារណាកំណត់ភេ
សជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី បវារណាកំណត់រាត្រី មិនកំណត់ភេសជ្ជៈ បវារណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ
កំណត់ទាំងរាត្រី បវារណាមិនកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ មិនកំណត់ទាំងរាត្រី។ ដែលហៅថា
បវារណាកំណត់ភេសជ្ជៈ (នោះ) គឺភេសជ្ជៈដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូម
បវារណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា បវារណាកំណត់រាត្រី
គឺរាត្រីដែលគេកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាបវារណាអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណ
ប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា បវារណាកំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេកំណត់ភេស
ជ្ជៈទាំងឡាយផង កំណត់រាត្រីទាំងឡាយផង ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណាដោយ
ភេសជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ អស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។ ដែល
ហៅថា បវារណាមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ មិនកំណត់រាត្រី (នោះ) គឺគេមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ
ទាំងឡាយ និងមិនកំណត់រាត្រីទាំងឡាយ ដោយពាក្យថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបវារណាដោយភេ
សជ្ជៈទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ និងអស់រាត្រីទាំងឡាយមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ។

[១៧៧] ឯពាក្យដែលថា កំណត់ភេសជ្ជៈនោះ អធិប្បាយថា គេបវារណាភិក្ខុដោយភេស
ជ្ជៈណា ភិក្ខុត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃវិញ ក្រៅពីភេសជ្ជៈដែលគេបវារណានោះ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឯកំណត់រាត្រីនោះ គឺគេបវារណាភិក្ខុក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ភិក្ខុត្រឡប់

សូមក្នុងរាត្រីទាំងឡាយឯទៀតវិញ ក្រៅពីរាត្រីដែលគេបរាវណានោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឯ
កំណត់ទាំងភេសជ្ជៈ កំណត់ទាំងរាត្រីនោះ គឺគេបរាវណាកិក្ខុដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា
កិក្ខុវៀរលែងភេសជ្ជៈទាំងនោះ គេបរាវណាកិក្ខុក្នុងរាត្រីណា កិក្ខុវៀរលែងរាត្រីទាំងនោះ ហើយ
ត្រឡប់ទៅសូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយដទៃ និងក្នុងរាត្រីទាំងឡាយឯទៀតវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ ឯមិនកំណត់ភេសជ្ជៈ និងមិនកំណត់រាត្រី មិនមានអាបត្តិឡើយ។

[១៧៨] កាលបើមិនមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈ ហើយកិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ កាលបើមានកិច្ចដោយភេសជ្ជៈឯទៀត ហើយកិក្ខុទៅសូមភេសជ្ជៈឯទៀតវិញ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណាហើយ កិក្ខុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេ
បរាវណាមែន ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណា
ហើយ កិក្ខុសង្ស័យ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណា
ហើយ កិក្ខុសំគាល់ថា មិនហួសកំណត់បរាវណាទេ ហើយទៅសូមភេសជ្ជៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណាទេ កិក្ខុសំគាល់ថា ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណា
ហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណាទេ កិក្ខុសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ មិនទាន់ហួសកំណត់ដែលគេបរាវណាទេ កិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់ហួសកំណត់បរាវណា
មិនមានអាបត្តិ។

[១៧៩] អាបត្តិមិនមានដល់កិក្ខុដែលគេបរាវណាដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយណា កិក្ខុ
សូមភេសជ្ជៈទាំងឡាយនោះ ដល់កិក្ខុដែលគេបរាវណាក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា កិក្ខុសូមក្នុង
រាត្រីទាំងឡាយនោះ ដល់កិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយ គឺអ្នកបានបរាវណា
ហើយ ដោយភេសជ្ជៈទាំងឡាយនេះ (ឥឡូវនេះ) យើងទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈនេះ
ផង នេះផង ហើយសូម ដល់កិក្ខុដែលនិយាយប្រាប់គេថា យើងទាំងឡាយគឺអ្នកបានបរាវណា
ហើយក្នុងរាត្រីទាំងឡាយណា ឯរាត្រីទាំងឡាយនោះកន្លងហួសទៅហើយ (ឥឡូវនេះ) យើង
ទាំងឡាយត្រូវការដោយភេសជ្ជៈ ហើយសូម ដល់កិក្ខុដែលសូមអំពីពួកញាតិ ដល់កិក្ខុដែល

សូមអំពីពួកទាយកដែលគេបានបរាណា ដល់ភិក្ខុដែលសូមដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ភិក្ខុ
ឯទៀត ដល់ភិក្ខុដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[១៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសលរាជ ទ្រង់លើកកងទ័ព
ចេញទៅ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅហើយ។ ព្រះបាទ
បសេនទិកោសលរាជ បានទតឃើញពួកឆព្វគ្គិយដើរមកពីចម្ងាយ លុះទ្រង់ឃើញហើយ ក៏
មានបន្ទូលឲ្យនិមន្តមក ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរដូច្នោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ពួកលោកនាំ
គ្នាមកធ្វើអ្វី។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ពួកអាត្មាមានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងមើលមហាបពិត្រ។ ស្តេចក៏
ទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ ការមើលខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកត្រេកអរក្នុងការច្បាំងនឹងមាន
ប្រយោជន៍អ្វី ពួកលោកត្រូវតែរមិលមើលព្រះដ៏មានព្រះភាគទេតើ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកមើលកងទ័ព
ដែលស្តេចលើកចេញទៅសោះ ពួកយើងឯណាមកក្នុងកងទ័ព ព្រោះហេតុតែការចិញ្ចឹមជីវិត
និងបុត្រភរិយា យើងនោះឈ្មោះថាគ្មានលាភផង ឈ្មោះថាបានរបស់អាក្រក់ផង។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះ
បង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនាំគ្នាទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅសោះ។
បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយ នាំគ្នាទៅមើល
កងទ័ពដែលស្តេចលើកទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែ
ន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹង
ទៅមើលកងទ័ពដែលស្តេចលើកចេញទៅទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រុះ
ថ្នាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រុះថ្នា ឬនាំជនដែលជ្រុះថ្នាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រុះថ្នាឡើង

ទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[១៨១] សម័យនោះឯង ឪពុកធំរបស់ភិក្ខុមួយរូបមានជម្ងឺក្នុងកងទ័ព។ អ្នកនោះក៏បញ្ជូនទូតទៅកាន់សំណាក់ភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំព្រះករុណាមានជម្ងឺក្នុងកងទ័ព សូមលោកម្ចាស់និមន្តមក ខ្ញុំព្រះករុណាចង់ឲ្យលោកម្ចាស់និមន្តមកណាស់។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីត្រិះរិះដូច្នោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ភិក្ខុមិនត្រូវទៅមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅទេ តែឥឡូវឪពុកធំអញនេះមានជម្ងឺនៅក្នុងកងទ័ព អញត្រូវប្រតិបត្តិដូចម្តេចហ្ន៎។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យទៅកាន់កងទ័ពបាន ព្រោះហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទៅដើម្បីមើលកងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀនលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។

[១៨២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តារួចហើយ។ ដែលហៅថា កងទ័ពដែលគេលើកចេញទៅ គឺកងទ័ពលើកចេញពីស្រុក ទៅតាំងសំបុតនៅក្តី ចេញទៅហើយ ចេះតែដើរទៅទៀតក្តី។ ដែលហៅថា កងទ័ព គឺពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង។ ពលដំរី (មួយៗ) មានបុរស១២នាក់។ ពលសេះ (មួយៗ) មានបុរសបីនាក់។ ពលរថ (មួយៗ) មានបុរសបួននាក់។ ពលថ្មើរជើង (មួយៗ) មានបុរសបួននាក់កាន់ធ្នូសរ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុឈរមើល (កងទ័ពនោះ) នៅទីណា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ (ក្នុងទីនោះ)។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀនលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកលែងនូវហេតុមានសភាពយ៉ាងហ្នឹង។

[១៨៣] កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា កងទ័ពលើកចេញទៅមែន ហើយ ដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ កងទ័ព លើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយនៅតែដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ យ រៀរលែងតែមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ កងទ័ពលើកចេញទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា **កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ** ហើយដើរទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ មានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយៗ (ក្នុងកងទ័ពទាំង២) ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលកងទ័ពនៅទីណា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដនៅ (ទីនោះ)។ ភិក្ខុលះបង់នូវ ឧបចារសម្រាប់មើលឃើញ ហើយមើលរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញ ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើកចេញទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅ ទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កងទ័ពមិនទាន់លើកចេញទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនទាន់លើកចេញទៅមែន មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៨៤] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឈរនៅក្នុងអារាម ហើយមើលឃើញ ដល់ភិក្ខុដែល កងទ័ពនោះលើកមកកាន់ទីដែលភិក្ខុឈរនៅ (ក្តី) អង្គុយនៅ(ក្តី) ដេកនៅ (ក្តី) ដល់ភិក្ខុដែលដើរ ទៅជួបផ្លូវគ្នាបានឃើញកងទ័ព ដល់ភិក្ខុដែលមានហេតុមានសភាពយ៉ាងនោះ ដល់ភិក្ខុដែល មានសេចក្តីអន្តរាយកើតឡើង [បើមានសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិត ដល់ព្រហ្មចរិយធម៌ ភិក្ខុគិតថា អញទៅក្នុងកងទ័ពនឹងបានរួចសេចក្តីអន្តរាយ ហើយដើរចូរទៅក្នុងកងទ័ព មិនត្រូវអាបត្តិ។] ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[១៨៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងជេតវន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសារវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមានកិច្ចជុរៈ ក៏នាំគ្នាទៅ កាន់កងទ័ព ហើយឈប់នៅក្នុងកងទ័ពច្រើនជាងបីរាត្រីឡើងទៅ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពទេ ពួកយើង

ឯណាមកអាស្រ័យនៅក្នុងកងទ័ព ក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិតខ្លួន និងបុត្រភរិយា យើងទាំង នោះឈ្មោះថាគ្មានលាក់ផង ឈ្មោះថាបានរបស់អាក្រក់ផង។ ពួកភិក្ខុបានឮពួកមនុស្សនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ដូច្នោះហើយ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងនៅក្នុង កងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងទៅនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនៅក្នុងកងទ័ពឲ្យច្រើនជាងបីរាត្រីទៅទេ ម្ចាស់ មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗ គួរនឹងទៅកាន់កងទ័ព នោះ ភិក្ខុនោះត្រូវនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីរាត្រី។ បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៦] ត្រង់ពាក្យថា (បើ) ភិក្ខុនោះមានហេតុអ្វីៗគួរនឹងទៅកាន់កងទ័ព គឺថា ភិក្ខុមាន ហេតុ មានកិច្ចជុះ (ដែលគួរខានមិនបាន)។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះគប្បីនៅក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបី រាត្រី គឺភិក្ខុត្រូវនៅបានត្រឹមពីរបីយប់។ ពាក្យថា បើនៅឲ្យហួសពីកំណត់នោះទៅ សេចក្តីថា កាលព្រះអាទិត្យ អស្តង្គតក្នុងថ្ងៃជាគំរប់៤ ភិក្ខុចេះតែនៅក្នុងកងទ័ពនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៨៧] កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាហួសមែន ហើយចេះតែនៅក្នុង កងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយ ចេះតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលហួសកំណត់បីរាត្រីហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថានៅ ខ្លះ ហើយប្រឹងតែនៅក្នុងកងទ័ព ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រី ភិក្ខុសំគាល់ថា ហួសហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រីទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្កដ។ កាលមិនទាន់ដល់បីរាត្រីទេ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់ដល់ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[១៨៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅមិនទាន់ដល់ពីរបីរាត្រី ដល់ភិក្ខុដែលនៅត្រឹមពីរបីរាត្រីហើយ ក្នុងរាត្រីជាគំរប់បី បានចេញទៅមុនអរុណរះ ហើយត្រឡប់ទៅនៅវិញទៀត ដល់ភិក្ខុដែលមានជម្ងឺនៅ (ក្នុងកងទ័ព) ដល់ភិក្ខុដែលនៅដោយកិច្ចរបស់ភិក្ខុមានជម្ងឺ ដល់ភិក្ខុដែលនៅក្នុងកងទ័ព ហើយមានកងទ័ពជាសត្រូវមកចោមព័ទ្ធកងទ័ព (នោះឯង) ដល់ភិក្ខុដែលជាប់ជំពាក់ (ដោយបុគ្គលមានពៀរ ឬសស្សរជន) ណាមួយ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តីអន្តរាយ ដល់ភិក្ខុឆ្គួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី៩៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[១៨៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ កាលនៅក្នុងកងទ័ពអស់ពីរបីរាត្រី បាននាំគ្នាទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំងគ្នាខ្លះ ទីគេត្រួតពលខ្លះ ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពខ្លះ ទីសម្រាប់មើលគេចាត់ក្បួនទ័ពខ្លះ។ មានឆព្វគ្លិយភិក្ខុមួយរូប ទៅកាន់ទីដែលគេច្បាំង ហើយភិក្ខុនោះត្រូវសរ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ឲ្យកឡើយឲ្យភិក្ខុនោះថា លោកម្ចាស់ លោកច្បាំងស្រួលឬទេ លោកបានខ្ជាប់ប៉ុន្មានហើយ។ កាលមនុស្សទាំងឡាយនោះចំអកចំអន់ឲ្យ ភិក្ខុនោះក៏អៀនអន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្រមិនគួរនឹងនាំគ្នាមកមើលចម្បាំងសោះ ឯពួកយើងមកកាន់ចម្បាំងក៏ព្រោះតែការចិញ្ចឹមជីវិត និងបុត្រភរិយា អំពើនេះមិនមែនជាលាភរបស់យើងទេ គឺទ្រព្យដែលពួកយើងបានមក ឈ្មោះថាបានហើយដោយអាក្រក់ទេតើ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ពួកភិក្ខុណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុមិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយទៅមើលចម្បាំង ពិតមែនឬ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងទៅមើលចម្បាំងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស

ទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំជនដែលជ្រះ
ថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កាលបើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពកំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ ទៅកាន់ទី
ដែលគេច្បាំងគ្នា ទីដែលគេត្រួតពលក្តី ទីតាំងនៅនៃកងទ័ពក្តី ទីសម្រាប់គេចាត់ក្បួនទ័ពក្តី
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៧០] ត្រង់ពាក្យថា បើភិក្ខុនៅក្នុងកងទ័ពកំណត់ពីរបីរាត្រីហើយ សេចក្តីថា ភិក្ខុនៅ
ក្នុងកងទ័ពបានត្រឹមពីរបីយប់ៗ ដែលហៅថា ទីដែលគេច្បាំងគ្នានោះ គឺទីដែលគេប្រហារគ្នា។
ដែលហៅថា ទីដែលគេត្រួតពលនោះ គឺទីដែលគេរាប់ពលថា ពលដំរីមានប៉ុណ្ណោះ ពលសេះ
មានប៉ុណ្ណោះ ពលរថមានប៉ុណ្ណោះ ពលថ្មើរជើងមានប៉ុណ្ណោះ។ ដែលហៅថា ទីតាំងនៅនៃកង
ទ័ពនោះ គឺពលដំរីនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលសេះនៅត្រង់កន្លែងនេះ ពលរថនៅត្រង់កន្លែងនេះ
ពលថ្មើរជើងនៅត្រង់កន្លែងនេះ។ ដែលហៅថា ក្បួនទ័ពនោះ គឺពួកសេនាដំរី១ ពួកសេនាសេះ
១ ពួកសេនារថ១ ពួកសេនាថ្មើរជើង១។ ដំរីបី ហៅថា សេនាដំរីយ៉ាងតិចបំផុត។ សេះបី ហៅថា
ពួកសេនាសេះយ៉ាងតិចបំផុត។ រថបី ហៅថា ពួកសេនារថយ៉ាងតិចបំផុត។ បុរសបួននាក់កាន់
សរគ្រប់ដៃ ហៅថា ពួកសេនាថ្មើរជើងយ៉ាងតិចបំផុត។

[១៧១] ភិក្ខុទៅដើម្បីមើល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើល ហើយក៏នៅមើលឃើញរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ភិក្ខុទៅដើម្បីមើលកងទ័ពមួយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរមើលឃើញក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ ភិក្ខុលះបង់ឧបចារនៃទីមើលហើយ ក៏នៅមើលឃើញរឿយៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[១៧២] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលឈរមើលនៅក្នុងអារាម ដល់ភិក្ខុដែលឃើញ
ចម្បាំងជាដើមដែលគេមកកាន់ទីដែលខ្លួនឈរក្តី អង្គុយក្តី ដេកក្តី ដល់ភិក្ខុដែលដើរទៅប្រទះ
ឃើញតាមផ្លូវ ដល់ភិក្ខុដែលមានកិច្ច (ត្រូវទៅ) ហើយប្រទះឃើញ ដល់ភិក្ខុដែលមានសេចក្តី
អន្តរាយ ដល់ភិក្ខុគួត ដល់ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

អចលកវគ្គ ជាគំរប់៥ ចប់។

ឧទ្ទាននៃអចលកវគ្គនោះមាន១០ សិក្ខាបទគឺ

- បូរសិក្ខាបទ១ កថាសិក្ខាបទ១
- ឧបនន្ទ្តសិក្ខាបទ ឧបដ្ឋាកសិក្ខាបទ១
- មហានាមសិក្ខាបទ១ បសេនទិសិក្ខាបទ១
- សេនាសិក្ខាបទ១ វិទ្ធិសិក្ខាបទ១។

សុរាបានវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[១៩៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ចារិក ក្នុង
 ចេតិយជនបទ ហើយយាងទៅកាន់ស្រុកភទ្ទវតិកា។ ពួកអ្នកឃ្វាលគោ ពួកអ្នកឃ្វាលបសុសត្វ
 (សត្វសម្រាប់ចិញ្ចឹមជាអាហារ) ពួកអ្នកស្រែ ពួកអ្នកដើរផ្លូវ បានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគយាង
 មកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏នាំគ្នាក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ចំរើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគកុំយាងទៅកាន់កំពង់ឈ្មោះអម្ពៈឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន
 នាគមានវិទ្ធិជាសត្វអាសិរិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាអាស្រ័យនៅក្នុងអាស្រមរបស់ជដិល ទៀប
 កំពង់ឈ្មោះអម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ។ កាលពួកជនទាំង
 នោះក្រាបទូលយ៉ាងនេះហើយ ព្រះទ្រង់ជោគជាម្ចាស់ក៏ស្ងៀម។ ពួកអ្នកឃ្វាលគោ អ្នកឃ្វាល
 បសុសត្វ អ្នកស្រែ អ្នកដើរផ្លូវ បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាគំរប់ពីរដង
 ផង។ បើដងផងថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គកុំយាងទៅកាន់កំពង់អម្ពៈឡើយ បពិត្រ
 ព្រះអង្គដ៏ចំរើន (ព្រោះមាន) នាគមានវិទ្ធិជាសត្វអាសិរិស មានពិសដ៏ក្លៀវក្លាអាស្រ័យនៅក្នុង
 អាស្រមរបស់ជដិល ទៀបកំពង់អម្ពៈ កុំឲ្យនាគនោះបៀតបៀនព្រះដ៏មានព្រះភាគបានឡើយ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគក៏ទ្រង់ស្ងៀម ជាគំរប់បីដង។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធ
 ដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ក៏បានយាងទៅដល់ស្រុកភទ្ទវតិកា។ មានដំណឹងល្អទៅថា
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគគង់នៅក្នុងស្រុកភទ្ទវតិកានោះ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុបាន
 ចូលទៅកាន់អាស្រមរបស់ជដិល ទៀបកំពង់អម្ពៈ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ដើរចូលទៅក្នុង

រោងភ្លើង ក្រាលកម្រាលស្មៅ ហើយក៏អង្គុយពែនក្នុងនាងកាយដ៏ត្រង់ ដម្កល់សតិផ្ចិតផ្ចង់។ ឯ
នាគនោះបានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុចូលមកហើយ លុះឃើញហើយ ក៏កើតទុក្ខ
ទោមនស្ស បង្គុយផ្សែង (ពិសចំពោះសាគតត្ថេរ)។ ចំណែកខាងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏
បង្គុយផ្សែងតបទៅវិញ។ លំដាប់នោះ នាគនោះខំអត់ទ្រាំនូវសេចក្តីរំលុបលើ (នោះ) មិនបាន ក៏
បណ្តាលឲ្យកើតភ្លើងឡើង។ ឯព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បានចូលតេជោធាតុ ហើយបណ្តាល
ភ្លើងតបទៅវិញ។ គ្រានោះឯង ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ក៏បានគ្របសង្កត់តែជះរបស់នាគនោះ
ដោយតេជះ (របស់លោក) ហើយក៏ចូលទៅកាន់ស្រុកកកទ្ធរតិកា។ កាលដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគ គង់នៅក្នុងស្រុកកកទ្ធរតិកាតាមសមគួរដល់ពុទ្ធអធារ្យស្រ័យហើយ ក៏ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅ
កាន់ចារិកឯក្រុងកោសម្ពីរ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីរបានឮគេនិយាយថា លោកម្ចាស់
សាគតៈបានច្បាំងគ្នានឹងនាគឈ្មោះអម្ពតិក្ខតៈ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធ
ដំណើរទៅកាន់ចារិកដោយលំដាប់ ហើយទ្រង់សំដៅទៅឯក្រុងកោសម្ពីរនោះ។ គ្រានោះឯង ពួក
ឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីរនាំគ្នាទៅទទួលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយក៏ចូលទៅរកព្រះសាគ
តៈដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុ ហើយក៏បិតនៅក្នុងទីដ៏
សមគួរ។ ពួកឧបាសកនៅក្នុងក្រុងកោសម្ពីរ លុះបិតនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ទើបនិយាយពាក្យ
នេះនឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន វត្តអ្វីដែលលោកម្ចាស់បាន
ដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តផង ពួកយើងខ្ញុំនឹងតាក់តែងវត្តអ្វីប្រគេន។ លុះឧបាសកទាំងនោះ
បានពោលពាក្យយ៉ាងនេះហើយ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកឧបាសកដែល
នៅក្រុងកោសម្ពីរថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ សុរាថ្វាយឈ្មោះកាបោតិកា (មានពណ៌ក្រហមដូចជើង
ព្រាប) ដែលភិក្ខុទាំងឡាយរកបានដោយកម្រផង ជាទីគាប់ចិត្តរបស់ពួកភិក្ខុផង ពួកអ្នកឯងចូរ
តាក់តែងវត្តនោះប្រគេនលោកចុះ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឧបាសកនៅក្រុងកោសម្ពីរនាំគ្នា
តាក់តែងសុរាថ្វាយឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ៗផ្ទះ បានឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុកំពុងដើរទៅ
បិណ្ឌបាត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចំរើន
សូមលោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះកាបោតិកាចុះ បពិត្រលោកដ៏ចំរើន សូម

លោកម្ចាស់សាគតៈនិមន្តឆាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះកាបោតិកាចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មាន
អាយុ លុះបានឆាន់សុរាថ្វាយឈ្មោះកាបោតិកាគ្រប់ៗផ្ទះហើយចេញចាកនគរទៅ ក៏ដួលដេក
ទៀបទ្វារនគរ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ កាលចេញចាកនគរជាមួយនឹងពួកភិក្ខុជាច្រើន
អង្គ បានទតឃើញព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុដួលដេកនៅទៀបទ្វារនគរ លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏
ត្រាស់បង្គាប់ពួកភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងចូរគ្រាហ៍សាគតភិក្ខុឡើង។ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដីការរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន យ៉ាង
ហ្នឹងហើយ។ ក៏គ្រាហ៍ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុទៅកាន់អាវាម ហើយផ្អែកបែរក្បាលទៅរកព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ លំដាប់នោះ ព្រះសាគតៈដ៏មានអាយុប្រែត្រឡប់ដេកដាក់ជើងទៅរកព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគវិញ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ពីដើមមក សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់តថាគតមែនឬទេ? ពួកភិក្ខុ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតយ៉ាងហ្នឹងហើយ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគតភិក្ខុមានសេចក្តីគោរពកោតក្រែងដល់តថាគតឬទេ? ពួកភិក្ខុ
ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគោរពទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុបានច្បាំងនឹងអម្ពតិក្ខុនាគ ពិតមែនឬទេ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូម
ទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ចុះឥឡូវនេះ សាគ
តភិក្ខុ (ដែលដួលដេកមិនដឹងខ្លួនយ៉ាងនេះ) អាចច្បាំងនឹងពស់ទឹកព្រស់ឥតពិស បានដល់ពស់
ចន្ទមម និងពស់ព្រលិតជាដើម។ បានឬទេ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិន
បានទេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុប្រោសចាកសញ្ញាព្រោះផឹកទឹកណា
ទឹកនោះភិក្ខុគួរផឹកឬទេ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស មិនគួរផឹកទេ។ ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កម្មរបស់សាគតភិក្ខុមិនសមគួរ មិនទំនង មិនត្រូវ
បែប មិនមែនជារបស់សមណៈ មិនគប្បី មិនគួរធ្វើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សាគតភិក្ខុមិនគួរនឹង
ផឹកទឹកស្រវឹងសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុធីកសុរានិងមេវ័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៤] ដែលហៅថាសុរា គឺសុរាធ្វើដោយម្សៅ១ សុរាធ្វើដោយនំ១ សុរាធ្វើដោយបាយ១ សុរាដែលគេដាក់ពូជសុរា១ សុរាដែលគេប្រកបព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ១។ ដែលហៅថា មេវ័យនោះ គឺទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្កាឈើ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយផ្លែឈើ១ ទឹកត្រាំ ដែលគេធ្វើដោយផ្លែចន្ទន៍ ឬគេធ្វើដោយទឹកឃ្មុំ១ ទឹកត្រាំដែលគេធ្វើដោយទឹកអំពៅ១ ទឹកត្រាំ ដែលគេប្រកបព្រមដោយគ្រឿងផ្សំផ្សេងៗ១។ ត្រង់ពាក្យថា ធីក សេចក្តីថា ដោយហោចទៅ សូ ម្បីតែភិក្ខុធីកប្រមាណប៉ុនចុងស្បូវ ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៥] ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា ទឹកស្រវឹង ហើយធីក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធីក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនទឹក ស្រវឹង ហើយធីក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកស្រវឹង ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនទឹកស្រវឹង ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនទឹកស្រវឹង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[១៩៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុធីកទឹកមិនស្រវឹង តែទឹកនោះមានពណ៌ដូចជាទឹកស្រវឹង មានក្លិនដូចជាទឹកស្រវឹង មានរសដូចជាទឹកស្រវឹង១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងសម្ល១ ទឹកស្រវឹងដែលគេចំអិនលាយនឹងសាច់១ ទឹកស្រវឹង ដែលគេចំអិនលាយនឹងប្រេង១ ទឹកអំពៅដែលគេត្រាំនឹងផ្លែកន្ទួតព្រៃ១ ភិក្ខុធីកថ្នាំអវិជ្ជា ដែលគេធ្វើដោយរសនៃផ្លែឈើ មានផ្លែកន្ទួតព្រៃជាដើម។មិនស្រវឹង១ ដល់ភិក្ខុត្អូត១ ដល់ភិក្ខុ ដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[១៩៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ

មួយរូបឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញ គឺម្រាមដៃគឺយកម្រាមដៃចាក់ក្រលេកលេង។ ភិក្ខុនោះសើចគាំង ដកដង្ហើមមិនរួច ក៏ធ្វើកាលកិរិយាទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យ សើចដោយជន្នញ្ញគឺម្រាមដៃសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង ឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញគឺម្រាមដៃ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយ ភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់ មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើភិក្ខុផងគ្នាឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញគឺម្រាមដៃទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំ ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចាក់ក្រលេកប្រលែងគ្នាដោយ ជន្នញ្ញ គឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[១៩៨] ដែលហៅថាជន្នញ្ញ គឺម្រាមដៃនោះ គឺភិក្ខុចាក់ដោយម្រាមដៃ។ ឧបសម្បន្ន ប៉ង ដើម្បីសើចលេង ហើយប៉ះត្រូវកាយរបស់ឧបសម្បន្នផងគ្នា ដោយកាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។

[១៩៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញគឺ ម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាជាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើ ឲ្យសើចដោយជន្នញ្ញគឺម្រាមដៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០០] ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយកាយ (របស់ ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ(របស់ ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុដែល ជាប់នឹងកាយ(របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ(របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុ សម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ភិក្ខុ

ផងគ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុសម្រាប់
បោះចោល(របស់ភិក្ខុផងគ្នា) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០១] ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយរបស់អនុបសម្បន្នដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ(របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់ដោយកាយរបស់អនុបសម្បន្ន ដោយវត្ថុដែលជាប់ដោយ
កាយរបស់ខ្លួន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវកាយ (របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់
បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុដែលជាប់នឹងកាយ (របស់
អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុពាល់ត្រូវវត្ថុ
សម្រាប់បោះចោល(របស់អនុបសម្បន្ន) ដោយវត្ថុសម្រាប់បោះចោល (របស់ខ្លួន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។

[២០២] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹង
សើចលេង១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយពាល់ត្រូវ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[២០៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុលេងទឹកក្នុងស្ទឹងឈ្មោះអចិវរ
តី។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់គង់នៅលើប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ជាមួយនឹងព្រះទេពី
ព្រះនាមមល្លិកា។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទតឃើញពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុកំពុងលេង
ទឹក ក្នុងស្ទឹងអចិវរតី លុះទ្រង់ឃើញហើយក៏មានព្រះបន្ទូលនឹងនាងមល្លិកាទេវីយ៉ាងនេះថា នែ
នាងមល្លិកា ព្រះអរហន្តទាំងនេះលេងទឹកទេតើ។ នាងមល្លិកាទេវីក្រាបទូលថា បពិត្រមហារាជ

សូមព្រះអង្គកុំសង្ស័យ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនទាន់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទទេ ពុំនោះសោត ភិក្ខុទាំង នោះជាអ្នកមិនដឹងនូវសិក្ខាបទ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តរួចហើយ។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎ ដែលអញមិនបាច់ ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគផង ទាំងព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ជ្រាបថា ភិក្ខុទាំងនេះលេង ទឹកផង។ កាលនោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ឲ្យនិមន្តពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុមក ហើយ ប្រគេនដុំស្ករអំពៅមួយដុំធំដល់ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ដោយព្រះតម្រាស់ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូម លោកម្ចាស់ទាំងឡាយថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគផង។ ពួកសត្រូវសវគ្គិយភិក្ខុ យកដុំស្ករអំពៅនោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះ ដ៏មានព្រះភាគដូច្នោះថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្តេចថ្វាយដុំស្ករអំពៅនេះចំពោះព្រះអង្គ។ ព្រះ ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្តេចឃើញពួកអ្នកឯងនៅទីណា។ ពួកភិក្ខុ ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ស្តេចទតឃើញពួកខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងលេងទឹកក្នុងស្ទឹងអចិន្ត រឹត។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងនាំ គ្នាលេងទឹកទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុលេងទឹក ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៥] ដែលហៅថាលេងទឹកនោះ គឺភិក្ខុមានបំណងនឹងលេងទឹកដែលជ្រៅជាងភ្នែក គោឡើងទៅ ទោះមុជចុះក្តី ងើបឡើងក្តី ហែលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៦] លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថាលេងទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លេងទឹក ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លេងទឹក ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានលេងវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២០៧] ភិក្ខុលេងទឹករាក់ជាងភ្នែកគោ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលេងទឹកដោយទូក ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុប្រហារទឹកដោយដៃក្តី ជើងក្តី កំណាត់ឈើក្តី អម្បែងក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ

លេងទឹកដែលមានក្នុងកាជន៍ក្តី លេងទឹកបាយក្តី ទឹកដោះស្រស់ក្តី ទឹកដោះជូរក្តី ទឹកជ្រលក់ក្តី ទឹកនោមក្តី ភក់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២០៨] មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនបានលេងទឹកទេ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានលេង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២០៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹង លេង១ ភិក្ខុមានកិច្ចហើយចុះទឹកមុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី១ ភិក្ខុឆ្លងទៅត្រើយនាយ មុជចុះក្តី ងើបក្តី ហែលក្តី១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[២១០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពី។ សម័យនោះឯង ឆន្ទដ៏មានអាយុតែងតែប្រព្រឹត្តអនាចារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឆន្ទដ៏មានអាយុ លោកកុំធ្វើអំពើមានសភាពដូច្នោះឡើយ អំពើនេះមិនសមគួរទេ។ ឆន្ទភិក្ខុ នោះអាស្រ័យនូវសេចក្តីមិនអើពើ ហើយចេះតែធ្វើ(កម្មនោះ)ដដែល។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆន្ទដ៏មាន អាយុ មិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឆន្ទ ឮថាអ្នក ឯងធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ពិតមែនឬ។ ឆន្ទភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងធ្វើនូវសេចក្តីមិន អើពើទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួក ជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១១] ដែលហៅថាមិនអើពើ បានដល់សេចក្តីមិនអើពើពីរយ៉ាង គឺមិនអើពើនឹងបុគ្គល ១ មិនអើពើនឹងធម៌១។ ដែលហៅថាមិនអើពើនឹងបុគ្គលនោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមាន

ឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលជាសំឡេងតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ។
គិតថា ភិក្ខុនេះសង្ឃបានលើកវត្ថុហើយក្តី សង្ឃផ្កាសាហើយក្តី សង្ឃតិះដៀលហើយក្តី ពាក្យ
របស់ភិក្ខុនេះ អញនឹងមិនធ្វើតាមទេ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែល
ហៅថា មិនអើពើនឹងធម៌នោះ គឺឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលជាសំឡេង
តាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយ។គិតថា ធ្វើដូចម្តេចហ្ន៎ ធម៌នេះ
បាត់ទៅក្តី សាបសូន្យទៅក្តី អន្តរធានទៅក្តី ឬមិនចង់សិក្សាធម៌នោះ ហើយក៏ធ្វើសេចក្តីមិន
អើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១២] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយធ្វើសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៣] ឧបសម្បន្ន កាលបើមានឧបសម្បន្នផងគ្នាពោលជាសំឡេងដោយពាក្យឯទៀត
ដែលមិនមែនជាវិន័យប្បញ្ញត្តិ ហើយគិតថា ពាក្យនេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់
កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិន
នាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើនូវសេចក្តីមិនអើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ឧបសម្បន្ន កាល
បើមានអនុបសម្បន្នពោលជាសំឡេងតាមសិក្ខាបទដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ
ក្តី មិនបញ្ញត្តិហើយគឺពាក្យដែលមានមកក្នុងព្រះសូត្រ និងព្រះអភិធម្ម្យក្តី ហើយគិតថា ពាក្យ
នេះមិននាំឲ្យចិត្តផ្លូវផង មិននាំឲ្យកំចាត់បង់កិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនមែននាំ
ឲ្យកើតសេចក្តីមិនសន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិននាំឲ្យប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាម ហើយធ្វើសេចក្តីមិន
អើពើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៤] អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២១៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុពោថា បាឡី
អដ្ឋកថានៃអាចារ្យទាំងឡាយរបស់យើងយ៉ាងនេះ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[២១៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុធ្វើសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឲ្យខ្លាច។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើគេធ្វើឲ្យខ្លាច ក៏ស្រែកយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយស្រែកយំ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់ អាវុសោ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះធ្វើយើងរាល់គ្នាឲ្យខ្លាច។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ពួកភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុមិនគួរនឹងធ្វើ ភិក្ខុផងគ្នាឲ្យខ្លាចសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នករាល់គ្នាធ្វើ ភិក្ខុផងគ្នាឲ្យខ្លាច ពិតមែនឬ។ ឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះ ពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នាមិនគួរនឹងបន្ទាចភិក្ខុ ផងគ្នាទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយធ្វើភិក្ខុ ផងគ្នាឲ្យខ្លាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ពាក្យថា ភិក្ខុ ផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ (ក្រៅពីខ្លួន)។ ពាក្យថា ឲ្យខ្លាច គឺឧបសម្បន្នមានបំណងនឹងធ្វើឧបសម្បន្នឲ្យ ខ្លាច ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី ទោះបីឧបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ (ឧបសម្បន្ន មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបន្ទាចឧបសម្បន្នផងគ្នា) ហើយ ប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហាវក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបី ឧបសម្បន្ននោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៨] ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថា
អនុបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ហើយបន្ទាច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២១៩] ឧបសម្ព័ន្ធ មានបំណងនឹងបន្ទាចអនុបសម្ព័ន្ធ ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី
ក្លិនក្តី ផ្សព្វក្តី រសក្តី ទោះបីអនុបសម្ព័ន្ធនោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ (ឧបសម្ព័ន្ធ
មានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីបន្ទាចអនុបសម្ព័ន្ធ) ហើយប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាក
ដោយម្រឹគសាហារក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី ទោះបីអនុបសម្ព័ន្ធនោះខ្លាចក្តី មិនខ្លាចក្តី ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

[២២០] អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្ព័ន្ធទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ
ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្ព័ន្ធ ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្ព័ន្ធ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។

[២២១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុគ្មានបំណងនឹង
បន្ទាច ហើយសំដែងរូបក្តី សំឡេងក្តី ក្លិនក្តី រសក្តី ផ្សព្វក្តី១ ភិក្ខុ(គ្មានបំណងនឹងបន្ទាចហើយ)
ប្រាប់ផ្លូវលំបាកដោយចោរក្តី ផ្លូវលំបាកដោយម្រឹគសាហារក្តី ផ្លូវលំបាកដោយខ្មោចក្តី១ ភិក្ខុត្រួត
១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៥ ចប់។

សិក្ខាបទទី៦

[២២២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅភោសកលាវន ជាទីឲ្យអភ័យដល់
សត្វម្រឹគ ជិតក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងភគ្គជេនបទ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនាំគ្នាបង្កាត់
ភ្លើងនឹងឈើដែលមានប្រហោង១ដុំធំ ហើយនាំគ្នាអាំងក្នុងខែរង្សា។ មានពស់ខ្មៅ១នៅក្នុង
ប្រហោងឈើនោះ លុះត្រូវកំដៅភ្លើង ក៏លូនចេញមក ហើយធ្វើភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យដួលជាសព
ស។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្ទុះរត់ទៅក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។
បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើង

អាំងសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយបង្កាត់ភ្លើងអាំង ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងបង្កាត់ភ្លើងអាំងទេ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងក៏ទេដែរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមានបំណងនឹងអាំងភ្លើង បង្កាត់ខ្លួនឯង ក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ភ្លើង នូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទ នេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[២២៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសួរជម្ងឺក៏និយាយពាក្យ នេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញ្ជាំងអត្ត ភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ? ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ ពីដើមយើងរាល់គ្នាបង្កាត់ ភ្លើងអាំង បានជាយើងបានសេចក្តីសុខសប្បាយរាល់គ្នា ដោយហេតុបានអាំងភ្លើងនោះ ទេ ឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនោះទើបយើងមានសេចក្តីខ្លាចក្រែង មិន ហ៊ានអាំងភ្លើង បានជាយើងមិនមានសេចក្តីសុខសប្បាយដោយហេតុនោះឯង។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ភ្លើង ហើយអាំងបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មិនមានជម្ងឺ ប្រាថ្នានឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ភ្លើងនូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបា ចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[២២៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងការអុជប្រទីបខ្លះ បង្កាត់ ភ្លើងដុតបាត្រជាដើមខ្លះ រោងភ្លើងខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនោះចំពោះព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើមានហេតុយ៉ាងនោះ តថាគតអនុញ្ញាត ឲ្យភិក្ខុបង្កាត់ភ្លើងខ្លួនឯង ឬប្រើគេឲ្យបង្កាត់បាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី

សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយបង្កាត់ខ្លួនឯងក្តី ប្រើគេឲ្យបង្កាត់ក្តីនូវភ្លើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ។

[២២៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ភិក្ខុណារៀរ ចាកភ្លើង ហើយសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា ជាអ្នកមិនមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណារៀរចាកភ្លើង ហើយ មិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា អ្នកមានជម្ងឺ។ ពាក្យថាមានបំណងនឹងអាំងភ្លើង គឺចង់កំដៅកា យ។ ដែលហៅថាភ្លើង គឺភ្លើងធម្មតានោះឯង។ ពាក្យថា បង្កាត់ខ្លួនឯង គឺភិក្ខុបង្កាត់ខ្លួនឯង ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើឲ្យគេបង្កាត់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ បង្គាប់តែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់ទៅបង្កាត់ភ្លើងច្រើនដង (ភិក្ខុអ្នកបង្គាប់) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានហេតុ មានសភាពយ៉ាងនោះ គឺលើកទុកចំពោះហេតុមានសភាព យ៉ាងនោះ។

[២២៦] ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយ បង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមាន សភាពយ៉ាងនោះ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយ បង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមាន សភាពយ៉ាងនោះ។ ខ្លួនមិនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានជម្ងឺ មានបំណងនឹងអាំងភ្លើង ហើយ បង្កាត់ភ្លើងឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបង្កាត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានហេតុមាន សភាពយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុចាប់អង្កត់ភ្លើងលើកឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ ថា មិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ មិនមានជម្ងឺ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ខ្លួនមានជម្ងឺ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានជម្ងឺ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២២៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុ អាំងភ្លើងដែលអ្នកដទៃបង្កាត់១ ភិក្ខុអាំងរលើកភ្លើងដែលគ្មានអណ្តាត១ ភិក្ខុមានហេតុមាន សភាពយ៉ាងនោះ គឺអុជប្រទីបក្តី បង្កាត់ភ្លើង (ដើម្បីដុតបាត្រជាដើម)ក្តី បង្កាត់ភ្លើងក្នុងរោងភ្លើង

ភ្នំ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយភិក្ខុពស់ចឹក ចោរ ឬប្រើគសាហារវៀតបៀនជាដើម ហៅថា មាន
សេចក្តីអន្តរាយៗ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[២២៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តវេឡូវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន
ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនាំគ្នាទៅស្រង់ទឹកឯកំពង់ទឹកឈ្មោះតបោទ។ គ្រា
នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ ទ្រង់យាងទៅកាន់កំពង់ទឹកឈ្មោះ
តបោទ ដោយតាំងព្រះហ្វូម្យថានឹងស្រង់ជម្រះព្រះសិរ្ស ហើយក៏ទ្រង់ប្រថាប់ចាំ ក្នុងទីដ៏សម
គួរ ដោយតាំងព្រះហ្វូម្យថា ចាំលោកម្ចាស់ទាំងឡាយស្រង់ទឹករួចសិន។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ស្រង់
ទឹកទាល់តែយប់ដំរីត។ គ្រានោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ ស្រង់
ជម្រះព្រះសិរ្សក្នុងវេលាវិកាល ពួកជនបិទទ្វារនគរ (ហួស)ទៅ ស្តេចក៏បិទនៅខាងក្រៅនគរ
លុះដល់ព្រឹកឡើង ស្តេចមានគ្រឿងលាបព្រះអង្គមិនទាន់បានសំអាត ហើយទ្រង់ព្រះដំណើរ
ទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់ក្នុង
ទីដ៏សមគួរ។ លុះព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ គង់ក្នុងទីដ៏សមគួរ
ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា បពិត្រមហារាជ ហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គមានគ្រឿង
លាបមិនទាន់បានសំអាត ហើយស្តេចមកក្នុងវេលាព្រឹក (យ៉ាងនេះ)។ គ្រានោះ ព្រះបាទ
ពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគ
ធៈឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយក្នុងពេលនោះ ដោយធម្មិកថា។
លំដាប់នោះ ព្រះបាទពិម្ពិសារសេនិយរាជ ជាឥស្សរក្នុងដែនមគធៈ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យយល់ច្បាស់ ឲ្យកាន់យកព្រម ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ ទ្រង់
ក្រោកពីអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។ ព្រោះរឿងនេះ
ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុ

ទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកភិក្ខុបានឃើញស្តេចហើយ ដូចទឹកមិនដឹងប្រមាណ កាល ពិតមែនឬ? ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ បានឃើញស្តេចហើយ មិន គួរនឹងដូចទឹកមិនដឹងប្រមាណកាលសោះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា មួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយដូចទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២២៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយសង្ស័យក្នុងសម័យក្តៅ ក្នុងសម័យស្អុះស្អាប់ ក៏ មិនហ៊ានដូចទឹកឡើយ មានខ្លួនប្រឡាក់ដោយញើសក្តែល ហើយក៏ចេះតែសឹងទៅ។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏ប្រឡាក់ប្រឡូស (ដោយហេតុនោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យក្តៅ សម័យស្អុះ ស្អាប់ ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដូចទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់ កន្លះខែ ហើយដូចទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទ នោះ គឺមួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំង នេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ[១.២.មួយខែកន្លះខាងចុងគិម្ពរដូវ គឺតាំងពី១កើតខែ ជេស្ឋទៅដល់១៥កើតខែអាសាឡ នេះជាខេត្តរបស់សម័យក្តៅ។ ឯមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរ ដូវ គឺតាំងពី១រោចខែអាសាឡ ទៅដល់១៥កើតខែស្រាពណ៍ នេះជាខេត្តរបស់សម័យស្អុះស្អា ប់។ សម័យស្អុះស្អាប់[២] នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២៣០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមានជម្ងឺជាច្រើនអង្គ។ ឯពួកភិក្ខុជាអ្នកសួរជម្ងឺបាននិយាយ ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ ល្មមញាំ

ងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ពួកភិក្ខុមានជម្ងឺប្រាប់ថា ម្នាលអាវុសោ ពីដើម យើង
ទាំងឡាយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ក៏តែងតែឆ្ងល់ទឹក ព្រោះហេតុនោះ ទើបពួកយើងមាន
សេចក្តីសប្បាយ តែឆ្ងល់នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ ហេតុនេះយើងទាំងឡាយ
មានសេចក្តីសង្ស័យ មិនហ៊ានឆ្ងល់ទឹកឡើយ បានជាយើងមិនបានសេចក្តីសប្បាយដោយហេតុ
នោះឯង។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនាំសេចក្តីនុំក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់
ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុមានជម្ងឺ ទុកជាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យឆ្ងល់
ទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
ណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយឆ្ងល់ទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័
យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើម
នៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្អប់ សម័យភិក្ខុ
មានជម្ងឺ នេះហៅថា សម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះរួចហើយ ។

[២៣១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ធ្វើនវកម្ម ហើយមានសេចក្តីរង្វៀស (ខ្លាចក្រែង
ត្រូវទោស) មិនហ៊ានឆ្ងល់ទឹកឡើយ ហើយក៏សឹងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ ដោយញើសក្តែល។ ចីវរក្តី
សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុំក្រាបទូលចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យធ្វើការងារ ទោះមិនទាន់ដល់
កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុឆ្ងល់ទឹកបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយឆ្ងល់
ទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដ៏
សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ
ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្អប់ សម័យភិក្ខុមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ នេះជាសម័យក្នុង
សិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះហើយ ។

[២៣២] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយ ដើរផ្លូវឆ្ងាយ មានសេចក្តីរង្វៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានដូតទឹក ហើយសិនទាំងខ្លួនដែលសៅហ្មងដោយញើសក្អែល។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ ទោះមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយដូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យមានជម្ងឺ សម័យធ្វើការងារ សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ យ៉ាងនេះរួចហើយ។

[២៣៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុជាច្រើនរូប ធ្វើចីវរកម្មក្នុងទីវាល ត្រូវខ្យល់បក់ដោយទាំងធូលីមក ទាំងភ្លៀងក៏ធ្លាក់ចុះមកត្រូវបន្តិចៗផង។ ភិក្ខុទាំងឡាយមានសេចក្តីរង្វៀស (ខ្លាចក្រែងត្រូវទោស) ក៏មិនហ៊ានដូតទឹក សឹងទាំងខ្លួនប្រឡាក់ប្រឡូស (នោះឯង)។ ចីវរក្តី សេនាសនៈក្តី ក៏សៅហ្មងទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងសម័យខ្យល់និងភ្លៀង ទុកជាមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដូតទឹកបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ ហើយដូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ ឯសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះគឺ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ពរដូវ និងមួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជា២ខែកន្លះ ហៅថាសម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ សម័យមានជម្ងឺ[១.២.៣.៤.សម័យទាំង៤យ៉ាងនេះមិនចំពោះខែណា ថ្ងៃណាទេ ដែលមានកំណត់ពីរខែកន្លះនោះ តែសម័យពីរយ៉ាងខាងដើម។ សម័យធ្វើការងារ[២] សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ[៣] សម័យខ្យល់និងភ្លៀង[៤] នេះជាសម័យក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[២៣២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ពាក្យថា មិនទាន់ដល់កំណត់កន្លះខែ គឺខ្លះកន្លះខែ។ ពាក្យថា ដូតទឹក គឺភិក្ខុកំពុងដូតទឹកដុសដោយផងលំអិតក្តី ដោយដីស្អិតក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដគ្រប់ប្រយោគ។ លុះដូតរួចស្រេច ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានសម័យ គឺលើកលែងចំពោះសម័យដែលគួរ។ មួយខែកន្លះដ៏សេស (ខាងចុង) នៃគិម្ហរដូវ ហៅថា សម័យក្តៅ។ មួយខែខាងដើមនៃវស្សានរដូវ ហៅថា សម័យស្អុះស្អាប់។ រួមខែទាំងនេះ ត្រូវជាពីរខែកន្លះ ហៅថា សម័យក្តៅ សម័យស្អុះស្អាប់ ភិក្ខុដឹងដូច្នោះហើយ គប្បីដូតទឹកចុះ។ ភិក្ខុណារៀរចាកការដូតទឹកមានសេចក្តីមិនសប្បាយ ភិក្ខុនោះហៅថា មានសម័យមានជម្ងឺ ឬថាមានសម័យឈឺប៉ាត់។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា មានសម័យឈឺប៉ាត់ហើយ គប្បីដូតទឹកចុះ។ ការងារដោយហោចទៅ សូម្បីតែបោសប្រាសសំអាតបរិវេណ ក៏ហៅថាសម័យធ្វើការងារ។ ភិក្ខុដឹងខ្លួនថា សម័យធ្វើការងារហើយ គប្បីដូតទឹកចុះ។ ដែលហៅថា សម័យដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺភិក្ខុគិតថា អញនឹងដើរផ្លូវប្រមាណកន្លះយោជន៍ ហើយគប្បីដូតទឹកបាន ភិក្ខុអ្នកដំណើរគប្បីដូតទឹកបាន ភិក្ខុដើរទៅហើយ គប្បីដូតទឹកបាន។ ដែលហៅថា សម័យខ្យល់និងភ្លៀង គឺពួកភិក្ខុត្រូវខ្យល់ប្រកបដោយធូលីហើយ មានដំណក់ទឹកពីរដំណក់ក្តី បីដំណក់ក្តី ធ្លាក់ត្រូវកាយ។ ភិក្ខុដឹងថា មានសម័យខ្យល់និងភ្លៀង គប្បីដូតទឹកបាន។

[២៣៣] មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាមិនទាន់ដល់កន្លះខែ ហើយដូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ មិនទាន់ដល់កន្លះខែ ភិក្ខុក៏សំគាល់ថាលើស ហើយដូតទឹក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានសម័យ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្លះវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កាលលើសជាងកន្លះខែ ភិក្ខុសំគាល់ថា លើសមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៣៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសម័យ១ កន្លះខែភិក្ខុដូតទឹកម្តង១ លើសជាងកន្លះខែភិក្ខុដូតទឹក១ ភិក្ខុឆ្ងល់ទៅត្រើយម្ខាងហើយដូត១ ភិក្ខុនៅក្នុងជនបទចុងដែនបង្អស់១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយគឺភិក្ខុមានសត្វឃ្មុំជាដើមដេញទិច

ហើយមុជទៅក្នុងទឹក ដើម្បីឲ្យផុតពីសេចក្តីអន្តរាយនោះ ហៅថា មានសេចក្តីអន្តរាយក្នុងសិក្ខា
បទនេះ]១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[២៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ កាលនោះឯង ពួកភិក្ខុខ្លះ ពួកបរិព្វាជកខ្លះ ជាច្រើនរូប
នាំគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ ពីក្រុងសាកេតទៅក្រុងសាវត្ថី។ លុះដល់ពាក់កណ្តាលផ្លូវ មានពួកចោរចេញ
មកបួនពួកភិក្ខុ និងពួកបរិព្វាជកទាំងនោះ។ រាជអាមាត្យទាំងឡាយនាំគ្នាចេញពីក្រុងសាវត្ថី
មកចាប់ចោរទាំងនោះបាន ព្រមទាំងទ្រព្យរបស់ ហើយប្រើបម្រើទៅក្នុងសំណាក់ពួកភិក្ខុថា
លោកម្ចាស់ទាំងឡាយចូរនិមន្តមកយកចីវររបស់ខ្លួនៗតាមស្គាល់ចុះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏មិន
ស្គាល់ចីវរ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ
មិនគួរនឹងមិនស្គាល់ចីវររបស់ខ្លួនៗសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភា
គ។ ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយធ្វើធម្មិកថា
ដ៏ល្អមសមគួរដល់រឿងនោះៗ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅពួកភិក្ខុដោយព្រះពុទ្ធ
ដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះ តថាគតនឹងបញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ព្រោះ
អាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍១០យ៉ាង គឺដើម្បីប្រពៃដល់សង្ឃ១ ដើម្បីសប្បាយដល់សង្ឃ១។
បេ។ ដើម្បីបិតនៅនៃព្រះសទ្ធម្ម១ ដើម្បីអនុគ្រោះព្រះវិន័យ១។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុបានចីវរថ្មីមកហើយ គប្បីកាន់
យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌៣យ៉ាង គឺពណ៌ខៀវក្តី ពណ៌ភក់ក្តី ពណ៌ខ្មៅជាំក្តី វត្ថុសម្រាប់
ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌៣យ៉ាង វត្ថុសម្រាប់
ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៣៨] ដែលហៅថា ថ្មី គឺថីវដែលមិនទាន់បានធ្វើកប្បុរ ដែលហៅថា ថីវ គឺបណ្តា ថីវទាំង៦ ថីវណាមួយ។ ត្រង់ពាក្យថា គប្បីកាន់យកនូវវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌តាយ៉ាង វត្ថុ សម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុត្រូវធ្វើកប្បុរដោយកំណត់យ៉ាងតូចបំផុត ត្រឹមប៉ុនចុងស្បូវ។ ដែលហៅថា ពណ៌ខៀវ គឺវត្ថុមានពណ៌ខៀវពីរយ៉ាង បានដល់ពណ៌ខៀវ ដូចសម្រិត១ ពណ៌ខៀវដូចស្លឹកឈើ១។ ដែលហៅថា ពណ៌ភក់ គឺសំដៅយកភក់ដែលនៅក្នុង ទឹក។ ដែលហៅថា ពណ៌ខ្មៅជាំ គឺវត្ថុមានពណ៌ខ្មៅណាមួយ។ ពាក្យថា បើភិក្ខុមិនកាន់យកនូវ វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌តាយ៉ាង វត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុមិនធ្វើ កប្បុរ បណ្តាវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌តាយ៉ាង ដោយវត្ថុសម្រាប់ធ្វើឲ្យខូចពណ៌ណាមួយ ដោយកំណត់ប្រមាណយ៉ាងតូចបំផុតត្រឹមប៉ុនចុងស្បូវ ហើយប្រើប្រាស់ថីវថ្មី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ យ។

[២៣៩] ថីវដែលភិក្ខុមិនធ្វើកប្បុរ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់ធ្វើកប្បុរ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ថីវមិនទាន់ធ្វើកប្បុរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ថីវមិនទាន់ធ្វើកប្បុរ ភិក្ខុសំគាល់ថាធ្វើកប្បុរហើយ ៗប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ថីវបានធ្វើកប្បុរហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនទាន់បានធ្វើកប្បុរ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ថីវបានធ្វើកប្បុរហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ថីវបានធ្វើកប្បុរ ហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាបានធ្វើកប្បុរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៤០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុបានធ្វើកប្បុរ ហើយប្រើប្រាស់១ កប្បុរខូចខាតទៅ១ កន្លែងដែលធ្វើកប្បុរគ្រាំគ្រាទៅ១ ភិក្ខុដេរថីវដែល មិនបានធ្វើកប្បុរភ្ជាប់ជាមួយនឹងថីវដែលបានធ្វើកប្បុរហើយ១ ថីវដែលប៉ះដោយ បំណះថ្មី១ ថីវដែលដាក់អនុវាតថ្មី១ ថីវចាស់ប្រក់ថែមថ្មី១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[២២១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុបានវិកប្បចីវរបស់ខ្លួន ដោយខ្លួនឯង រួចផ្ទេរនឹងភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូន ហើយមិនបានឲ្យដកវិកប្ប ចេញ ក៏ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ។ ទើបភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ អាវុសោ ឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ បានវិកប្បចីវរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ផ្ទេរនឹងខ្ញុំ ហើយមិនឲ្យដកវិកប្ប (ជាមុន) ហើយចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេ ចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ឧបនន្ទសក្យ បុត្រដ៏មានអាយុមិនគួរនឹងវិកប្បចីវរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង នឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនបានឲ្យ ដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃឧបនន្ទ ឮថា អ្នកឯងបានវិកប្បចីវរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយមិនឲ្យដកវិកប្បចេញសិន ចេះតែប្រើប្រាស់ទៅ ពិតមែនឬ។ ឧបនន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត មែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងវិកប្បចីវរបស់ ខ្លួនដោយខ្លួនឯងនឹងភិក្ខុផងគ្នា ហើយប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្បចេញសិនទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយបានវិកប្បចីវរដោយខ្លួនឯងចំពោះភិក្ខុ ផងគ្នាភ្នំ ភិក្ខុនីភ្នំ សិក្ខាមានភ្នំ សាមណេរភ្នំ សាមណេរីភ្នំ ហើយប្រើប្រាស់ចីវរដែលមិនទាន់ឲ្យ គេដកវិកប្បចេញសិន ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យ ថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត។ ដែលហៅថាភិក្ខុនី គឺភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសង្ឃទាំងពីរ ពួក។ ដែលហៅថាសិក្ខាមានា គឺស្រីដែលបានសិក្សាសិក្ខាក្នុងធម៌ទាំង៦ គ្រប់ពីរឆ្នាំហើយ។ ដែលហៅថា សាមណេរ គឺកុលបុត្រ (ដែលបានសម្រេចបព្វជ្ជាកម្មហើយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខាបទ ទាំង១០។ ដែលហៅថា សាមណេរី គឺស្រី(ដែលបានសម្រេចបព្វជ្ជាកម្មហើយ) ទ្រទ្រង់នូវសិក្ខា

បទទាំង១០។ ពាក្យថា ដោយខ្លួនឯង គឺវិកប្បដោយខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា ចីវរ គឺបណ្តាចីវរ ទាំង៦ ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបាន។ ដែលហៅថា វិកប្ប គឺវិកប្ប មានពីរយ៉ាង បានដល់វិកប្បចំពោះមុខ វិកប្បកំបាំងមុខ។ ដែលហៅថា វិកប្បចំពោះមុខ គឺ ភិក្ខុកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំវិកប្បចីវរនេះចំពោះលោក ឬចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ដែលហៅថា វិកប្បកំបាំងមុខ គឺភិក្ខុកំណត់ដោយពាក្យថា ខ្ញុំឲ្យចីវរនេះដល់លោក ដើម្បីវិកប្បទុក។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវសួរភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរថា លោកណាជាមិត្តរបស់លោក ឬលោកស្គាល់លោកណា។ ភិក្ខុម្ចាស់ ចីវរត្រូវប្រាប់ថា ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង ភិក្ខុឈ្មោះនេះផង។ ភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះ ត្រូវនិយាយ នឹងភិក្ខុម្ចាស់ចីវរថា ខ្ញុំឲ្យចីវរដល់ភិក្ខុទាំងនោះ លោកចូរប្រើប្រាស់ក្តី ឬលោកចូរលះបង់ក្តី លោកចូរធ្វើតាមសមគួរដល់បច្ច័យក្តី នូវចីវររបស់ភិក្ខុទាំងនោះចុះ។ ដែលហៅថា មិនបានឲ្យ គេដកវិកប្ប គឺភិក្ខុជាម្ចាស់ចីវរប្រើប្រាស់ចីវរដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះមិនបានប្រគល់ឲ្យក្តី មិនស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុជាអ្នកទទួលវិកប្បនោះ ហើយប្រើប្រាស់ក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៤៣] ចីវរដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ហើយ ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលមិនបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថាបានឲ្យ គេដកវិកប្ប ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុអធិដ្ឋានក្តី លះបង់ចោលក្តី ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្ប ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនបានឲ្យគេដកវិកប្បវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។ ចីវរដែលបានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ចីវរដែល បានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា បានឲ្យគេដកវិកប្បហើយ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៤៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុប្រើប្រាស់ចីវរ ដែលភិក្ខុអ្នកទទួលវិកប្បនោះឲ្យក្តី ភិក្ខុម្ចាស់របស់ស្ម័គ្រស្មាលនឹងភិក្ខុជាអ្នកទទួលវិកប្បនោះក្តី១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។
សិក្ខាបទទី១០

[២២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងអារាមជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុមិនបានទុកគ្រឿង
បរិក្ខារដោយស្រួល។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ។
ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុក៏និយាយពាក្យនេះនឹងពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ
ចូរឲ្យបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះដល់យើង។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុក៏នាំគ្នាសើច។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំង
នោះក៏យំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកទាំងឡាយយំ។
ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះ លាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរ
ខ្លះ របស់យើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា មិនសម្បីបើពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុលាក់ទុកបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់
ភិក្ខុផងគ្នាសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយលាក់
ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះ របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះ
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ មិន
សម្បីបើអ្នកឯងរាល់គ្នាមកលាក់ទុកនូវបាត្រខ្លះ ចីវរខ្លះរបស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ ម្ចាស់មោឃបុរស
ទាំងឡាយ អំពើដែលពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាធ្វើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយលាក់ទុកឯង ឬប្រើ
គេឲ្យលាក់ទុកនូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងសីទនៈក្តី បំពង់ម្ជុលក្តី វត្ថុពន្ធចង្កេះក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ដោយ
ហោចទៅសូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យ
ថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុឯទៀត។ ដែលហៅថាបាត្រ គឺបាត្រមានពីរយ៉ាង បានដល់បាត្រដែក១
បាត្រដី១។ ដែលហៅថាចីវរ គឺបណ្តាចីវរទាំង៦ ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមរិកប្បុរស។
ដែលហៅថា និសីទនៈ សំដៅយកនិសីទនៈដែលមានជាយ។ ដែលហៅថា បំពង់ម្ជុល គឺបំពង់
ម្ជុលដែលមានម្ជុលក្តី ឥតម្ជុលក្តី។ ដែលហៅថា វត្ថុពន្ធចង្កេះ គឺវត្ថុពន្ធចង្កេះមានពីរយ៉ាង បាន

ដល់វត្តពន្ធចង្កេះឈ្មោះបង្កិកៈ (ចំរៀកសម្តត់)១ វត្តពន្ធឈ្មោះស្លុករន្តកៈ (គឺវត្តពន្ធមាន
សណ្ឋានដូចពោះរៀនជ្រូក)១។ ពាក្យថាលាក់ទុកឯង គឺភិក្ខុលាក់ទុកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ប្រើគេឲ្យលាក់ គឺភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃ (ឲ្យលាក់ទុក) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
ភិក្ខុបង្គាប់គេតែម្តង អ្នកទទួលបង្គាប់លាក់ទុកច្រើនដង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ១។ ពាក្យថា ដោយ
ហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង គឺភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងលេង។

[២៤៧] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក
នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងទនៈក្តី បំពង់ម្ពូលក្តី វត្តពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមាន
បំណងនឹងសើចលេង ក៏ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយលាក់
ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និងទនៈក្តី បំពង់ម្ពូលក្តី វត្តពន្ធចង្កេះក្តី ដោយ
ហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុ
សំគាល់ថាអនុបសម្បន្នទៅវិញ ហើយលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី និង
ទនៈក្តី បំពង់ម្ពូលក្តី វត្តពន្ធចង្កេះក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ក៏
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក នូវបរិក្ខារដទៃ ដោយហោចទៅ សូ
ម្បីគ្រាន់តែមានបំណងនឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុលាក់ទុកឯង ឬប្រើគេឲ្យលាក់ទុក
នូវបាត្រក្តី ចីវរក្តី បរិក្ខារដទៃក្តី របស់អនុបសម្បន្ន ដោយហោចទៅ សូម្បីគ្រាន់តែមានបំណង
នឹងសើចលេង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា
អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងសើច
លេង ហើយទុកដាក់បាត្រជាដើមដែលគេទុកដាក់មិនល្អ១ ភិក្ខុទុកដាក់ដោយគិតថា អញនឹង
ធ្វើធម្មិកថាហើយសឹមឲ្យវិញ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

សុរាបានវគ្គទី៦ ចប់។

ឧទ្ទាននៃសុរាបានវគ្គនោះ (មាន១០សិក្ខាបទ) គឺ

សុរាសិក្ខាបទ១ អង្គលិសិក្ខាបទ១ ហាសសិក្ខាបទ១ អនាទរិយសិក្ខាបទ១ ភីសនសិក្ខា
បទ១ ជាតិសិក្ខាបទ១ ត្រានសិក្ខាបទ១ ទុព្វណ្ណសិក្ខាបទ១ សាមសិក្ខាបទ១ អបនិធសិក្ខាបទ១។

សប្បាណកវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[២៤៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវគ្គជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុ (ធ្លាប់) ជានាយខ្មាន់ធ្នូ។ លោក
នោះមិនពេញចិត្តនឹងសត្វក្អែកទាំងឡាយ។ ឧទាយិនោះក៏បាញ់សត្វក្អែកទាំងឡាយ កាត់
ក្បាល ហើយដោតលើឈើអណ្តោត ដោយលំដាប់គ្នា។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
អាវុសោ លោកណាសម្លាប់សត្វក្អែកទាំងនេះ។ ឧទាយិឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំសម្លាប់ (ព្រោះ)
សត្វក្អែក ខ្ញុំមិនចូលចិត្តសោះ។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាថា តិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឧទាយិដ៏មានអាយុ មិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង្កសត្វចាក
ជីវិតសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ឧទាយិ ឮថា អ្នកឯងក្លែងផ្តាច់បង្កសត្វចាក
ជីវិត ពិតមែនឬ។ ឧទាយិក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងផ្តាច់បង្កសត្វចាកជីវិតទេ ម្ចាស់មោឃ
បុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងផ្តាច់បង្កសត្វចាកជីវិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិកសិក្ខាបទ។ ពាក្យ
ថាក្លែង គឺដឹងស្គាល់ជាក់ ហើយក្លែងប្រព្រឹត្តល្មើស ប្រព្រឹត្តកន្លង។ ដែលហៅថាសត្វ គឺសំដៅ
យកសត្វតិរច្ឆាន។ ពាក្យថាផ្តាច់បង្កនូវសត្វចាកជីវិត គឺផ្តាច់បង្ក បំបាត់បង្កនូវជីវិតត្រិយ គឺធ្វើ
តំណជីវិតរបស់សត្វឲ្យកក្រើក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥១] សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វ(តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត (សម្លាប់)
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត ត្រូវ

អាបត្តិទុក្ខដៗ សត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនសត្វ(តិរច្ឆាន) ហើយដាក់ចុះចាកជីវិត មិន
ត្រូវអាបត្តិឡើយ។ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វ(តិរច្ឆាន) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ មិន
មែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ មិនមែនសត្វ (តិរច្ឆាន) ភិក្ខុ
សំគាល់ថាមិនមែនសត្វ(តិរច្ឆាន) មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២៥២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ មិនមាន
ស្មារតី១ មិនដឹង១ មិនប៉ងនឹងសម្លាប់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[២៥៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វ
ហើយ យកទៅប្រើប្រាស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាថា តិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនគួរនឹង
យកទៅប្រើប្រាស់សោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នក
ទាំងឡាយដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ យកទៅប្រើប្រាស់ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូល
ថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស
ទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងដឹងថាទឹកមានសត្វហើយ មិនគួរនឹងយកទៅប្រើប្រាស់ទេ នៃមោឃ
បុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជន
ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគទឹកដែលមានសត្វ
មានជីវិត (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិក
កណ្តុរូចហើយ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯង ឬពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុដឹង

ថាទឹកមានសត្វមានជីវិត (ឬ) ដឹងថាពួកសត្វនឹងស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៥] ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ទឹក នោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងទឹកដែលមានសត្វមានជីវិត ហើយប្រើប្រាស់ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកមានសត្វមានជីវិត ភិក្ខុសំគាល់ថាទឹកគ្មានសត្វ ហើយប្រើប្រាស់ មិនត្រូវ អាបត្តិ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានសត្វ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ទឹកគ្មានសត្វ ភិក្ខុសំគាល់ថាគ្មានសត្វ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៥៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនដឹងថាទឹកមាន សត្វ(ក្តី) ដឹងថាទឹកគ្មានសត្វរស់(ក្តី) ដឹងថាពួកសត្វនឹងមិនស្លាប់ដោយការប្រើប្រាស់ (ក្តី) ហើយ ប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[២៥៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាអធិករណៈ[មាន សេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី៨ តេរសកណ្តាសៀវភៅទី២រួចហើយ។] ដែលសង្ឃរម្ងាប់សម គួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតថា កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃមិនបានធ្វើ កម្ម(នោះ) គឺសង្ឃ ធ្វើមិនត្រឹមត្រូវ ពួកយើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត កម្មឈ្មោះថា សង្ឃរម្ងាប់ហើយមិនស្រេច រម្ងាប់ ហើយមិនល្អ ពួកយើងត្រូវរម្ងាប់ជាថ្មីទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថាអធិករណៈ ដែល សង្ឃរម្ងាប់សមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតសោះ។ ហេ។ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ឃរម្ងាប់សម គួរតាមធម៌ហើយ សើរើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស

ទាំងឡាយ ពួកអ្នកដឹងថាអធិករណៈ ដែលសង្ស័យម្យ៉ាងសមគួរតាមធម៌ហើយ មិនគួរនឹងសើវើ ដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀតទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលដឹង ថាអធិករណៈដែលសង្ស័យម្យ៉ាងសមគួរតាមធម៌ហើយ សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត ភិក្ខុនោះ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៥៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលមានរឿង នោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា សមគួរតាមធម៌ គឺអធិករណៈដែលសង្ស័យ (គឺរម្ងាប់) ហើយតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រៀនប្រដៅព្រះសាស្តា នេះហៅថា សមគួរតាមធម៌។

[២៥៩] ដែលហៅថា អធិករណៈ គឺអធិករណៈមាន៤យ៉ាង គឺវិវាទាធិករណៈ១ អនុវាទា ធិករណៈ១ អាបត្តាធិករណៈ១ កិច្ចាធិករណៈ១។ ពាក្យថា សើវើដើម្បីធ្វើជាថ្មីទៀត គឺភិក្ខុសើវើ ថា សង្ស័យធ្វើកម្មមិនស្រេច សង្ស័យធ្វើកម្មមិនល្អ យើងត្រូវធ្វើជាថ្មីទៀត សង្ស័យម្យ៉ាងកម្មមិនស្រេច សង្ស័យម្យ៉ាងកម្មមិនល្អ យើងត្រូវម្យ៉ាងជាថ្មីទៀត ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦០] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយសើវើឡើង ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយសើវើ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយសើវើ មិនត្រូវអាបត្តិ។ កម្ម មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយ ធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិន ប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៦១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា កម្មដែល សង្ស័យហើយដោយកិច្ចដែលមិនមែនជាធម៌ក្តី[បានដល់កម្មដែលធ្វើមិនត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់។]

ដោយពួកគេបានដល់កម្មដែលធ្វើបែកខ្ញែកជាពួក មិនព្រមព្រៀងគ្នា។ សង្ឃធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុ
ដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយសើរើ ១ ភិក្ខុត្រួតត្រា ១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[២៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុ ត្រូវ
អាបត្តិឈ្មោះសញ្ជោតនិកសុក្កវិសដ្ឋីបានប្រែក្នុងសិក្ខាបទទី១ នៃសង្ឃាទិសេសរួចហើយ។
ហើយប្រាប់ដល់ភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិក របស់ព្រះថេរៈជាបងប្អូនថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិស
ញ្ជោតនិកសុក្កវិសដ្ឋីហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបត្រូវ
អាបត្តិសញ្ជោតនិកសុក្កវិសដ្ឋី ហើយសូមនៅបរិវាសដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ។ សង្ឃបានឲ្យ
បរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះដល់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះកំពុងនៅបរិវាស ក៏បានឃើញភិក្ខុដែលព្រះ
ឧបនន្ទប្រាប់អាបត្តិនោះ ហើយបានពោលពាក្យនេះថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ជោតនិក
សុក្កវិសដ្ឋី ហើយសុំបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះនឹងសង្ឃ សង្ឃបានឲ្យបរិវាស ដើម្បីអាបត្តិនោះ
ដល់ខ្ញុំនោះឯង ខ្ញុំនោះកំពុងនៅបរិវាស នៃអារុសោ ខ្ញុំសូមប្រាប់ឲ្យដឹង លោកដ៏មានអាយុចូរចាំ
ទុកនូវខ្ញុំថា ភិក្ខុនេះបានប្រាប់ឲ្យដឹង។ ភិក្ខុនោះសួរវិញថា នៃអារុសោ ទុកជាភិក្ខុដទៃណា តែ
ត្រូវអាបត្តិនេះ ភិក្ខុនោះតែងធ្វើយ៉ាងហ្នឹងឬ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសតបថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុ
សោ។ ភិក្ខុនោះនិយាយថា នៃអារុសោ លោកឧបនន្ទសក្យបុត្រដ៏មានអាយុនេះ ត្រូវអាបត្តិស
ញ្ជោតនិកសុក្កវិសដ្ឋីហើយ លោកឧបនន្ទនោះបានប្រាប់ខ្ញុំថា នៃអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិសញ្ជោត
និកសុក្កវិសដ្ឋីហើយ លោកកុំប្រាប់ដល់អ្នកណាឡើយ។ ភិក្ខុដែលនៅបរិវាសនោះនិយាយថា
នៃអារុសោ អ្នកបិទបាំងអាបត្តិនោះឬអ្វី។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ អារុសោ។ លំដាប់
នោះឯង ភិក្ខុនោះប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ចរហេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តះបង្គាប់ថា ភិក្ខុកាលដឹងហើយ មិនគួរនឹងបិទ
បាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា

អ្នកឯងកាលដឹងហើយ បិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូល ថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងកាលបើដឹងហើយ មិនគួរនឹងបិទបាំងអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នាទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះ មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ បិទបាំងទុកនូវអាបត្តិអាក្រក់របស់ភិក្ខុផងគ្នា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៦៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកកណ្តា ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា បានដល់ភិក្ខុដទៃ។ ដែលហៅថា ដឹងនោះ គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួក អ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថា អាបត្តិអាក្រក់ បាន ដល់អាបត្តិបារាជិកទាំង៤៨ អាបត្តិសង្ឃាទិសេសទាំង១៣ផង។ ពាក្យថា បិទបាំងទុក សេចក្តី ថា (ភិក្ខុណា) គ្រាន់តែដាក់ជុំវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយដឹងនូវភិក្ខុនេះហើយ នឹងចោទ នឹងរលឹក នឹង ជេរ នឹងប្រទេច នឹងបង្គាប់បង្គោន (ហេតុនោះ) អញមិនបាច់ប្រាប់ឡើយ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។

[២៦៤] អាបត្តិអាក្រក់(ធ្ងន់) ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិអាក្រក់ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិអាក្រក់ ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនអាបត្តិអាក្រក់ (ស្រាល) ហើយបិទបាំងទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបិទបាំង អាបត្តិមិនអាក្រក់ទុក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបិទបាំងសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើសអាក្រក់ (ធ្ងន់)ក្តី មិន អាក្រក់ (ស្រាល)ក្តី របស់អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថា អាបត្តិអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អាបត្តិមិនអាក្រក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាអាបត្តិមិនអាក្រក់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៦៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិត ថា សេចក្តីបង្កហេតុក្តី ជំលោះក្តី ប្រកួតប្រកាន់ក្តី វិវាទក្តី នឹងមានដល់សង្ឃ១ ភិក្ខុមិនប្រាប់

ដោយគិតថា សង្ឃនឹងបែកបាក់ ឬសង្ឃនឹងប្រេះ៣១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយគិតថា ភិក្ខុនេះ កាច
អាក្រក់ នឹងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ជីវិត ឬនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់ព្រហ្មចារ្យ១ ភិក្ខុមិនឃើញ
ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដ៏សមគួរ (នឹងប្រាប់) ហើយខានប្រាប់១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នានឹងបិទបាំង ហើយ
មិនទាន់បានប្រាប់១ ភិក្ខុមិនប្រាប់ដោយសង្ឃឹមថា ភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិនោះ នឹងប្រាកដដោយ
កម្មជារបស់ខ្លួន១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[២៦៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវា
បស្ថាន ទៀបក្រុងរាជគ្រឹះ។ សម័យនោះឯង កូនក្មេងទាំងឡាយមានពួក១៧នាក់ ជាសំឡាញ់
នឹងគ្នានៅក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ។ ក្មេងឈ្មោះឧបាលិជាប្រធាននៃក្មេងទាំងនោះ។ លំដាប់នោះឯង
មាតាបិតាឧបាលិកុមារបានគិតគ្នាដូច្នោះថា កាលបើឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅ
សប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារបានគិត
គ្នា ក្នុងរឿងនេះទៀតថា បើឧបាលិរៀនសរសេរអក្សរ ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅ
សប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយប្រការដូច្នោះ។ មាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នា
(ថែម) ក្នុងរឿងនេះថា បើឧបាលិនឹងរៀនសរសេរអក្សរ ម្រាមដៃនឹងរួយ បើឧបាលិរៀនរាប់
ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅសប្បាយផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯ
ង។ ទើបមាតាបិតារបស់ឧបាលិកុមារ បានគិតគ្នាទៅទៀតថា បើឧបាលិនឹងរៀនរាប់ នឹងលំបាក
ដល់ទ្រូង បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ដល់ឥតអំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង
មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។ មាតាបិតាឧបាលិបានគិតគ្នាក្នុងរឿងនេះទៀតថា
បើឧបាលិរៀនមើលរូបនិមិត្ត ភ្នែករបស់ឧបាលិនោះនឹងលំបាក ឃើញតែពួកសមណៈ ជាសក្យ
បុត្រនេះ មានសីលជាសុខ មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តល្អជាសុខ ឆាន់ចង្កាន់ល្អ សិងលើសំណាំងដែល
ខ្យល់មិនបានចូលទៅ បើឧបាលិបួសក្នុងសំណាក់សមណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្រ ដល់ឥត
អំពីយើងទៅ ឧបាលិគប្បីរស់នៅជាសុខផង មិនលំបាកផង ដោយអាការយ៉ាងនេះឯង។

[២៦៧] ទារកឈ្មោះឧបាលិ បានស្តាប់ពាក្យមាតាបិតាចរចាគ្នាយ៉ាងនេះហើយ។ ទើប
ឧបាលិទារក ចូលទៅរកពួកក្មេងទាំងនោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួក
ក្មេងទាំងនោះថា នៃអ្នកទាំងឡាយ ពួកអ្នកចូរមក យើងនឹងទៅបួសក្នុងសំណាក់សម
ណៈទាំងឡាយ ជាសក្យបុត្រ។ ក្មេងទាំងនោះនិយាយថា នៃអ្នក បើអ្នកនឹងបួស យើងនឹងបួស
យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ ទើបក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកមាតាបិតារៀងរាល់ខ្លួន ហើយបាននិយាយពាក្យ
នេះថា សូមលោកម្តាយ លោកឪពុកអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំចេញពីផ្ទះទៅបួស ក្នុងព្រះពុទ្ធសាស
នា។ ទើបមាតាបិតាក្មេងទាំងនោះក៏បានអនុញ្ញាតដោយគិតឃើញថា ក្មេងទាំងអស់នេះមាន
ចំណង់ស្មើគ្នា មានសេចក្តីប្រាថ្នាល្អ។ ពួកក្មេងទាំងនោះចូលទៅរកភិក្ខុទាំងឡាយហើយសូមប
ព្វជ្ជា។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏បានឲ្យបព្វជ្ជាឧបសម្បទា។ ពួកភិក្ខុ (បួសថ្មី) នោះ ក្រោកឡើងក្នុងរាត្រី
សម័យជិតភ្លឺហើយយំទារថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាទនីយៈ (នំចំណី)។
ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្កង់ចាំភ្លឺសិន បើមានបបរ
អ្នកទាំងឡាយនឹងបានហុតបបរ បើមានបាយ អ្នកទាំងឡាយនឹងបានឆាន់ បើខាទនីយៈមាន
ពួកអ្នកនឹងបានទំពា បើបបរ ឬបាយ ឬខាទនីយៈគ្មានទេ ពួកអ្នកនឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតហើយ
ឆាន់។ ពួកភិក្ខុក្មេងទាំងនោះដែលភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះក៏ដោយ នៅតែយំទារថា
អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យបបរ ចូរឲ្យបាយ ចូរឲ្យខាទនីយៈ ដុះដាក់សេនាសនៈខ្លះ នោមដាក់ខ្លះ។

[២៦៨] ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក្រោកក្នុងរាត្រីសម័យជិតភ្លឺបានឮសម្លេងក្មេង លុះឮ
ហើយ ក៏ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកថា ម្ចាស់អានន្ទ សម្លេងនោះជាសម្លេងក្មេងឬអ្វី?
ទើបព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ
ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរចំពោះភិក្ខុទាំងឡាយថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី
២០ឆ្នាំ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏
មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា នៃភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះដឹងហើយ មិនគួរនឹងឲ្យ
ឧបសម្បទាដល់បុគ្គលមានអាយុខ្លះពី២០ឆ្នាំទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (ធម្មតា) បុគ្គលមានអាយុ

មិនគ្រប់២០ឆ្នាំ តែងមិនធន់ទ្រាំ ត្រជាក់ក្តៅ ឃ្នានស្រេកសម្បូររោមមូសខ្យល់កំដៅថ្ងៃសត្វ
ទឹកជាតិបានដល់សត្វមានខ្លួនវែង មានពស់ក្អែបជាដើម។ ទាំងឡាយនឹងគន្លងពាក្យដែល
បុគ្គលពោលអាក្រក់ នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមកប្រាប់ និងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរី
រៈដ៏ក្លៀវក្លា រឹង អាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ
ចាត់ជាអ្នកមានជាតិមិនអត់ទ្រាំ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណែកខាងបុគ្គលមានវស្សាគ្រប់២០
ទើបទ្រាំត្រជាក់ ក្តៅ ឃ្នាន ស្រេក សម្បូររោមមូស ខ្យល់កំដៅថ្ងៃ សត្វទឹកជាតិទាំងឡាយ
នឹងគន្លងពាក្យដែលបុគ្គលពោលអាក្រក់មានមក នឹងគន្លងពាក្យអាក្រក់ដែលបុគ្គលនាំមក
ប្រាប់ និងទុក្ខវេទនាប្រជុំក្នុងសរីរៈដ៏ក្លៀវក្លារឹងអាក្រក់ មិនស្រួល មិនជាទីគាប់ចិត្ត ជាទីនាំបង់
នូវជីវិតដែលកើតឡើងហើយ ចាត់ជាអ្នកមានជាតិអត់ទ្រាំបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះ
មិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិត
តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលដឹងហើយ ឲ្យឧបសម្បទាដល់បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់
គ្រប់២០ឆ្នាំ គឺរាប់ឆ្នាំបានគ្រប់២០ហើយ តែនៅខ្លះខែ និងថ្ងៃ ដូចមនុស្សណាមួយ កាលនៅក្នុង
ផ្ទៃមាតាបានតែ៧ខែ កាលដែលសម្រាល ៗនៅថ្ងៃ១៥កើតខែពិសាខ ឆ្នាំជូត លុះដល់មកថ្ងៃ១៥
កើត ខែពិសាខ ឆ្នាំមមែ បាន២០ឆ្នាំខ្លះ៣ខែ លុះតែបង្កើនឲ្យហួសដល់ថ្ងៃ១៥កើត ខែស្រាពណ៍
ឆ្នាំមមែ ហើយរាប់យក៧ខែ ក្នុងផ្ទៃនិងអធិកមាស២ខែ មកផ្សំផង ទើបបានគ្រប់២០ឆ្នាំគត់។
បុគ្គលដែលមានអាយុមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំនោះ ក៏នៅជាអនុបសម្បទាដែល ចំណែកភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះ អ្នកប្រាជ្ញគប្បីតិះដៀល នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងរឿងនោះ។

[២៦៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកក
ណ្ណា។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុនោះដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ដល់ភិក្ខុនោះក្តី
កុលបុត្រដែលនឹងឧបសម្បទានោះប្រាប់ក្តី។ បុគ្គលដែលមានវស្សាមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំ ហៅថា
មានវស្សាមិនទាន់គ្រប់២០ឆ្នាំ។ ភិក្ខុគិតថា អញនឹងឲ្យឧបសម្បទា ហើយស្វែងរកគណៈសង្ឃក្តី
អាចារ្យក្តី បាត្រក្តី បិរវក្តី សន្មតសីមា (ថ្មី)ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់

ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងឡាយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាពីរដង។ ឧបជ្ឈាយ័ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ គណៈសង្ឃនឹងអាចារ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច។

[២៧០] កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថាមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ហើយឲ្យ
ឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយឲ្យឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រមានវស្សាមិនគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថាមាន
វស្សាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា មិនត្រូវអាបត្តិ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា
មានវស្សាមិនគ្រប់២០ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កុលបុត្រមានវស្សាគ្រប់២០ ភិក្ខុសំគាល់ថា មានវស្សាគ្រប់២០ មិនត្រូវអាប
ត្តិ។

[២៧១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុសំគាល់បុគ្គល
ដែលមានវស្សាមិនទាន់គ្រប់២០ ថាមានវស្សាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា១ ភិក្ខុសំគាល់
បុគ្គលដែលមានវស្សាគ្រប់២០ថាមានវស្សាគ្រប់២០ ហើយឲ្យឧបសម្បទា១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើម
បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៥ ចប់។

សិក្ខាបទទី៦

[២៧២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង មានពួកឈ្មួញរទេះ១ពួក មានសេចក្តីប្រាថ្នា
ចេញពីក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយទៅកាន់ប្រទេសឈ្មោះបដិយាលោក។ ភិក្ខុ១រូបបាននិយាយពាក្យ
នេះនឹងមនុស្សទាំងនោះថា អាត្មានឹងទៅជាមួយនឹងអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយដែរ។ ពួក
មនុស្សទាំងនោះនិយាយវិញថា សូមទាន ពួកយើងនឹងគេចវាងឲ្យរួចពន្ធទេតើ។ ភិក្ខុនោះ
និយាយថា នៃអ្នកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងចុះ។ ពួកអ្នកធ្វើការគយបាន
ពួកនិយាយថា ពួកឈ្មួញនឹងគេចវាងឲ្យរួចពន្ធ ហើយចាំស្តាត់ពួកមនុស្សទាំងនោះក្នុងផ្នូរ។
ឯពួកអ្នកធ្វើការគយនោះ ក៏ចាប់រឹបយកពួកឈ្មួញរទេះនោះ ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹង

ភិក្ខុនោះថា ទានប្រោស លោកដឹងហើយ ហេតុអ្វីបានជាទៅជាមួយនឹងពួកឈ្មួញទេដែល
គេចរវាងឲ្យរួចពន្ធ ថាដូច្នោះហើយ ក៏ចាប់ឃាត់ភិក្ខុនោះទុក ហើយលែងទៅ។ លំដាប់នោះឯង
ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់ដំណើរនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
មានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុ
ដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរទៅកាន់ផ្លូវព្រួយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញគេច
រវាងឲ្យរួចពន្ធសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ពួកថា អ្នកដឹងហើយ បបួលគ្នាដើរ
ផ្លូវព្រួយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញដែលគេចរវាងឲ្យរួចពន្ធ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះ
ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់
មោឃបុរស អ្នកដឹងហើយ មិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវព្រួយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួក
ឈ្មួញដែលគេចរវាងឲ្យរួចពន្ធទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹង
ហើយ បបួលគ្នាដើរផ្លូវព្រួយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយពួកឈ្មួញជាចោរ ដោយហោចទៅ សូ
ម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកក
ណ្ឌ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ពួកឈ្មួញនោះ
ប្រាប់ក្តី។ ដែលហៅថាពួកឈ្មួញជាចោរ គឺពួកចោរដែលធ្វើការ (លួច) ហើយក្តី មិនបានធ្វើការ
(លួច)ហើយក្តី ដល់នូវកិរិយាលួច(របស់)ស្តេចក្តី គេចរវាងឲ្យរួចពន្ធក្តី។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺ
ជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួល គឺភិក្ខុនឹងឈ្មួញបបួលគ្នាថា នៃអាវុសោ យើងនឹងទៅ បពិត្រលោក
ដ៏ចម្រើន យើងនឹងទៅ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន យើងនឹងទៅ នៃអាវុសោ យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅ
ក្នុងថ្ងៃនេះក្តី ស្អែកក្តី ខានស្អែកក្តី ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បី
ចន្លោះស្រុកមួយ សេចក្តីថា ភិក្ខុដើរទៅក្នុងស្រុកមានចម្ងាយល្មមមានហើរដល់ ត្រូវអាបត្តិបា

ចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុកៗ ភិក្ខុដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះ
យោជន៍។

[២៧៤] ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញជាចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវ
ឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពួកឈ្មួញដែល
ជាចោរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បី
ចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញដែលជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនពួកឈ្មួញជា
ចោរ ហើយបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ មិនត្រូវ
អាបត្តិ។ ភិក្ខុបបួល តែមនុស្សទាំងឡាយមិនបបួល (ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិន
មែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញជាចោរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុ
សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ ភិក្ខុសំគាល់ថាពួកឈ្មួញមិនមែនជាចោរ
មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៧៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួល ហើយ
ទៅ១ មនុស្សទាំងឡាយបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១ ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេតបានដល់ភិក្ខុបបួល
ថាទៅថ្ងៃនេះ ពេលនេះ តែមិនបានទៅតាមថ្ងៃ តាមពេលដែលបានកំណត់នោះ។១ ភិក្ខុទៅ
ព្រោះមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[២៧៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ១រូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោស
លជនបទ បានចេញទៅតាមទ្វារមួយ។ ស្រី១នាក់ឈ្មោះនឹងប្តី ហើយចេញពីស្រុកទៅ ឃើញ
ភិក្ខុនោះហើយ បាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ លោកម្ចាស់នឹងទៅទីណា។ ភិក្ខុ
នោះនិយាយថា នែនាង អាត្មានឹងទៅក្រុងសាវត្ថី។ ស្រីនោះនិយាយថា ខ្ញុំម្ចាស់នឹងទៅជាមួយ
លោកម្ចាស់ដែរ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា មកចុះនាង។ ខណៈនោះឯង ប្តីនៃស្រីនោះចេញពីស្រុកទៅ

ហើយសួរមនុស្សទាំងឡាយថា នៃអ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយបានឃើញស្រីមានរូបរាង
យ៉ាងនេះទេ? គេប្រាប់ថា នៃអ្នក ស្រីនោះទៅជាមួយនឹងអ្នកបួសទៅហើយ។ ទើបបុរសនោះ
ទៅតាមចាប់ភិក្ខុនោះ វាយ ហើយលែងទៅ។ ភិក្ខុនោះទ្រមគ្រាំគ្រាអង្គុយនៅក្បែរគល់ឈើ១
ដើមក្នុងកាលនោះ។ ឯស្រីនោះ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងបុរសនោះថា នៃអ្នក ភិក្ខុនោះមិន
មែនបបួលណែនាំខ្ញុំមកទេ តែថា ខ្ញុំឯងទៅជាមួយនឹងភិក្ខុនោះទេតើ ភិក្ខុនោះមិនមែនជាអ្នកធ្វើ
(សេចក្តីខុស)ទេ អ្នកចូរទៅឲ្យភិក្ខុនោះអត់ទោសទៅ។ ទើបបុរសនោះសូមទោសនឹងភិក្ខុនោះ។
លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ហើយប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយណាមានសេចក្តី ប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងបបួលគ្នា ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមសោះ។បេ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា អ្នកឯងបបួលគ្នា ហើយដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា
មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែ
ន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងបបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយ
ជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាមទេ។ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។បេ។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
បបួលគ្នាដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយមាតុគ្រាម ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុក
មួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៧៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកក
ណ្ឌ។ ដែលហៅថាមាតុគ្រាម សំដៅយកមនុស្សស្រី មិនសំដៅយកយក្សស្រី ប្រេតស្រី តិរច្ឆាន
ញីទេ មនុស្សស្រីនោះតោងជាអ្នកដឹងក្តីអាចដឹងសព្វ នូវពាក្យដែលគេពោល ពោលអាក្រក់
ពាក្យទ្រគោះ មិនមែនពាក្យទ្រគោះ។ ពាក្យថា មួយអន្លើ គឺជាមួយគ្នា។ ពាក្យថា បបួលគ្នា គឺ
ភិក្ខុ និងមាតុគ្រាមបបួលគ្នាថា នៃនាង យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់ យើងនឹងទៅ លោកម្ចាស់
យើងនឹងទៅ នៃនាង យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅ យើងនឹងទៅថ្ងៃនេះ ថ្ងៃស្អែក ឬខានស្អែក ភិក្ខុនោះ ត្រូវ

អាបត្តិទុក្ខដ។ ពាក្យថា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ គឺភិក្ខុទៅក្នុងស្រុកមានចម្ងាយ ល្មមមាន់ហើរដល់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗចន្លោះស្រុក។ ភិក្ខុដើរទៅក្នុងព្រៃមិនមែនជាស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ គ្រប់ៗកន្លះយោជន៍។

[២៧៨] មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយ ហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុសង្ស័យ ហើយបបួលដើរ ផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ មាតុគ្រាម ភិក្ខុ សំគាល់ថាមិនមែនមាតុគ្រាម ហើយបបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះ ស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបបួល មាតុគ្រាមមិនបបួល ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ បបួលដើរផ្លូវឆ្ងាយជាមួយគ្នា មួយអន្លើដោយយក្សស្រី ប្រេតស្រី មនុស្សខ្ចីយ និងតិរច្ឆានញី មានរាងដូចមនុស្ស ដោយហោចទៅ សូម្បីចន្លោះស្រុកមួយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែន មាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថាមាតុគ្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុមានសេចក្តី សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនមាតុគ្រាម ភិក្ខុសំគាល់ថា មិនមែនមាតុគ្រាម មិនត្រូវអាបត្តិ ។

[២៧៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនបបួល ហើយ ទៅ១ មាតុគ្រាមបបួល ភិក្ខុមិនបបួល១ ភិក្ខុទៅដោយខុសសង្កេត១ ភិក្ខុទៅព្រោះមានសេចក្តី អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[២៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថ បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុឈ្មោះអវិដ្ឋជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ គ្នាត មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគសំដែងថា តែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង

ហើយដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុជាច្រើនរូបបានឮពាក្យនោះថា ឮថា ភិក្ខុឈ្មោះអវិជ្ជជាកូននៃ
ត្រកូលអ្នកសម្លាប់គ្នាត មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយ
ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេ
ចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយដោយប្រការដូច្នោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះ ចូលទៅរកអវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នក
សម្លាប់គ្នានោះ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងអវិជ្ជភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នក
សម្លាប់គ្នាថា ម្ចាស់អារុសោអវិជ្ជ ឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង
ដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ មែនឬ។ អវិជ្ជភិក្ខុឆ្លើយ
ថា នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា តែងធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា
ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
និយាយថា នៃអារុសោអវិជ្ជ អ្នកចូរកុំនិយាយយ៉ាងហ្នឹង អ្នកកុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបាន
ត្រាស់ថាយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោអវិជ្ជ ធម៌ទាំងឡាយដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះសោត អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
ដល់អ្នកសេពពិតមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយ
តិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង មានទុក្ខច្រើន មាន
សេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុំសាច់។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា
កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា

កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា
កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់ស្តី។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយផ្ទៃឈើ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយកំបិតនិងជ្រញ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោស
ក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន។ អរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាត ទុកជាភិក្ខុ
ទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ក៏នៅតែប្រកាន់ទិដ្ឋិលាមកនោះដោយសេចក្តីប្រកាន់មាំ
ដោយកំលាំង ហើយពោលយ៉ាងនោះដដែលថា នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏
មានព្រះភាគសំដែងហើយថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
ដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
ហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិនអាចដោះភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋជាកូននៃត្រកូល
អ្នកសម្លាប់ត្នាតចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់យ៉ាងនេះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ចូលទៅគាល់
ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះឯង លុះចូលទៅហើយ ក៏ក្រាបទូលដំណើររុំចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយ
ត្រាស់សួរចំពោះអរិដ្ឋភិក្ខុជាកូននៃត្រកូលអ្នកសម្លាប់ត្នាតថា នៃអរិដ្ឋ ឮថា អ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់
មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើងដូច្នោះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង
ថាធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព
ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការ
ដូច្នោះ ពិតមែនឬ។ អរិដ្ឋភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏
មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌

ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះឯង។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
មោយបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ មកពីអ្នកណា នៃមោយ
បុរស ធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ
សោត អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពបានពិតមែន តថាគតសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានសេចក្តីរីករាយតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុង
កាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងផ្ទៃ
ង។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុះសាច់។ បេ។ តថាគត
សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើពីស្មៅ។ បេ។ តថាគតសំដែង
ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា
កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយរបស់ដែលខ្ចីគេ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
ដោយផ្ទៃឈើ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រ
ញ័រ។ បេ។ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បេ។
តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេច
ក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន នៃមោយបុរស កាលបើហេតុ
មានទំនងយ៉ាងនេះ អ្នកឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើងផង ជីកគាស់ខ្លួនឯងផង បានបាបជា
ច្រើនផង ដោយទិដ្ឋិដែលខ្លួនប្រកាន់ខុស នៃមោយបុរស ព្រោះថាទិដ្ឋិរបស់អ្នកឯងនោះ នឹង
ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីទោស មិនមែនជាប្រយោជន៍ និងទុក្ខអស់កាលជាអង្វែង នៃមោយបុរស អំពើ
នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ ពោលយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាតែងធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើនូវសេចក្តី
អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ដោយប្រការយ៉ាងណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ

ភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការយ៉ាងនោះ។ ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ ថា លោកដ៏មានអាយុ លោកចូរកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះ ទេ នៃអារុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើនូវសេចក្តីអន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន។ ឯ ភិក្ខុនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់មាំយ៉ាងនោះដដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈបីដង ដើម្បីឲ្យលះទិដ្ឋិនោះចេញ។ បើភិក្ខុនោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្មអស់វារៈបីដង ហើយលះបង់នូវទិដ្ឋិនោះ បាន។ ការលះបង់បាននេះ ជាការល្អ បើភិក្ខុនោះមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨១] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១ នៃបារាជិកក ណ្ណ។ ពាក្យថា ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុនោះពោលថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏ មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ សំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។

[២៨២] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលនិយាយយ៉ាងនេះនោះឯង។ ពាក្យថា ភិក្ខុ ទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុទាំងឡាយណា ភិក្ខុ ទាំងឡាយនោះ ត្រូវនិយាយឲ្យភិក្ខុដែលមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះថា នៃលោកដ៏មានអាយុ លោកកុំ និយាយយ៉ាងហ្នឹង កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងហ្នឹង ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ ម្ចាស់អារុសោ ធម៌ទាំងឡាយធ្វើ នូវសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំង ឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅ ឲ្យភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅឲ្យអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុ នោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ

ទាំងឡាយឮហើយ មិននិយាយប្រដៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវទាញភិក្ខុនោះមក
កាន់ទឹកណ្តាលសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ លោកកុំពោលយ៉ាងនេះ
ឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអាវុសោ ធម៌ទាំងឡាយតែងធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយដល់អ្នកសេពមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះអស់វារៈ
ពីរដងផង ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈបីដងផង។ បើភិក្ខុនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះ
ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៣] ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមនុភាសនកម្ម។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយត្រូវសូត្រសមនុភាសនកម្ម (ដល់ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់) យ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលឈ្លាស
អង្គអាច ត្រូវផ្លៀងសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិ
អាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នោះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គល
អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយ
ប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ បើកម្មមានកាលគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បី
សូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ។ នេះជាញត្តិ។ បពិត្រ
ព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះ
កើតឡើង (ដូច្នោះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ
ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់
ទិដ្ឋិនោះ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិ
នោះ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរដល់លោក
ដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គ

ណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈពីរដងផង។
បេ។ ខ្ញុំប្រកាសសេចក្តីនេះអស់វារៈបីដងផង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
ភិក្ខុឈ្មោះនេះ មានទិដ្ឋិអាក្រក់ មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង (ដូច្នោះ) ថា ធម៌ទាំងឡាយណា
ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើ
សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុនោះ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ។ (ឥឡូវនេះ) សង្ឃ
សូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុ
ភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា
លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្ងៀម មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុ
អង្គនោះត្រូវនិយាយឡើង។ សង្ឃសូត្រសមនុភាសនកម្មចំពោះភិក្ខុឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់
ទិដ្ឋិនោះហើយ។ ការសូត្រសមនុភាសនកម្មនេះ គួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀម។ ខ្ញុំចាំទុក
នូវសង្ឃកម្មនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

[២៨៤] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ក្នុងខណៈចប់ញត្តិ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដទាំងឡាយ ក្នុងខ
ណៈចប់កម្មវាចាពីរ (លើក)។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងខណៈចប់កម្មវាចាស្រេច។

[២៨៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិន
ប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុ
សំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[២៨៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺសង្ឃមិនសូត្រសមនុ
ភាសនកម្ម១ ភិក្ខុលះបង់១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[២៨៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយ បរិភោគរួមខ្លះ នៅ
រួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនបាន
ធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុដឹងហើយ មិនគួរនឹង
បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោល
យ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះសោះ។ ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងហើយ បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេច
ឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយនឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនបានធ្វើតាម
ធម៌ ជាអ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញ ពិតមែនឬ? ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយដឹងហើយ មិនគួរនឹង បរិភោគរួមខ្លះ នៅរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ជាមួយ
នឹងអវិជ្ជភិក្ខុដែលនៅតែពោលយ៉ាងនោះ មិនធ្វើតាមធម៌ មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះទេ នៃមោឃបុរស
ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ហើយ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងហើយ បរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេច
ឥរិយាបថដេករួមក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលមានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ ជាអ្នកមិនធ្វើតាមធម៌ ជា
អ្នកមិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងបឋមបារាជិក។ ដែលហៅថា
ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកភិក្ខុដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ភិក្ខុមានទិដ្ឋិអាក្រក់នោះប្រាប់ក្តី។
ពាក្យថា មានប្រក្រតីពោលយ៉ាងនោះ គឺនៅតែនិយាយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី

អន្តរាយដល់អ្នកសេព ដោយប្រការណា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌នោះដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ។ ភិក្ខុណាដែលសង្ឃលើកវត្តគឺភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត
ដោយសូត្រញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ព្រោះភិក្ខុនោះមិនឃើញអាបត្តិ មិនសំដែងអាបត្តិ មិនលះបង់
ទិដ្ឋិ ហៅថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ឯរូបភិក្ខុនោះ មិនត្រូវបរិភោគរួមនឹងសង្ឃឡើយ។ សេចក្តី
ពិស្តារក្នុងកម្មក្នុងនេះ គម្ពីរចុល្លវគ្គៗ ហើយសង្ឃមិនបានហៅចូលពួកទេ ភិក្ខុនោះ ហៅថាមិន
ធ្វើតាមធម៌។ ពាក្យថា ជាមួយនឹង (ភិក្ខុ) មិនលះបង់ទិដ្ឋិនោះ គឺជាមួយនឹង(ភិក្ខុ) ដែលមិន
លះបង់នូវទិដ្ឋិនោះឲ្យដាច់ស្រឡះ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមក្តីបរិភោគ ក្នុងទីនេះចំពោះយកការ
សេពគប់ៗ សេចក្តីថា ដែលហៅថា បរិភោគរួម គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បរិភោគរួមដោយ
អាមិសៈ១ បរិភោគរួមដោយធម៌១។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈនោះគឺ ភិក្ខុឲ្យអាមិ
សៈ (ដល់ភិក្ខុនោះក្តី) ទទួលអាមិសៈអំពីភិក្ខុនោះក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែលហៅថា បរិភោគ
រួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ (ភិក្ខុនោះ)សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី។ ភិក្ខុ
សំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ)សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ
រាល់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី ឲ្យ(ភិក្ខុនោះ)សំដែងធម៌ឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រាល់ៗអក្ខរៈ។ ពាក្យថា នៅរួមក្តី គឺភិក្ខុធ្វើឧបោសថក្តី បរាវណាក្តី សង្ឃកម្ម
ក្តី ជាមួយនឹងភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្ត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា សម្រេចឥរិយាបថដេករួម
ក្តី គឺកាលបើភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយគ្នា ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តក៏ដេកដែរ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។ ឬថាភិក្ខុទាំងពីររូបដេក (ជាមួយគ្នា) ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោកឡើង ហើយ
ដេកវិញញយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៨៧] ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃលើកវត្តហើយ ៗបរិភោគរួមក្តី
នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបរិភោគរួមក្តី នៅរួមក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបានលើកវត្តទេ ហើយបរិភោគរួមក្តី

នៅរួមគ្នា សម្រេចឥរិយាបថដេករួមគ្នា មិនត្រូវអាបត្តិ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនបានលើកវត្ត ភិក្ខុ
សំគាល់ថាសង្ឃលើកវត្តហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនលើកវត្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនលើកវត្ត មិនត្រូវ
អាបត្តិ។

[២៧០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុនោះ
សង្ឃមិនលើកវត្ត១ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ដែលសង្ឃបានសូត្រហៅចូលពួក
វិញ្ញ១ ភិក្ខុដឹងថា ភិក្ខុដែលសង្ឃលើកវត្តហើយ ៗបានលះបង់ទិដ្ឋិនោះចេញហើយ១ ភិក្ខុត្អូត១
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[២៧១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង សមណុទ្ទេសស្រមណុទ្ទេស ជាពាក្យផ្លាស់ប្តូរគ្នានឹង
ពាក្យថា សមណេរ នឹងហៅថាសមណុទ្ទេសក៏បាន ថាសាមណេរក៏បាន។ ឈ្មោះកណ្តុកៈ មាន
ទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពនោះទេ។ ភិក្ខុជា
ច្រើនបានឮដំណឹងថា សមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តុកៈ មានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើត
ឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយ
ណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាច
ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះចូលទៅរកសមណុទ្ទេ
ឈ្មោះកណ្តុកៈ លុះចូលទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងកណ្តុកសមណុទ្ទេសថា នែ
អាវុសោកណ្តុកៈ ឮថា អ្នកឯងមានទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹង
ច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះ

ភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់
បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ។ កណ្តុកៈសមណុទ្ទេសឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
ករុណាដឹងច្បាស់នូវធម៌ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព ពិតមែន។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយថា នៃអារុសោកណ្តុកៈ អ្នកកុំ
និយាយយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនបានត្រាស់ថាយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោកណ្តុកៈ ធម៌
ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន
ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពមែន ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់
ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងក្លើងៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានឧបមាដោយដុំសាច់ៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
ដោយគប់ភ្លើងដែលធ្វើពីស្មៅៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ឧបមាដោយរណ្តៅរលើកភ្លើងៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ឧបមាដោយរបស់ដែលខ្លីគេៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ឧបមាដោយផ្លែឈើៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
ដោយកាំបិតនិងជ្រញៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមា
ដោយលំពែងនិងដែកស្រួចៗបេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន
ឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាម
ទាំងឡាយនេះមានច្រើន។ សមណុទ្ទេសកណ្តុកៈ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះ ក៏
នៅប្រកាន់ទិដ្ឋិអាក្រក់នោះដោយសេចក្តីប្រកាន់ដ៏មាំ ហើយពោលយ៉ាងនោះដដែលថា បពិត្រ

លោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌
ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌
ទាំងឡាយនោះមិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ មិន
អាចនឹងដោះសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តុកៈចេញពីទិដ្ឋិអាក្រក់នោះក្នុងកាលណា ភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងកាលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះ
ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ
ហើយត្រាស់សួរចំពោះកណ្តុកសមណុទ្ទេសក្នុងពេលនោះថា នៃកណ្តុកៈ ឮថា អ្នកឯងមាន
ទិដ្ឋិអាក្រក់មានសភាពយ៉ាងនេះកើតឡើង(ដូច្នោះ)ថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តី
អន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ ពិតមែនឬ។
កណ្តុកសមណុទ្ទេសនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយយ៉ាងនេះថា ធម៌ទាំងឡាយណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សំដែងហើយថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់
បុគ្គលអ្នកសេពពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលមោឃបុរស អ្នកដឹងច្បាស់នូវ
ធម៌ដែលតថាគតសំដែងហើយយ៉ាងនេះ អំពីបុគ្គលណាមក នៃមោឃបុរស ធម៌ទាំងឡាយ
ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ តថាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយជាច្រើន ក៏ធម៌ទាំងឡាយនោះ
អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន) តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយ
មានសេចក្តីសុខតិច មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តីចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយ
នេះមានច្រើន តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរាងឆ្អឹង។ បើ
តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយដុះសាច់។ បើ តថាគតសំដែង
ហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយគប់ភ្លើងធ្វើដោយស្មៅ។ បើ តថាគតសំដែងហើយ
ថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយរណ្តៅរងើកភ្លើង។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាម
ទាំងឡាយមានឧបមាដោយអ្នកយល់សប្តិ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមាន

ឧបមាដោយរបស់ដែលខ្លីគេ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយ
ផ្លែឈើ។ បើ តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយកាំបិតនិងជ្រូញ។ បើ
តថាគតសំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយលំពែងនិងដែកស្រួច។ បើ តថាគត
សំដែងហើយថា កាមទាំងឡាយមានឧបមាដោយក្បាលពស់ មានទុក្ខច្រើន មានសេចក្តី
ចង្អៀតចង្អល់ច្រើន ទោសក្នុងកាមទាំងឡាយនេះមានច្រើន នៃមោឃបុរស កាលបើដូច្នោះ
ហើយ អ្នកឯងហៅថាពោលបង្កាច់យើងផង គាស់កាយខ្លួនឯងផង សោយបាបជាច្រើនផង
ព្រោះទិដ្ឋិដែលខ្លួនកាន់យកខុស នៃមោឃបុរស ទិដ្ឋិដែលអ្នកឯងកាន់យកអាក្រក់នោះ នឹងបង្ក
ទោសមិនជាប្រយោជន៍ ជាទុក្ខដល់អ្នកឯងអស់កាលជាអង្វែង នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែន
នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លា
ឡើងទេ ម្ចាស់មោឃបុរស ទិដ្ឋិអាក្រក់របស់អ្នកឯងនេះ មានតែនាំមិនឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា និងដើម្បីសេចក្តីរាយមាយដល់មនុស្សពួកខ្លះដែលជ្រះថ្លាហើយផង។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគបន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា រួចត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ សង្ឃចូរញ៉ាំងកណ្តកសមណុទ្ទេសឲ្យវិនាសចុះអដ្ឋកថា វិនាសនោះមាន
បីយ៉ាង គឺសំវាសនាសនា វិនាសទីខានបាននៅរួមជាមួយនឹងសង្ឃ១ លិង្គនាសនា វិនាសចាក
ភេទ គឺត្រូវផ្សឹកចេញ១ ទណ្ឌកម្មនាសនា វិនាសដោយត្រូវទណ្ឌកម្ម មានមិនឲ្យដេកនៅរួមនឹង
ភិក្ខុអស់ពីរបីរាត្រីជាដើម១ កណ្តកៈនេះត្រូវទណ្ឌកម្មនាសនា។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កណ្តក
សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវឲ្យវិនាសយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោកណ្តកៈ កាលមានថ្ងៃ
នេះជាដើម អ្នកឯងមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគអង្គនោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សម
ណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃតែងបាននូវកិរិយាដេករួមឯណា អស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹងភិក្ខុ
ទាំងឡាយ កិរិយាដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកឯងចូរចៀស
ចេញទៅ អ្នកចូរវិនាសទៅ។ ក្នុងកាលនោះឯង សង្ឃបានឲ្យកណ្តកសមណុទ្ទេសវិនាសហើ
យ។

[២៩២] សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តាកសមណុទ្ទេស សង្ឃឲ្យវិនាស
យ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដឹងថា កណ្តាកសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះ
ហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ។
ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយដឹងថា កណ្តាក
សមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះបញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួម
ខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះ ពិតមែនឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយដឹងថា កណ្តាកសមណុទ្ទេស ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ មិនគួរនឹងបញ្ចុះ
បញ្ចូលខ្លះ ឲ្យបម្រើខ្លះ បរិភោគរួមខ្លះ សម្រេចឥរិយាបថដេករួមខ្លះទេ នៃមោឃបុរស
ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា បើសមណុទ្ទេសពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែល
ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
ថាជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នក
សេពទេ។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុ
ទ្ទេស អ្នកឯងកុំនិយាយយ៉ាងនេះឡើយ អ្នកកុំពោលបង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការ
ពោលបង្គាប់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ មិនល្អទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃ
អារុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ
ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះអាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេព (មែន)
។ សមណុទ្ទេសនោះ កាលដែលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ក៏នៅតែប្រកាន់ដដែល
សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស

កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សាមណេរទាំងឡាយដទៃតែងបានកិរិយាដេករួមឯណា អស់រាត្រីពីរឬបីជាមួយនឹងភិក្ខុ ទាំងឡាយ ការដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សក្រៅការ អ្នកចូរចៀសចេញទៅ ចូរវិនាសទៅ។ ភិក្ខុណាមួយដឹងថា សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ បញ្ចុះ បញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគក្តី សម្រេចឥរិយាបថដេករួមក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៣] ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា ខ្ញុំដឹងច្បាស់នូវធម៌ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងហើយ គឺធម៌ទាំងឡាយណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងថា ជាធម៌ធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ធម៌ទាំងឡាយនោះ មិនអាចធ្វើ សេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នកសេពទេ។

[២៩៤] ពាក្យថា សមណុទ្ទេសនោះ គឺសមណុទ្ទេសដែលជាអ្នកពោលយ៉ាងនេះនោះឯ ង។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាឃើញ ភិក្ខុ ទាំងឡាយណាឮ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវពោលនឹងសមណុទ្ទេសនោះថា នៃអារុសោសមណុ ទ្ទេស អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ កុំពោលបង្កាច់ព្រះដ៏មានព្រះភាគឡើយ ការពោលបង្កាច់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនសម្រេចប្រយោជន៍ទេ ព្រោះព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនពោលយ៉ាងនេះទេ នៃអារុសោសមណុទ្ទេស ធម៌ទាំងឡាយ ដែលធ្វើសេចក្តីអន្តរាយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែង ហើយ ដោយបរិយាយជាច្រើន ធម៌ទាំងឡាយនោះ អាចធ្វើសេចក្តីអន្តរាយដល់បុគ្គលអ្នក សេព(មែន)។ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលអស់វារៈពីរដងផង ត្រូវពោលអស់វា រៈបីដងផង។ បើសមណុទ្ទេសនោះលះបង់បាន ការលះបង់បាននេះជាការល្អ បើលះបង់មិន បានទេ សមណុទ្ទេសនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោសមណុទ្ទេស កាលមានថ្ងៃនេះជាដើម អ្នកមិនត្រូវអាងព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះថាជាសាស្តារបស់អ្នកឡើយ សមណុទ្ទេសទាំងឡាយដទៃ តែងបានការដេកនៅរួមឯណាអស់រាត្រីពីរនិងរាត្រីបីជាមួយនឹង ភិក្ខុទាំងឡាយ ការដេកនៅរួមនោះមិនមានដល់អ្នកទេ នៃមនុស្សឥតគេរាប់ អ្នកចូរចៀសចេញ ទៅ ចូរវិនាសទៅ។

[២៩៥] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា ដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី ឬសមណុទ្ទេសនោះប្រាប់ក្តី។ ពាក្យថា ដែលសង្ឃឲ្យវិនាសយ៉ាងនោះហើយ គឺសង្ឃឲ្យខូចយ៉ាងនេះហើយ។ ដែលហៅថា សមណុទ្ទេស គឺសំដៅយកសាមណេរ។ ពាក្យថា បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី គឺភិក្ខុបញ្ចុះបញ្ចូលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យបាត្រក្តី ចីវរក្តី បាលីក្តី អដ្ឋកថាភិក្ខុ ដល់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យបម្រើក្តី គឺភិក្ខុត្រេកអរនឹងគ្រឿងលំអិតក្តី ដីស្អិតក្តី ឈើស្ងួតក្តី ទឹកខ្ពុរមាត់ក្តី របស់សមណុទ្ទេសនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា បរិភោគរួមក្តី គឺបរិភោគរួមមានពីរយ៉ាង បានដល់បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ១ បរិភោគរួមដោយធម៌១ ហៅថាបរិភោគរួម។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយអាមិសៈ គឺភិក្ខុឲ្យអាមិសៈក្តី ទទួលក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ដែលហៅថា បរិភោគរួមដោយធម៌ គឺភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយបទ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់សមណុទ្ទេសនោះក្តី ឲ្យសមណុទ្ទេសនោះសំដែងឲ្យស្តាប់ក្តី ដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយរាល់ៗអក្ខរៈ។ ពាក្យថា សម្រេចកិរិយាដេកនៅរួមក្តី គឺកាលបើសមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសនោះបានដេកហើយ ភិក្ខុក៏ដេកក្នុងទីបិទបាំងជាមួយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កាលបើភិក្ខុដេកហើយ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសក៏ដេកនៅ (ដែរ) ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឬដេកទាំងពីរនាក់ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោកឡើងហើយ ដេកញ្ជួយៗ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[២៩៦] សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ។ បញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយបញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃឲ្យវិនាសហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនបានឲ្យវិនាសទៅវិញ ហើយបញ្ចុះបញ្ចូលក្តី ឲ្យបម្រើក្តី បរិភោគរួមក្តី សម្រេចកិរិយាដេករួមក្តី មិនត្រូវអាបត្តិ។ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុ

សំគាល់ថាសង្ឃឲ្យវិនាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ សមណុទ្ទេសដែលសង្ឃមិនឲ្យវិនាស ភិក្ខុសំគាល់ថាសង្ឃមិនឲ្យវិនាស មិនត្រូវអាបត្តិ។

[២៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថា សមណុទ្ទេសនោះ សង្ឃមិនបានឲ្យវិនាស១ ភិក្ខុដឹងថាសមណុទ្ទេសនោះ លះបង់ទិដ្ឋិនោះហើយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

សប្បាណកវគ្គទី៧ ចប់។

ឧទាននៃសប្បាណកវគ្គនោះ មាន១០សិក្ខាបទនេះគឺ

សញ្ជិច្ចវធសិក្ខាបទ១ សប្បាណសិក្ខាបទ១ ឧក្កោសិក្ខាបទ១ ទុដ្ឋលធាទនសិក្ខាបទ១ ឧនរីសតិសិក្ខាបទ១ សត្តសិក្ខាបទ១ សំវិធានសិក្ខាបទ១ អវិជ្ជកសិក្ខាបទ១ ឧក្ខិត្តសិក្ខាបទ១ កណ្តកសិក្ខាបទ១។

សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[២៩៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅយោសិតារាម ទៀបក្រុងកោសម្ពីរ សម័យនោះឯង ឆន្ទៈដ៏មានអាយុតែងប្រព្រឹត្តអនាចារ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោឆន្ទៈ អ្នកកុំធ្វើកម្មមានសភាពយ៉ាងនេះ កម្មដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនគួរទេ។ ឆន្ទៈភិក្ខុនោះនិយាយយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្ងាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ឆន្ទៈដ៏មានអាយុ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ មិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នៃអារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្ងាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា នៃឆន្ទៈ ឮថា អ្នកឯង កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ និយាយ(នឹងភិក្ខុទាំងឡាយ) យ៉ាងនេះវិញថា

នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្មាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យនៅឡើយ ពិតមែនឬ។ ឆន្ទៈភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មាន ព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរស កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ និយាយពាក្យប្រកបដោយធម៌ អ្នកឯងមិនគួរនឹងពោលយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំ មិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃដែលឈ្មាស ដែលទ្រទ្រង់ វិន័យនៅឡើយ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា នៃអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់ សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្មាស ដែលទ្រទ្រង់វិន័យដរាបណា ខ្ញុំនឹងមិនសិក្សាសិក្ខាបទនេះដរាប នោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ភិក្ខុអ្នកសិក្សា គួរដឹងច្បាស់ គួរ សាកសួរ គួរពិចារណា។ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[២៩៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ដែលហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌ គឺសិក្ខាបទ ណា ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគបញ្ញត្តិហើយ សិក្ខាបទនោះហៅថា ពាក្យប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុ នោះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមសិក្ខាបទនោះ ត្រឡប់ជាពោលយ៉ាងនេះ គឺពោលថា នៃ អាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាក្នុងសិក្ខាបទនេះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្មាស ជាវិនយធរ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញ ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០០] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នពិតមែន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ យ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយពោលយ៉ាងនេះ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលតាមពាក្យដែលមិនមែនជាវិនយបញ្ញត្តិ ហើយពោលយ៉ាងនេះ

ថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផ្ទុយផងចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកំចាត់បង់
កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិនសន្សំនូវកិលេស
វដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃអារុសោទាំងឡាយ
ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនោះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់សាកសួរភិក្ខុដទៃ ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ
ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិក នៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ កាល
អនុបសម្បន្ន ពោលដោយវិនយបញ្ញត្តិក្តី ដោយពុទ្ធជរចនៈដែលមិនមែនជាវិនយបញ្ញត្តិក្តី ត្រ
ឡប់ពោលយ៉ាងនេះថា ពាក្យនេះមិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីផ្ទុយផងចាកកិលេស មិនប្រព្រឹត្ត
ទៅដើម្បីកំចាត់កិលេស មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីនាំមកនូវសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីមិន
សន្សំនូវកិលេសវដ្ត មិនប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមទេ (ម្យ៉ាងទៀត) ពោលថា នៃ
អារុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនទាន់សិក្សាសិក្ខាបទនោះទេ ព្រោះខ្ញុំមិនទាន់បានសាកសួរភិក្ខុដទៃ
ដែលឈ្លាសទ្រទ្រង់វិន័យ ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ជាពហុស្សូត ជាធម្មកថិកនៅឡើយ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០១] ត្រង់ពាក្យថា អ្នកសិក្សា គឺអ្នកមានសេចក្តីប្រាជ្ញាដើម្បីនឹងសិក្សា។ ពាក្យថា គួរ
ដឹងច្បាស់ គឺគួរចេះ។ ពាក្យថា គួរសាកសួរ គឺគួរសាកសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ពាក្យនេះដូច
ម្តេច ពាក្យនេះមានសេចក្តីដូចម្តេច។ ពាក្យថា គួរពិចារណា គឺគួរគិត គួរថ្វីង។ ពាក្យថា នេះជា
សាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺថានេះតាមទំនៀមក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៣០២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុពោលថា ខ្ញុំនឹង
ដឹង ខ្ញុំនឹងសិក្សា១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[៣០៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយ
កថា សំដែងគុណនៃវិន័យ ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់
សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយបរិយាយជាច្រើន។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយនិយាយថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់សំដែងវិនយកថា ទ្រង់សំដែងគុណនៃវិន័យ
ទ្រង់សំដែងគុណនៃការរៀនវិន័យ ទ្រង់កំណត់រឿយៗ ហើយទ្រង់សំដែងគុណរបស់ព្រះឧបា
លិដ៏មានអាយុដោយបរិយាយជាច្រើន នៃអារុសោទាំងឡាយ បើដូច្នោះយើងនឹងរៀនវិន័យក្នុង
សំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ជាថេរៈខ្លះ ជាភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុក
ណ្តាលខ្លះច្រើនរូប រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ។ លំដាប់នោះឯង ពួកឆព្វគ្គិ
យភិក្ខុមានគំនិតដូច្នោះថា នៃអារុសោទាំងឡាយច ឥឡូវនេះឯង ភិក្ខុច្រើនអង្គ ជាថេរៈខ្លះ ជា
ភិក្ខុថ្មីខ្លះ ជាភិក្ខុកណ្តាលខ្លះ រៀនវិន័យក្នុងសំណាក់ព្រះឧបាលិដ៏មានអាយុ បើភិក្ខុទាំងឡាយ
នេះជាអ្នកចេះស្ទាត់ក្នុងវិន័យ នឹងទាញមក នឹងប្រានទៅនូវយើងទាំងឡាយតាមគាប់ចិត្ត នៃ
អារុសោទាំងឡាយ ណ្ហើយចុះ យើងគួរពោលបង្គាប់វិន័យវិញ។ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅ
ជិតភិក្ខុទាំងឡាយ ហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ
ដែលបុគ្គលណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅ
ក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីសាំញ៉ាំចិត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
មិនគួរនឹងពោលបង្គាប់វិន័យសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ពួកថា អ្នកទាំងឡាយពោលបង្គាប់វិន័យ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយមិនគួរនឹងពោលបង្គាប់វិន័យទេ នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យ
ជ្រះថ្លាដល់ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើង
ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ

ណាមួយ កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយ សិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ ដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងឡាយនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីលំបាកចិត្ត ដើម្បីសេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត ប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះពោលបង្គាប់សិក្ខាបទ។

[៣០៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងនូវបាតិមោក្ខ គឺកាលបើភិក្ខុសំដែងឡើងឯងក្តី ឲ្យគេសំដែងឡើងក្តី ធ្វើស្វាធាយក្តី។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុណាពោលបង្គាប់វិន័យដល់ឧបសម្បន្នផងគ្នាថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយសិក្ខាបទតូចៗទាំងនេះ ដែលភិក្ខុណាមួយសំដែងឡើងហើយ សិក្ខាបទទាំងនេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តប៉ុណ្ណោះឯង ភិក្ខុណារៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្ត ភិក្ខុណាមិនរៀនសិក្ខាបទនេះ ភិក្ខុនោះមិនមានសេចក្តីក្តៅក្រហាយចិត្ត សេចក្តីលំបាកចិត្ត សេចក្តីរសេមរសាមចិត្តទេ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាសំដែងឡើង ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាសិក្សា ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណារៀន ក៏ជាការល្អ សិក្ខាបទនេះ បើមិនមានអ្នកណាទ្រទ្រង់ ក៏ជាការល្អ វិន័យចូរអន្តរធានទៅ ឬភិក្ខុទាំងឡាយនេះ ចូរកុំឲ្យចេះដឹងអ្វីសោះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣០៥] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ហើយពោលបង្គាប់វិន័យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ ពោលបង្គាប់ធម៌ដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុពោលបង្គាប់វិន័យក្តី ធម៌ដទៃក្តី ចំពោះអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ មិនមែនឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។

[៣០៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនចង់ពោល
បង្ហាប្រាប់ ភិក្ខុពោលថា ណ្ហើយចុះ អ្នកចូររៀនព្រះសូត្រទាំងឡាយក្តី គាថាទាំងឡាយក្តី អភិធម្ម
ក្តី ជាមុនសិន ចាំរៀនវិន័យជាខាងក្រោយវិញ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[៣០៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុនាំគ្នាប្រព្រឹត្តអនាថារ ហើយ
គិតថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងទាំងឡាយត្រូវអាបត្តិដោយសេចក្តីល្ងង់ កាលភិក្ខុកំពុង
សំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌
នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស (ការសូត្រ) រាល់កន្លះខែ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយណាជាអ្នកមានប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តិះ
បង្ហាប្រាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ម្តេចក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា
យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូល
ហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេស រាល់កន្លះខែ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ក៏នាំគ្នាពោលយ៉ាងនេះថា
យើងទាំងឡាយទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុ
ត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនគួរនឹងមកពោលយ៉ាងនេះថា យើងទាំងឡាយ
ទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាលឥឡូវនេះថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មក
កាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់
ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាល

ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខរាល់កន្លះខែ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងក្នុងកាល
ឥឡូវនេះថា ឮថា ធម៌នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់
កន្លះខែ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹងនូវភិក្ខុនោះថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់អង្គុយស្តាប់បាតិមោក្ខ ដែលភិក្ខុ
សំដែងអស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្ងៃទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាក
អាបត្តិ) ដោយអាការដែលមិនដឹង មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណា ក្នុងរឿង
អនាថារនោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បី
លើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុនោះថែមទៀតថា ម្នាលអារុសោ (ការនេះ) មិនជាលាភរបស់
អ្នកឯងទេ អ្នកឯងបាននូវរបស់អាក្រក់ ដោយហេតុថា កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ អ្នកមិន
បានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ។ នេះជាអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះក្លែងធ្វើ
វង្វេងនោះ (ធ្វើពិរា)។

[៣០៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ ពាក្យថា រាល់កន្លះខែ គឺរាល់ថ្ងៃឧបោសថ។ ពាក្យថា ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ សេចក្តី
ថា កាលភិក្ខុកំពុងសូត្របាតិមោក្ខ។ ពាក្យថា ពោលយ៉ាងនេះ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាប្រព្រឹត្ត
អនាថារ ហើយប្រាថ្នាថា ភិក្ខុទាំងឡាយចូរដឹងថា យើងត្រូវអាបត្តិដោយអាការមិនដឹង កាល
ភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ ភិក្ខុនោះពោលយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំទើបតែនឹងដឹងឥឡូវនេះថា ឮថាធម៌
នេះមកហើយក្នុងសុត្តៈ រាប់ចូលហើយក្នុងសុត្តៈ មកកាន់ឧទ្ទេសរាល់កន្លះខែដូច្នោះ ភិក្ខុនោះ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣០៩] ពាក្យថា បើ(ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃដឹង)នូវភិក្ខុនោះ សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ
ដឹងនូវភិក្ខុអ្នកប្រាថ្នានូវសេចក្តីវង្វេងថា ភិក្ខុនេះធ្លាប់អង្គុយ(ស្តាប់)បាតិមោក្ខដែលភិក្ខុសំដែង
អស់វារៈពីរបីដងហើយ នឹងពោលទៅថ្ងៃទៀតដល់ការស្តាប់ច្រើនដង សេចក្តីរួច (ចាកអាបត្តិ)
ដោយអាការដែលមិនដឹង មិនមានដល់ភិក្ខុនោះទេ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិណាក្នុងរឿងអនាថារ
នោះ សង្ឃគប្បីញ៉ាំងភិក្ខុនោះឲ្យធ្វើនូវអាបត្តិនោះ ដោយគួរតាមធម៌ ម្យ៉ាងទៀត គប្បីលើកសេ
ចក្តីវង្វេង គឺមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុនោះថែមទៀត។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃគប្បីលើកមោ

ហារោបនកម្មឡើងយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុដែលជាអ្នកឈ្លាស អង្គអាច គប្បីញ៉ាំងសង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែង បាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អឡើយ។ បើមោហារោបនកម្ម មាន កាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃគប្បីលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ នេះជា វាចាប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុកំពុងសំដែងបាតិមោក្ខ មិនបានធ្វើទុកក្នុងចិត្តឲ្យសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ល្អទេ។ ឥឡូវ នេះ សង្ឃលើកនូវមោហារោបនកម្ម ដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការលើកមោហារោបនកម្មដល់ភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីស្ងៀមនៅ មិន គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បីពោលឡើង។ មោហារោបន កម្ម សង្ឃបានលើកឡើងហើយដល់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ។ ការលើកមោហារោបនកម្មនេះ សមគួរ ដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវមោហារោបនកម្មនេះ ដោយការស្ងៀម នៅយ៉ាងនេះ។

[៣១០] កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃមិនទាន់លើកឡើងទេ បើភិក្ខុក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កាលមោហារោបនកម្ម សង្ឃលើកឡើងហើយ ភិក្ខុនៅក្លែងធ្វើវង្វេងទៀត ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១១] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងធ្វើវង្វេង ត្រូវ អាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយក្លែងធ្វើ វង្វេង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយ(ក្លែងធ្វើវង្វេង) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។

[៣១២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនទាន់បានស្តាប់ បាតិមោក្ខដោយពិស្តារ១ ភិក្ខុស្តាប់បាតិមោក្ខដោយពិស្តារអស់វារៈមិនទាន់ដល់ពីរបីដង១ ភិក្ខុ មិនប៉ងនឹងក្លែងធ្វើវង្វេង១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[៣១៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារ ដល់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ភិក្ខុមានពួក១៧)។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះនាំគ្នាស្រែកយំ។ ភិក្ខុ ទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយ ហេតុអ្វីបានជាយំ។ ពួកសត្តរសវ គ្លីយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខឹង បានឲ្យប្រហារដល់ពួកយើ ង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ មិនគួរក្រោធខឹង ហើយទៅប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយក្រោធខឹង ហើយនាំ គ្នាប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរក្រោធខឹង ហើយនាំគ្នាប្រហារភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណា មួយ ក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៤] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក ណ្ណ។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង សេចក្តីថា មានចិត្តមិន ត្រេកអរ មានចិត្តគុំគួន មានចិត្តរឹងត្អឹង។ ពាក្យថា ឲ្យប្រហារ គឺឲ្យប្រហារដោយកាយក្តី ដោយ

វត្តជាប់នឹងកាយក្តី ដោយវត្តសម្រាប់ចោលក្តី ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដោយស្លឹកព្រលិត ភិក្ខុ
នោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៥] ឧបសម្បន្ន[បានដល់ភិក្ខុ] ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ជាអនុបសម្បន្ន[បានដល់ជនមិនមែនភិក្ខុ] ហើយ
ក្រោធខឹង ឲ្យប្រហារ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយឲ្យប្រហារដល់អនុបសម្បន្ន
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុ
មានសេចក្តីសង្ស័យ (ហើយឲ្យប្រហារ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា
អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដែលជនណា
មួយបៀតបៀន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យរួចខ្លួន ក៏ឲ្យប្រហារទៅវិញ១ ភិក្ខុធ្លាត១
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[៣១៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុក្រោធខឹង ហើយងាលំពែង
គឺបាតដៃឡើងសំដៅពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ (ធ្វើអាការបីដូចជានឹងវាយ) សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំង
នោះទើបតែនឹងរួចអំពីប្រហារមកហើយ (មានសេចក្តីភិតភ័យ) ក៏នាំគ្នាយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបាន
សួរយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អាវុសោ ហេតុអ្វីបានជាពួកអ្នកយំ។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា ម្ចាស់
អាវុសោ ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុទាំងនេះក្រោធខឹង ហើយងាលំពែងដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅពួកយើ
ង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុ មិនគួរក្រោធខឹង ហើយងាលំពែងដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុ
ផងគ្នាសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ

ក្រោធខឹង ហើយងាយបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយ ពិតមែនឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងក្រោធខឹង ហើយងាយបាតដៃឡើងដូចជាលំពែងសំដៅភិក្ខុទាំងឡាយទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្រោធខឹង ហើយងាយឡើងនូវលំពែង គឺបាតដៃ សំដៅភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា សំដៅភិក្ខុផងគ្នា គឺសំដៅភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្រោធខឹង គឺមានចិត្តមិនត្រេកអរ មានចិត្តគំគួន មានចិត្តរឹងត្អឹង។ ពាក្យថា ងាយឡើងនូវលំពែងគឺបាតដៃ សេចក្តីថា ភិក្ខុលើកកាយក្តី លើកវត្ថុជាប់នឹងកាយក្តី ឡើងជន្ម ដោយហោចទៅ សូម្បីតែស្លឹកព្រលិត ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣១៩] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹង ងាយលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្រោធខឹង ងាយលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ហើយក្រោធខឹង ងាយលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្រោធខឹងដល់អនុបសម្បន្ន ហើយងាយលំពែងគឺបាតដៃឡើង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដែលជនណាមួយបៀតបៀន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងឲ្យរួចខ្លួន ក៏ងាយលំពែងគឺបាតដៃឡើង១ ភិក្ខុច្ចត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៦

[៣២១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាកំចាត់ (គឺចោទ) ភិក្ខុ
ផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។
បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹង
ចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូលសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគគ្រាស់
សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិន
មានមូល ពិតមែនឬ។ ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជា
ម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចោទ
ភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូលទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិន
នាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹត
តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុផងគ្នាដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិ
បាចិត្តិយ។

[៣២២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ឌ។ ពាក្យថា ភិក្ខុផងគ្នា គឺភិក្ខុដទៃ។ ដែលហៅថា មិនមានមូល គឺអាបត្តិសង្ឃាទិសេសដែល
ខ្លួនមិនបានឃើញ មិនបានឮ មិនបានរង្វៀស។ ពាក្យថា ដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស គឺបណ្តា
សង្ឃាទិសេសទាំង១៣សិក្ខាបទ សិក្ខាបទណាមួយ។ ពាក្យថា ចោទ សេចក្តីថា ភិក្ខុចោទឯងក្តី
ប្រើគេឲ្យចោទក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣២៣] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា ឧបសម្បន្ន ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេស
មិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយចោទដោយ
អាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន
ហើយចោទដោយអាបត្តិសង្ឃាទិសេសមិនមានមូល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុចោទដោយ

អាចារិបត្តិក្តី ដោយទិដ្ឋិវិបត្តិក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុចោទអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន (ហើយចោទ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមាន
សេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានសេចក្តី
សំគាល់ពិតមែន ហើយចោទឯងក្តី ប្រើគេឲ្យចោទក្តី១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[៣២៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តី
រង្វៀសសង្ស័យកើតដល់ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុថា ម្នាលអារុសោ សិក្ខាបទ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់បញ្ញត្តិទុកហើយថា បុគ្គលមានឆ្នាំ២០ ឬសង្ឃមិនគប្បីឲ្យឧបសម្បទាឡើយ ចំណែក
ពួកលោក មានអាយុមិនទាន់ដល់២០ឆ្នាំ មកទទួលឧបសម្បទា ពួកលោកមិនមែនជាឧបសម
ប្បន្នទេដឹង។ សត្តរសវគ្គិយភិក្ខុទាំងនោះក៏នាំគ្នាយំ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានសួរយ៉ាងនេះថា ម្នាល
អារុសោ ពួកលោកយំ ព្រោះអ្វី។ ពួកសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុប្រាប់ថា អារុសោ ឆព្វគ្លីយភិក្ខុទាំងនេះ
ក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យដល់ពួកយើង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ
មិនគួរនឹងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាសោះ។ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា ពួកអ្នកឯងក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តី
រង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នា ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តា
ប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួក
អ្នកឯងមិនគួរនឹងក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយផងគ្នាទេ
ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬ
នាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក

ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយក្លែងបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ ដល់ភិក្ខុផងគ្នាដោយគិតថា (សេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យនេះ)កើតឡើង ការមិនសប្បាយចិត្តនឹងមានដល់ភិក្ខុនោះ១រំពេចមិនខាន ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ។

[៣២៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា ដល់ភិក្ខុផងគ្នា គឺដល់ភិក្ខុដទៃ។ ពាក្យថា ក្លែង សេចក្តីថា ភិក្ខុដឹងគឺដឹងជាក់ក្លែងល្មើសប្រព្រឹត្តកន្លង។ ពាក្យថា បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យ សេចក្តីថា ភិក្ខុណាបង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យថា លោកទំនងជាមានឆ្នាំមិនទាន់គ្រប់២០ ហើយឧបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង លោកផឹកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទិស្វាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យនោះឯងជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុណាមួយដទៃគ្មាន ចំពោះត្រង់បង្កហេតុឲ្យមានសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យកើតឡើងប៉ុណ្ណោះឯង។

[៣២៧] ឧបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បទា ហើយក្លែងផ្តើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បទា ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយក្លែងផ្តើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បទា ហើយក្លែងផ្តើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុក្លែងផ្តើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើងដល់អនុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បទា ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បទា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣២៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនមានបំណងនឹងផ្តើមសេចក្តីរង្វៀសសង្ស័យឲ្យកើតឡើង តែពោល(តាមសេចក្តីយល់)ថា លោកប្រហែលមានឆ្នាំមិនទាន់ដល់២០ ហើយឧបសម្បទាទេដឹង លោកបរិភោគអាហារក្នុងវេលាវិកាលទេដឹង

លោកធីកទឹកស្រវឹងទេដឹង លោកអង្គុយក្នុងទីស្ងាត់ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមទេដឹង ល្ហើយចុះ
លោកចូរដឹងចុះ លោកកុំរង្សៀសសង្ស័យស្តាយក្រោយឡើយ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[៣២៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈ្មោះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
ដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់។ ពួកភិក្ខុដែលមានសីលជាទីស្រឡាញ់ និយាយគ្នាយ៉ាងនេះថា
ម្នាលអារុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងនេះជាពួកអលដ្ឋីទេ ពួកយើងមិនអាចឈ្មោះនឹងពួកនេះទេ។
ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ(បានឮ) ក៏និយាយយ៉ាងនេះថា ម្នាលអារុសោ ព្រោះហេតុអ្វី អ្នកទាំងឡាយញ៉ាំ
ឯពួកយើងឲ្យដល់ដោយពាក្យថាអលដ្ឋី។ ពួកភិក្ខុមានសីលជាទីស្រឡាញ់សួរថា ម្នាលអារុសោ
ចុះពួកអ្នកបានឮក្នុងទីណា។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆ្លើយថា យើងទាំងឡាយឈរអែបស្តាប់ពួក
លោកដ៏មានអាយុ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោល
ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់
ទាស់ទែងគ្នា មិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់សោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថា កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងឈរអែប
ស្តាប់ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏
មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ កាលភិក្ខុទាំងឡាយបង្កហេតុ
ប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឈរអែបស្តាប់ទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ
អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា
ទៅឈរអែបស្តាប់ ដោយគិតថា ភិក្ខុទាំងនេះនឹងពោលពាក្យណា អញនឹងស្តាប់ពាក្យនោះ ភិក្ខុ

នោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ព្រោះធ្វើកិរិយាយរវៃបស្ចាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ។

[៣៣០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ គឺកាលបើភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ។ ពាក្យថា បង្កហេតុប្រកួតប្រកាន់ទាស់ទែងគ្នា គឺភិក្ខុទាំងនោះមានអធិករណៈកើតឡើងហើយ។ ពាក្យថា ឈររវៃបស្ចាប់ គឺភិក្ខុដើរទៅដោយគិតថា អញស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយ នឹងចោទ នឹងឲ្យរលឹក នឹងចោទចំពោះ នឹងឲ្យរលឹកចំពោះ នឹងធ្វើឲ្យអៀនខ្មាស ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុនោះឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ ក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅតាមក្រោយ បើដើរទៅដោយរហ័សដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុដើរទៅមុន ហើយឈប់ ដោយគិតថា អញនឹងស្តាប់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុឈរស្តាប់ក្នុងទីណា ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយក្នុងទីនោះ។ ភិក្ខុណាមកកាន់ទីឈរក្តី ទីអង្គុយក្តី ទីដេកក្តី របស់ភិក្ខុផងគ្នា ភិក្ខុនោះគប្បីក្អក គប្បីញ៉ាំងភិក្ខុដែលកំពុងប្រឹក្សាគ្នានោះឲ្យដឹង។ បើភិក្ខុនោះមិនក្អកក្រហែមក្តី មិនឲ្យគេដឹងក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ព្រោះធ្វើកិរិយាយរវៃបស្ចាប់នោះជាហេតុពិត មិនមែនហេតុដទៃឡើយ សេចក្តីថា ហេតុឯណានីមួយដទៃគ្មានទេ ចំពោះត្រង់ការឈររវៃបស្ចាប់ ប៉ុណ្ណោះឯង។

[៣៣១] ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ហើយឈររវៃបស្ចាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយឈររវៃបស្ចាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ឧបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្ន ហើយឈររវៃបស្ចាប់ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឈររវៃបស្ចាប់ អនុបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្ន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ អនុបសម្បន្ន ភិក្ខុសំគាល់ថា អនុបសម្បន្នដដែល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៣២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដើរទៅ ដោយ
គិតថា អញនឹងស្តាប់ភិក្ខុទាំងនេះហើយ នឹងថយចេញ នឹងរៀរ នឹងរម្ងាប់ (សេចក្តីប្រកួត
ប្រកាន់) នឹងដោះខ្លួន១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[៣៣៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានប្រព្រឹត្តអនាថារ កាល
សង្ឃធ្វើកម្ម (ដើម្បីដាក់ទោស) ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ ក៏នាំគ្នានិយាយខ្មាស់ៗ គ្រានោះឯង សង្ឃបាន
ប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចនីមួយៗ ទើបពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កំពុងធ្វើចីវរកម្ម បានឲ្យឆន្ទៈ (សេចក្តីគាប់
ចិត្តរបស់ខ្លួន) ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រឹក្សាគ្នាថា ម្ចាស់អាវុសោ ឆព្វគ្គិយភិក្ខុនេះ
មកតែម្នាក់ឯង បើដូច្នោះ ពួកយើងត្រូវធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះចុះ ហើយបានធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុនោះ។
ទើបភិក្ខុនោះចូលទៅរកពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់
អាវុសោ សង្ឃបានធ្វើអ្វី? ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ សង្ឃបានធ្វើកម្មដល់ខ្ញុំ។ ពួកឆព្វគ្គិ
យភិក្ខុបាននិយាយថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងទាំងឡាយបានឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់កម្ម
នេះ ដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មដល់លោក ក៏ទេ បើយើងទាំងឡាយដឹងថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្ម
ដល់លោកសោត យើងទាំងឡាយមិនឲ្យឆន្ទៈទេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗ
បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងឲ្យឆ
ន្ទៈដល់សង្ឃកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយ
វិញសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាពួកអ្នកឯងរាល់គ្នា
ឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីសង្ឃកម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ
ពិតមែនឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
ព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា នែមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីសង្ឃ
កម្មដែលប្រកបដោយធម៌ ហើយត្រឡប់មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ម្ចាស់មោឃបុរស

ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យឆន្ទៈ ដើម្បីកម្មទាំងឡាយដែលប្រកបដោយ
ធម៌ ហើយពោលតិះដៀលជាខាងក្រោយ (ភិក្ខុនោះ)ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ កម្មដែលហៅថា ប្រកបដោយធម៌នោះ គឺអបលោកនកម្ម១ ញត្តិកម្ម១ ញត្តិទុតិយកម្ម១
ញត្តិចតុត្តកម្ម១ ដែលសង្ឃធ្វើតាមធម៌ តាមវិន័យ តាមពាក្យប្រដៅរបស់ព្រះសាស្តា កម្មនេះ
ហៅថា កម្មប្រកបដោយធម៌។ ភិក្ខុព្រមឲ្យឆន្ទៈ ហើយត្រឡប់តិះដៀល (ជាខាងក្រោយវិញ)
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៥] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់
តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយឲ្យឆន្ទៈ
ត្រឡប់តិះដៀលវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយ
ធម៌ ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថា
កម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយឲ្យឆន្ទៈ ត្រឡប់តិះដៀល) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង។ កម្មមិនប្រកបដោយ
ធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិន
ប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិអ្វី។

[៣៣៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុដឹងថាកម្មដែល
សង្ឃធ្វើដោយមិនជាធម៌ក្តី ដោយពួកក្តី ដល់ភិក្ខុអ្នកមិនគួរដល់កម្មក្តី ហើយតិះដៀល១ ភិក្ខុ
ធ្លូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[៣៣៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សង្ឃបានប្រជុំគ្នាដោយសង្ឃកិច្ចឯណានីមួយ

យ។ ពួកវាពិតៗក៏កំពុងធ្វើចីវរ ហើយបានឲ្យចន្ទៈដល់ភិក្ខុមួយរូប។ គ្រានោះឯង សង្ឃប្រជុំ
គ្នាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់កម្មណា ហើយតាំងព្យាបាលឡើងដោយប្រឹក្សាគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹង
ធ្វើនូវកម្មនោះ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនោះបាននិយាយថា ភិក្ខុទាំងនេះតែងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុមួយរូប។
យ៉ាងនេះឯង (ឥឡូវ) លោកទាំងឡាយនឹងធ្វើកម្មដល់អ្នកណាបាន ហើយមិនឲ្យចន្ទៈ ក៏ក្រោក
ចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុមិនបានឲ្យចន្ទៈ
មិនគួរនឹងក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅសោះ។ ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថា កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ (គឺសង្ឃកំពុងវិនិច្ឆ័យរឿងអ្វីមួយមិនទាន់ហើយ)
អ្នកឯងមិនបានឲ្យចន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាប
ទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា
ម្ចាស់មោឃបុរស កាលសង្ឃកំពុងប្រឹក្សាវិនិច្ឆ័យ ហេតុអ្វីក៏អ្នកឯងមិនឲ្យចន្ទៈ ហើយក្រោកចាក
អាសនៈ ចៀសចេញទៅ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិន
ទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំង
ឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ កាលពាក្យ
វិនិច្ឆ័យកំពុងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសង្ឃ មិនឲ្យចន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៣៨] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ រឿងដែលសង្ឃប្រាប់ហើយ តែមិនទាន់បានវិនិច្ឆ័យក្តី ព្យាបាលសង្ឃតាំងទុកហើយក្តី កម្ម
វាចាសង្ឃធ្វើមិនទាន់ហើយក្តី ឈ្មោះថាពាក្យវិនិច្ឆ័យ (កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ) ក្នុងសង្ឃ។ ពាក្យថា
ភិក្ខុមិនឲ្យចន្ទៈ ហើយក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុចេញទៅដោយគិតថា
មិនដឹងជាការអ្វី កម្មនេះជាកម្មកំរើកទេ ជាពួកទេ សង្ឃមិនត្រូវធ្វើទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាល
ភិក្ខុកំពុងលះហត្ថបាសបរិសទ្យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលលះហត្ថបាសហើយ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។

[៣៣៧] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ មិនត្រូវអាបត្តិ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ (ហើយមិនឲ្យឆន្ទៈ ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ) ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៤០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុទៅ ដោយគិតថាសេចក្តីបង្កហេតុក្តី សេចក្តីប្រកួតប្រកាន់ក្តី សេចក្តីប្រកាន់ខុសគ្នាក្តី សេចក្តីទាស់ទែងក្តី នឹងមានដល់សង្ឃ១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា ការបែកធ្លាយនៃសង្ឃក្តី ការប្រេះធានៃសង្ឃក្តី នឹងមាន១ ភិក្ខុទៅដោយគិតថា សង្ឃនឹងធ្វើកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី នឹងធ្វើកម្មជាពួកក្តី នឹងធ្វើកម្មដល់ភិក្ខុដែលមិនគួរដល់កម្មក្តី១ ភិក្ខុមានជម្ងឺចៀសចេញទៅ១ ភិក្ខុទៅដោយកិច្ចដែលគួរធ្វើដល់ភិក្ខុឈឺ១ ភិក្ខុដែលខ្មោះក្តី បស្សាវៈក្តីបៀតបៀនហើយទៅ១ ភិក្ខុមិនប្រាថ្នាដើម្បីនឹងញ៉ាំងកម្មឲ្យកម្រើក ហើយចេញទៅដោយគិតថា អញនឹងត្រឡប់មកវិញទៀត១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

សិក្ខាបទទី១១

[៣៤១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវន ជាកលន្ទកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ ចាត់ចែងសេនាសនៈ និងសំដែងភត្តដល់សង្ឃ។ ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុនោះជាអ្នកមានចីវរទុព្វលភាព។ សម័យនោះឯង ចីវរ១បានកើតឡើងដល់សង្ឃ។ សង្ឃឲ្យចីវរនោះដល់ទព្វមល្លបុត្រដ៏មានអាយុ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនាំគ្នាពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយបង្ហោនលាភរបស់សង្ឃទៅ

តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា កាលបើសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ ពួក
ឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនគួរនឹងមកតិះដៀលជាខាងក្រោយសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរ
ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ(ដល់ភិក្ខុ)ហើយ អ្នកទាំងឡាយត្រឡប់
មកតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ (កាលបើ)
សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ (ដល់ភិក្ខុ) ហើយ មិនគួរនឹងពួកអ្នកឯងតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញ
ទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា
ទេ ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ (កាលបើ)សង្ឃព្រម
ព្រៀងគ្នាឲ្យចីវរ(ដល់ភិក្ខុ)ហើយ ក៏ដល់នូវធម៌ គឺកិរិយាតិះដៀលជាខាងក្រោយវិញថា ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបង្កើនលាភរបស់សង្ឃ តាមសេចក្តីគាប់ចិត្ត ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤២] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ សង្ឃមានសំវាសស្មើគ្នា បិតនៅក្នុងសីមាស្មើគ្នា ហៅថា ព្រមព្រៀងគ្នា។ ដែលហៅថា ចីវរ
គឺបណ្ណាចីវរ៦យ៉ាង ចីវរណាមួយ យ៉ាងតូចបំផុតល្មមសម្រេចកិច្ចវិកប្បបានអដ្ឋកថា បានដល់
សម្ពត្តខ្នាតតូច បណ្ណោយ៨ធ្នាប់ ទទឹង៤ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគតឡើងទៅ ហៅថា សម្ពត្តគួរ
ដល់ការវិកប្ប។ ពាក្យថា ឲ្យ គឺឲ្យដោយខ្លួនឯង។ ដែលហៅថា តាមសេចក្តីគាប់ចិត្តនោះ គឺ
តាមបុគ្គលដែលជាមិត្ត តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់ស្គាល់គ្នា តាមបុគ្គលដែលធ្លាប់គប់គ្នា តាមបុគ្គល
ដែលមានឧបជ្ឈាយ័ស្មើគ្នា តាមបុគ្គលដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃនោះ
បានខាងលាភដែលគេលះបង់ប្រគេនដល់សង្ឃ។ ដែលហៅថា លាភនោះ បានខាងចីវរ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងភេសជ្ជៈបរិក្ខារជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំ
លំអិតក្តី ឈើស្នួនក្តី អម្បោះរងជើងក្តី (ក៏ហៅថាលាភ)។ ពាក្យថា ដល់នូវធម៌ គឺកិរិយា
តិះដៀល ជាខាងក្រោយ សេចក្តីថា ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរដល់ឧបសម្បន្នដែល

សង្ឃសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវរបបរក្តី ជាអ្នក
ចែកនូវផ្ទៃឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។

[៣៤៣] កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃ
ដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ហើយ
តិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ កម្មប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្ម
មិនប្រកបដោយធម៌ ហើយតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុតិះដៀល
សង្ឃដែលបានឲ្យបរិក្ខារដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ឬបរិក្ខារ
ដទៃដល់ឧបសម្បន្នដែលសង្ឃមិនបានសន្មតឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែងនូវ
ភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវរបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្ទៃឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែងនូវ
វត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃដែលបានឲ្យចីវរ ឬបរិក្ខារដទៃដល់
អនុបសម្បន្នដែលសង្ឃសន្មត ឬមិនបានសន្មត ឲ្យជាអ្នកក្រាលនូវសេនាសនៈក្តី ជាអ្នកសំដែង
នូវភត្តក្តី ជាអ្នកចែកនូវរបបរក្តី ជាអ្នកចែកនូវផ្ទៃឈើក្តី ជាអ្នកចែកនូវបង្កើមក្តី ជាអ្នកចាត់ចែង
នូវវត្ថុបន្តិចបន្តួចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មប្រកបដោយ
ធម៌ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹម ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ កម្ម
មិនប្រកបដោយធម៌ ភិក្ខុសំគាល់ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៤៤] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុតិះដៀលសង្ឃ
អ្នកធ្វើ ព្រោះឆន្ទាគតិ ទោសាគតិ មោហាគតិ ភយាគតិ ដោយប្រក្រតីថា ប្រយោជន៍អ្វីដោយ
លាកដែលសង្ឃឲ្យដល់ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះទុកជាបានហើយ ក៏គង់ធ្វើលាកនោះឲ្យវិនាសទៅ
ដដែល នឹងមិនបាននាំយកទៅដោយប្រពៃទេ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១១ ចប់។
សិក្ខាបទទី១២

[៣៤៥] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ប្រជុំជនពួកមួយក្នុងក្រុងសាវត្ថី នាំគ្នាតាក់តែង
ចង្កាន់ ព្រមទាំងចីវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ ដោយគិតគ្នាថា យើងទាំងឡាយនឹងនិមន្តឲ្យលោក
ឆាន់ ហើយនឹងប្រគេនចីវរ។ លំដាប់នោះ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីប្រជុំជននោះ លុះចូល
ទៅហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងប្រជុំជននោះថា ម្ចាស់អាវុសោ ពួកអ្នកចូរឲ្យចីវរទាំងនេះ
ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនេះ។ ពួកជនទាំងឡាយនោះបាននិយាយតបវិញថា ព្រះករុណា ពួកខ្ញុំមិន
ថ្វាយទេ ពួកខ្ញុំធ្លាប់តាក់តែងចង្កាន់ ព្រមទាំងចីវរទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃរាល់ៗឆ្នាំ។ ពួកឆព្វគ្លីយ
ភិក្ខុនិយាយល្អងលោមថា ម្ចាស់អាវុសោ ទាយករបស់សង្ឃមានច្រើន ភត្តរបស់សង្ឃក៏មាន
ច្រើន ភិក្ខុអម្បាលនេះបានអាស្រ័យលើអ្នកទាំងឡាយ បានជួបប្រសព្វអ្នកទាំងឡាយ ទើបមក
គង់នៅក្នុងទីនេះបាន បើអ្នកទាំងឡាយមិនប្រគេនដល់លោកទាំងនេះ ចុះអ្នកណា តើគេនឹង
ប្រគេនដល់លោកទាំងនេះបាន ម្ចាស់អាវុសោ ចូរអ្នកទាំងឡាយឲ្យនូវចីវរទាំងឡាយនេះដល់
ភិក្ខុអម្បាលនេះចុះ។ ប្រជុំជននោះ កាលត្រូវពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុគ្លិះភ្លៀល ទើបថ្វាយចីវរដែលខ្លួន
តាក់តែងទុក ដល់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុអស់ទៅ ហើយអង្គាសសង្ឃតែភត្តប៉ុណ្ណោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ
ណាដឹងថាភត្ត ព្រមទាំងចីវរដែលប្រជុំជនតាក់តែងទុកដើម្បីថ្វាយសង្ឃ តែមិនដឹងថាគេថ្វាយ
ដល់ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទៅហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះបាននិយាយយ៉ាងនេះ(នឹងប្រជុំជននោះ)ថា
ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរបង្ហោនថ្វាយចីវរដល់សង្ឃចុះ។ ប្រជុំជននោះបាននិយាយ
ប្រាប់ថា បពិត្រព្រះករុណា ចីវរដែលតាក់តែងទុកនោះគ្មានទេ លោកម្ចាស់ឆព្វគ្លីយទាំងឡាយ
បង្ហោនទៅដើម្បីពួកលោកម្ចាស់ឆព្វគ្លីយអស់ទៅហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
តិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តបង្ហាត់ថា ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុ កាលបើ
ដឹងថា លាភរបស់សង្ឃគេបង្ហោន(ដើម្បីសង្ឃ)ទៅហើយ មិនគួរនឹងបង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គល
សោះ។បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយកាលបើ
ដឹងថា លាភរបស់សង្ឃដែលគេបង្ហោនទៅដើម្បីសង្ឃហើយ ត្រឡប់បង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ
ពិតមែនឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន

ព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ កាលបើដឹងថា លោក
របស់សង្ឃ គេបង្ហោនទៅ(ដើម្បីសង្ឃហើយ) ហេតុអ្វីបានជាបង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ម្ចាស់
មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួក
ជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយដឹងថាលោករបស់សង្ឃ គេបង្ហោន
ទៅ (ដើម្បីសង្ឃហើយ) ត្រឡប់បង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៤៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ ដែលហៅថាដឹង គឺភិក្ខុដឹងដោយខ្លួនឯងក្តី ពួកអ្នកដទៃប្រាប់ភិក្ខុនោះក្តី អ្នកម្ចាស់ទាន
នោះប្រាប់ (ដល់ភិក្ខុនោះ)ក្តី។ ដែលហៅថា របស់សង្ឃ គឺលោកដែលទាយកបានថ្វាយ បាន
បរិច្ចាគដល់សង្ឃ។ ដែលហៅថាលោកនោះ បានដល់ចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និងបរិក្ខារ គឺ
ថ្នាំជាបច្ច័យដល់មនុស្សឈឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែដុំនៃលំអិតក្តី ឈើស្នួនក្តី អម្បោះរងជើង
ដម្បាញក្តី (ក៏ហៅថាលោកក្នុងសិក្ខាបទនេះ)។ ដែលហៅថា គេបង្ហោនទៅ គឺម្ចាស់របស់ គេ
បញ្ចេញវាថា ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយ ពួកខ្ញុំនឹងធ្វើ។ ភិក្ខុបង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។

[៣៤៧] លោកគេបង្ហោនទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបង្ហោនទៅហើយ ត្រឡប់បង្ហោន
មកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ លោកគេបង្ហោនទៅហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ
ហើយបង្ហោនមកដើម្បីបុគ្គលវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លោកគេបង្ហោនទៅហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថា
គេមិនទាន់បង្ហោនទៅទេ ហើយបង្ហោនមកដើម្បីបុគ្គល មិនត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ។ លោកគេ
បង្ហោនទៅដើម្បីសង្ឃ តែភិក្ខុបង្ហោនមកដើម្បីសង្ឃដទៃវិញក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
លោកគេបង្ហោនទៅហើយដើម្បីចេតិយ ភិក្ខុបង្ហោនមកដើម្បីចេតិយដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី
ដើម្បីបុគ្គលក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លោកគេបង្ហោនទៅដើម្បីបុគ្គលហើយ ភិក្ខុត្រឡប់បង្ហោនមក
ដើម្បីបុគ្គលដទៃវិញក្តី ដើម្បីសង្ឃក្តី ដើម្បីចេតិយក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លោកគេមិនទាន់បង្ហោន
ទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេបង្ហោនទៅហើយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ លោកគេមិនទាន់បង្ហោនទៅទេ

ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ លាភគេមិនទាន់បង្ហោនទៅទេ ភិក្ខុសំគាល់ថា គេមិន
ទាន់បង្ហោនទេ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៤៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៣យ៉ាង) គឺកាលបើទាយកសួរថា
ពួកខ្ញុំនឹងថ្វាយក្នុងទីណា ភិក្ខុប្រាប់ថា ទេយ្យធម៌របស់អ្នកទាំងឡាយ គប្បីបានបរិភោគក្តី គប្បី
បានការជួសជុលក្តី គប្បីបិតនៅយូរអង្វែងក្តី ក្នុងទីណា ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់អ្នកទាំងឡាយជ្រះ
ថ្លាក្នុងទីណា អ្នកទាំងឡាយចូរថ្វាយក្នុងទីនោះចុះ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១២ ចប់។

សហធម្មិកវគ្គ ទី៨ ចប់។

ឧទ្ទាននៃសហធម្មិកវគ្គនោះ (មាន១២សិក្ខាបទ) គឺ

សហធម្មិកសិក្ខាបទ១ វិវណ្ណនសិក្ខាបទ១ មោហាបនសិក្ខាបទ១ បហារកសិក្ខាបទ១ ត
លសត្តិកសិក្ខាបទ១ អមូលកសិក្ខាបទ១ សញ្ជិច្ចសិក្ខាបទ១ ឧបស្សតិសិក្ខាបទ១ បដិពាហន
សិក្ខាបទ១ ឆន្ទសិក្ខាបទ១ ទព្វសិក្ខាបទ១ បរិណាមនសិក្ខាបទ១។

រតនវគ្គ សិក្ខាបទទី១

[៣៤៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល បានត្រាស់បង្គាប់
នាយឧយ្យានបាល (អ្នករក្សាឧទ្ទាន) ថា ម្ចាស់នាយ ឯងចូរទៅជម្រះសំអាតឧទ្ទាន យើងនឹង
ទៅឧទ្ទាន។ នាយឧយ្យានបាលនោះបានទទួលព្រះឱង្ការរបស់ព្រះបាទបសេនទិកោសលថា
បពិត្រព្រះសម្មតិទេព យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ក៏ជម្រះឧទ្ទាន ទទួលបានឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគ
គង់នៅក្រោមម្លប់ឈើមួយ លុះឃើញហើយ ក៏ចូលទៅគាល់ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះ
ចូលទៅដល់ហើយ បានក្រាបទូលព្រះបាទបសេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា សូមទ្រង់មេត្តា
ប្រោស ឧទ្ទានរៀបចំស្អាតហើយ ម្យ៉ាងទៀត ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏គង់ក្នុងទីនោះដែរ។
ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានបន្ទូលថា ម្ចាស់នាយ បើដូច្នោះ យើងនឹងទៅគាល់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់យាងទៅកាន់ឧទ្ទាន ហើយចូលទៅ

គាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ វេលានោះឯង មានឧបាសកម្នាក់កំពុងអង្គុយគាល់ជិតព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគ។ ទើបព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ទតឃើញឧបាសកនោះកំពុងអង្គុយគាល់
ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះទតច្បាស់ហើយ ទ្រង់មានសេចក្តីភិតភ័យ ហើយក៏ទ្រង់បិទនៅ
(បង្គំឈរសិន)។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះរិះយ៉ាងនេះថា បុរសនេះ
មិនមែនជាមនុស្សអាក្រក់ទេ បានជាអង្គុយគាល់ជិតព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ឯព្រះបាទបសេនទិ
កោសល ស្តេចក៏ចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគដែរ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ចំណែកឧបាសកនោះមិនបានថ្វាយបង្គំ មិន
ក្រោកទទួលព្រះបាទបសេនទិកោសលឡើយ ព្រោះគោរពដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ គ្រានោះ
ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់តូចព្រះទ័យថា បុរសនេះ កាលបើអញមកហើយ មិនគួរនឹង
មិនថ្វាយបង្គំ មិនក្រោកទទួល(អញ)សោះ។ ខណៈនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបថា
ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចមានព្រះទ័យអាក់អន់ហើយ ទើបទ្រង់ត្រាស់នឹងព្រះបាទប
សេនទិកោសលយ៉ាងនេះថា បពិត្រមហាវរាជ ឧបាសកនេះឯងជាពហុស្សូត ជាអ្នកស្គាត់ក្នុង
បិដក មានរាគៈក្នុងកាមទាំងឡាយទៅប្រាសអស់ហើយ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ត្រិះ
រិះយ៉ាងនេះថា ឧបាសកនេះមិនមែនជាមនុស្សថោកទាបទេ សូម្បីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់
សរសើរគេដែរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់មានព្រះឱង្ការចំពោះនឹងឧបាសកនោះយ៉ាង
នេះថា ម្ចាស់ឧបាសក អ្នកត្រូវការដោយរបស់ណា គប្បីប្រាប់ដល់យើងចុះ។ ឧបាសកនោះ
ទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ប្រពៃហើយ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ស្តេចប
សេនទិកោសល ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ព្រះបាទបសេន
ទិកោសល លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយ
ដោយធម្មិកថាហើយ ស្តេចក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយទ្រង់ធ្វើ
ប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។

[៣៥០] គ្រានោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចគង់ក្នុងថ្នាក់ខាងលើនៃប្រាសាទដ៏
ប្រសើរ។ ព្រះបាទបសេនទិកោសលបានទតឃើញឧបាសកនោះដើរបាំងត្រឡប់ត្រឡង់

លុះទតឃើញហើយ ទ្រង់ឲ្យហៅមក ហើយមានព្រះឱង្ការយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់ឧបាសក ឮថាអ្នក
ឯងជាពហុស្សុត ស្ងាត់ក្នុងបិដក ម្ចាស់ឧបាសក ល្អហើយ អ្នកចូរមកបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី
របស់យើងផង។ ឧបាសកនោះទូលថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងធម៌ណា ព្រោះ
ហេតុតែលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយគង់នឹងបង្ហាញធម៌នោះក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី
(គឺពួកព្រះស្នំ) របស់ព្រះអង្គបាន។ លំដាប់នោះ ព្រះបាទបសេនទិកោសលទ្រង់ត្រិះរិះថា
ឧបាសកពោលពិតមែន ទើបទ្រង់រាជដំណើរទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់
ហើយ ទ្រង់ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយគង់នៅក្នុងទីដ៏សមគួរ។ ព្រះបាទបសេនទិ
កោសល លុះគង់ក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះដ៏មានព្រះភាគយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះ
អង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ប្រើភិក្ខុមួយរូបដែលអាចនឹងបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួក
ស្រីរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ។ គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ពន្យល់ព្រះបាទបសេនទិកោសល
ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា។ ព្រះបាទបសេនទិកោសល លុះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអង្គអាច ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថា
ហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយធ្វើប្រទក្សិណចៀសចេញទៅ។
គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុថា ម្ចាស់អានន្ទ អ្នកចូរ
បង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រីរបស់ស្តេច។ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុបានទទួលព្រះតម្រាស់ព្រះដ៏
មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស យ៉ាងហ្នឹងហើយ ។ ចូលទៅបង្ហាញធម៌ក្នុងផ្ទះនៃពួកស្រី
របស់ស្តេចសព្វៗវេលាតាមសមគួរ។ វេលាព្រឹក ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុស្ងៀកស្ងៀម ប្រដាប់
ដោយបាត្រ និងចីវរ ហើយចូលទៅកាន់រាជនិវេសន៍របស់ព្រះបាទបសេនទិកោសល។ វេលា
នោះឯង ព្រះបាទបសេនទិកោសល ស្តេចកំពុងផ្ទុំជាមួយព្រះទេវីព្រះនាមមល្លិកា។ នាងមល្លិកា
ទេវី បានឃើញព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏ក្រោកឡើងដោយ
ប្រញាប់។ សំពត់មានពណ៌លឿងរលើស្អាតក៏រហូតចុះ។ លំដាប់នោះ ព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុត្រ
ឡប់ចាកទីនោះមកកាន់អាវាម ប្រាប់ដំណើរនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ព្រះអានន្ទដ៏

មានអាយុ ស្ដេចមិនទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន មិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្ដេច
សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់អានន្ទ ឮថាស្ដេចមិនទាន់ជ្រាបជាមុន អ្នក
ឯងស្រាប់តែចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្ដេច ពិតមែនឬ? ព្រះអានន្ទទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់អានន្ទ ស្ដេចមិនទាន់ជ្រាបជា
មុន អ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលទៅខាងក្នុងព្រះរាជវាំងរបស់ស្ដេចទេ ម្ចាស់អានន្ទ អំពើនេះមិនមែន
នាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះ
ថ្លាឡើងទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថាត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ដោយព្រះ
ពុទ្ធដីកាថា។

[៣៥១] ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ទោសទាំង១០យ៉ាងនេះរមែងមានក្នុងកិរិយាចូលទៅខាង
ក្នុងបុរីរបស់ស្ដេច។ ទោសទាំង១០យ៉ាងនោះ ដូចម្ដេចខ្លះ? ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ដេចក្នុងលោក
នេះ ទ្រង់ប្រថាប់លើក្រឡាព្រះបន្ទំជាមួយមហេសី។ ភិក្ខុចូលទៅក្នុងទីនោះ។ មហេសីបាន
ឃើញភិក្ខុ រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យប្រាកដខ្លះ ភិក្ខុឃើញមហេសី រមែងធ្វើកិរិយាញញឹមឲ្យ
ប្រាកដខ្លះ។ ស្ដេចរមែងរង្វៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ការមិនគួរអ្នកទាំងពីរនាក់នេះបានធ្វើ
ហើយ ឬថាអ្នកទាំងពីរនេះនឹងធ្វើនូវការមិនគួរ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសក្នុងកិរិយា
ចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេចជាបឋម។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្ដេច
ជាបុគ្គលមានកិច្ចច្រើន មានការងារគួរធ្វើច្រើន ទ្រង់យាងទៅប្រោសស្រីដទៃហើយក៏ភ្លេច។
ឯស្រីនោះ ក៏មានគភ៌ដោយស្ដេចនោះ។ ស្ដេចរមែងរង្វៀសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយ
ដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនបានទេ រៀបមួយតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។ ម្ចាស់
ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្ដេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រតនៈណាមួយក្នុងបុរីនៃស្ដេចបាត់ទៅ។ ស្ដេចរមែងរង្វៀសក្នុង
រឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនបានទេ រៀបលែងតែបព្វជិត ទំនង
ជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុង
បុរីនៃស្ដេច។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត រឿងរ៉ាវទាំងឡាយដែលស្ដេច

ត្រូវបិទបាំងទុកខាងក្នុង មាននៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច ត្រឡប់បែកសាយទៅខាងក្រៅ។ ស្តេច
រមែងទ្រង់រង្ស៊ីសក្នុងរឿងនោះយ៉ាងនេះថា ជននីមួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ រៀប
លែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីបួន ក្នុង
កិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ព្រះរាជ
បុត្រប្រាថ្នានឹងបៀតបៀនចំពោះព្រះរាជបិតាក្នុងបុរីនៃស្តេចក្តី ព្រះរាជបិតាប្រាថ្នានឹងបៀតបៀ
នចំពោះព្រះរាជបុត្រក្តី។ ព្រះរាជបុត្រព្រះរាជបិតានោះរមែងទ្រង់រង្ស៊ីសយ៉ាងនេះថា ជននី
មួយៗដទៃចូលទៅក្នុងទីនេះមិនមានទេ រៀបលែងតែបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់តាំងមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីទាបឲ្យឡើង
កាន់ទីខ្ពស់។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែង
រង្ស៊ីសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំមួយ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បន្ថយមន្ត្រីដែលតាំងនៅក្នុងទីខ្ពស់ ឲ្យតាំង
នៅក្នុងទីទាប។ ការតាំងនោះមិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះ
រមែងរង្ស៊ីសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង
។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំពីរ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់បញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលមិនសមគួរ។
ការបញ្ជូនកងទ័ពនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែង
រង្ស៊ីសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយបព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបី ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ស្តេចទ្រង់ឲ្យបញ្ជូនកងទ័ពទៅក្នុងកាលដ៏សមគួរ
ហើយទ្រង់ឲ្យត្រឡប់វិលវិញពាក់កណ្តាលផ្លូវ។ ការត្រឡប់វិលវិញនោះ មិនជាទីគាប់ចិត្តរបស់
ជនទាំងឡាយណា ជនទាំងឡាយនោះរមែងរង្ស៊ីសយ៉ាងនេះថា ស្តេចតែងប្រឡូកប្រឡំដោយ

បព្វជិត ទំនងជាកម្មរបស់បព្វជិតទេដឹង។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីប្រាំបួន ក្នុង
កិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុដទៃនៅមានតទៅទៀត ខាងក្នុង
រាជបុរីតែងជ្រួលជ្រើមទៅដោយដំរី ជ្រួលជ្រើមទៅដោយសេះ ជ្រួលជ្រើមទៅដោយរថ និងរូប
សំឡេងក្លិនរស ដោយដួងៈ ជាហេតុនៃសេចក្តីត្រេកអរ សុទ្ធតែជារបស់មិនសមគួរដល់បព្វជិត។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ នេះជាទោសទីដប់ ក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ទោស១០យ៉ាងនេះឯង ជាទោសក្នុងកិរិយាចូលទៅខាងក្នុងបុរីនៃស្តេច។

[៣៥២] លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុដោយ
បរិយាយជាច្រើន។ ហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ(បើ)ស្តេចជាក្សត្រិយ៍បានមុខភាសិតហើយ
មិនទាន់ជ្រាបជាមុន ឈានកន្លងធរណីចូលទៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ ដែលស្តេចមិនទាន់យាង
ចេញ ស្រីកែវក៏មិនទាន់ចេញ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៥៣] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណ។ ដែលហៅថាក្សត្រិយ៍នោះ បានដល់ជនអ្នកមានជាតិល្អទាំងសងខាង គឺខាងមាតានិង
ខាងបិតា ជាអ្នកកាន់យកជាតិដ៏បរិសុទ្ធល្អ ដរាបអំពីគូនៃជីដូនជីតាកំរប់៧ គេមិនបានបោះបង់
ចោល មិនបានតិះដៀលដោយជាតិ។ ដែលហៅថា បានមុខភាសិតហើយ គឺស្តេចដែលគេ
បានអភិសេក ដោយអភិសេកឲ្យជាក្សត្រិយ៍។ ពាក្យថា ស្តេចមិនទាន់យាងចេញ គឺស្តេចមិន
ទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ។ ពាក្យថា ស្រីកែវមិនទាន់ចេញ គឺមហេសី មិនទាន់ចេញអំពី
ក្រឡាព្រះបន្ទំ ឬមួយស្តេចនិងមហេសីទាំងពីរ មិនទាន់ចេញអំពីក្រឡាព្រះបន្ទំ។ ពាក្យថា មិន
ទាន់ទ្រង់ជ្រាបជាមុន គឺស្តេចមិនទាន់បាននិមន្តជាមុន។ ដែលហៅថា ធរណី គឺសំដៅយក
ធរណីនៃក្រឡាព្រះបន្ទំ (បានដល់ក្របខ្វែរខាងក្រោម)។ ទីក្រឡាព្រះបន្ទំរបស់ស្តេចដែលគេ
តែងតាំងទុក ក្នុងទីណាមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីតែទីដែលគេបិទបាំងព័ន្ធព័ន្ធដោយរនាំង ក៏
ហៅថាក្រឡាព្រះបន្ទំទាំងអស់។ ពាក្យថា ឈានកន្លងធរណីចូលទៅ សេចក្តីថា ភិក្ខុឈាន

ជំហានទី១ឲ្យកន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ឈានជំហានទី២ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។

[៣៥៤] ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត ហើយដើរកន្លងធរណី
ចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយដើរកន្លង
ធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចមិនបាននិមន្ត ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចនិមន្ត ហើយដើរ
កន្លងធរណីចូលទៅ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចមិនបាននិមន្ត
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ស្តេចនិមន្តហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ស្តេចនិមន្ត
ហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្តេចនិមន្តហើយ មិនត្រូវអាបត្តិ។

[៣៥៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺស្តេចបាននិមន្ត១ ជន
នោះមិនមែនជាក្សត្រិយ៍១ ជាស្តេច តែមិនបានទទួលអភិសេកដោយអភិសេកជាក្សត្រិយ៍១ ស្តេ
ចយាងចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ មហេសីចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ឬមួយស្តេចនឹងមហេសីទាំង
ពីរ ចេញពីក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ស្តេចនឹងមហេសីមិនបាននៅក្នុងក្រឡាព្រះបន្ទំ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[៣៥៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុមួយរូបដូតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិវរតី។ មានព្រាហ្មណ៍
ម្នាលទៀតបានទុកថង់ប្រាក់ចំនួន៥០០កហាបណៈលើគោក ហើយចុះដូតទឹកក្នុងស្ទឹងអចិវរតី
(ឡើងមកហើយ) ក៏ភ្លេចថង់ប្រាក់ ដើរចៀសចេញទៅ។ លំដាប់នោះ ភិក្ខុនោះក៏រើសយកដោយ
គិតថា ថង់នេះប្រាកដជាថង់ប្រាក់របស់ព្រាហ្មណ៍នោះ កុំបីវិនាសបាត់ឡើយ។ ឯព្រាហ្មណ៍
នោះនឹកឃើញ ក៏ត្រឡប់វិលមកវិញដោយប្រញាប់ ហើយបានសួរភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន លោកម្ចាស់បានឃើញថង់ប្រាក់របស់ខ្ញុំដែរឬ? ភិក្ខុនោះបានឲ្យថង់ប្រាក់
នោះទៅដោយពាក្យថា យកចុះព្រាហ្មណ៍។ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះបានគិតយ៉ាងនេះថា អញមិន

គប្បីឲ្យរង្វាន់ដល់ភិក្ខុនេះ ដោយឧបាយដូចម្តេចហ្ន៎។ ព្រាហ្មណ៍នោះចោទប្រកាន់ថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ កហាបណៈរបស់ខ្ញុំមិនមែន៥០០ទេ របស់ខ្ញុំប្រាកដជា១០០០ រួចចាប់ភិក្ខុនោះ
ហើយ ក៏លែងទៅ។ ចំណែកភិក្ខុនោះទៅកាន់អាវាមហើយប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។
ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល
បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុមិនគួរនឹងរើសយករតនៈ មានមាសប្រាក់ជាដើមសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងរើសយករតនៈ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នក
ឯងមិនគួរនឹងរើសយករតនៈទេ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជន
ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើសយក
ឯងក្តី ឲ្យគេរើសយកក្តីនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សិក្ខា
បទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៥៧] សម័យនោះឯង មានមហោស្រពក្នុងក្រុងសាវត្ថី។ មនុស្សទាំងឡាយប្រដាប់
តាក់តែងខ្លួនទៅកាន់ឧទ្យាន។ សូម្បីនាងវិសាខាមិគារមាតា ក៏បានប្រដាប់តាក់តែងកាយ ហើយ
ក៏ចេញចាកស្រុកទៅដោយគិតថា អញនឹងទៅកាន់ឧទ្យានដែរ ហើយគិតតទៅទៀតថា ចុះ
អញនឹងទៅកាន់ឧទ្យានធ្វើអ្វី បើដូច្នោះ គួរតែអញចូលគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគវិញ ហើយក៏
ដោះនូវគ្រឿងអាករណៈចងជាបង្វិចដោយសំពត់បង្ក ហើយបានហុចឲ្យទៅទាសីថា ហ័ហង់
ឯងចូរយកបង្វិចនេះទៅ។ លំដាប់នោះ នាងវិសាខាមិគារមាតា បានចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ។
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់នាងវិសាខាមិគារមាតាដែលអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរហើយ
ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយដោយធម្មិកថាហើយ។ ឯនាងវិសាខាមិគារមាតា
លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពន្យល់ឲ្យឃើញ ឲ្យកាន់យក ឲ្យអាចហ៊ាន ឲ្យរីករាយ ដោយធម្មិ
កថាហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើប្រទក្សិណហើយចៀសចេញ

ទៅ។ ឯទាសីនោះ ក៏ភ្លេចចោលនូវបង្ខំចនោះ ហើយដើរចេញទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហើយ បានក្រាបទូលដំណើរនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយចូររើសយកទុកចុះ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគ ទ្រង់ធ្វើធម៌ថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុ ទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុរើសឯង ឬប្រើគេឲ្យរើសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជា រតនៈក្តី ក្នុងអារាម ហើយទុកដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងយកទៅ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយរើស ឯងក្តី ឲ្យគេរើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជា រតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែ (រើសយកនូវរតនៈដែលគេភ្លេច) នៅក្នុងវត្ត។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្ត ហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៥៨] គ្រានោះឯង ក្នុងកាលសីជនបទ មានស្រុក១ ជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគ ហាបតី។ គហបតីនោះបានបង្គាប់អន្តេវាសី (កូនក្មួយ) ថា បើលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តមក អ្នក ឯងគប្បីធ្វើកត្តប្រគេនផង។ គ្រានោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបត្រាច់ទៅកាន់ចារិកក្នុងកាល សីជនបទ ហើយហួសទៅកាន់ស្រុកជាទីធ្វើការងាររបស់អនាថបិណ្ឌិកគហាបតី។ បុរសនោះបាន ឃើញភិក្ខុទាំងនោះមកអំពីចម្ងាយ លុះបានឃើញច្បាស់ហើយ បានចូលទៅរកភិក្ខុទាំងនោះ លុះចូលទៅដល់ហើយ បានថ្វាយបង្គំភិក្ខុទាំងនោះ ហើយពោលនូវពាក្យនេះថា បពិត្រព្រះ ករុណា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយទទួលចង្ហាន់របស់គហបតីក្នុងថ្ងៃស្អែក។ ភិក្ខុទាំងនោះបាន ទទួលដោយភាវៈស្ងៀមនៅ។ លុះកន្លងរាត្រីនោះទៅ បុរសនោះបានឲ្យគេតាក់តែងខាទនីយ កោជនីយាហារដ៏ផ្អិតផ្អង ហើយបានឲ្យពិតកត្តកាល(ពេលឆាន់) រួចក៏ដោះនូវចិញ្ចៀនចេញ ហើយអង្គាសភិក្ខុទាំងនោះដោយកត្តស្រេចហើយពិតថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយឆាន់ហើយ សូមនិមន្តទៅចុះ ចំណែកខ្ញុំ នឹងទៅធ្វើការងារដែរ (និយាយដូច្នោះហើយ) ក៏ភ្លេចចិញ្ចៀន(នោះ) ហើយទៅ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឃើញហើយ ក៏ឈប់នៅក្នុងទីនោះដោយគិតគ្នាថា បើយើង ទាំងឡាយនឹងដើរចេញទៅ ចិញ្ចៀននេះនឹងបាត់បង់ទៅពុំខាន។ ឯបុរសនោះ កាលមកអំពីធ្វើ

ការងារ បានឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយសួរយ៉ាងនេះថា បពិត្រព្រះករុណា ពួកលោកម្ចាស់ ឈប់នៅក្នុងទីនេះធ្វើអ្វីៗ ទើបភិក្ខុទាំងនោះប្រាប់សេចក្តីនុំដល់បុរសនោះ ហើយទៅកាន់ក្រុង សាវត្តី បានប្រាប់សេចក្តីនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុំចំពោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុវើសឯង ឬ ឲ្យគេវើសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជាវតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្តក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុក ដាក់ ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះនឹងនាំយកទៅ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយវើសឯងក្តី ឲ្យគេវើសក្តី នូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជាវតនៈក្តី ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែខាងក្នុងវត្ត ឬខាង ក្នុងទីស្នាក់។ ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីវើសឯង ឬឲ្យគេវើសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជាវតនៈ ក្តី ខាងក្នុងអាវាមក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ដោយគិតថា រតនៈរបស់ជនណា ជននោះ នឹងនាំយកទៅ។ នេះជាសាមីចិកម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ។

[៣៥៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក ណ្ណា។ ដែលហៅថាវតនៈនោះ បានដល់កែវមុក្តា កែវមណិ កែវពៃទូរ សង្ឃ កែវសិលា កែវបវាឡ ប្រាក់ មាស កែវក្រហម (កែវទទឹម) កែវមរកដ (កែវពព្រួស) នេះឈ្មោះថា វតនៈ។ ដែលហៅថា វត្ថុដែលគេសន្មតជាវតនៈនោះ បានដល់វត្ថុឯណាមួយជាគ្រឿងឧបកោគបរិកោគរបស់មនុស្ស ទាំងឡាយ វត្ថុនេះឈ្មោះថា គេសន្មតជាវតនៈ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែខាងក្នុងអាវាមក្តី ខាងក្នុង ទីស្នាក់ក្តី គឺលើកលែងតែខាងក្នុងវត្ត និងខាងក្នុងទីស្នាក់។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងវត្តនោះ គឺវត្ត ដែលមានរបង សំដៅយកទីខាងក្នុងនៃរបងវត្ត (បើ) វត្តដែលមិនមានរបង សំដៅយកត្រឹមទី ឧបចារនៃវត្ត។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងទីស្នាក់នោះ គឺទីស្នាក់ដែលមានរបង សំដៅយកទីខាង ក្នុងនៃទីស្នាក់ (បើ) ទីស្នាក់ដែលឥតរបង សំដៅយកត្រឹមទីឧបចារនៃទីស្នាក់។ ពាក្យថា វើស ឯង សេចក្តីថា ភិក្ខុកាន់យកដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា ឲ្យគេវើស សេចក្តីថា ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃកាន់យក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៦០] ពាក្យថា ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុគប្បីវេសឯង ឬឲ្យគេវេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេ
សន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្ថុក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់ សេចក្តីថា ភិក្ខុធ្វើសញ្ញាភិក្ខុ
ដែលបានវេសកែវ៧ប្រការ មានមាសប្រាក់ជាដើម ដែលគេភ្លេចនៅក្នុងវត្ថុក្តី ក្នុងលំនៅរបស់
ភិក្ខុក្តី ត្រូវធ្វើស្វាកយកទៅបិទទុកនៅទីណាមួយ គឺទ្វារវត្ត ឬទីជិតកន្លែងដែលខ្លួននៅ ឯសេចក្តី
ក្នុងស្វាកនោះ ដូច្នោះ អ្នកណាបាត់របស់អ្វី អ្នកនោះចូរមកទទួលយក។ (ត្រៀងកំណត់ដឹង)
ដោយរូបក្តី ដោយនិមិត្តត្រៀងសំគាល់ក្តី គប្បីទុកដាក់ហើយប្រាប់ថា ជនណាបាត់ភណ្ណ ជន
នោះចូរមកយកចុះ។ បើម្ចាស់របស់នោះមកក្នុងទីនោះ ភិក្ខុគប្បីសួរគេថា អាវុសោ ភណ្ណរបស់
អ្នកដូចម្តេច។ បើគេប្រាប់ត្រូវតាមរូបក្តី តាមនិមិត្តត្រៀងសំគាល់ក្តី ភិក្ខុគប្បីឲ្យចុះ។ បើគេប្រាប់
មិនត្រូវ ភិក្ខុគប្បីពោលថា អាវុសោ អ្នកចូររកខ្លួនឯងចុះ។ កាលភិក្ខុនោះនឹងចៀសចេញចាកទី
ស្នាក់នោះទៅ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជ័សមគួរមាននៅក្នុងទីនោះ គប្បីធ្វើទុកក្នុងដៃភិក្ខុទាំងឡាយ
នោះ ហើយចៀសចេញទៅ។ បើមិនមានភិក្ខុជ័សមគួរទេ ភិក្ខុនោះត្រូវធ្វើទុកនៅដៃរបស់ពួក
គហបតីជ័សមគួរ ដែលមាននៅក្នុងទីនោះ ហើយគប្បីចៀសចេញទៅ។ ពាក្យថា នេះជាសាមីចិ
កម្មក្នុងសិក្ខាបទនោះ គឺនេះតាមធម្មតាក្នុងរឿងនោះ។

[៣៦១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុវេសឯង ឬឲ្យគេ
វេសនូវរតនៈក្តី នូវវត្ថុដែលគេសន្មតជារតនៈក្តី ខាងក្នុងវត្ថុក្តី ខាងក្នុងទីស្នាក់ក្តី ហើយទុកដាក់
ដោយគិតថា រតនៈរបស់អ្នកណា អ្នកនោះនឹងនាំយកទៅ។ ភិក្ខុកាន់យកវត្ថុដែលគេសន្មតជា
រតនៈដោយស្មិទ្ធស្នាល។ ភិក្ខុកាន់យកជារបស់ខ្លី។ ភិក្ខុសំគាល់ថាជារបស់បង្សុកូល។ ភិក្ខុឆ្គួត
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[៣៦២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតវន របស់អនាថ
បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលារសៀល
ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ តិរច្ឆានកថានោះ

ដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះ គឺពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (និងសត្វសាហារជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីផ្កាកម្រង ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីក្រុង ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីដក់លំនៃក្នុង គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេងៗដែលឥតប្រយោជន៍ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហកក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភវៈក្រវៈ គឺសស្សតទិដ្ឋិ និងអភវៈ[អភវៈ គឺឧច្ឆេទទិដ្ឋិ ម្យ៉ាងទៀត ភវៈ គឺសេចក្តីចំរើន អភវៈ គឺសេចក្តីសាបសូន្យ ឬភវៈ គឺសេចក្តីសុខក្នុងកាម អភវៈ គឺសេចក្តីព្យាយាមធ្វើខ្លួនឲ្យលំបាកឥតប្រយោជន៍។ ដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើន ក្នុងរោងជាទីប្រជុំនិយាយ ដូចពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគនូវកាមសោះ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច ពោលអំពីចោរ ពោលអំពីមហាមាត្យ ពោលអំពីសេនាទាហាន ពោលអំពីភ័យ (និងសត្វសាហារជាដើម) ពោលអំពីចម្បាំង ពោលអំពីបាយ ពោលអំពីទឹក ពោលអំពីសំពត់ ពោលអំពីទីដេក ពោលអំពីកម្រងផ្កា ពោលអំពីគ្រឿងក្រអូប ពោលអំពីញាតិ ពោលអំពីយាន ពោលអំពីស្រុក ពោលអំពីនិគម ពោលអំពីនគរ ពោលអំពីជនបទ ពោលអំពីស្រី ពោលអំពីសុរា ពោលអំពីច្រក ពោលអំពីទីដក់លំនៃក្នុង គឺកំពង់ទឹក ពោលអំពីញាតិដែលស្លាប់ទៅកាន់បរលោក ពោលអំពីរឿងផ្សេងៗ ពោលអំពីលោក (លទ្ធិកុហកក្នុងលោក) ពោលអំពីសមុទ្រ ពោលអំពីភវៈ និងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮពួកមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាថា តិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងមកចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនក្នុងរោងជាទីប្រជុំពោលសោះ

តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច។ បេ។ ពោលអំពីភវៈ និង អភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងរាល់គ្នាចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយ តិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើន តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថានោះគឺ ពោលអំពីរឿង ស្តេច។ បេ។ ពោលអំពីភវៈ និងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ពិតមែន ឬ។ ពួកឆព្វគ្លីយភិក្ខុទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀលថា ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ ពួកអ្នកឯងមិនគួរនឹងចូលស្រុក ក្នុងវេលាវិកាល ហើយអង្គុយនិយាយតិរច្ឆានកថាផ្សេងៗជាច្រើនទេ តិរច្ឆានកថានោះដូចម្តេចខ្លះ តិរច្ឆានកថា នោះគឺ ពោលអំពីរឿងស្តេច។ បេ។ ពោលអំពីភវៈ និងអភវៈដែលជាហេតុឥតប្រយោជន៍ដូច្នោះ ខ្លះ ដូច្នោះខ្លះ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លា ដល់ពួកជនដែល មិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរឹតតែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយចូល ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៦៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយច្រើនរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ ក៏បានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ ក្នុងវេលាល្ងាច។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុទាំងនោះហើយ ក៏ បានពោលនូវពាក្យនេះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយនិមន្តចូលមក។ ចំណែកភិក្ខុទាំងនោះ សង្ស័យថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមនូវការចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលហើយ បានជា មិនហ៊ានចូលទៅ។ ចោរទាំងឡាយបានប្តូរភិក្ខុទាំងនោះ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅក្រុងសាវត្ថី ហើយ ប្រាប់សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះ ភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ ទាំងឡាយមកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយ ចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ

នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនបានលា ហើយចូលទៅកាន់ស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៦៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីក្នុងកោសលជនបទ វេលាល្ងាច បានចូលទៅកាន់ស្រុកមួយ។ មនុស្សទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះហើយ បានពោលនូវពាក្យនេះ ថា សូមលោកម្ចាស់និមន្តចូលមក។ ចំណែកភិក្ខុនោះរង្សៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ ហាម ការដែលមិនបានលាភិក្ខុផងគ្នា ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ។ ពួកចោរក៏ប្លន់ភិក្ខុនោះ។ ភិក្ខុនោះទៅដល់ក្រុងសាវត្ថី ក៏ប្រាប់សេចក្តីនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុលាភិក្ខុដែលមាននៅជាមុន ហើយទើបចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មិនលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់បញ្ញត្តិសិក្ខាបទនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះហើយ។

[៣៦៥] សម័យនោះឯង មានពស់ចឹកភិក្ខុមួយរូប។ ភិក្ខុមួយរូបទៅកាន់ស្រុកដោយគិត ថា អញនឹងទៅយកភ្លើងមក។ តែភិក្ខុនោះរង្សៀសថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ឃាត់ហាមការមិន បានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ទើបមិនហ៊ានចូលទៅ។ ភិក្ខុនោះ ក្រាបទូល ដំណើរនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគត អនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ មិនបាច់លាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុក ក្នុងវេលាវិកាលបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង នេះថា ភិក្ខុណាមួយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ហើយចូលស្រុកក្នុងវេលាវិកាល ត្រូវអាបត្តិ បាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។

[៣៦៦] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមាននៅ គឺភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក) បាន។ ដែលហៅថា ភិក្ខុមិនមាននៅ គឺមិនមានភិក្ខុដែលគេគួរនឹងលាហើយចូលទៅ (កាន់ស្រុក)។ ដែលហៅថា វេលាវិកាលនោះ គឺតាំងពីថ្ងៃជ្រួតត្រង់ទៅដរាបទល់នឹងអុណារះឡើង។ ពាក្យថា ចូលទៅកាន់ស្រុក សេចក្តីថា ភិក្ខុឈានរំលងរបងនៃស្រុកដែលមានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុឈានជំហានចូលទៅកាន់ឧបចារស្រុកដែលគ្មានរបង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ពាក្យថា រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ សេចក្តីថា លើកលែងតែកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ។

[៣៦៧] វេលាវិកាល (កាលមិនគួរ) ភិក្ខុសំគាល់ថាវេលាវិកាល ហើយមិនបានលាភិក្ខុដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។ វេលាវិកាល ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់ដូច្នោះ។ កាលមិនគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ ហើយមិនលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅ ចូលទៅកាន់ស្រុក ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ រៀរលែងតែមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលមិនគួរ ហើយ(មិនលាភិក្ខុផងគ្នា ចូលទៅកាន់ស្រុក) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលគួរ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ កាលគួរ ភិក្ខុសំគាល់ថាកាលគួរ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៣៦៨] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានកិច្ចប្រញាប់មានសភាពដូច្នោះ១ ភិក្ខុបានលាភិក្ខុផងគ្នាដែលមាននៅហើយចូលទៅ១ ភិក្ខុមិនបានលាព្រោះគ្មានភិក្ខុ ហើយចូលទៅ១ ភិក្ខុដើរទៅកាន់ចន្លោះអារាម១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅភិក្ខុនី១ ភិក្ខុទៅកាន់លំនៅពួកតិរិយ១ ភិក្ខុទៅកាន់ទីធាន់ហើយត្រឡប់វិញ១ ភិក្ខុដើរតាមផ្លូវមាននៅក្នុងស្រុក១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[៣៦៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិល ពស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ វេលានោះឯង មានជាងឆ្នៃភ្នំកម្ពុក បានបវារណាកិក្ខុទាំងឡាយថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយណាត្រូវការបំពង់ម្តុល ខ្ញុំព្រះករុណានឹងប្រគល់បំពង់ម្តុល។ គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានសូមបំពង់ម្តុលជាច្រើន។ ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ម្តុលតូច ភិក្ខុទាំងនោះ សូមបំពង់ម្តុលធំទៀត ពួកភិក្ខុណាមានបំពង់ម្តុលធំ ភិក្ខុទាំងនោះសូមយកបំពង់ម្តុលតូចទៀត។ លំដាប់នោះ ជាងឆ្នៃភ្នំករវល់តែធ្វើបំពង់ម្តុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងឡាយ ក៏មិនអាចនឹងធ្វើ របស់សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបានឡើយ ហើយមិនអាចនឹងញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិងប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយព្រួយលំបាក។ មនុស្សទាំងឡាយពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្រ មិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូមបំពង់ម្តុល ច្រើន ឯជាងឆ្នៃភ្នំកនេះវល់តែធ្វើបំពង់ម្តុលច្រើនប្រគេនភិក្ខុទាំងនេះ ក៏មិនអាចធ្វើរបស់ សម្រាប់លក់ដូរឯទៀតបាន ហើយមិនបានញ៉ាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានផង ទាំងកូននិង ប្រពន្ធរបស់ជាងនោះសោត ក៏នឿយព្រួយលំបាក។ កាលមនុស្សទាំងនោះកំពង់តែពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា ចាបេរ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនដឹង ប្រមាណ សូមបំពង់ម្តុលច្រើន (ហួសកំណត់)។ បេរ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាភិក្ខុទាំងឡាយមិនស្គាល់ប្រមាណ សូមបំពង់ម្តុលច្រើន ពិតមែនឬ? ភិក្ខុ ទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់ បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកមោឃបុរសទាំងនោះ មិនគួរនឹងមិនដឹងប្រមាណ សូម បំពង់ម្តុលច្រើនទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះ ថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើបំពង់ម្តុលជា វិការនៃឆ្នឹងក្តី ជាវិការនៃភ្នំក្តី ជាវិការនៃស្នែងក្តី ត្រូវកេទនកបាចិត្តិយអាបត្តិបាចិត្តិយនេះមាន

កិច្ចត្រូវបំបែកបំពង់ម្កលនោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ
សំដែងមិនបានឡើយ។

[៣៧០] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកក
ណ្ណា។ ដែលហៅថា ឆ្អឹង គឺឆ្អឹងណាមួយ។ ដែលហៅថាក្នុង សំដៅយកក្នុងដំរីជាប្រមាណ។
ដែលហៅថា ស្នែង គឺស្នែងណាមួយ។ ពាក្យថាឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវបំបែកបំពង់ម្កលដែលខ្លួនបានមកនោះ ហើយសឹម
សំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧១] ភិក្ខុញ៉ាំងបំពង់ម្កលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុបង្គាប់អ្នកដទៃឲ្យសម្រេចនូវបំពង់ម្កលដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ បំពង់ម្កលដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ប្រើអ្នកដទៃឲ្យធ្វើក្តី នូវបំពង់ម្កលដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានបំពង់ម្កលដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ (យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧២] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៩យ៉ាង) គឺភិក្ខុយកឆ្អឹងជាដើម
មកធ្វើជាឡេវវក្ក១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់ពួតភ្លើង១ ធ្វើជាក្រវិលវត្តពន្ធចង្កេះ១ ធ្វើជាខ្នាស់
សម្រាប់ដាក់ថ្នាំបន្តក់ភ្នែក១ ធ្វើជាចង្កឹះនៃខ្នាក់នោះ១ ធ្វើជាមៀនកាំបិត១ ធ្វើជារបស់សម្រាប់
ជូតទឹក១ ភិក្ខុធ្លូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៤ ចប់។

សិក្ខាបទទី៥

[៣៧៣] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុសិរលើគ្រែដ៏ខ្ពស់។
វេលានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅកាន់សេនាសនចារិកជាមួយនឹងពួកភិក្ខុច្រើន
រូប ហើយចូលទៅកាន់វិហារដែលព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុនៅ។ ឯព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្ត
ដ៏មានអាយុបានក្រឡេកទៅឃើញព្រះដ៏មានព្រះភាគកំពុងយាងមកពីចម្ងាយ លុះបានឃើញ

ហើយ ក៏បានក្រាបទូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះដ៏
មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ចូលមកទតមើលទីដេករបស់ខ្ញុំព្រះអង្គសិន។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ក៏ទ្រង់ត្រឡប់មកពីទីនោះវិញ ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឯមោយបុរស អ្នកទាំងឡាយគប្បីដឹងដោយទីអាស្រ័យបានដល់ទីនោះ។ គ្រានោះ
ឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្តដ៏មានអាយុដោយអនេកបរិយាយ។
បេ។ ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រែក្តី តាំងក្តីដ៏ថ្មី ត្រូវឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង៨ធ្នាប់ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត វាស់ពី
ត្រឹមមេត្រៃខាងក្រោមចុះទៅ (បើធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយអាបត្តិបា
ចិត្តិយនេះមានកិច្ចត្រូវកាត់ (ជើងត្រៃ) នោះមុនជាវិនយកម្មទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើ
វិនយកម្មទេ សំដែងមិនបានឡើយ។

[៣៧២] ដែលហៅថា ថ្មី គឺសំដៅយកការធ្វើឡើងជាប្រមាណ។ ដែលហៅថាត្រៃ គឺត្រៃ
មាន៤យ៉ាង បានដល់ត្រៃដែលគេដាប់ជើង ហើយបញ្ចូលមេត្រៃទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ ត្រៃ
ដែលគេបង្ហាជើងត្រៃដោយមេត្រៃ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ ត្រៃដែលគេធ្វើជើង
ប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះ សត្វពពែជាដើម១ ត្រៃដែលគេបានបញ្ចុះពន្លឺញទៅក្នុងមេ១។
ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន៤យ៉ាង តាំងដែលគេដាប់ជើងហើយ បញ្ចូលមេតាំងទៅក្នុង
ដំណាប់នោះ១ តាំងដែលគេបង្ហាជើងតាំងដោយមេតាំង ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១
តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសត្វសេះ សត្វពពែជាដើម១ តាំងដែលគេបានបញ្ចុះ
ពន្លឺញទៅក្នុងមេ១។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ពាក្យថា ឲ្យធ្វើឲ្យមានជើង៨
ធ្នាប់ ដោយធ្នាប់ព្រះសុគត រៀរចាកមេត្រៃខាងក្រោម គឺរៀរមេត្រៃខាងក្រោមចុះទៅ គឺវាស់ពី
ត្រឹមមេត្រៃខាងក្រោម ភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដក្ខន្តប្រយោគដែលធ្វើ ត្រូវកាត់ត្រៃក្នុងខណៈដែលបានមកចេញ ហើយសឹមសំដែង
អាបត្តិបាចិត្តិយ។

[៣៧៥] គ្រៃដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
គ្រៃដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រៃដែលអ្នក
ដទៃធ្វើមិនទាន់សម្រេច ភិក្ខុធ្វើឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រៃដែលអ្នក
ដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើគ្រៃដោយ
ខ្លួនឯងក្តី ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានគ្រៃ ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើ
(ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៧៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើត្រូវតាម
ប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើឲ្យថយចុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានគ្រៃ ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួស
ប្រមាណ (យកមក) កាត់ចេញហើយប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុឆ្កួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៥ ចប់។

សិក្ខាបទទី៦

[៣៧៧] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិក
សេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡី
គរ ឬសំឡីកប្បាស(ជាដើម)។ ពួកមនុស្សនាំគ្នាដើរទៅកាន់វិហារចារិក បានឃើញហើយក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្តមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្លះ តាំង
ខ្លះ ញាត់ដោយសំឡីដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ។ កាលមនុស្សទាំងនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរ
នឹងឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡីសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់ដោយសំឡី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំង
នោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងឲ្យគេធ្វើគ្រៃខ្លះ តាំងខ្លះ ញាត់
ដោយសំឡីទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យ

ជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើ
គ្រែក្តី តាំងក្តីញាត់ដោយសំឡី ត្រូវឧទ្ធាលនកបាចិត្តិយអាបត្តិបាចិត្តិយនេះ មានកិច្ចត្រូវទំ
លាយ (សំឡី)នោះមុនជាវិនយកម្ម ទើបសំដែងបាន បើមិនបានធ្វើវិនយកម្មទេ សំដែងមិនបាន
ឡើយ។

[៣៧៨] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ដែលហៅថា គ្រែ គឺគ្រែមាន៤យ៉ាង បានដល់គ្រែដែលគេដាប់ជើង ហើយបញ្ចូលមេគ្រែទៅក្នុង
ដំណាប់នោះ១ គ្រែដែលគេបង្ហាំជើងគ្រែដោយមេគ្រែ ហើយធ្វើដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ គ្រែ
ដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ជើង៣ពែជាដើម១ គ្រែដែលគេបានបញ្ចុះពន្ធុញទៅក្នុង
មេ១។ ដែលហៅថា តាំង គឺតាំងមាន៤យ៉ាង បានដល់តាំងដែលគេដាប់ជើងហើយបញ្ចូលមេ
តាំងទៅក្នុងដំណាប់នោះ១ តាំងដែលគេបង្ហាំជើងតាំងដោយមេតាំងទាំងឡាយ ហើយធ្វើ
ដោយសង្ខេបជាបល្ល័ង្ក១ តាំងដែលគេធ្វើជើងប្រហែលនឹងជើងសេះ ជើង៣ពែជាដើម១ តាំង
ដែលគេបានបញ្ចុះជើងទៅក្នុងមេ១។ ដែលហៅថា សំឡី គឺសំឡីមាន៣យ៉ាង គឺសំឡីកើតពី
ដើមឈើ (មានដើមរកាជាដើម)១ សំឡីកើតពីវល្លិ(មានវល្លិទឹកដោះជាដើម)១ សំឡីកើតអំពី
ស្មៅ១។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើដោយខ្លួនឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគ
ដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវរើកាយសំឡីក្នុងគ្រែក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិចេញ។

[៣៧៩] គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ គ្រែឬតាំងដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។
គ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ គ្រែ
ឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុ
ធ្វើគ្រែឬតាំងដោយខ្លួនឯងក្តី អ្នកដទៃធ្វើក្តី ដើម្បីបុគ្គលដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានគ្រែឬ
តាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨០] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើជាសំពត់
អាយោគ១ ធ្វើជាវត្ថុពន្ធចង្កេះ១ ធ្វើជាយោគបាត្រ១ ធ្វើជាស្លោកបាត្រ១ ធ្វើជាតម្រងទឹក១ ធ្វើ
ជាខ្នើយ១ ភិក្ខុបានគ្រែឬតាំងដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យ (ហើយយកមក) ទម្ងាយចេញទើបប្រើប្រាស់
១ ភិក្ខុឆ្កាត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៦ ចប់។

សិក្ខាបទទី៧

[៣៨១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សំពត់និសីទនៈ (សំពត់សម្រាប់ទ្រាប់
អង្គុយ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិត
ថា សំពត់និសីទនៈ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ក៏ប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈ
ទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ធ្វើឲ្យសំពត់និសីទនៈទាំងនោះសំយុងចុះពីខាងមុខខ្លះ ពីខាង
ក្រោយខ្លះនៃគ្រែនិងតាំង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាថា ហេ្ន ភិក្ខុទាំងនោះក៏
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិន
សមប្រមាណសោះ។ បើ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា អ្នកទាំងឡាយ
ប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់
មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ
អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់និសីទនៈមិនសមតាមប្រមាណទេ នៃមោឃបុរស
ទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើយ ឬនាំពួកជនដែល
ជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើយទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ គប្បីឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវប្រមាណ។
ឯប្រមាណក្នុងសំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ ចំអាម ទទឹង១ ចំអាមកន្លះ ដោយ
ចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆេទនកបាចិត្តិយ។ សិក្ខាបទ
នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៣៨២] សម័យនោះឯង ឧទាយិដ៏មានអាយុមានរាងកាយធំៗ ឧទាយិនោះបានក្រាល
សំពត់និសីទនៈចំពោះព្រះកក្រដាព្រះដ៏មានព្រះភាគ រួចទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ហើយអង្គុយ
នៅ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់នឹងឧទាយិដ៏មានអាយុយ៉ាងនេះថា នៃឧទាយិ
អ្នកបានជាក្រាលសំពត់និសីទនៈហើយទាញឲ្យយឺតដោយជុំវិញ ដូចជាជាងស្បែកពីដើម
ព្រោះហេតុអ្វីៗ ឧទាយិនោះក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន បានជាខ្ញុំព្រះអង្គធ្វើដូច្នោះ
ព្រោះសំពត់និសីទនៈដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់អនុញ្ញាតដល់ភិក្ខុទាំងឡាយតូចពេកណា
ស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយក្នុងវេលានោះថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត(ឲ្យត)នូវជ័យនៃសំពត់និសី
ទនៈ១ចំអាមទៀត ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុនឹងឲ្យគេធ្វើសំពត់និសីទនៈ ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់
និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង១ចំអាមកន្លះ និងជ័យ១ចំអាមដោយ
ចំអាមព្រះសុគតៗ (បើភិក្ខុធ្វើ) ឲ្យកន្លងហួសពីនោះទៅ ត្រូវឆែទនកបាចិត្តិយ។

[៣៨៣] ដែលហៅថា សំពត់និសីទនៈនោះ គឺសំដៅយកសំពត់និសីទនៈដែលមានជា
យ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុង
សំពត់និសីទនៈនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ២ចំអាម ទទឹង១ចំអាមកន្លះ និងជ័យ១ចំអាម
ដោយចំអាមព្រះសុគតៗ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់និសីទនៈក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹម
សំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៨៤] សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបា
ចិត្តិយ។ សំពត់និសីទនៈដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ សំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ សំពត់និសីទនៈដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេច ត្រូវអាបត្តិបា

ចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីអ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈដែល
បុគ្គលដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៨៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈ
ត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈថយចុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានសំពត់និសីទនៈដែល
អ្នកដទៃធ្វើឲ្យលើសហួសប្រមាណ ហើយកាត់ចេញទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់និសីទនៈឲ្យ
ជាពិតានក្តី ឲ្យជាកម្រាលនៃផែនដីក្តី ឲ្យជារនាំងក្តី ឲ្យជាពួកក្តី ឲ្យជាខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៧ ចប់។

សិក្ខាបទទី៨

[៣៨៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតសំពត់
សម្រាប់គ្របកម(ជាដើម)ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ពួកធញ្ញត្តិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់សម្រាប់គ្រប
កម ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានអនុញ្ញាតហើយ ៗក៏ប្រើប្រាស់នូវសំពត់សម្រាប់គ្របកម
ទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ទាញពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះហើយចេញដើរទៅ។ ពួកភិក្ខុណាមាន
សេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកធញ្ញត្តិយភិក្ខុ
មិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ សំពត់សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកម
ទាំងឡាយមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើ
ប្រាស់សំពត់សម្រាប់គ្របកមមិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួក
ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើង
ទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ
ឲ្យគេធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកម ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់

គ្របកមនោះយ៉ាងនេះគឺបណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង២ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើ
ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវឆែទនកបាចិត្តិយ។

[៣៨៧] សំពត់ដែលគេធ្វើដើម្បីបិទ ឬគ្របនូវអាពាធ គឺកម ឬរមាស់ក្តី ឬសតូចក្តី ទឹក
រងៃក្តី ឬសធំក្តី តាំងពីខាងក្រោមផ្ចិតចុះមក តាំងពីមណ្ឌលជង្គង់ឡើងទៅរបស់ភិក្ខុ ហៅថា
សំពត់សម្រាប់គ្របកម។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹង
ប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់សម្រាប់គ្របកមនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង២
ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់សម្រាប់គ្របកមក្នុងខណៈដែលបានមក
ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៨៨] សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួនឯង ត្រូវ
អាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចខ្លួន
ឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នក
ដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង។ ភិក្ខុបានសំពត់សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខក្នុង។

[៣៨៩] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់
គ្របកមត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់សម្រាប់គ្របកមថយចុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានសំពត់
សម្រាប់គ្របកមដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណ ហើយកាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុ
ធ្វើ សំពត់សម្រាប់គ្របកមឲ្យជាពិតានក្តី ជាគ្រឿងកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជា
ខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុធ្លាក់១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៨ ចប់។

សិក្ខាបទទី៩

[៣៩០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង សំពត់វស្សិកសាដក ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានអនុញ្ញាតហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគិតគ្នាថា សំពត់វស្សិកសាដក ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគបានអនុញ្ញាតហើយ ៗក៏ប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ទាញ
ពីមុខខ្លះ ពីក្រោយខ្លះហើយចេញដើរទៅ។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិក
សាដកមិនសមប្រមាណសោះ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នក
ទាំងឡាយប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
ថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃពួកមោឃបុរស
អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់សំពត់វស្សិកសាដកមិនសមប្រមាណទេ នៃពួកមោឃបុរស
អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខា
បទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុឲ្យគេធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក ត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវនឹងប្រមាណ។
ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៦ចំអាម ទទឹង២ចំអាមកន្លះ
ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះទៅ ត្រូវចែទនកបាចិត្តិយ។

[៣៩១] ដែលហៅថា សំពត់វស្សិកសាដកនោះ គឺសំពត់ដែលភិក្ខុធ្វើសម្រាប់ជូតទឹក
ភ្លៀងអស់៤ខែនៃវស្សានរដូវ។ ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី។ ភិក្ខុត្រូវឲ្យគេធ្វើឲ្យត្រូវ
តាមប្រមាណ។ ឯប្រមាណក្នុងសំពត់វស្សិកសាដកនោះយ៉ាងនេះ គឺបណ្តោយ៦ចំអាម ទទឹង២
ចំអាមកន្លះ ដោយចំអាមព្រះសុគត។ បើភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ឲ្យកន្លងហួសប្រមាណនោះ
ទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់សំពត់វស្សិកសាដកក្នុងខណៈដែលបាន
មក ហើយសីមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៩២] សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង
ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ

ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយ
ខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ សំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នក
ដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានសំពត់វស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើប្រាស់ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៩៣] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិក
សាដកត្រូវតាមប្រមាណ១ ភិក្ខុធ្វើសំពត់វស្សិកសាដកថយចុះពីប្រមាណ១ ភិក្ខុបានសំពត់វ
ស្សិកសាដកដែលអ្នកដទៃធ្វើឲ្យហួសប្រមាណ ហើយ(យកមក)កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុ
ធ្វើសំពត់វស្សិកសាដក(នោះ)ឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី
១ ភិក្ខុឆ្កាត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៩ ចប់។

សិក្ខាបទទី១០

[៣៩៤] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុ ជាបុត្តនៃព្រះមាតុច្ឆា
នៃព្រះដ៏មានព្រះភាគ មានរូបល្អគួរនឹងរមីលមើល នាំឲ្យជ្រះថ្លា មានកំពស់ទាបជាងព្រះដ៏
មានព្រះភាគ៤ជួប។ ព្រះនន្ទនោះទ្រង់ចីវរប៉ុនគ្នានឹងចីវរព្រះសុគត។ ពួកភិក្ខុជាថេរៈបាន
ឃើញព្រះនន្ទដ៏មានអាយុដើរមកអំពីចម្ងាយ លុះឃើញហើយ ក៏នាំគ្នាក្រោកឡើងអំពីអាសនៈ
ដោយគិតថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ពុទ្ធដំណើរមក។ លុះព្រះនន្ទចូលមកជិតហើយ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏ស្គាល់ច្បាស់ ទើបពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ព្រះនន្ទដ៏មានអាយុមិនគួរនឹង
ប្រើប្រាស់ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគតសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃនន្ទ ឮថាអ្នកឯងប្រើ
ប្រាស់ចីវរប៉ុនចីវរព្រះសុគត ពិតមែនឬ។ ព្រះនន្ទនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃនន្ទ អ្នកឯងមិនគួរនឹងប្រើប្រាស់ចីវរ
ប៉ុនចីវរព្រះសុគតទេ នៃនន្ទ អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬ

នាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទៅបេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយឲ្យគេធ្វើចីវរប៉ុនចីវរព្រះ
សុគតឬធំជាង ត្រូវឆែទនកបាចិត្តិយ។ ឯប្រមាណសុគតចីវរបស់ព្រះសុគតនោះយ៉ាងនេះ គឺ
បណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង៦ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។ នេះជាប្រមាណសុគតចីវរបស់
ព្រះសុគត។

[៣៩៥] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ដែលហៅថា ប្រមាណសុគតចីវរ គឺបណ្តោយ៤ចំអាម ទទឹង៦ចំអាម ដោយចំអាមព្រះសុគត។
ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដក្នុងប្រយោគដែលធ្វើ ភិក្ខុត្រូវកាត់
ចីវរក្នុងខណៈដែលបានមក ហើយសឹមសំដែងអាបត្តិបាចិត្តិយចេញ។

[៣៩៦] ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិ
យ។ ចីវរដែលខ្លួនធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែល
អ្នកដទៃធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យសម្រេចដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ចីវរដែលអ្នកដទៃ
ធ្វើមិនទាន់ស្រេច ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃទៀតសម្រេចឲ្យ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយ។ ភិក្ខុធ្វើឯងក្តី ឲ្យគេធ្វើក្តី
ដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុបានចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក) ប្រើ
ប្រាស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

[៣៩៧] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៥យ៉ាង) គឺភិក្ខុធ្វើចីវរថយចុះពី
ប្រមាណ១ ភិក្ខុបានចីវរដែលអ្នកដទៃធ្វើហើយ(យកមក)កាត់ចេញ ទើបប្រើប្រាស់១ ភិក្ខុធ្វើចីវរ
នោះឲ្យជាពិតានក្តី ជាកម្រាលផែនដីក្តី ជារនាំងក្តី ជាពូកក្តី ជាខ្នើយក្តី១ ភិក្ខុធ្លុត១ ភិក្ខុដើម
បញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១០ ចប់។

រតនវគ្គទី៩ ចប់។

ឧទាននៃរតនវគ្គនោះ (មាន១០សិក្ខាបទ) គឺ

រាជសិក្ខាបទ១ រតនសិក្ខាបទ១ សន្តសិក្ខាបទ១ សូចិសិក្ខាបទ១ មញ្ញសិក្ខាបទ១ ត្ថលិក
សិក្ខាបទ១ និសីទនសិក្ខាបទ១ កណ្តសិក្ខាបទ១ វស្សិកសិក្ខាបទ១ សុគតសិក្ខាបទ១។

[៣៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាចិត្តិយទាំង៩២ ខ្ញុំបានសំដែងរួច
ហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធ
ហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់វារៈជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូម
សួរអស់វារៈជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុ
ទាំងឡាយសុទ្ធតែជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ ក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះបានជាអស់លោក
ស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តីបរិសុទ្ធនេះ ដោយការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះឯង។

បាចិត្តិយកណ្តា ចប់។

បាជិទេសនីយកណ្តា

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈទាំង៤នេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេ
ស។

សិក្ខាបទទី១

[៣៩៩] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង មានភិក្ខុនី១រូបទៅបិណ្ឌាបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី
កាលដែលត្រឡប់មកវិញ បានឃើញភិក្ខុ១រូប ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោក
ម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលចង្ហាន់សិន។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ។ ក៏ទទួលយក
ចង្ហាន់ទាំងអស់។ កាលបើវេលាជិត (ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌាបាត
បានឡើយ ក៏ដាច់ចង្ហាន់។ លុះត្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនីនោះទៅបិណ្ឌាបាតក្នុងក្រុងសាវត្ថី អស់
ថ្ងៃជាគំរប់ពីរដងផង។ អស់ថ្ងៃជាគំរប់បីដងផង ក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ ក៏បានឃើញ
ភិក្ខុនោះទៀត ហើយបាននិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកម្ចាស់ទទួលយក
ចង្ហាន់សិន។ ភិក្ខុនោះតបថា នែនាង ប្រពៃហើយ។ ក៏ទទួលយកចង្ហាន់ទាំងអស់។ កាលបើ
វេលាជិត(ថ្ងៃត្រង់ហើយ) ភិក្ខុនីនោះក៏មិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌាបាតបានឡើយ ក៏ដាច់ចង្ហាន់។

លំដាប់នោះ លុះដល់ថ្ងៃទី២ ភិក្ខុនីនោះក៏ធើរធើរដើរទៅតាមប្រក។ មានសេដ្ឋីគហបតីម្នាក់
កាលបររថមកដល់ផ្លូវប្រសព្វគ្នា ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនីនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់
លោកចូរចៀសចេញ។ ភិក្ខុនីនោះកាលចៀសចេញទៅ ក៏ដួលជិតកន្លែងនោះឯង។ សេដ្ឋី
គហបតីក៏បានញ៉ាំងភិក្ខុនីនោះឲ្យអត់ទោសថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកមេត្តាអត់ទោស
(ដ្បិត) លោកម្ចាស់ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យដួលហើយ។ ភិក្ខុនីនោះតបថា នៃគហបតី ខ្លួនអាត្មា អ្នកឯងនឹង
បានធ្វើឲ្យដួលក៏ទេ ខ្លួនអាត្មាជាស្រីមានកំលាំងអស់ស្រាប់ទេតើ។ សេដ្ឋីគហបតីសួរថា បពិត្រ
លោកម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វីបានជាលោកមានកំលាំងអស់ថយ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុនីនោះ ក៏បាន
ប្រាប់សេចក្តីនុះដល់សេដ្ឋីគហបតី (ដោយសព្វគ្រប់)។ សេដ្ឋីគហបតីក៏បាននាំយកភិក្ខុនីនោះ
ទៅឯផ្ទះឲ្យឆាន់ចង្ហាន់ រួចហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា លោកម្ចាស់
ទាំងឡាយមិនគួរនឹងទទួលអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ ដ្បិតមាតុត្រាមតែងបានលាភដោយក
ម្រ។ កាលដែលសេដ្ឋីគហបតីពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានឮច្បាស់
ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា
ភិក្ខុមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីសោះ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ ឮថាអ្នកឯងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនី ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូម
ទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា នៃភិក្ខុ ភិក្ខុនីនោះត្រូវជា
ញាតិរបស់អ្នកដែរ ឬមិនត្រូវជាញាតិទេ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ភិក្ខុនី
នោះមិនត្រូវជាញាតិទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា នៃមោឃបុរស បុគ្គលដែលមិនមែន
ជាញាតិ តែងមិនដឹងនូវអំពើសមគួរ ឬមិនសមគួរ អំពើល្អិតល្អ ឬមិនល្អិតល្អរបស់ស្រីដែលមិន
មែនជាញាតិឡើយ នៃមោឃបុរស អ្នកឯងមិនគួរនឹងទទួលយកអាមិសៈអំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិន
មែនជាញាតិទេ នៃមោឃបុរស អំពើនេះមិនមែននាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង
ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នក
ទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាទនីយៈ ឬ
ភោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ

ហើយទំព័រស៊ីក្លី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិបាដិទេសនីយៈថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវ
អាបត្តិបាដិទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀលហើយ មិនជាទីសប្បាយ ឥឡូវខ្ញុំ
សូមសំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

[៤០០] ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នាក្នុងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។
ភិក្ខុនីដែលមិនបានជាប់ទាក់ទងគ្នាអំពីចំណែកខាងមាតា ឬបិតាដរាបតាំងពីគូនៃជីដូនជីតាទី
៧ ហៅថាមិនមែនជាញាតិ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក ហៅថា
ភិក្ខុនី។ ច្រករហូត(ក្តី) ច្រកទាល់(ក្តី) ទីប្រជុំផ្លូវមានជ្រុង៤ ឬមានជ្រុង៧(ក្តី) ផ្ទះរបស់ត្រកូល(ក្តី)
ហៅថាចន្លោះផ្ទះ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺលើកលែងគោជនទាំង៥ និងរបស់ដែលជា
យាមកាលិក សត្តាហកាលិក យាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់។ ដែល
ហៅថា គោជនីយៈនោះ គឺគោជនមាន៥យ៉ាង បានដល់បាយ១ នំកុម្មាស១ សដូរ១ ត្រី១ សាច់
១។ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬគោជនីយៈ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំព័រស៊ី នឹងបរិភោគ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីមិនមែន
ជាញាតិ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថាមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនីយ ឬគោជនីយៈដោយដៃ
របស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្លូវ យកមកទំព័រស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិ
ទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយនឹងភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ ហើយទទួលយកខាទនី
យៈ ឬគោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ យកមកទំព័រស៊ីក្តី
បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ ហើយ
ទទួលយកខាទនីយៈ ឬគោជនីយៈដោយដៃរបស់ខ្លួនអំពីដៃភិក្ខុនីដែលចូលទៅកាន់ចន្លោះផ្ទះ
យកមកទំព័រស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលយករបស់ដែលជា
យាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ដើម្បីជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬគោជនីយៈអំពីដៃ
ភិក្ខុនីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃតែម្នាក់ ដោយបំណងថា អាត្មាអញនឹងទំព័រស៊ី
នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ភិក្ខុនីជា

ញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាមិនមែនជាញាតិ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដរ។ ភិក្ខុនីជាញាតិ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាញាតិ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤០១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីជាញាតិ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិឲ្យគេឲ្យនូវខាទនីយៈ និងភោជនីយៈមិនបានឲ្យដោយខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានដាក់ចុះនូវខាទនីយៈនិងភោជនីយៈហើយឲ្យ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាទនីយៈនិងភោជនីយៈក្នុងលំនៅរបស់ភិក្ខុនីខាងក្នុងអារាម១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បានឲ្យនូវខាទនីយៈនិងភោជនីយៈក្នុងដំណេករបស់តិរិយ១ ភិក្ខុនីមិនមែនជាញាតិ បាននាំយកខាទនីយៈនិងភោជនីយៈអំពីស្រុក ហើយឲ្យក្នុងវេលាដែលត្រឡប់មកវិញ១ ភិក្ខុនីបាននាំយករបស់ដែលជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ដែលជាយាវជីវិក ឲ្យដោយពាក្យថា កាលបើហេតុមាន សូមលោកម្ចាស់និមន្តធាន់ចុះ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ និងភោជនីយៈអំពីដៃរបស់សិក្ខុមានា១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈនិងភោជនីយៈអំពីដៃសាមណេរី១ ភិក្ខុឆ្លត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី១ ចប់។

សិក្ខាបទទី២

[៤០២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តវេឡុវនជាកលន្ទុកនិវាបស្ថាន ជិតក្រុងរាជគ្រឹះ។ គ្រានោះឯង មានពួកភិក្ខុដែលគេបាននិមន្តមកធាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ។ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនីទៅឈររម្លាប់គេថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្មមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះដូច្នោះ ចំពោះឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយ។ ឯពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក៏បានធាន់ដរាបទាល់តែឆ្ងៃតៗ ពួកភិក្ខុឯទៀតក៏ធាន់ចង្ហាន់មិនបានបរិបូណ៌។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗបេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស តិះដៀលបន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុមិនគួរនឹងមិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលជាអ្នកបង្ហាប់គេសោះ។ បេ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយមិនបានឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្ហាប់គេ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះ

ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា នៃមោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរនឹង មិនឃាត់ពួកភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់គេទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនមែននាំពួក ជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើង ទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុ ទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តហើយ ឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូលទាំងឡាយ។ បើមានភិក្ខុនី មកឈររងបង្គាប់គេជិតទីនោះថា អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្មមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរ ប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះថា នៃនាង ។ ចូរថយចេញ ទៅសិន ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុសូម្បីទ្រូប បើមិនបានពោលបណ្តេញភិក្ខុនី នោះដោយពាក្យថា នៃនាង ។ ចូរថយចេញទៅ ទម្រាំតែពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់ ដូច្នោះសិនទេ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវសំដែងដោយពាក្យថា ម្ចាស់អាវុសោ យើងត្រូវហើយនូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិ ទេសនីយៈ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល មិនជាទីសប្បាយចិត្ត ឥឡូវយើងសូម សំដែងអាបត្តិនោះចេញ។

[៤០៣] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជនបាននិមន្តឆាន់ក្នុងសំណាក់របស់ត្រកូល ទាំងឡាយ សេចក្តីថា ដែលហៅថា ត្រកូល បានដល់ត្រកូល៤ពួក គឺត្រកូលក្សត្រ១ ត្រកូល ព្រាហ្មណ៍១ ត្រកូលឈ្មួញ១ ត្រកូលអ្នកគ្រូ១។ ពាក្យថា ដែលគេនិមន្តឆាន់ គឺភិក្ខុដែលពួកជន បាននិមន្តឆាន់ដោយភោជនទាំង៥ ភោជនណាមួយ។ ដែលហៅថា ភិក្ខុនី គឺស្រីដែលបាន ឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់សង្ឃទាំងពីរពួក។ ដែលហៅថាបង្គាប់ គឺភិក្ខុនីណាពោលថា អ្នក ទាំងឡាយចូរប្រគេនសម្មមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរប្រគេនបាយមកក្នុងទីនេះ តាមសម គួរដល់ភិក្ខុដែលជាមិត្ត ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្គាល់ ភិក្ខុដែលធ្លាប់ស្និទ្ធស្នាល ភិក្ខុដែលមានឧបជ្ឈាយ៍ ស្មើគ្នា ភិក្ខុដែលមានអាចារ្យស្មើគ្នា ភិក្ខុនីនេះហៅថាជាអ្នកបង្គាប់។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺ ពួកភិក្ខុដែលកំពុងឆាន់ (នោះឯង)។ ពាក្យថា ភិក្ខុនីនោះ គឺភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្គាប់នោះឯង។ ភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវបណ្តេញភិក្ខុនីនោះដោយពាក្យថា នៃនាង ។ ចូរថយចេញទៅសិន ទម្រាំតែ ពួកភិក្ខុឆាន់រួចសព្វគ្រប់។ ភិក្ខុសូម្បីទ្រូប បើមិនបានបណ្តេញភិក្ខុនីទេ ហើយទទួលយកដោយ

គិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[២០២] ឧបសម្បន្នាស្រីដែលបានឧបសម្បទាអំពីឧកតោសង្ឃ ដែលហៅថា ភិក្ខុនីនោះឯងៗ កំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុដឹងច្បាស់ថា ឧបសម្បន្នាមែន តែមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងឧបសម្បន្នាកំពុងបង្គាប់ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ឧបសម្បន្នាកំពុងបង្គាប់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នាទៅវិញ ហើយមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ស្រីដែលបានឧបសម្បទាក្នុងសំណាក់ភិក្ខុនីសង្ឃតែម្នាក់កំពុងពោលបង្គាប់ ភិក្ខុមិនបានពោលហាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាឧបសម្បន្នាទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងអនុបសម្បន្នា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដៗ អនុបសម្បន្នា ភិក្ខុសំគាល់ថាអនុបសម្បន្នាមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[២០៥] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុនីបង្គាប់ទាយកឲ្យប្រគេនភត្តរូបសំខ្លួន មិនប្រគេនដោយខ្លួនឯង១ ភិក្ខុនីប្រគេនភត្តរូបសំព្វកជនដទៃ មិនបានប្រើអ្នកដទៃឲ្យប្រគេន១ វត្ថុណាដែលទាយកមិនទាន់ប្រគេន ភិក្ខុនីក៏បង្គាប់គេឲ្យប្រគេនវត្ថុនោះ១ ទាយកមិនទាន់ប្រគេនក្នុងទីណា ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនក្នុងទីនោះ១ ភិក្ខុនីបង្គាប់គេឲ្យប្រគេនភត្តដ៏ស្មើគ្នាដល់ពួកភិក្ខុទាំងពួង១ សិក្ខាមានពោលបង្គាប់១ សាមណេរីពោលបង្គាប់១ អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុ ព្រោះកោជនទាំងពួង រៀរលែងតែកោជន៥យ៉ាងចេញ១ ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី២ ចប់។

សិក្ខាបទទី៣

[២០៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅវត្តជេតពន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ គ្រានោះឯង ក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានត្រកូល១មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់អដ្ឋកថា បានឮថាក្នុងត្រកូលនោះមានជនពីរនាក់បានសម្រេចព្រះសោតា

បត្តិផល។ (ប្តីប្រពន្ធ) បានចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ។ ខាទនីយៈ ឬ
ភោជនីយៈណាដែលកើតឡើងក្នុងត្រកូលនោះក្នុងវេលាមុនភត្ត ជនទាំងនោះជួនកាលខាន
បរិភោគខ្លួនឯង ព្រោះចាត់ចែងខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈទាំងអស់នោះប្រគេនដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ
។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិន
គួរនឹងមិនស្គាល់ប្រមាណ ហើយទទួលយកសោះ ជនទាំងឡាយនេះបានប្រគេននូវខាទនីយៈ
និងភោជនីយៈដល់ភិក្ខុទាំងនេះ ហើយជួនកាលខានបរិភោគខ្លួនឯង។ កាលពួកមនុស្សទាំង
នោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានព្រួយស្ងប់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំង
នោះក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះ
ដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងគ្រានោះ ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយ
ព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រកូលណាដែលចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាក
ទ្រព្យសម្បត្តិ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ គឺសម្មតិត្រកូលនោះថា ជាសេក្ខ
ត្រកូល ដោយកម្មមានញត្តិជាគំរប់ពីរ ចំពោះត្រកូលបែបនេះចុះ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ (សេក្ខ
សម្មតិ) សង្ឃត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយដែលជាអ្នកឈ្លាសប្រតិពល ត្រូវផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹងថា
បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលឈ្មោះនេះតែងចំរើន
ដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ។ បើកម្មមានកាលដ៏សមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ
គប្បីឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះចុះ។ នេះជាពាក្យផ្ទៀងសង្ឃឲ្យដឹង។ បពិត្រព្រះ
សង្ឃដ៏ចំរើន ព្រះសង្ឃសូមស្តាប់នូវពាក្យខ្ញុំ (ដ្បិត) ត្រកូលឈ្មោះនេះ ចំរើនដោយសទ្ធា តែ
សាបសូន្យចាកទ្រព្យ។ ឥឡូវសង្ឃឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ។ កិរិយាឲ្យនូវសេក្ខ
សម្មតិដល់ត្រកូលឈ្មោះនេះ បើសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គ
នោះត្រូវស្ងៀម បើមិនសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះគប្បី
ពោលឡើង។ សេក្ខសម្មតិ សង្ឃបានឲ្យដល់ត្រកូលមានឈ្មោះនេះរួចស្រេចហើយ។ ការឲ្យ
សេក្ខសម្មតិសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រោះហេតុនោះបានជាសង្ឃស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវ
រឿងនេះ ត្រង់ហេតុដែលស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង

ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល ហើយ ភិក្ខុណាមួយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូល ដែលសង្ឃបានឲ្យសេក្ខសម្មតិបែបនោះ ហើយទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវអាបត្តិឈ្មោះបាដិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះដៀល ឥឡូវខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤០៧] សម័យនោះឯង មហោស្រព (គេលេង) នៅក្រុងសាវត្ថី។ ពួកមនុស្ស គេបាន និមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យឆាន់។ ចំណែកខាងត្រកូលនោះឯង ក៏បាននិមន្តភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យ(ឆាន់ ចង្កាន់)។ ភិក្ខុទាំងឡាយនឹករង្សៀស មិនហ៊ានទទួលនិមន្ត ព្រោះគិតថា ការដែលទទួល យក ខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខ ហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគយាត់ហើយ។ មនុស្សទាំងឡាយនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ថា យើងនឹងរស់នៅប្រយោជន៍អ្វី ដ្បិតលោកម្ចាស់ ទាំងឡាយ មិនហ៊ានទទួលយកខាទនីយៈភោជនីយៈរបស់យើង កាលមនុស្សទាំងនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្កាប់ ពួកភិក្ខុក៏បានឮច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូល សេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះ ភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានគេនិមន្ត ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល ហើយ(យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពបែបនោះហើយ (យកមក) ទំពាស៊ីក្តី បរិភោគក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ

មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ។
សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ភិក្ខុទាំងឡាយយ៉ាងនេះ។

[៤០៨] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូប ជាជីតុនរបស់ត្រកូលនោះ។ លំដាប់នោះ ក្នុង
វេលាព្រឹកព្រហាម ភិក្ខុនោះបានស្ងៀកស្ងៀម ហើយប្រដាប់ដោយបាត្រនិងចីវរ ដើរចូលទៅកាន់
ត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏អង្គុយលើអាសនៈដែលគេក្រាលទុក។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះ
ជួនជាមានជម្ងឺផង។ គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ចូរលោកម្ចាស់និមន្តឆាន់សិន។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹករង្វៀសថា
ភិក្ខុដែលគេមិនបាននិមន្ត ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពី
ពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏
មានព្រះភាគហាមហើយ បានជាមិនហ៊ានទទួល ហើយមិនអាចដើម្បីដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ក៏
អត់ចង្អាន់។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះត្រឡប់ទៅវត្តវិញ បានដំណាលប្រាប់រឿងនុះដល់ភិក្ខុទាំងឡា
យ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ
ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះថា
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ ទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈ
ក្តី ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល ហើយ(យកមក)
ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
យ៉ាងនេះថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ ភិក្ខុណាមួយ
ឥតមានគេនិមន្តក្នុងកាលមុន ហើយឥតទាំងមានជម្ងឺ បានទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី
ដោយដៃរបស់ខ្លួន អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលបែបនោះហើយ
(យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងថា ម្ចាស់អាវុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិ
ទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងអាបត្តិនោះ
ចេញ។

[២០៧] ពាក្យថា ពួកត្រកូលណាមួយដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលហើយ សេចក្តីថា ត្រកូលណាដែលចំរើនដោយសទ្ធា តែសាបសូន្យចាកទ្រព្យសម្បត្តិ សង្ឃបានឲ្យសេក្ខសម្មតិដោយញត្តិទុតិយកម្មចំពោះត្រកូលបែបនេះ (ត្រកូលនោះ) ឈ្មោះថាសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តា។ ពាក្យថា អំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូលបែបនោះ គឺអំពីពួកត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខត្រកូល មានសភាពយ៉ាងនោះ។ ដែលហៅថា ឥតគេនិមន្ត គឺឥតគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក ទោះបីភិក្ខុដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះ ទើបមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះក៏ហៅថា ឥតមានគេនិមន្តដែរ។ ដែលហៅថា មានគេនិមន្ត គឺមានគេនិមន្តដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃនេះ ឬដើម្បីឆាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែក កាលភិក្ខុមិនទាន់បានដើរទៅកាន់ឧបចាររបស់ផ្ទះនៅឡើយ ស្រាប់តែមានពួកជននិមន្ត ភិក្ខុនេះហៅថា មានគេនិមន្ត។ ភិក្ខុណាដែលអាច ដើម្បីនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះហៅថា មិនមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានទេ ភិក្ខុនោះហៅថា មានជម្ងឺ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺរៀរលែងតែភោជន៥យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារដីវិកចេញក្រៅពីនោះហៅថា ខាទនីយៈទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ភិក្ខុឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺ ទទួលយកនូវខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដោយគិតថា អាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្កដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[២១០] ត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថា ត្រកូល សង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈមែន ឥតមានគេនិមន្ត ឥតមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុសង្ឃៗក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ត្រកូលដែលសង្ឃសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថា

សេក្ខៈ ឥតមានគេនិមន្ត ឥតទាំងមានជម្ងឺ ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃ
របស់ខ្លួន (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជា
យាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់អាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
ដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ ត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជា
សេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូល សង្ឃបានសន្មតជាសេក្ខៈវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុមានសេចក្តី
សង្ឃឹយក្នុងត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ត្រកូលដែលសង្ឃ
មិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈ ភិក្ខុសំគាល់ថាត្រកូលដែលសង្ឃមិនបានសន្មតថាជាសេក្ខៈមែន
មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤១១] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១៣យ៉ាង) គឺភិក្ខុមានគេនិមន្ត១
ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់របស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបាននិមន្ត ឬរបស់ដែលសល់អំពីភិក្ខុ
មានជម្ងឺ១ ចង្កាន់ដែលគេបានតាក់តែងទុកក្នុងទីនោះចំពោះពួកភិក្ខុដទៃ១ ពួកជនបាននាំយក
ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកពីផ្ទះហើយប្រគេន១ ភិក្ខុទទួលឆាន់និច្ចកត្ត១ សលាកកត្ត១ បក្ខិក
កត្ត១ ឧបោសថិកកត្ត១ បាដិបទិកកត្ត១ ជនបានប្រគេននូវរបស់ជាយាមកាលិក សត្តា
ហកាលិក និងរបស់ជាយាវជីវិកដោយវាចាថា កាលបើមានហេតុ និមន្តលោកម្ចាស់ឆាន់ចុះ១
ភិក្ខុត្រួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សិក្ខាបទទី៣ ចប់។

សិក្ខាបទទី៤

[៤១២] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅនិគ្រោធារាម ទៀបក្រុងកបិលព
ស្តុ ក្នុងដែនសក្កៈ។ គ្រានោះឯង មានពួកទាសៈរបស់សាកិយជន ជាមនុស្សខូចកាច។ ពួកស្រី
សាកិយៈប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅ
ក្នុងព្រៃ។ ពួកទាសៈរបស់សាកិយជនបានឮដំណឹងថា ឥឡូវ ឮថាពួកស្រីសាកិយៈមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាដើម្បីនឹងធ្វើនូវភត្ត (ប្រគេនពួកភិក្ខុដែលនៅ) ក្នុងទីសេនាសនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ។
ពួកទាសៈទាំងនោះនាំគ្នាទៅពួនសម្ងំចាំស្នាក់ជិតផ្លូវ។ (លុះ) ពួកស្រីសាកិយៈនាំយកខាទនីយៈ

និងភោជនីយៈដ៏ឧត្តមចេញដើរតម្រង់ទីសេនាសនៈ ដែលតាំងក្នុងព្រៃ ឯពួកទាសៈរបស់សាកិ
យៈជន ក៏ស្ទុះចេញទៅបួនពួកស្រីសាកិយៈ ហើយប្រទូស្តថែមទៀតផង។ ពួកសាកិយជនក៏
បានចេញទៅចាប់ពួកចោរទាំងនោះព្រមទាំងពស្តុតាង ហើយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះ
បង្ហាត់ថា កាលពួកចោរវានៅជិតវត្ត លោកម្ចាស់ទាំងឡាយមិនគួរនឹងមិនប្រាប់ (យើងឲ្យដឹង
ផងសោះ)។ កាលពួកសាកិយជនពោលទោស តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាត់ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏បានព្រ
ច្បាស់។ វេលានោះ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះ
និទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកក្នុងវេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដីកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះតថាគតនឹង
បញ្ញត្តិសិក្ខាបទដល់ពួកភិក្ខុព្រោះអាស្រ័យអំណាចប្រយោជន៍ទាំង១០យ៉ាង គឺដើម្បីជាការ
ស្រួលដល់សង្ឃ។ បើដើម្បីញ៉ាំងព្រះសទ្ធម្មឲ្យបិទបិទ ដើម្បីអនុគ្រោះដល់ព្រះវិន័យ ម្នាលភិក្ខុ
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈ
ទាំងឡាយណាដែលមាននៅក្នុងព្រៃ ដែលគេសន្មតថាទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស ប្រកបដោយភ័យ
ចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ ហើយទទួលយក
ខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តី ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដែររបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម
(យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិ
ឈ្មោះបាជិទេសនីយៈ មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែង
អាបត្តិនោះចេញ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់ពួកភិក្ខុដោយ
ន័យដូចបានពោលមកយ៉ាងនេះ។

[៤១៣] សម័យនោះឯង មានភិក្ខុ១រូបមានជម្ងឺនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំង
នៅក្នុងព្រៃ។ មនុស្សទាំងឡាយបាននាំយកខាទនីយភោជនីយាហារដើរសំដៅទៅត្រង់ទីសេនា
សនៈដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ(នោះ)។ គ្រានោះឯង មនុស្សទាំងនោះក៏បាននិយាយពាក្យនេះនឹង
ភិក្ខុនោះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តឆាន់។ វេលានោះ ភិក្ខុនោះនឹក
រង្ស៊ីសថា ការដែលភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដែររបស់ខ្លួនក្នុងទីសេនាសនៈ

ទាំងឡាយដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ (ហើយយកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
ម្ចាស់ទ្រង់ហាមហើយ ក៏មិនហ៊ានទទួលយក ហើយមិនអាចនឹងទៅបិណ្ណបាតបានឡើយ ក៏អត់
ចង្កាន់។ លុះគ្រាខាងក្រោយមក ភិក្ខុនោះបានដំណាលរឿងនុំដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយក៏បានក្រាបទូលសេចក្តីនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ
ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
ក្នុងវេលានោះដោយព្រះពុទ្ធដីកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុដែលមានជ
ម្ងីទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈ ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយដែលតាំង
នៅក្នុងព្រៃ (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគបាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែង
ឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ
ដែលគេសន្មតថាជាទីប្រកបដោយរង្សៀស ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុណាមួយ ឥតមាន
ជម្ងឺនៅក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពដូច្នោះ បានទទួលយកខាទនីយៈ ភោជនីយៈ
ភ្នំ ដែលគេមិនបានឲ្យដំណឹងជាមុន ដោយដៃរបស់ខ្លួនក្នុងអារាម (ហើយយកមក) ទំពាស៊ី
ឬបរិភោគ ភិក្ខុនោះត្រូវសំដែងអាបត្តិថា ម្នាលអារុសោ ខ្ញុំត្រូវហើយនូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ
មិនជាទីសប្បាយ ដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់តិះដៀល ខ្ញុំសូមសំដែងនូវអាបត្តិនោះចេញ។

[២១២] ពាក្យថា ទីសេនាសនៈទាំងឡាយណាមួយដែលមាននៅក្នុងព្រៃ គឺទីសេនាសនៈ
យ៉ាងជិតបំផុតត្រឹម៥០០ជួរជួរអំពីស្រុក ហៅថា សេនាសនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ។ ដែលហៅថា ទី
ប្រកបដោយរង្សៀស គឺឱកាសជាទីនៅ ឱកាសសម្រាប់បរិភោគ ឱកាសសម្រាប់ឈរនៅ ឱកាស
សម្រាប់អង្គុយនៅ ឱកាសសម្រាប់ដេកនៅ របស់ពួកចោរក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬក្នុងឧបចារនៃ
អារាម។ ដែលហៅថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ គឺមនុស្សទាំងឡាយដែលពួកចោរវា
សម្លាប់ វាបួន វាវាយ ឬសំពងក៏ប្រាកដក្នុងអារាម ឬឧបចាររបស់អារាម។ ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ
មានសេចក្តីដូចគ្នានឹងសិក្ខាបទទី១នៃបារាជិកកណ្តុរ។ ពាក្យថា ក្នុងទីសេនាសនៈទាំងឡាយ
មានសភាពដូច្នោះ គឺទីសេនាសនៈទាំងឡាយមានសភាពបែបនេះឯង។ ដែលហៅថា គេមិន
បានឲ្យដំណឹង ទោះបីសហធម្មិកបុគ្គលទាំង៥ បានឲ្យដំណឹងហើយក្តី ការឲ្យដំណឹងនេះ ក៏គង់

ហៅថា គេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល។ ការឲ្យដំណឹងក្នុងទីដទៃក្រៅពីអារាម ឬឧបចាររបស់
អារាមក្តី ការឲ្យដំណឹងយ៉ាងនេះក៏ឈ្មោះថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងដដែល។ ដែលហៅថា មាន
គេឲ្យដំណឹង គឺបុគ្គលណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី មកកាន់អារាម ឬឧបចាររបស់អារាមប្រាប់
(ចំពោះភិក្ខុ) ថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ត្រកូលឈ្មោះនេះគេនឹងនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនី
យៈ (មកប្រគេន)។ បើទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយរង្ស៊ីស។ បើទី
ប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ ភិក្ខុត្រូវប្រាប់ថា ទីប្រកបដោយភ័យចំពោះមុខ។ បើទាយក
និយាយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សេចក្តីរង្ស៊ីសក្តី សេចក្តីភ័យក្តី ក៏លើកទុកចុះ ជនមុខជា
នឹងនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈមកមិនខានទេ (នោះ) ភិក្ខុត្រូវនិយាយនឹងពួកចោរថា ដ្បិត
មានពួកមនុស្ស គេនឹងចូលមកក្នុងទីនេះ អ្នកទាំងឡាយចូរថយចេញសិន។ កាលទាយក
ឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនបបរ តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់បបរនោះមកប្រគេន
វិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលទាយកឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនភត្ត តែទាយក
នោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់ភត្តនោះប្រគេនវិញ នេះហៅថា មានគេឲ្យដំណឹងដែរ។ កាល
បើទាយកបានឲ្យដំណឹងថានឹងប្រគេនខាទនីយៈ តែទាយកនោះត្រឡប់ជានាំយកបរិវាររបស់
ខាទនីយៈនោះប្រគេនវិញ នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកគេបាន
ឲ្យដំណឹងថា ត្រកូលនោះនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងត្រកូលនោះ គេនាំយកខាទនីយៈ
ឬភោជនីយៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថា គេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកគេបាន
ឲ្យដំណឹងថា អ្នកស្រុកគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងស្រុកនោះគេនាំយកខាទនីយៈ ឬ
ភោជនីយៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថាគេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ កាលបើទាយកគេបានឲ្យដំណឹង
ថា ប្រជុំជនគេនឹងប្រគេន មានពួកមនុស្សណាក្នុងប្រជុំជននោះ គេនាំយកខាទនីយៈ ឬភោជនី
យៈមកប្រគេន នេះក៏ហៅថាគេបានឲ្យដំណឹងដែរ។ ដែលហៅថា ខាទនីយៈ គឺវៀរលែង
ភោជនទាំង៥យ៉ាង និងរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងយាវជីវិកចេញ ក្រៅពីនោះ
ហៅថាខាទនីយៈទាំងអស់។ ដែលហៅថា ភោជនីយៈ បានដល់ភោជន៥យ៉ាង គឺបាយ១ នំ
ស្រស់១ នំក្រៀម១ ត្រី១ សាច់១។ ដែលហៅថា ខាងក្នុងអារាម គឺខាងក្នុងអារាមនៃអារាមដែល

មានរបង ឬឧបចារនៃអារាមដែលឥតរបង។ ភិក្ខុណាដែលអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបាន ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាគ្មានជម្ងឺ។ ភិក្ខុណាដែលមិនអាចនឹងដើរទៅបិណ្ឌបាតបានទេ ភិក្ខុនោះឈ្មោះថាមានជម្ងឺ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដែលទាយកឥតឲ្យដំណឹង ដោយគិតថាអាត្មាអញនឹងទំពាស៊ី នឹងបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។

[៤១៥] ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់ថាទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺ មានសង្ស័យក្នុងរបស់ដែលទាយកមិនទាន់បានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ទាយកមិនបានឲ្យដំណឹង ភិក្ខុមិនមានជម្ងឺសំគាល់ថាទាយកបានឲ្យដំណឹង ហើយទទួលយកខាទនីយៈក្តី ភោជនីយៈក្តីដោយដៃរបស់ខ្លួនខាងក្នុងអារាម (យកមក) ទំពាស៊ី ឬបរិភោគ ត្រូវអាបត្តិបាដិទេសនីយៈ។ ភិក្ខុទទួលរបស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារវជីវិក ដើម្បីប្រយោជន៍ជាអាហារ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗវារៈដែលលេបចូលទៅ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេមិនបានឲ្យដំណឹងទៅវិញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។ របស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹងហើយ ភិក្ខុសំគាល់ថាគេបានឲ្យដំណឹងមែន មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ។

[៤១៦] វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺរបស់ដែលទាយកបានឲ្យដំណឹង១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់ខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈដែលសល់អំពីភិក្ខុដែលគេបានឲ្យដំណឹង ឬអំពីភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុទទួលយកខាទនីយៈ ឬភោជនីយៈពីខាងក្រៅអារាម (ហើយយកមក) ឆាន់ខាងក្នុងអារាម១ ភិក្ខុឆាន់មើមឈើក្តី សំបកឈើក្តី ស្លឹកឈើក្តី ផ្កាឈើក្តី ផ្លែឈើក្តី ដែលដុះនៅខាងក្នុងអារាមនោះ១ កាលបើមានហេតុ ភិក្ខុឆាន់របស់ជាយាមកាលិក សត្តាហកាលិក និងរបស់ជាយារវជីវិកបាន១ ភិក្ខុឆ្លៀត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១[តម្រូវនេះទៅ មានបាលី

ប្រាកដក្នុងគម្ពីរខ្លះថា ឧទ្ទាននៃបាដិទេសនិយកណ្តុនោះថា (មាន៤សិក្ខាបទ)គឺ ភិក្ខុចូលទៅ កាន់ចន្លោះស្រុក ហើយទទួលយកចង្កាន់អំពីដៃភិក្ខុនីដែលមិនមែនជាញាតិ១ ភិក្ខុមិនហាម ឃាត់ភិក្ខុនីដែលកំពុងបង្ហាត់បញ្ជាគ្រហស្ថ១ ការឲ្យនូវសេក្ខសម្មតិ១ ការធាន់ចង្កាន់ក្នុងសេនា សនៈតាំងនៅក្នុងព្រៃ១។

[៤១៧] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិបាដិទេសនីយៈទាំង៤ ខ្ញុំបានសំដែង រួចហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងអាបត្តិទាំងនោះ លោកទាំងឡាយជាអ្នក បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរ ជាគំរប់បីដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយជាអ្នក បរិសុទ្ធហើយក្នុងអាបត្តិទាំងនេះ ព្រោះហេតុនោះបានជាលោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំចាំទុកនូវសេចក្តី បរិសុទ្ធ ត្រង់ការស្ងៀមនៅនេះឯង។

បាដិទេសនិយកណ្តុ ចប់ប៉ុណ្ណោះ។

សេក្ខិយកណ្តុ

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងនេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស។

បរិមណ្ឌលវត្ត

សារុប្ប មាន២៦

[៤១៨] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលសម្រេចឥរិយាបថនៅក្នុងវត្តជេតវន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតក្រុងសាវត្ថី។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុស្ងៀកស្បង់ឲ្យស្គុយ មុខខ្លះ ស្គុយក្រោយខ្លះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាត់ថា សមណៈ ទាំងឡាយជាសក្យបុត្រ មិនសមបើនឹងស្ងៀកស្បង់ឲ្យស្គុយមុខខ្លះ ស្គុយក្រោយខ្លះ ដូចជាពួក គ្រហស្ថដែលជាអ្នកបរិភោគកាមសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងឡាយនោះពោល ទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាត់។ ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាត់ថា គួររើដែរ ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុហ៊ានស្ងៀកស្បង់ឲ្យស្គុយមុខ ខ្លះ ស្គុយក្រោយខ្លះ។ ខណៈនោះ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ

ជាម្ចាស់។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ហើយត្រាស់ឲ្យ
ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរចំពោះទៅពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នក
ទាំងឡាយស្ងៀកស្ងៀងឲ្យស្តុយមុខខ្លះ ស្តុយក្រោយខ្លះ ពិតមែនឬ? ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រាបទូល
ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគទ្រង់ត្រាស់តិះដៀលថា ម្ចាស់
មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនសមបើនឹងស្ងៀកស្ងៀងឲ្យស្តុយមុខខ្លះ ស្តុយក្រោយ
ខ្លះទេ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើនេះ នឹងបាននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលមិន
ទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាដល់ជនទាំងឡាយដែលជ្រះថ្លារួចហើយក៏ទេដែរ។ បើ
ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើ
សេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងស្ងៀក(ស្ងៀង)ឲ្យជាបរិមណ្ឌល។

ភិក្ខុត្រូវស្ងៀកឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺបិទបាំងមណ្ឌលផ្និត[១.២.អដ្ឋកថា ភិក្ខុត្រូវស្ងៀកស្ងៀង
ឲ្យជាបរិមណ្ឌល ខាងលើបិទមណ្ឌលផ្និត ខាងក្រោម បិទមណ្ឌលជង្គង់ គឺស្រុងចុះទៅខាង
ក្រោមអំពីជង្គង់ប្រមាណ៨ធ្នាប់។ មណ្ឌលជង្គង់[២]។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ
ស្ងៀកឲ្យស្តុយមុខ ឬស្តុយក្រោយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
សតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២១៧] សារវត្តិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដណ្តប់(ចីពរ) ស្តុយមុខខ្លះ ស្តុយ
ក្រោយខ្លះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងដណ្តប់ (ចីពរ) ឲ្យជាបរិម
ណ្ឌល។

ភិក្ខុគប្បីដណ្តប់ឲ្យជាបរិមណ្ឌលគឺ ធ្វើនូវជាយទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ដណ្តប់(ចីពរ)ឲ្យស្តុយមុខខ្លះ ស្តុយក្រោយខ្លះ ភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
សតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២០] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហនូវកាយ[គឺភិក្ខុមិនបានបិទបាំងកាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល] ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ (គឺក្នុងស្រុក)។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំងឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង[អដ្ឋកថា ថាបិទបាំងឲ្យល្អ គឺមិនទទួរក្បាល អធិប្បាយថា ភិក្ខុនឹងចូលទៅក្នុងស្រុក ត្រូវយកចីពរមកដាក់គ្របលើស្នា ពាក់កុំហើយយកជាយទាំងពីរបិទបាំងក រួចហើយធ្វើចុងមុំទាំងពីរឲ្យត្រឹមស្មើគ្នា ហើយប្រមូលចូលមក រួចបិទបាំងដរាបដល់ភ្នែកដៃ ហើយគប្បីដើរទៅៗ ឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបើកចំហកាយអង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងបិទបាំង(កាយ)ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវបិទបាំង[អដ្ឋកថា ថា ភិក្ខុវេលានឹងអង្គុយនៅក្នុងស្រុក ត្រូវបើកកាយខាងលើតាំងពីកញ្ជឹងករហូតដល់ក្បាល ខាងដៃ តាំងពីត្រឹមភ្នែកដៃទៅចុងម្រាម ខាងជើង តាំងពីចុងកំភួនជើងទៅខាងក្រោម ហើយគប្បីអង្គុយចុះៗ ឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបើកចំហកាយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់លំនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ គ្រវាត់គ្រវែងដៃខ្លះ ជើងខ្លះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយវាសដៃខ្លះ វាសជើងខ្លះ អង្គុយក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសង្រួមដោយល្អ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែសង្រួមឲ្យល្អអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយវាសដៃ ឬវាសជើងអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ក្រឡេកមើលត្រឹមតែមួយជួរនីមួយៗ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ អាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះៗ អង្គុយ នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមានភ្នែកសំឡឹងចុះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានភ្នែកសំឡឹងចុះត្រឹមមួយជួរនឹម អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយក្រឡេកមើលត្រង់ទីនោះ។ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៦] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីវរ ដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានសើយចីវរ ដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយសើយចីវរខាងម្ខាង ឬទាំងពីរខាង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើយចីវរ អង្គុយនៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើយចីវរ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយសើយចីវរខាងម្ខាង ឬទាំងពីរខាង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅក្នុងអាវាស១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុ
ឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

បរិមណ្ឌលវគ្គជាបឋម ចប់។

ឧជ្ឈត្យិកវគ្គ

[២២៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយសើចខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិន
ដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្តដែលគួរញញឹម១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៩] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសើចខ្លាំង អង្គុយនៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយសើចខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុគ្រាន់តែធ្វើញញឹមក្នុងវត្តដែលគួរញញឹម១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៣០] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហ៊ោ សំឡេងពូជ័
ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយ
សំដីតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវមានសំឡេងតិច ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយធ្វើនូវសំឡេងហ៊ោ សំឡេងពូជ័ខ្លាំង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៣១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើនូវសំឡេងហើរ សំឡេងព្នង ខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងនិយាយ សំដីតិច អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុត្រូវតែមានសំឡេងតិច អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវសំឡេងហើរ សំឡេងព្នងខ្លាំង អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៣២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងកាយ យោលកាយ ដើរ ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងកាយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើកាយឲ្យគ្រលែង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវផ្គត់ផ្គង់កាយដើរទៅ (ក្នុង ចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រលែងកាយ យោលកាយ ដើរទៅក្នុង ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៣៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ឆព្វគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយគ្រលែងកាយ យោល កាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន គ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គត់ផ្គង់កាយ ហើយអង្គុយ នៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឃ្មោងកាយ យោលកាយ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុដែលចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៣៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ធញ្ញគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយបង់បោយ វាសដៃ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវបង់បោយ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួល ដើរទៅ (ក្នុងចន្លោះផ្ទះ)។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបង់បោយ វាសដៃ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៣៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ធញ្ញគ្គិយភិក្ខុទាំងឡាយត្រាដៃ វាសដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនត្រាដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវត្រាដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវដាក់ដៃឲ្យស្រួល អង្គុយនៅ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយត្រាដៃ វាសដៃ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៣៦] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធញ្ញគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងក្បាល អក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានគ្រលែងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គង់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួល ដើរ
ទៅ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ គ្រលែងក្បាល រក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានសតិ១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៣៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុគ្រលែងក្បាល រក្សាល អង្គុយ
នៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនគ្រលែងក្បាល
អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវគ្រលែងក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ ត្រូវតែផ្គង់តម្រង់ក្បាលឲ្យស្រួល
អង្គុយនៅ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយគ្រលែងក្បាល រក្សាល អង្គុយនៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី១
ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១
ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

ឧដ្ឋគ្យិកវគ្គទី២ ចប់។

ខម្ពកតវគ្គ

[៤៣៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (យកដៃ) ស្នឹមចង្កេះ ដើរទៅ
ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្នឹម
ចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវស្នឹមចង្កេះ ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្នឹមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិ
ទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៣៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិន (យកដៃ) ស្និមចង្កេះ អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវ(យកដៃ)ស្និមចង្កេះ ហើយអង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើនូវកិរិយាស្និមចង្កេះតែម្ខាងក្តី ទាំងពីរខាងក្តី អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២០] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទូរក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទូរក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទូរក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទូរក្សាល ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុគ្មានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទូរក្សាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនទទូរក្សាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួរក្បាល អង្គុយនៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរចំអើតជើង ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនចំអើតជើង ហើយដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចំអើតជើង ដើរទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរចំអើតជើងទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ ក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ក្នុងចន្លោះផ្ទះឡើយ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី ត្របោមដោយរឹតនឹងសំពត់ក្តី ក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចូលទៅកាន់ទីនៅ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិន
គោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សា
ថា អញនឹងទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព។

ភិក្ខុត្រូវទទួលអាហារបិណ្ឌបាតដោយគោរព។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ
ទទួលអាហារបិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមានសេចក្តីប្រាថ្នានឹងចាក់ចោល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងល់១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[២២៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះៗ
ទទួលបិណ្ឌបាត កាលបើមានជនកំពុងដាក់បាតត្រក្តី ដាក់រួចហើយដើរទៅក្តី ក៏មិនបានដឹង
សោះ (ព្រោះមិនសង្រួមរវល់តែមើលទៅទីផ្តេសផ្តាស)។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តី
សិក្សាថា អញនឹងសំគាល់ក្នុងបាត ហើយទទួលបិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់ក្នុងបាត ហើយទទួលបិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំ
ឡឹងមើលទៅក្នុងទីនោះៗ ទទួលបិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងល់១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[២២៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ កាលទទួលបិណ្ឌបាត ទទួល
យកសម្បច្រើនជាង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាត
ឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្បអដ្ឋកថា សម្បដែលមានប្រមាណប៉ុនភាគទី២នៃភត្ត ហៅថា សម្បល្មមនឹង
បិណ្ឌបាត។

ដែលហៅថា សម្ម បានដល់សម្មពីរយ៉ាង គឺសម្មសណ្តែកបាយ១ សម្មសណ្តែករាជមាស ១ ដែលគួរជននឹងនាំទៅដោយដៃបាន។ ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតល្មមគ្នានឹងសម្ម។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលយកសម្មច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១២យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ សម្មមានរសដ៏ក្រៃលែង១[អដ្ឋកថា ម្ហូបអាហារដទៃៗ មានសម្មបន្លែ ត្រីសាច់ជាដើម ដែលក្រៅពីសម្មសណ្តែកបាយ និងសម្មសណ្តែករាជមាសចេញៗ] ភិក្ខុទទួលយករបស់ជនជាញាតិ១ របស់ជនដែលបានបវារណា១ ភិក្ខុទទួលយកដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់អ្នកដទៃ១ ភិក្ខុទទួលយកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុ ឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២២៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុទទួលបិណ្ឌបាតពេញកំពុងបាត្រ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ។

ភិក្ខុត្រូវទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យពេញស្មើត្រឹមកណ្តាប់មាត់បាត្រ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយទទួលបិណ្ឌបាតឲ្យកំពុងលើសកណ្តាប់មាត់បាត្រទៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៦យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

ខម្ពកតវគ្គទី៣ ចប់។

សក្កច្ឆវគ្គ

[២២៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើដូចជាមិនចង់ឆាន់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតដោយគោរព។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាតមិនគោរព ធ្វើហាក់ដូចជាមិនចង់ឆាន់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៤៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបែរមើលទៅទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត កាលបើទាយកកំពុងអង្គាសក្តី អង្គាសរួចហើយចេញដើរទៅក្តី ក៏មិនដឹងអ្វីឡើយ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងសំគាល់តែក្នុងបាត្រឆាន់បិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុត្រូវសំគាល់តែក្នុងបាត្រ ហើយឆាន់បិណ្ឌបាត។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំឡឹងមើលទៅទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាតបណ្តើរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៤៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកកាយបាយឲ្យខ្លួនក្នុងទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ។

ភិក្ខុត្រូវឆាន់បិណ្ឌបាតវាចឲ្យស្មើ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ កកាយបាយឲ្យខ្លួនក្នុងទីនោះៗ ឆាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុកកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្លួនឲ្យដល់ពួកជនដទៃ១ ភិក្ខុកកាយបិណ្ឌបាតឲ្យខ្លួនរោយរាយចុះក្នុងភាជនដទៃ១ ភិក្ខុកកាយសម្មុឌត្តិវិភង្គ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៤៩] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលឆាន់បិណ្ឌបាត ក៏ឆាន់សម្មុច្រើនជាង។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងឆាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នា នឹងសម្ម។

ដែលហៅថា សម្ម បានដល់សម្មពីរយ៉ាង គឺសម្មសណ្តែកបាយ១ សម្មសណ្តែករាជមាស ១ ដែលជនគួរនឹងនាំទៅដោយដៃបាន។ ភិក្ខុត្រូវធាន់បិណ្ឌបាតឲ្យល្មមគ្នានឹងសម្ម។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ធាន់សម្មឲ្យច្រើនជាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១២យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ សម្មមានរសដ៏ក្រៃលែង១ ភិក្ខុធាន់សម្មរបស់ញាតិ១ ភិក្ខុធាន់សម្មរបស់ជនដែលបានបវារណា១ ភិក្ខុធាន់សម្មដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ជនដទៃបទ ត្រង់នេះហាក់ដូចជាលើស ប្រហែលចំឡង់តាមសិក្ខាបទខាងដើមត្រង់អង្គថា ភិក្ខុទទួលសម្ម ដើម្បីអ្នកដទៃទេដឹង តែសិក្ខាបទនេះ និយាយពីធាន់សម្ម ភិក្ខុធាន់ដើម្បីអ្នកដទៃ ដូចម្តេចបាន បាលីបទនេះ មិនមានក្នុងច្បាប់ឱរូបទេ។១ ភិក្ខុធាន់សម្មដែលបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៥២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយ ធាន់បិណ្ឌបាត។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានច្រមត្រង់ កំពូលបាយ ហើយធាន់បិណ្ឌបាត។

ភិក្ខុមិនត្រូវច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយធាន់បិណ្ឌបាតទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិន អើពើ ច្រមត្រង់កំពូលបាយ ហើយធាន់បិណ្ឌបាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុប្រមូលបិណ្ឌបាតដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួច ឲ្យ មូលជាមួយគ្នា ហើយច្រមធាន់១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុត្អូត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៥៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកកាយបាយលុបសម្មខ្លះ ម្ហូប ខ្លះ ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញ នឹងមិនកកាយបាយលុបសម្ម ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន។

ភិក្ខុមិនត្រូវកាយបាយលុបសម្ប ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើនទេ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយកាយបាយលុបសម្ប ឬម្ហូប ព្រោះអាស្រ័យសេចក្តីល្មោភ
ច្រើន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ពួកជនជាម្ចាស់របស់គេលុបសម្ប ឬម្ហូប ហើយប្រគេន១ ភិក្ខុមិន
អាស្រ័យសេចក្តីល្មោភច្រើន១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៥៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសូមសម្បខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយធាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួក
សមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្បខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង
ហើយធាន់សោះ អ្នកណាហើយដែលមិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដ៏បរិបូណ៌ អ្នកណាហើយដែល
មិនគាប់ចិត្តនឹងអាហារដែលមានរសឆ្ងាញ់។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ ពួកភិក្ខុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងហ៊ានសូមសម្បខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយធាន់សោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
ទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយសូមសម្បខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយធាន់ ពិតមែន
ឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មាន
ព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរបើនឹងហ៊ានសូម
សម្បខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយធាន់សោះ ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែល
អ្នកធ្វើនេះ នឹងបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ បេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវសំដែងឡើងនូវ
សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសូមសម្ប ឬបាយ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយធាន់ទេ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់ពួក
ភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[២៥៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ។ ឯពួកភិក្ខុអ្នកសួរជម្ងឺបានពោលពាក្យ
នេះនឹងភិក្ខុដែលមានជម្ងឺថា ម្នាលអារុសោ អ្នកទាំងឡាយល្មមអត់ធន់បានឬទេ អ្នកទាំងឡាយ
ល្មមញ្ចាំងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានឬទេ។ ភិក្ខុទាំងនោះឆ្លើយថា ម្នាលអារុសោ ពីដើម យើង
តែងសូមសម្មខ្លះ បាយខ្លះ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួនឯង ហើយឆាន់ ហេតុនោះបានជាយើង
សប្បាយ តែឥឡូវនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ហាមឃាត់ហើយ ពួកយើងមានសេចក្តីរង្វៀស
ដូច្នោះ បានជាមិនហ៊ានសូមគេ ហេតុនោះបានជាយើងមិនសប្បាយ។ ភិក្ខុទាំងនោះបានក្រាប
ទូលសេចក្តីនុ៎ះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថាក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក ហើយត្រាស់ថា ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺសូមសម្មក្តី បាយក្តី ដើម្បីប្រយោជន៍
ខ្លួន ហើយឆាន់បាន ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាង
នេះថា ភិក្ខុគួរធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញឥតមានជម្ងឺ នឹងមិនបានសូមសម្ម ឬបាយ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់។

ភិក្ខុឥតមានជម្ងឺ មិនត្រូវសូមសម្ម ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ទេ។ ភិក្ខុណា
ឥតមានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សូមសម្ម ឬបាយ ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន ហើយឆាន់ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១១យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក់ញាតិ១ ភិក្ខុសូមក្នុងសំណាក់ជន
ដែលបានបវារណា១ ភិក្ខុសូមដើម្បីប្រយោជន៍អ្នកដទៃ១ ភិក្ខុបានមកដោយទ្រព្យរបស់ខ្លួន១
ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៥៦] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុប្រុងនឹងលើកទោស ហើយសំឡឹង
ងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគួរធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនប្រុង
លើកទោស ហើយសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃ ដោយប្រុងនឹងលើកទោសទេ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយប្រុងនឹងលើកទោស ក៏សំឡឹងមើលបាត្រពួកភិក្ខុដទៃត ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុសំឡឹងមើលដោយគិតថា អញនឹងឲ្យ ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យឲ្យ១
ភិក្ខុមិនបានប្រុងនឹងលើកទោស ហើយសំឡឹងមើល១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុ
ដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៥៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយធំពេក។ បេ។ ទ្រង់
ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេក។

ភិក្ខុមិនត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេកទេអង្គកថា ពំនូតបាយធំពេកប៉ុនពងក្លោក តូចពេក
ប៉ុនពងមាន់ មិនគួរ បើពូតឲ្យទៅជាកណ្តាល គួរ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយ
ធ្វើពំនូតបាយឲ្យធំពេក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្ទៃឈើតូចធំ១ សម្មឧត្តរិក្ខ១ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៥៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុធ្វើពំនូតបាយវែងពេក ហើយឆា
ន់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល គឺឲ្យ
មូល។

ភិក្ខុត្រូវធ្វើពំនូតបាយឲ្យជាបរិមណ្ឌល។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយធ្វើពំនូ
តបាយឲ្យវែង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្ទៃឈើតូចធំ១ សម្មឧត្តរិក្ខ១ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

សក្ខីកម្មទី២ ចប់។

កថាខ្យង

[២៥៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលពំនូតបាយនៅមិនទាន់ ដល់មាត់ ក៏ហារមាត់ចាំៗបេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា កាលពំនូតបាយមិន ទាន់មកដល់ អញនឹងមិនបើទ្វារមាត់ចាំ។

ភិក្ខុមិនត្រូវហារមាត់ចាំពំនូតបាយដែលមិនទាន់បានមកដល់មាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ ហើយហារមាត់ចាំពំនូតបាយដែលមិនទាន់មកដល់មាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៦០] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុកាលឆាន់បាយ ក៏ញាត់(ម្រាម) ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ៗបេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញកាលឆាន់ បាយ នឹងមិនញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់។

ភិក្ខុកាលឆាន់បាយមិនត្រូវញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ទេ។ ភិក្ខុណា អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់បាយញាត់(ម្រាម)ដៃទាំងអស់ចូលទៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិ ទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៦១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុង មាត់ៗបេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិននិយាយទាំងពំនូតបាយនៅ ក្នុងមាត់។

ភិក្ខុមិនត្រូវនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយនិយាយទាំងពំនូតបាយនៅក្នុងមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៦២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់) ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់)។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់)ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់បោះដុំបាយ(ទៅក្នុងមាត់) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៤យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្ទៃឈើតូចធំ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់កាត់ពំនូតបាយ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់កាត់ពំនូតបាយ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់កាត់ពំនូតបាយទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់កាត់ពំនូតបាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន១០យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់បង្កែម១ ផ្ទៃឈើតូចធំ១ សម្មឧត្តរិក្ខ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់បៀមពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់ (គឺបៀមដូចស្វា)។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់បៀមពំនូតបាយក្នុងថ្ពាល់។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់បៀមពិន្ទុតបាយក្នុងថ្នាល់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់
បៀមពិន្ទុតបាយក្នុងថ្នាល់ម្ខាង ឬទាំងពីរខាង ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុឆាន់ផ្លែឈើតូចធំ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុ
ឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់រលាស់ដៃ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់
ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់រលាស់ដៃ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់រលាស់ដៃទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់រលាស់ដៃបណ្តើរ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចោលសម្រាមហើយរលាស់ដៃ១ ភិក្ខុមានសេចក្តី
អន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៦] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរា
យ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់គ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរា
យ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ
ឆាន់ធ្វើគ្រាប់បាយឲ្យជ្រុះរោយរាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុចោលសម្រាមដោយទៅទាំងគ្រាប់បាយ១ ភិក្ខុ
មានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឆាន់លៀនអណ្តាត។ បេ។ ទ្រង់
ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លៀនអណ្តាត។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លៀនអណ្តាតទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់លៀនអណ្តាត ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជា។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៦៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្លិយភិក្ខុឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទុបៗ។ ហេតុទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទុបៗ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទុបៗទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮផ្ទុបៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជា។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

កពទ្យវគ្គទី៥ ចប់។

សុរុសុវគ្គ

[២៦៩] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលគង់នៅឃោសិតារាម ជិតក្រុងកោសម្ពីរ វេលានោះឯង មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់បានតាក់តែងទឹកដោះចំពោះសង្ឃ។ អស់ទាំងពួកភិក្ខុក៏ឆាន់ទឹកដោះធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រុកៗ។ មានភិក្ខុ១រូបធ្លាប់ជាអ្នករាំ (ពីដើម) បានពោលពាក្យនេះថា សង្ឃទាំងអស់នេះទំនងជាធ្វើទឹកដោះឲ្យត្រជាក់ទេដឹង។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិចៗហើយ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុ(នេះ) មិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធព្រះសង្ឃ (ដូច្នោះ)សោះ។ ហើយ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ បានឮថា អ្នកឯងពោលកំប្លែងប្រារព្ធសង្ឃ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរស អ្នកឯងមិនសមបើនឹងហ៊ានពោលកំប្លែងប្រារព្ធសង្ឃ (ដូច្នោះ)សោះ ម្ចាស់មោឃ

បុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យបានជ្រះថ្លាឡើយ
ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យរឹងរិតតែជ្រះថ្លាឡើយទេ។ បើ ទ្រង់បន្ទោសរួចហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវ
ធម៌ក្នុង ត្រាស់ហោរកិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុមិនត្រូវ
និយាយកំប្លែងប្រារព្ធព្រះពុទ្ធ ឬព្រះធម៌ ឬព្រះសង្ឃទេ កិក្ខុណានិយាយ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។
លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បន្ទោសកិក្ខុនោះដោយអនេកបរិយាយ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់
ថា ម្ចាស់កិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិក្ខុគប្បី
ធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗ។

កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់ធ្វើសំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗទេ។ កិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ឆាន់ធ្វើ
សំឡេងឲ្យឮគ្រូកៗ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺកិក្ខុមិនក្លែង១ កិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ កិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ កិក្ខុមានជម្ងឺ១ កិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ កិក្ខុឆ្ងល់១ កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[៤៧០] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុឆាន់លិទ្ធដែ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា
កិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធដែ។

កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធដែទេ។ កិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធដែ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺកិក្ខុមិនក្លែង១ កិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ កិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ កិក្ខុមានជម្ងឺ១ កិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ កិក្ខុឆ្ងល់១ កិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[៤៧១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយកិក្ខុឆាន់លិទ្ធបាត្រ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់
ថា កិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធបាត្រ។

កិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធបាត្រទេ។ កិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធបាត្រ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុប្រមូលភោជនទាំងឡាយដែលសេសសល់បន្តិចបន្តួចមកក្នុងទីជាមួយគ្នាលិទ្ធិ ហើយឆាន់១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៧២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធាតុគ្រិយភិក្ខុឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់។

ភិក្ខុមិនត្រូវឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយឆាន់លិទ្ធិបបូរមាត់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៧៣] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់គង់នៅភេសកឡារវន (ព្រៃសម័) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុងសុំសុមារគិរៈ ក្នុងដែនភគ្គៈ។ សម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលចាប់ភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ដូចជាពួកគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ។ ពួកភិក្ខុបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្ហាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងហ៊ានទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់សោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ឆាន់ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះមានដៃ

ប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនសមបើនឹងទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ធាន់សោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ នឹង
មិនទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ធាន់។

ភិក្ខុមានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ មិនត្រូវទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ធាន់ទេ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ មានដៃប្រឡាក់ដោយអាមិសៈ ទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ធាន់ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខជ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុទទួលភាជនៈទឹកសម្រាប់ធាន់ដោយប៉ងថា អញ
នឹងលាង ឬអញនឹងប្រើគេឲ្យលាង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៧៤] សម័យនោះឯង ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ កាលគង់នៅក្នុងកេសកឡារន (ព្រៃ
សម័) ជាទីឲ្យអភ័យដល់សត្វម្រឹគ ទៀបក្រុងសុសុមារគិរៈ ក្នុងដែនកគ្គៈ។ សម័យនោះឯង ពួក
ភិក្ខុនៅលើកោកនទប្រាសាទ (ប្រាសាទមានសណ្ឋានដូចផ្កាឈូក) ចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រ
ទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា
ពួកសមណៈជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុង
ចន្លោះផ្ទះ ដូចជាគ្រហស្ថដែលបរិភោគកាមគុណសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះ
ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។
ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ភិក្ខុទាំងឡាយ មិនសមបើនឹងហ៊ានចាក់
ទឹកដែលលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ។ បេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា ភិក្ខុទាំងឡាយចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយ
ទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។
ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ មោឃបុរសទាំងនោះ មិន

សមបើនឹងហ៊ានចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះសោះ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ
អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លា
ហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវ
សិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំង
គ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ។

ភិក្ខុមិនត្រូវចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ
សេចក្តីមិនអើពើ ចាក់ទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងចន្លោះផ្ទះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុប្រមូលគ្រាប់បាយមកផ្គុំគ្នា ហើយសម្រិតចោលតែ
ទឹកក្តី ភិក្ខុប្របាច់គ្រាប់បាយឲ្យរលាយជាទឹកហើយ ចាក់ចោលទាំងអស់ក្តី ភិក្ខុចាក់ទឹកលាង
បាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅក្នុងភាជនៈ (កន្លែង) ក្តី ភិក្ខុនាំយកទឹកលាងបាត្រទាំងគ្រាប់បាយទៅ
ចាក់ចោលក្រៅក្តី១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត មាន១៦សិក្ខាបទ

[៤៧៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រ
នៅក្នុងដៃ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស
តិះដៀល បន្ទុះបង្ហាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹងហ៊ានសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រ
នៅក្នុងដៃសោះ។ ប្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នក
ទាំងឡាយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃ ពិតមែនឬ។ ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា
សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាលមោឃបុរស
ទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដៃទេ ម្នាលមោឃ
បុរសទាំងឡាយ អំពើនេះមិនបានដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើង ឬពួកជន
ដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បី
សំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌

ដល់មនុស្សមានឆត្រនៅក្នុងដែរ។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បានបញ្ញត្តិហើយដល់
ពួកភិក្ខុយ៉ាងនេះ។

[៤៧៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយរង្ស៊ីសក្តងការសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឈឺមាន
ឆត្រនៅក្នុងដែរ។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកសមណៈ ជា
សក្យបុត្តមិនសមបើនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឈឺមានឆត្រនៅក្នុងដែរសោះ។ ភិក្ខុ
ទាំងឡាយបានឮមនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ហើយ។ វេលានោះ ភិក្ខុ
ទាំងនោះបានក្រាបទូលសេចក្តីនុះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួចទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមក
ហើយត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាតដើម្បីឲ្យភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សឈឺ
មានឆត្រនៅក្នុងដែរបាន (ឥតមានទោស) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើង
នូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺមានឆត្រនៅក្នុងដែរ។

ដែលហៅថា ឆត្រ បានដល់ឆត្រ៣យ៉ាងគឺ ឆត្រដែលគេពាសដោយសំពត់មានពណ៌
ស១ ឆត្រដែលគេធ្វើដោយផែង១ ឆត្រដែលគេធ្វើដោយស្លឹកឈើ១ (ឆត្រទាំង៣នេះ) ដែលគេ
ចង់ឲ្យមានរាងមូលដ្រីការវិន័យ ឆត្រនេះគេធ្វើឆ្នឹងទទឹង មានវង់មូលដូចជាកង់ ហើយយកមក
ភ្ជាប់នឹងឆ្នឹងបណ្តោយចង់វិតនឹងចេសៗ ចង់ឲ្យជាប់មាំដោយឆ្នឹងឆត្រឆត្រនេះ គេធ្វើឆ្នឹង
បណ្តោយ និងឆ្នឹងទទឹងឲ្យត្រង់ ចង់ឲ្យមាំ មានដងវែង (ឆ្នឹងលុត) គេប្រើបើកបិទបានៗ។ ដែល
ហៅថា ធម៌ គឺធម៌ដែលព្រះពុទ្ធទ្រង់សំដែង សារកសំដែង ឥសីសំដែង ទេវតាសំដែង
ប្រកបដោយអដ្ឋកថា ប្រកបដោយបាឡីៗ ត្រង់ពាក្យថា សំដែង គឺភិក្ខុសំដែងដោយបទ ត្រូវ
អាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗបទ។ ភិក្ខុសំដែងដោយអក្ខរៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដគ្រប់ៗអក្ខរៈ។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានឆត្រនៅក្នុងដែរទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេ
ចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានឆត្រនៅក្នុងដែរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៧៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានដំបងនៅក្នុងដែរ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានដំបងនៅក្នុងដែរ។

ដែលហៅថា ដំបង បានដល់ដំបងប្រវែង៤ហត្ថមជ្ឈិមបុរស។ វែងជាង៤ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាដំបង ខ្លីជាង៤ហត្ថនោះ ក៏មិនហៅថាដំបងដែរ។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានដំបងនៅក្នុងដែរទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានដំបងនៅក្នុងដែរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៧៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែរ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែរ។

គ្រឿងដែលសម្រាប់ប្រហារ មានមុខមុតតែម្ខាង ឬមានមុខមុតទាំងពីរខាង ហៅថា គ្រឿងសស្ត្រា។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែរទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងសស្ត្រានៅក្នុងដែរ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៧៧] សារវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សមាន គ្រឿងអារុជនៅក្នុងដៃ។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺមានគ្រឿងអារុជនៅក្នុងដៃ។

ធុមានដងរាងដំបា (ដូចដងកែវ) ឬធុមានដងមូល ហៅថា គ្រឿងអារុជ។ ភិក្ខុមិនត្រូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុជនៅក្នុងដៃទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិន អើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ មានគ្រឿងអារុជនៅក្នុងដៃ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

សុរុសុវរុត្តទី៦ ចប់។

បាទុការវត្ថុ

[២៨០] សារវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ ទ្រនាប់ជើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់ មនុស្សគ្មានជម្ងឺពាក់ទ្រនាប់ជើង។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ពាក់ទ្រនាប់ជើងទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេច ក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជាន់ទ្រនាប់ជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៨១] សារវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សពាក់ ស្បែកជើង។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស គ្មានជម្ងឺពាក់ស្បែកជើង។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ពាក់ស្បែកជើងទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជាន់លើស្បែកជើងក្តី ពាក់ក្តី ដោះបង្ហើបកែងបន្តិចក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៨២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សនៅលើយាន។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើយានទេ។

ដែលហៅថា យាន គឺសំដៅយក វ[អដ្ឋកថា យានជំនិះដែលគេប្រក់ដំបូលខាងលើមានសណ្ឋានដូចជាមណ្ឌប។] រថ រទេះ រថទ្រង់ត្រៀង [ទាំងពីរខាងនៃរថនោះ គេពាក់បង្កង់សុទ្ធសឹងតែធ្វើពីរបស់ល្អ។ មានមាសប្រាក់ជាដើម មានទ្រង់ទ្រាយដូចជាស្លាបគ្រុឌ។] គ្រែស្នែង និងអង្រើង។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើយានទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើយាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[៤៨៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សនៅលើដំណេក។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺនៅលើដំណេក។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ នៅលើដំណេកទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដោយហោចទៅ សូម្បីដេកនៅលើផែនដី ក៏ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៨៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់។

ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយដៃក្តី អង្គុយត្របោមក្បាលជង្គង់ដោយសំពត់ក្តី ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៨៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សជួតក្បាល។ បើ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺជួតក្បាល។

ដែលហៅថា មនុស្សជួតក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដែលជួតក្បាល មិនឲ្យឃើញចុងសក់។ ភិក្ខុមិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជួតក្បាលទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ជួតក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមានស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុបង្គាប់មនុស្សនោះឲ្យបើកឈ្នួតឲ្យលេចចុងសក់ចេញ ហើយទើបសំដែង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៨៦] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុសំដែងធម៌ដល់មនុស្សទទួរក្បាល ល។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ទទួរក្បាល។

ដែលហៅថា មនុស្សទទួរក្បាល គឺសំដៅយកមនុស្សដណ្តប់សំពត់គ្របទាំងក្បាល។ ភិក្ខុ មិនត្រូវសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ទទួរក្បាលទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ទទួរក្បាល ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុបង្គាប់គេឲ្យបើកឈ្នួតក្បាលហើយទើបសំដែង១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[២៨៧] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុអង្គុយផ្ទាល់នឹងដី ហើយសំដែង ធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹង មិនអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយនៅលើអាសនៈ។

ភិក្ខុមិនត្រូវអង្គុយផ្ទាល់នឹងផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅលើ អាសនៈទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយនៅលើផែនដី ហើយសំដែងធម៌ដល់ មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅលើអាសនៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៨៨] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយនៅលើអាសនៈខ្ពស់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច។ បេ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកធម្មគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹង អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់សោះ។ បេ។ ព្រះដ៏ មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំងឡាយអង្គុយលើអាសនៈ

ទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូល
ថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ពិតមែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្នាល
មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ មិនគួរនឹងអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់
មនុស្សអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ទេ ម្នាលមោឃបុរសទាំងឡាយ អំពើដែលអ្នកធ្វើនេះ មិនបាន
ដឹកនាំពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាឲ្យជ្រះថ្លាឡើយ ឬពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះ
ថ្លាឡើយទេ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់បន្ទោសហើយ ទ្រង់ធ្វើនូវធម្មិកថា ត្រាស់ហៅភិក្ខុ
ទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា។

[៤៨៧] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កាលពីដើមក្នុងក្រុងពារាណសី មានស្រីជាប្រពន្ធរបស់
បុរសចណ្ឌាលម្នាក់ ជាស្រីមានគភ៌។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះ ស្រីចណ្ឌាលនោះបាន
ពោលពាក្យនេះនឹងបុរសចណ្ឌាលនោះថា បពិត្រអ្នកជាអយ្យបុត្រ ឥឡូវខ្ញុំខ្ញុំមានគភ៌ហើយ ខ្ញុំ
ចង់ទទួលទានផ្ទៃស្វាយណាស់។ ឯប្តីនោះតបវិញថា ផ្ទៃស្វាយគ្មានទេ (ព្រោះ) កាលនេះ មិន
មែនជាកាលមានផ្ទៃស្វាយ។ ប្រពន្ធនោះនិយាយថា បើខ្ញុំមិនបានផ្ទៃស្វាយទេ ខ្ញុំមុខជានឹងស្លាប់
(ពុំខានឡើយ)។ គ្រានោះឯង មានដើមស្វាយរបស់ស្តេច (១ដើម) តែងមានផ្ទៃជាប់ជានិច្ច។
ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សម័យនោះ បុរសចណ្ឌាលនោះក៏ចូលទៅរកដើមស្វាយនោះ លុះចូលទៅ
ដល់ហើយ ក៏ឡើងទៅពួនលើដើមស្វាយនោះ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ វេលានោះឯង ស្តេចបាន
ទ្រង់រាជដំណើរទៅកាន់ដើមស្វាយនោះជាមួយនឹងព្រាហ្មណ៍បុរោហិត លុះដល់ហើយ ក៏គង់
លើអាសនៈដ៏ខ្ពស់ ហើយក៏រៀននូវមន្ត។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះ បុរសចណ្ឌាលនោះមាន
សេចក្តីរិះគិតយ៉ាងនេះថា ស្តេចណាគង់លើអាសនៈខ្ពស់ហើយរៀននូវមន្ត ស្តេចនេះឯង ហៅ
ថាមិនប្រកបដោយធម៌ឡើយ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រាហ្មណ៍ណាអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយ
បង្ហាញមន្តដល់មនុស្សដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ព្រាហ្មណ៍នេះឯងហៅថា មិនប្រកបដោយ
ធម៌ដែរ ចំណែកខ្លួនអញដែលមកលួចផ្ទៃស្វាយរបស់ស្តេច ព្រោះហេតុអំពីស្រី អញនេះឯង ក៏
ហៅថាមិនប្រកបដោយធម៌ដែរ ឯច្បាប់ទាំងនេះ វាច្រឡកច្រឡំគ្នាអស់ហើយ។ បុរសនោះគិត
ដូច្នោះហើយ ក៏លោតចុះពីដើមស្វាយមកក្នុងទីនោះឯង (ហើយពោលគាថា) ថា

ព្រាហ្មណ៍ណាបង្ហាញមន្ត(ដល់ស្តេច)ក្តី
ស្តេចអង្គណាវៀនមន្តមិនប្រកបដោយធម៌ក្តី
ជនទាំងពីរនោះ ឈ្មោះថាមិនស្គាល់នូវហេតុ
ជនទាំងពីរនោះឈ្មោះថា មិនដឹងនូវផល។

ព្រាហ្មណ៍ក៏ពោលគាថាតបវិញថា

(នៃអ្នកចណ្ឌាល) ខ្ញុំបានទទួលទានបាយអង្ករស្រូវសាលីដែលលាយដោយសាច់ដ៏ស្អាត
របស់ស្តេច (ជាវាល់ថ្ងៃ) ព្រោះហេតុនោះ ខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងធម៌នោះមិនបានទេ (តែខ្ញុំដឹងថា)
ធម៌នេះពួកព្រះអរិយៈតែងសរសើរហើយ។

ឯបុរសចណ្ឌាលក៏ពោលគាថាតបវិញថា

បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ការដែលបានទ្រព្យ និងបានយសបែបនោះ ពាក្យនិទ្ទាតែងមាន (ជា
ធម្មតា) ម្យ៉ាងទៀត ការចិញ្ចឹមជីវិតដែលមិនប្រព្រឹត្តតាមធម៌ ជាហេតុនាំឲ្យធ្លាក់ចុះទៅក្នុង
អបាយ បពិត្រមហាព្រាហ្ម អ្នកឯងចូររៀនចេញ សូម្បីពួកសត្វដទៃក៏គង់តែចំអិនបាយបរិភោគ
(ដូចគ្នាទេ) អ្នកកុំប្រព្រឹត្តឲ្យខុសធម៌នោះឡើយ បើអ្នកប្រព្រឹត្តខុសធម៌ហើយ មុខជានឹងបែក
ធ្លាយដូចជាក្អមទឹកមិនខានទេ។

[២៩០] ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សូម្បីតែក្នុងគ្រានោះ បុគ្គលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយ
បង្ហាញមន្តដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់នោះ ម្តេចក៏គង់ជាទីមិនគាប់ចិត្តដល់
តថាគត នឹងនិយាយទៅថ្វីដល់បុគ្គលដែលអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់បុគ្គល
ដែលអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ក្នុងកាលឥឡូវនេះ ក៏រឹងរិតតែមិនបានជាទីគាប់ចិត្តតថាគត
ក្រៃពេក ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំ
ពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនអង្គុយ
លើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់។

ភិក្ខុមិនគប្បីអង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយលើ
អាសនៈខ្ពស់ទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ អង្គុយលើអាសនៈទាប ហើយសំដែងធម៌
ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយលើអាសនៈខ្ពស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[៤៩១] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សអង្គុយ
យាបេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្ស
គ្មានជម្ងឺដែលអង្គុយ។

ភិក្ខុមិនត្រូវឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺអង្គុយទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិន
អើពើ ហើយឈរសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ អង្គុយនៅ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[៤៩២] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់
មនុស្សដើរខាងមុខ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរខាង
ក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរខាងមុខ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរខាងក្រោយ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរខាងមុខទេ។ ភិក្ខុណា
អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ដើរខាងក្រោយ ហើយសំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរខាងមុខ
ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្ងត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ
១។

[២៩៣] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់ មនុស្សដើរតាមផ្លូវ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺដើរតាមផ្លូវ។

ភិក្ខុមិនត្រូវដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរតាមផ្លូវទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យ សេចក្តីមិនអើពើ ហើយដើរក្រៅផ្លូវ សំដែងធម៌ដល់មនុស្សគ្មានជម្ងឺ ដើរតាមផ្លូវ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ ដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

បកិណ្ណកៈមាន៣សិក្ខាបទ

[២៩៤] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុឈររបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈ ខ្លះ។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនឈររបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវឈររបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈទេ។ ភិក្ខុណាអាស្រ័យសេចក្តីមិន អើពើ គ្មានជម្ងឺ ហើយឈររបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៧យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ភិក្ខុមានសេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ ១។

[២៩៥] សាវត្ថិនិទាន។ សម័យនោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះ លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់។ បេ។ ទ្រង់ត្រាស់ថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ និងឈើ
ស្រស់ទេ។ ភិក្ខុណាគ្មានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្តីមិនអើពើ ហើយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬ
ស្តោះទឹកមាត់លើស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទោបង់ទៅលើ
ទីដែលប្រាសចាកវត្តស្រស់ ហើយហូរទៅត្រង់ទីដែលមានស្មៅស្រស់ ឬឈើស្រស់១ ភិក្ខុមាន
សេចក្តីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

[៤៩៦] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានជោគ កាលទ្រង់គង់នៅវត្តជេតពន របស់
អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបក្រុងសាវត្ថី។ វេលានោះឯង ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ ប
ស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។ មនុស្សទាំងឡាយក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់
ថា ពួកសមណៈ ជាសក្យបុត្ត មិនសមបើនឹងហ៊ានបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹក
មាត់ខ្លះដាក់លើទឹក ដូចជាពួកគ្រហស្ថអ្នកបរិភោគកាមគុណសោះ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮ
មនុស្សទាំងនោះពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាមានសេចក្តីប្រាថ្នា
ច្បាស់បើ ភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពោលទោស តិះដៀល បន្តុះបង្គាប់ថា ពួកឆព្វគ្គិយភិក្ខុ មិនសមបើនឹង
បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកសោះ។ បើ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
ទ្រង់ត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថាអ្នកទាំងឡាយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ
ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹក ពិតមែនឬ? ភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា សូមទ្រង់មេត្តាប្រោស ពិត
មែន។ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគ ទ្រង់បន្ទោសថា ម្ចាស់មោឃបុរសទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
មិនគួរនឹងបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្តោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកទេ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
អំពើនេះ មិនជាទីជ្រះថ្លាដល់ពួកជនដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឬនាំពួកជនដែលជ្រះថ្លាហើយ
ឲ្យកាន់តែជ្រះថ្លាឡើងទេ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទ
នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បិធ្វើសេចក្តីសិក្សាថា អញនឹងមិនបានបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬ

ស្ដោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។ សិក្ខាបទនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគបានបញ្ញត្តិចំពោះពួកភិក្ខុយ៉ាង
នេះ។

[៤៩៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទាំងឡាយមានជម្ងឺ នឹករង្ស៊ីសនឹងការបន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ ប
ស្សាវៈខ្លះ ស្ដោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនុំចំពោះព្រះដ៏មាន
ព្រះភាគ។ ព្រោះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើធម្មិកថា ក្នុងវេលានោះ រួច
ទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកដោយព្រះពុទ្ធដីកថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ តថាគតអនុញ្ញាត្តិ
ឲ្យភិក្ខុដែលមានជម្ងឺ បន្ទោបង់ឧច្ចារៈខ្លះ បស្សាវៈខ្លះ ស្ដោះទឹកមាត់ខ្លះដាក់លើទឹកបាន ម្នាល
ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុគប្បីធ្វើសេចក្ដី
សិក្សាថា អញគ្មានជម្ងឺ នឹងមិនបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹក។

ភិក្ខុគ្មានជម្ងឺ មិនត្រូវបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ដាក់លើទឹកទេ។ ភិក្ខុ
ណាគ្មានជម្ងឺ អាស្រ័យសេចក្ដីមិនអើពើ ហើយបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬស្ដោះទឹកមាត់ដាក់
លើទឹក ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ។

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ (ក្នុងសិក្ខាបទនេះមាន៨យ៉ាង) គឺភិក្ខុមិនក្លែង១ ភិក្ខុមិនមាន
ស្មារតី១ ភិក្ខុមិនដឹងខ្លួន១ ភិក្ខុមានជម្ងឺ១ ឧច្ចារៈ ឬបស្សាវៈ ឬទឹកមាត់ដែលភិក្ខុបន្ទោបង់ដាក់
លើគោក ហើយហូរទៅក្នុងទឹក១ ភិក្ខុមានសេចក្ដីអន្តរាយ១ ភិក្ខុឆ្គួត១ ភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ១។

បាទុការវគ្គទី៧ ចប់។

ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេក្ខិយវគ្គព្រះត្រៃបិដក អក្សរឱរុប និងភូមា មិនមានគាថាប្រាប់
ចំនួនសិក្ខាបទក្នុងសេក្ខិយកណ្ណនេះ ដូចក្នុងកណ្ណឯទៀតៗខាងដើមនោះទេ ឯកណ្ណខាងដើម
គឺបារាជិកកណ្ណក្ដី តេរសកណ្ណក្ដី រហូតដល់បាចិត្តិយកណ្ណ ក៏សុទ្ធតែមានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខា
បទទាំងអស់ ប្លែកគ្នាតែកន្លែងដាក់គាថា កណ្ណខ្លះដាក់ត្រង់ចុងបំផុតវគ្គ កណ្ណខ្លះដាក់ត្រង់ចុង
បំផុតកណ្ណ ឯក្នុងបាលីស្លឹករឹតអក្សរខម មានគាថាប្រាប់ចំនួនសិក្ខាបទគ្រប់កន្លែង តាំងពី
បារាជិកកណ្ណដល់សេក្ខិយកណ្ណ។ នោះគឺ

បរិមណ្ឌលនិវាសន៍ បរិមណ្ឌលបារុបន៍ សុបដិច្ចន្ទគមន៍ សុបដិច្ចន្ទនិសីទន៍ សុសំ
វុតគមន៍ សុសំវុតនិសីទន៍ ឱក្ខិត្តចក្កគមន៍ ឱក្ខិត្តចក្កនិសីទន៍ នឱក្ខិត្តកគមន៍ នឱក្ខិត្តក
និសីទន៍ នឱក្ខិត្តកគមន៍ នឱក្ខិត្តកនិសីទន៍ អប្បសទ្ធកមន៍ អប្បសទ្ធកនិសីទន៍ នកាយ
ប្បចាលកគមន៍ នកាយប្បចាលកនិសីទន៍ នពាហុប្បចាលកគមន៍ នពាហុប្បចាលក
និសីទន៍ នសីសប្បចាលកគមន៍ នសីសប្បចាលកនិសីទន៍ នក្ខម្ពកតគមន៍ នក្ខម្ពកត
និសីទន៍ នឱគុណ្ឌិតគមន៍ នឱគុណ្ឌិតនិសីទន៍ នឱក្កដិកគមន៍ នបល្លត្តិកនិសីទន៍ សក្ក
ចូបិណ្ឌបាតបដិគ្គហណ៍ បត្តសញ្ញិបដិគ្គហណ៍ សមសូបកបដិគ្គហណ៍ សមតិគ្គិកបដិគ្គហ
ណ៍ សក្កចូបិណ្ឌបាតកុញ្ញន៍ បត្តសញ្ញិបិណ្ឌបាតកុញ្ញន៍ សប្បទានបិណ្ឌបាតកុញ្ញន៍ សម
សូបកបិណ្ឌបាតកុញ្ញន៍ នចូបិកតោមទ្ធកុញ្ញន៍ សូបព្យញ្ញនោទនបដិច្ចាទន៍ សូបោទន
វិញ្ញត្តិ៍ ឧដ្ឋានសញ្ញិបត្តោលោកន៍ នាតិមហន្តកពឡករណ៍ បរិមណ្ឌលអាណោបករណ៍
នអនាហដ្ឋារវិរណ៍ នសព្វហត្ថបក្ខិបន៍ នសកពឡព្យាហរណ៍ នបិណ្ឌក្រូបកកុញ្ញន៍
នកពឡាវច្ឆេទក៍ នអវគ្គណ្ឌការកុញ្ញន៍ នហត្ថនិទ្ធកកុញ្ញន៍ នសិដ្ឋាវការកុញ្ញន៍ នជិវា
និច្ឆារកកុញ្ញន៍ នចបុបុការកកុញ្ញន៍ នសុរុសុរុការកកុញ្ញន៍ នហត្ថនិល្លោហកកុញ្ញន៍ នប
ត្តនិល្លោហកកុញ្ញន៍ នឱដ្ឋនិល្លោហកកុញ្ញន៍ នសាមិសបដិគ្គហណ៍ នសសិដ្ឋកធាន៍ នធាត្ត
បាណិទេសន៍ នទណ្ឌបាណិទេសន៍ នសត្តបាណិទេសន៍ នអាវុធបាណិទេសន៍ នបាទុ
ការុទ្ធិទេសន៍ នឧបាហនទេសន៍ នយានគតទេសន៍ នសយនគតទេសន៍ នបល្លត្តិក
ទេសន៍ នវេដ្ឋិតសីសទេសន៍ នឱគុណ្ឌិតសីសទេសន៍ នធមាទេសន៍ ននីបាសនទេសន៍
នបិតទេសន៍ នបច្ឆតោទេសន៍ នឧប្បថទេសន៍ នបិតករណ៍ នហរិតករណ៍ នឧទកករ
ណ៍។

វគ្គទាំង៧នេះគឺ បរិមណ្ឌលវគ្គ៍ នឱក្ខិត្តវគ្គ៍ នឱក្ខិតវគ្គ៍ នសក្កចូរវគ្គ៍ នាហដវគ្គ
៍ នសុរុសុរុវគ្គ៍ នបាទុការវគ្គ៍។ សេក្ខិយវគ្គទាំង៧៥សិក្ខាបទ(នេះ) ព្រះគោតមដ៏មានយស ជា
ទេវតាក្រៃលែងជាងទេវតា បានបញ្ញត្តហើយ ដើម្បីឲ្យពួកសាវកសិក្សាតាម។

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ វត្តដែលគប្បីសិក្សាទាំងឡាយ ខ្ញុំបានសំដែងឡើង
ហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងសេក្ខិយវត្តទាំងនោះ លោកទាំងឡាយបរិសុទ្ធ
ហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់បីដងផង
លោកទាំងឡាយជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងសេក្ខិយវត្ត
ទាំងនេះហើយ ព្រោះហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវសេចក្តី បរិសុទ្ធ
នេះ ដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ។

សេក្ខិយកណ្តា ចប់។

ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ

[៤៩៨] បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ពួកធម៌៧យ៉ាងសម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ
នេះ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការដែលសំដែងឡើង)។ (ឯធម៌៧យ៉ាងនោះគឺ) សង្ឃត្រូវឲ្យសម្មា
វិន័យធម្មវាទីបុគ្គលពន្យល់បង្ហាញអធម្មវាទីបុគ្គលដោយពាក្យថា នេះជាធម៌ នេះជាវិន័យ នេះ
ជាសត្តសាសនៈ លោកចូរកាន់យកធម៌វិន័យនេះចុះ លោកចូរស្រឡាញ់ធម៌វិន័យនេះចុះ បើ
អធិករណៈរម្ងាប់បានដូច្នោះជាដើម ហៅថា សម្មាវិន័យ។១ សង្ឃត្រូវឲ្យសតិវិន័យស្រង្ឃត្រូវ
ឲ្យសតិវិន័យដល់ភិក្ខុដែលបរិសុទ្ធចាកអាបត្តិ មានសតិបរិបូណ៌ ដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា។១
សង្ឃត្រូវឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យស្រង្ឃត្រូវឲ្យអម្ពុទ្ធវិន័យដល់ភិក្ខុដែលជាពិច្ឆ័តហើយ ដោយញត្តិចតុត្ត
កម្មវាចា ដើម្បីមិនឲ្យភិក្ខុណាមួយចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិអ្វីឡើយ។១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យកាត់
ទោសតាមពាក្យប្តេជ្ញារបស់ភិក្ខុអ្នកឆ្លើយ។១ សង្ឃត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមពាក្យខាងច្រើនជាប្រមាណ។១
សង្ឃត្រូវធ្វើទោសតាមកម្មរបស់ភិក្ខុដែលប្រព្រឹត្តលាមកភិក្ខុប្រព្រឹត្តលាមក ភិក្ខុឯទៀតចោទ
ដោយអាបត្តិក្នុងកណ្តាលជំនុំសង្ឃ ត្រឡប់គេចកែ ប្រៃសំដី ពោលពាក្យកុហក សង្ឃត្រូវធ្វើត
ស្សបាបិយសិកាកម្មដល់ភិក្ខុនោះ ដោយញត្តិចតុត្តកម្មវាចា ហើយភិក្ខុនោះត្រូវប្រព្រឹត្តវត្ត មាន
មិនត្រូវឲ្យខុសសម្បទា និងនិស្ស័យជាដើម។ (ស្រង់យកពីចុល្លវគ្គ សមថក្ខន្ធកៈ)។១ សង្ឃត្រូវ
វិនិច្ឆ័យឲ្យពួកភិក្ខុដែលវិវាទទាស់ទែងគ្នា សង្រួបសង្រួម អត់ឱនគ្នាទៅវិញទៅមក ដូចគេគ្រប
មូត្រលាមកដោយស្មៅ ដើម្បីស្ងប់រម្ងាប់នៃអធិករណៈ (ទាំងនោះ) ដែលកើតឡើងហើយ។

បពិត្រលោកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈមាន៧យ៉ាងនេះ ខ្ញុំ
បានសំដែងរួចហើយ។ ខ្ញុំសូមសួរអស់លោកដ៏មានអាយុក្នុងធម៌៧យ៉ាងនោះ អស់លោកជាអ្នក
បរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់ពីរដងផង អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសួរជាគំរប់បីដង
ផង អស់លោកជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ អស់លោកដ៏មានអាយុជាអ្នកបរិសុទ្ធក្នុងធម៌ទាំងនោះ
ហើយ ហេតុនោះ បានជាអស់លោកស្ងៀមនៅ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកនូវរឿងនេះ ដោយអាការស្ងៀម
នៅយ៉ាងនេះ។

ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ ចប់។

[២៩៧] បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ និទានខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាណិក៦ ខ្ញុំ
សំដែងឡើងហើយ អាបត្តិសង្ឃាទិសេស១៣ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អនិយតសិក្ខាបទ២ ខ្ញុំ
សំដែងឡើងហើយ អាបត្តិនិស្សគ្គិយបាចិគ្គិយ៣០ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាចិគ្គិយ៧២ ខ្ញុំ
សំដែងឡើងហើយ អាបត្តិបាជិទេសនីយៈ២ ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ សេក្ខិយវត្ថុ ខ្ញុំសំដែងឡើង
ហើយ ធម៌សម្រាប់រម្ងាប់អធិករណៈមាន៧យ៉ាង ខ្ញុំក៏សំដែងឡើងហើយ។ សិក្ខាបទមាន
ប្រមាណប៉ុណ្ណោះ របស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគនោះ មកហើយក្នុងសុត្តៈ (មាតិកា) រាប់បញ្ចូល
ហើយក្នុងសុត្តៈ តែងមកកាន់ឧទ្ទេស (គឺការសំដែងបាតិមោក្ខ) រាល់កន្លះខែ។ អស់លោករាល់
អង្គគប្បីព្រមព្រៀងគ្នា គប្បីរីករាយរកគ្នា កុំវិវាទគ្នា គប្បីសិក្សាក្នុងសិក្ខាបទទាំងនោះទៅហោ
ង។

មហាវិភង្គ ចប់។

មាតិកា

- សិក្ខាបទ ទី៦
- និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ
- សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ
- បទភាជនីយ
- វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានសត្វសវគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានភិក្ខុ ២ រូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានឆន្ទភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានភិក្ខុស្រុកអាឡវីទាំងឡាយ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ឧទ្ទាននៃភូតតាមវគ្គ

ឱវាទវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

ការសន្មតិកិក្ខុ ឲ្យជាអ្នកឲ្យឱវាទដល់ភិក្ខុនី

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

ការសន្មតិកិក្ខុដែលប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ ឲ្យជាអ្នកប្រដៅភិក្ខុនី

សិក្ខាបទវិភង្គ

គរុធម៌ ៨ ប្រការ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានព្រះចូឡបន្តក

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

និទានព្រះមហាបជាបតីគោតមី

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានភិក្ខុ ១ រូប ត្រាច់ទៅបិណ្ណបាត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានឧទាយិភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានបុល្លនន្ទាភិក្ខុនី

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានឧទាយិកិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ឧទ្ទាននៃឱវាទវគ្គ

ភោជនវគ្គ បឋមសិក្ខាបទ

និទានឆព្វគ្គិយកិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានព្រះសារីបុត្តត្ថេរ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានទេវទត្តិកិក្ខុ

បឋមប្បញ្ញត្តិ និងបឋមានុប្បញ្ញត្តិ

ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ

តតិយានុប្បញ្ញត្តិ

ចតុត្តានុប្បញ្ញត្តិ

បញ្ចមានុប្បញ្ញត្តិ

ឆដ្ឋានុប្បញ្ញត្តិ

សត្តមានុប្បញ្ញត្តិ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានបុរសធ្វើការម្នាក់ ជាមនុស្សទីលក្រ

បឋមប្បញ្ញត្តិ

និទានភិក្ខុ ១ រូប មានជម្ងឺ និង បឋមានុប្បញ្ញត្តិ

ទុតិយានុប្បញ្ញត្តិ

តតិយានុប្បញ្ញត្តិ

និយាយពីអនុញ្ញាតឲ្យភិក្ខុកំណត់ភត្តដែលគេបម្រុងដើម្បីខ្លួន ឲ្យដល់ភិក្ខុឯទៀត និង សិក្ខាបទ

វិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានឧបាសិកាជាមាតារបស់នាងកាណា

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានភិក្ខុប្រើនរូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដង្កូវ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានភិក្ខុពីររូបដើរផ្លូវឆ្ងាយ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានព្រះវេទ្យដ្ឋសីសត្តរ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានភិក្ខុ ១ រូប ជាអ្នកប្រព្រឹត្តបង្កកូលនូវរបស់គ្រប់យ៉ាង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ឧទ្ទាននៃកោជនវគ្គ

អចេលកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានព្រះអានន្ទដ៏មានអាយុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ១ និង ទី ២

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៣

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ៤ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានមហានាមសក្យ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបវារណា ៤ យ៉ាង

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទាននៃអចេឡកវគ្គ

សុរាបាសវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានពួកអ្នកឃ្វាលគោ និងឃ្វាលពពៃ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានឆន្ទកិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានឆព្វគ្គិយកិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានកិក្ខុប្រើនរូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានព្រះបាទពិម្ពិសារសេនីយរាជ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៣

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៤

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៥

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានភិក្ខុប្រើនរូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានសត្តរសវគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ធានៃសុរាបានវគ្គ

សប្បណកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានឧទាយិភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ និងសេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងអធិករណៈ ៤ យ៉ាង

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានឧបាលិទារក

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានភិក្ខុ ១ រូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានភិក្ខុ ១ រូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានភិក្ខុឈ្មោះអរិដ្ឋ ជាភិក្ខុមិច្ឆាទិដ្ឋិ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

ការសូត្រសមនុភាសនកម្ម

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

ការបរិភោគរួម មានពីរយ៉ាង

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានសមណុទ្ទេសឈ្មោះកណ្តក មានទិដ្ឋិអាក្រក់

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសប្បាណកវគ្គ

សហធម្មិកវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានភិក្ខុឈ្មោះឆន្ទ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានព្រះដ៏មានព្រះភាគសំដែងអានិសង្សវិន័យ និងនិទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ
បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

មោហារោបនកម្ម

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី ១១

និទានទព្វមល្លបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ និងឧទ្ទាននៃសហជម្ពិកវគ្គ

រតនវគ្គ សិក្ខាបទ ទី១

និទានស្តេចព្រះនាមបសេនទិកោសល

និយាយពីទោសចូលទៅកាន់រាជត្រកូល មាន ១០ យ៉ាង

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានភិក្ខុ ១ រូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទាននាងវិសាខាមិគារមាតា

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១ និងនិទានកូនក្នុងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានធាតុគ្រិយភិក្ខុ និយាយតិរច្ឆានកថា

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និទានភិក្ខុច្រើនរូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី ១

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី៣ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានភិក្ខុច្រើនរូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិ

សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៥

និទានព្រះឧបនន្ទសក្យបុត្រ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ និងវារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៦

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៧

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានឧទាយិភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៨

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៩

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី១០

និទាននន្ទភិក្ខុ

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

ឧទ្ទាននៃរតនវគ្គ

បាដិទេសនីយកណ្ណ សិក្ខាបទ ទី១

និទានភិក្ខុនី ១ រូប ទៅបិណ្ណបាត

សេចក្តីបញ្ញត្តិ សិក្ខាបទវិភង្គ និងបទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី២

និទានឆព្វគ្គិយភិក្ខុនី

សេចក្តីបញ្ញត្តិ និងសិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៣

និទានត្រកូល ១ មានសេចក្តីជ្រះថ្លាទាំងពីរនាក់ប្តីប្រពន្ធ

សេក្ខសម្មតិ

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង និងនិទានភិក្ខុច្រើនរូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី១

និទានភិក្ខុ ១ រូប

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់ ទី២ និងសិក្ខាបទវិភង្គ
បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សិក្ខាបទ ទី៤

និទានពួកទាសរបស់សាកិយជន

សេចក្តីបញ្ញត្តិជាដំបូង

និទានភិក្ខុ ១ រូប និងសេចក្តីបញ្ញត្តិជាបន្ទាប់

សិក្ខាបទវិភង្គ

បទភាជនីយ

វារៈដែលមិនត្រូវអាបត្តិ

សេក្ខិយកណ្ត

បរិមណ្ឌល

សារុប្ប មាន ២៦

ឧជ្ឈត្តិកវគ្គ

ឧម្ពកតវគ្គ

ភោជនប្បដិសំយុត្ត ៣០

សក្កច្ឆវគ្គ

ភពឡវគ្គ

សុរុសុវគ្គ

ធម្មទេសនាបដិសំយុត្ត មាន ១៦ សិក្ខាបទ

បាទុកាវគ្គ

បកិណ្ណក មាន ៣ សិក្ខាបទ

ពួកធម៌សម្រាប់រម្ងាប់នូវអធិករណៈ

